

Overzicht gerandomiseerde studies

Literatuurlijst gerandomiseerde (en in een aantal gevallen tevens dubbelblinde)onderzoeken, in welke een mogelijk therapeutisch effect van een of meer voedingsparameters of een andere alternatieve methode is geëvalueerd.

Zie ook Nutritional Oncology van D.Heber et al ISBN 0-12-335960-0 ; dit boek is geredigeerd door Harvard en door het Memorial Sloan Kettering Institute !!

Aan deze lijst hebben Hans Houtsmuller , Ed Woerlee en Johan Bolhuis belangrijke bijdragen geleverd.

Voor reguliere behandelingen is in het algemeen vanwege de bijwerkingen slechts gerandomiseerd onderzoek mogelijk . Bovendien is van reguliere behandelingen een gerandomiseerd onderzoek vaak nooit uitgevoerd . Deze bewering van E.Valstar op basis van relevante literatuur is in het NTvG (Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde) (zie NTvG 136 : 709-710 ; 1992) door de desbetreffende oncologen niet weersproken.

- 1) Lamm DL et al ; *J Urology* 151 :21-26 ; 1994 ; laat bij blaaskanker een significant gunstig effect zien van A,C,E,B6 en zink. Het onderzoek was tevens dubbelblind. De lagere kans op een recidief binnen vijf jaar betekent in KWF-termen (Koningin Wilhelmina Fonds) een betere genezingskans.
- 2) Krisnamurthi S et al ; *Radiology* 99 : 409-415 ; 1971. Vitamine K3 verdubbelt bij wangkanker de genezingskans.
- 3) Torisu M et al ; *Cancer Immunol Immunother* 1990 ; 31 : 261-8. In dit dubbelblinde onderzoek vermindert de PSK-fractie van de paddestoel *Coriolus Versicolor* de sterfte bij darmkankerpatienten (stadium Dukes C) significant met 15%.
- 4) Mitomi T et al ; *Dis Colon Rectum* 1992 ; 35(2) : 123-30. Dit onderzoek is feitelijk een replica van referentie 3 ; ook hier vermindert de voornoemde PSK-fractie de sterfte van darmkankerpatienten .
- 5) Aso Y et al ; *Eur Urol* 1995 ; 27 : 104-109. Hierin wordt bij blaaskanker een significant therapeutisch effect van een melkzuurbacterie aangetoond. dit onderzoek was tevens dubbelblind. Het therapeutisch effect behelsde hier een significant langere ziekte-vrije periode indien de melkzuurbacteriën gebruikt werden.
- 6) Heys S et al ; *Int J Oncol* 1998 ; 12 : 221-5. In dit gerandomiseerde onderzoek bleek het aminozuur l-arginine bij borstkanker de responskans op chemotherapie significant te verbeteren.
- 7) Yang DA et al ; *Chung-Hua-Wai-Ko-Tsa-Chih* 1994 ; 32(7):433-4. In dit onderzoek blijkt bij blaaskanker het effect van het Chinese kruid *Zhuling* even goed te zijn , als dat van de reguliere BCG-behandeling (vermindert de recidiefkans op termijn).
- 8) Aso Y en Akazan ; *Urol Int* 1992 ; 49(3) : 125-9. Referentie 5 (dubbelblind) is een feitelijke herhaling van dit kleine gerandomiseerde onderzoek ; dit kleine onderzoek vindt ook een significant therapeutisch effect.
- 9) Manolakis G et al ; *Deutsche Zeitschrift fur Onkologie* 27 : 124-129 ; 1995. In dit onderzoek blijkt primrose-olie het leven van patiënten met uitgezaaide darmkanker met ca 1 jaar te verlengen.
- 10) Gogos CA et al ; *Cancer* 1998 ; 82(2) : 395-402. Omega-3-vetzuren plus vitamine E verlengen in dit gerandomiseerde onderzoek het leven van terminale kankerpatiënten .
- 11) Sopotsinskaia EB et al ; *Vopr Onkol* 1992; 38(5):592-9. Caloriereductie bleek in dit gerandomiseerde onderzoek de progressie van borstkanker te vertragen.
- 12) Lissoni P et al ; *Oncology* 1996 ; 53(1):43-46. In dit gerandomiseerde onderzoek bleek melatonine het leven van patiënten met een astrocytoma graad 4 te verlengen.
- 13) Lissoni P et al ; *J Pineal Res* 1996 ; 21(4):239-42 . In dit gerandomiseerde onderzoek bleek de melatoninegroep na 31 maanden significant minder recidieven te kennen.
- 14) Pastorino U et al ; *J Clin Oncol* 1993 11(7):1216-22. Retinol in zeer hoge doses vermindert de recidiefkans bij longkankerpatienten significant.
- 15) Meyskens FL et al ; *Leuk Res* 1995 :19(9) : 605-612 . Vitamine A remt progressie bij chronische myeloïde leukemie .
- 16) Lissoni P et al ; *Oncology* 1992 ; 49(5):336-9. Bij patiënten met non-small-cell-lungcancer zijn er met cisplatin plus melatonine significant meer mensen na 1 jaar in leven dan met cisplatin alleen. [PMID 1382256](#)
- 17) Lissoni P et al ; *Cancer* 1994 ; 73(3) : 699-701. Melatonine plus "supportive care" gaf bij patiënten met hersenmetastasen van solide tumoren na 1 jaar een significant betere overleving dan wanneer alleen "supportive care" werd toegepast. [PMID 8299092](#)
- 18) Lissoni P et al ; *J Pineal Res* 1997 ; 23(1) : 15-9. Etoposide plus cisplatin plus melatonine gaf bij patiënten met non-smallcell-lung-cancer een significant betere overleving na 1 jaar dan wanneer alleen beide cytostatica werden gegeven. [PMID 9379341](#) Aangezien in dit onderzoek de parameters cisplatin en melatonine versus cisplatin aanwezig zijn , is dit onderzoek feitelijk een "duplicaat" van referentie 16.
- 19) Thornes D et al ; *Eur J Surg Oncol* 1989 ; 15(5) :431-5. Coumarine als adjuvant vermindert de recidiefkans bij patiënten geopereerd wegens een melanoom aanzienlijk; dit was een gerandomiseerd onderzoek. [PMID 2676609](#)
- 20) Ripamonti C et al ; *Cancer* ; 82(10);1938-45. Zink bevordert smaakherstel na chemotherapie significant beter dan placebo. [PMID 2676609](#)
- 21) Kucuk O et al ; *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 10 : 861-8 ; 2001. Uit dit onderzoek blijkt onomstotelijk, dat lycopen

in staat is prostaatankers in de groei te remmen. [PMID 11489752](#)

22) Nakazato H et al ;Gan To Kagaku Ryoho 1989 ; 16 (8Pt1): 2563-2576. PSK (afgeleid van de paddestoel Coriolus Versicolor) verlengt bij maagkankerpatiënten de ziektevrije periode en vermindert de sterfte op een termijn van ruim 2 jaar. [PMID 2505682](#)

23) Kondo T et al. Biotherapy 1991 ; 3(4): 287-95. Ook hier is bij maagkankerpatiënten een voordelig effect van PSK gevonden , zij het dat dit alleen bij een subgroep significant was (het betrof een lagere sterfte). Het was een relatief klein onderzoek ; dit maakt verschillen altijd minder snel significant. [PMID 1786194](#)

24) Nakazato H et al; Gan To Kagaku Ryoho 1986 ; 13 (2) :308-18. Patiënten met maagkanker in stadium 3 hadden in dit gerandomiseerde onderzoek met PSK een betere prognose ; hetzelfde gold voor patiënten met darmkanker stadium Dukes-C.

[PMID 3947108](#)

25) Nishiwaki Y et al ; Gan To Kagaku Ryoho 1990; 17(1): 131-6. Longkankerpatiënten in stadium 3 hebben wel een betere prognose met als adjuvant PSK ; voor longkankerpatiënten stadium 4 werd dit niet gevonden. [PMID 2404455](#)

26) Ichihashi H et al ; Gan To Kagaku Ryoho 1987;14(9):2758-66. Hier is de groep maagkankerpatiënten met PSK ook beter af , zij het dat het verschil niet significant is. [PMID 3307635](#)

Een voorlopige meta-analyse van de referenties 22,23,24 en 26 laat een ondubbelzinnig gunstig effect van PSK bij maagkanker zien.

27) Akimoto M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 15 (4 pt 2-1) : 827-833 ; 1988. Lentinan

(Shiitake) verbetert in gerandomiseerd onderzoek de prognose van maagkankerpatiënten . [PMID 3260467](#)

28) Taguchi T ; Cancer detect Prev (Suppl); 1 :333-49 ; 1987 : dit onderzoek is evenals no 29 met no 27 vergelijkbaar, zij het, dat in no 29 maagdarmkankerpatiënten en patiënten met colorectale carcinomen gecombineerd waren.

29) Wakui A et al ; Gan To Kagaku Ryoho 13 (4 Pt 1) : 1050-59 ; 1986.

30) Trutwin H ; Arts en alternatief 1989 ; 3 : 11-12. In dit gerandomiseerde onderzoek bleek een thymuspreparaat het leven van opgegeven borstkankerpatiënten met ca 1 jaar te verlengen.

31) Azizi E et al ; Arzneimittelforschung 1984 ; 34 (9) : 1043-7. Thymostimuline verbetert in gerandomiseerd onderzoek als adjuvant de overleving van melanoompatiënten .

32) Mustacchi G et al ; Anticancer Research 1994 ; 5-FU plus leucovorin met of zonder thymostimuline had in gerandomiseerd onderzoek het volgende resultaat : met thymostimuline waren er significant meer regressies en significant minder bijwerkingen.

33) Chretien PB et al ; Cancer Treatment Rep 1978 ; 2(11) : 1787-90 ; in dubbelblind onderzoek blijkt thymosine het resultaat

van chemo bij het kleincellig ongedifferentieerd longcarcinoom te verbeteren, bij lage initiële T-cel-niveau's.

34) Frederico M et al ; Am J Clin Oncol 1995 : 18(1) : 8-14. Bij patiënten met een Non-Hodgkin-lymfroom van intermediaire of hoge maligniteitsgraad , bleek thymostimuline significant meer regressies te geven en ook de overleving na 4 jaar was in tegenstelling tot wat de auteurs zeggen bij de met thymostimuline behandelde patiënten beter.

35) De Serdio JL et al , Acta Otorrinologica Esp 1997 ; 48(6) : 487-92 ; 2 groepen van 18 patienten met head en neck-cancer kregen chemo plus bestraling en wel of geen thymostimuline ; de thymostimulinegroep deed het niet-significant beter ; gezien

de korte follow-up en de geringe mate van recidieven (2 met metastasen op afstand in de thymostimuline- en 4 in de controlegroep) maakt mede gezien de geringe grootte van de groepen elke conclusie onmogelijk.

36) Macchiarini P et al ; Anticancer Research 1989 ; 9(1) : 193-6 : met thymostimuline een betere overleving in gerandomiseerd onderzoek met patiënten met een kleincellig ongedifferentieerd longcarcinoom .

37) Cohen MH et al ; JAMA 1979 ; 241 (17) : 1813-5 ; vinden het zelfde als de auteurs onder 36 ; zie ook 33.

38) Byar D en Blackard C ; Urology 10 :556 ; 1977 ; vitamine B6 vermindert blijkens gerandomiseerd onderzoek de recidiefkans bij blaaskanker significant.

39) Lissoni P et al ; Br J Cancer 1994 ; 69 : 196-9 ;

melatonine vergroot in dit gerandomiseerde onderzoek bij kanker significant de regressiekans door interleukine 2 .

40) Iaffaioli RV et al : Thymus 1988-1989 ; 12 (2) : 69-75 ; thymostimuline vermindert in gerandomiseerd onderzoek infecties en beenmergtoxiciteit bij chemotherapie voor borstkanker significant.

41) Okawa T et al ; Cancer 1993 : 72 : 1949-54 ; Melkzuurbacteriën verbeteren in gerandomiseerd onderzoek de relapse-free

survival en de survival in geval van een cervixcarcinoom significant.

42) Okawa T et al ; Cancer 1989 ; 64 : 1769-76 : melkzuurbacteriën verbeteren in gerandomiseerd onderzoek het resultaat van

radiotherapie bij cervixcarcinoompatiënten .

43) van der Merwe et al ; Prostagl Leukot Essent Fatty Acids 1990 ; 40(3) : 199-202 : teunisbloemolie lijkt in dubbelblind onderzoek niet werkzaam bij primaire levercarcinomen; een nadere analyse laat evenwel zien dat de tennisbloemoliegroep toch

aantoonbaar langer leeft.

44) Ogoshi K et al ;Am J Clin Oncol 1995 ; 18 :216-222 ; PSK verbeterde in dit gerandomiseerde onderzoek niet-significant de overleving bij slokdarmkanker (P 0,1 a 0,2 afhankelijk van welke toets werd gebruikt ; dit betekent, dat het 80 a 90 procent

zeker is, dat PSK de overleving van slokdarmkankerpatiënten verbetert). Multivariate analyse liet oiv PSK evenwel wel een

betere overleving zien voor de subgroep die zowel bestraling als chemo had gehad.

45) Mitomi T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 1986 ; 13(8) : 2532-7 ; PSK verbeterde in dit gerandomiseerde onderzoek de overleving bij maagkankerpatiënten .

46) Hanck AB ; Prog Clin Biol Res 1988 ; 259 : 307-320. Vitamine C blijkt in een gerandomiseerd onderzoek het resultaat van radiotherapie te verbeteren en de bijwerkingen te verminderen.

47) Van Zandwijk N et al ; J Natl Cancer Institute 2000 jun 21 ; 92 (12) : 977-86 ; Vitamine A , gevolgd door flumicil niet effectief als vorm van secundaire preventie bij patiënten eerder behandeld voor keel- of longkanker . De longkankergroep zal

samen met die van referentie 14 gezamenlijk geanalyseerd worden.

48) Doroshow JH et al ; J Clin Oncology 1990 ; 8(3) ; 491-501. Leucovorin-calcium potentieert 5-FU en verlengt zodoende het leven bij patiënten met uitgezaaide colorectale kanker.

49) Moertel Cg et al ; N Engl J Med 1985 ; 312 : 137-41; Vitamine C verlengt leven bij patiënten met uitgezaaide darmkanker niet; dit onderzoek is eerder door mij geanalyseerd en te licht bevonden (zie het Moermanrapport ; hoofdstuk 5) ; de conclusie

is dat het onderzoek door een slechte opzet geen conclusies toelaat.

50) Newling DW et al ; Eur Urol 1995 ; 27(2) : 110-6 ; Vitamine B6 vermindert de recidiefkans van blaaskanker niet.

51) Lissoni P et al ; Oncology Reports 1995 ; 2: 871-873 ; Melatonine verhoogt bij "hormoonongevoelige" patiënten in gerandomiseerd onderzoek de kans op een partiële respons door Nolvadex.

Nu volgen een aantal studies (12) met 5-FU en leucovorin bij patiënten met uitgezaaide darmkanker ; hieruit blijkt na voorlopige analyse, dat leucovorin de responskans op 5-FU vergroot. Zie ook referentie 48. Vooralsnog is geen significante extra levensverlenging door leucovorin detecteerbaar.

52) Petrelli N et al ; J Clin Oncol 1987 ; 5 : 1559-65 .

53) Valone FH et al ; J Clin Oncol 1989 ; 7 : 1427-36.

54) Ehrlichman C et al ; J Clin Oncol 1988 ; 6 : 469-75.

55) Petrelli N et al ; J Clin Oncol 1989 ; 7 : 1419-26.

56) O'Connell MJ ; Cancer 1989 ; 63 : 1026-30.

57) Nobile M et al ; Adv Exp Med Biol 1988 ; 244 : 213-18.

58) Labianca R et al ; Ann Oncol 1991 ; 2 : 673-9.

59) Dicontanzo F et al ; Ann Oncol 1992 ; 3 : 371-6.

60) Stemke B et al ; Semin Oncol 1992 ; 19(Suppl 3) : 141-7.

61) Martoni A et al ; Anticancer Res 1992 ; 12 : 607-12.

62) Bobbio-Palacini E et al ; J Chemother 1993 ; 5 : 52-5.

63) Leichman CG et al ; J Clin Oncol 1995 ; 13 : 1303-11.

64) Toi M et al ; Cancer 1992 ; 70 : 2475-83 ; PSK kan de overleving van patiënten met een hormoonongevoelige borstkanker verbeteren.

65) Go P en Chung C-H ; J Int Med Res 1989 ; 17 : 141-149 ; PSK verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met een nasopharynxcarcinoom zowel de recidiefvrije overleving als de overleving sec significant.

66) Niitomi M et al ; Jap J Surgery 1988 ; 18 : 681-686 ; PSK geeft bij maagkanker een significant betere overleving , blijkens dit grootschalige gerandomiseerde onderzoek.

67) Nakazato H et al ; The Lancet 1994 ; 343 : 1122-1126 ; PSK verbetert de overleving bij maagkanker .

68) Nagao T et al ; Tokai J Exp Clin Med 1981 ; 6 : 141-6 ; PSK verlengt remissieduur bij acute leukemie.

69) Iino Y et al ; Anticancer Res 1995 ; 15 : 2907-12 ; Significante verbetering van de overlevingsduur bij patiënten met borstkanker door PSK

70) Nio Y et al ; Biotherapy 1992 ; 4:117-28 ; Significante immunostimulatie door PSK bij patiënten met maag- of darmkanker

.

71) Hara A et al ; Gan To Kagaku Ryoho 1998 ; 25 : 1173-7 ; 5-FU met leucovorin verbetert in de adjuvantsituatie de overleving bij Dukes B plus C patiënten meer dan met 5-FU als enige adjuvanttherapie. Wanneer reeds ook levamisol wordt gegeven, lijkt extra leucovorin evenwel niet van belang (Ann Oncol 2000 ; 11: 547-52)

72) Ogoshi K et al ; American J Clin Oncol 1995 ; 13 : 363-69 ; PSK verbetert de overleving bij patiënten met slokdarmkanker

.

73) Xu GZ et al ; Int J Radiation, Oncology, Biology, Physics 1989 ; 16 : 297-300 ; Het kruid "destagnation" verbetert het resultaat van bestralen bij patiënten met een gevorderd nasopharynxcarcinoom significant.

74) Wang ZQ ; Chung-Kuo Chung Hsi i Chieh Ho Tsa Chih 1992 ; 12 : 609-10, 581 ; Een i.V. toegediend extract van Brucea Javanica verlengt de mediane overleving van patiënten bestraald vanwege hersenmetastasen van de long , significant.

75) Adachi I et al ; Gan To Kagaku Ryoho (=Jap J of Cancer and Chemotherapy) 1989 ; 16 : 1538-43; Juzentaiho-to verbetert significant overleving van borstkankerpatiënten , die met chemo en hormonaal behandeld worden.

76) Zhou A et al ; Chung Hsi i Chieh Ho Tsa Chih (Chinese J Modern Developments in Traditional Medicine 1990 ; 10 : 343-4, 324. Gemodificeerde xiao-jin pillen verbeteren overleving bij patiënten met maagkanker stadium 4 significant.

77) Liu XY en Ang NQ ; Chung Hsi i Chieh Ho Tsa Chih (Chinese J Modern Developments in Traditional Medicine) 1990 ; 10 : 720-2 , 708. Jin Qui Shen Qi-extrakt (= Liu Wei Di Huang-extract) verbetert bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom de respons op chemo ; de bijwerkingen van de chemo en het verbetert de mediane overleving (alles uiteraard significant).

78) Lenartz D et al ; Anticancer Research 20 : 2073-76 ; 2000 ; Maretakextract verlengt de overleving bij patienten met een

astrocytoma graad 3 en/of 4 significant.

79) Ost B ; Deutsche Zeits. Onkol. 21 : 102-104 ; 1989. Factor AF2 vermindert in gerandomiseerd onderzoek de recidiefkans bij borstkanker.

80) OF Lange ; Beilage zur Zeitschrift ONKOLOGIE 10 : 40-43 ; 1987 : Factor AF-2 vermindert tijdens chemotherapie bij borstkanker het braken significant.

81) Kindler M ; Z. (fur) Onkologie 29 : 7-10 ; In gerandomiseerd onderzoek bij borstkankerpatienten vermindert factor AF-2 tijdens chemotherapie de leucopenie en het braken significant.

82) Papadopoulos I en Wand H ; Beilage zur Zeitschrift ONKOLOGIE , Band 12 : 26-31 ; Factor AF-2 vermindert in dit gerandomiseerd onderzoek de bijwerkingen van experimentele chemo bij prostaatkankerpatienten.

83) Yamamura Y et al ; Cancer Research 1983 ; 43 : 5575-9 ; Nocardia verbetert blijkens gerandomiseerd onderzoek de overlevingsduur bij longkankerpatienten met pleurale effusie.

84) Wolmark N et al ; J Clin Oncol 1993 ; 11 : 1879-87 ; foliumzuur verbetert de overleving als adjuvans bij de nabehandeling van darmkankerpatienten met 5-FU.

85) O'Connell MJ et al ; J Clin Oncol 15 : 246-50 ; 1997 ; deze studie is vergelijkbaar met no 84.

86) O'Connell MJ et al ; J Clin Oncol 15 : 246-50 ; 1997 ; deze studie is vergelijkbaar met no 85.

87) Lissoni P ; Nat Immun 1998 ; 16(1) : 27-33 ; aloe vera remt tumorgroei en verbetert overleving in gerandomiseerd onderzoek (de patienten in dit onderzoek kregen allen tevens melatonine).

88) Silverman JE et al ; J Oral Med 1983 ; 38:14-6 ; Zink versnelde in dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek herstel smaak na radiotherapie voor hoofd/halskanker.

89) Okamura K et al ; Cancer 1986 ; 58:865-872 ; Schizophyllan verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patienten met baarmoederhalskanker.

90) Tang ZY et al ; Med Oncol & Tumor Pharmacoth 1991 ; 8 :23-28 ; Met Coley-methode in gerandomiseerd onderzoek betere overleving bij patienten met een niet operabel primair levercarcinoom.

91) Kempin S et al ; Proc Am Soc Clin Oncol 1983 ; 24 : 56 ; behandeling volgens het Coley-principe verbetert de overleving bij patienten met een Non-Hodgkin-lymfoma.

92) Koyama S et al ; cancer Immunol Immunother 1986 ; 22 : 148-54 ; Nocardia verbetert overleving bij maagkanker.

93) Ohno R et al ; Cancer 1986 ; 57 : 1483-8 ; Nocardia-extract verbetert 5 jaarsoverleving bij patienten met myeloïde leukemie.

94) Yasumoto K en Yamamura Y ; biomed Pharmacother 1984 ; 38 : 48-54 ; Nocardia-extract verbetert prognose longkankerpatienten.

95) Cascinu S et al ; J Clin Oncol 1995 ; 13(1) : 26-32 ; Glutathion verbetert de responskans op cisplatin bij patienten met maagkanker en vermindert de bijwerkingen aantoonbaar.

96) Ohno R et al ; Cancer Immunol Immunother 1984 ; 18 : 149-150. In dit onderzoek wordt met PSK een langere overleving bij patienten met non-lymfatische leukemie gezien.

97) Steur MK et al ; Eur J Cancer 37 : 9-11 ; 23-31 ; 2001 : maretak niet effectief bij head en neck cancer ; de anthroposofische artsen geven maretak juist bij immunogene tumoren en daar hoort dit soort tumoren niet bij ; dit is overigens

pas de vierde studie in deze lijst , waarin geen voordeel van een alternatieve benadering is gevonden.

98) Schmidinger M et al ; Wien Klin Wochenschr 112 : 617-23 ; glutathion vermindert de bijwerkingen van cisplatin bij patienten met keelkanker of een kleincellig longcarcinoom

; de regressiekans en de overleving waren in de glutathiongroep wel beter, maar deze laatste waren door de kleine aantallen

niet statistisch hard te maken.

99) Grotz KA et al ; PMID : 11178853 UI : No Cit. ID assigned ; titel : Prophylaxis of radiogenic sialadenitis and mucositis by coumarin/troxerutine in patients with head and neck cancer - a prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study; in dit onderzoek werden met coumarine plus troxerutine aantoonbaar minder bijwerkingen van bestraling gezien , bij patienten, die wegens keelkanker bestraald werden. Bovendien lijkt het resultaat van de behandeling beter.

100) De Maria D et al ; Tumori 78 : 374-6 ; 1992 ; glutathion vermindert in gerandomiseerd onderzoek de bijwerkingen van bestraling bij patienten met een endometriumcarcinoom.

101) Smyth JF et al ; Ann Oncol 8 : 569-73 ; 1997 ; glutathion vermindert in gerandomiseerd, dubbelblind onderzoek, de bijwerkingen van cisplatin bij patienten met eierstokkanker ; de bevindingen in de referenties 95,98,100 en 101 zijn dusdanig ,

dat een meta-analyse mbt de regressiekans van een gezwel indien ook glutathion wordt gegeven , een interessante vraagstelling is.

102) Motomura S et al ; Am J Hematol 38 : 67-8 ; 1991. De precursor van vitamine D 3 : 1-alpha-25-hydroxyvitamine D3 vertraagt significant de overgang van de maligniteit myelodysplastisch syndroom (hieraan alleen kunnen mensen ook overlijden) naar de veel malignere leukemie.

103) Wagdi P et al ; Jpn Heart J 37 : 353-9 ; 1996. Vitamin E plus C plus NAC verminderen in dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek irreversibele bijwerkingen op het hart door chemotherapie

104) Sukulinskii VN en Morozkina TS ; Vopr Onkol 35 : 1242-5 ; 1989. Suppletie met vitamines A, C en E vermindert bij operaties in verband met maagkanker het aantal postoperatieve complicaties aanzienlijk (daalt van 30,9 naar 1,9%) ; het betrof

een gerandomiseerd onderzoek bij 197 patienten.

105) Agteresh HJ et al ; Clin Sci 98 : 689-95 ; 2000. ATP (adenosine-triphosfaat) gaat in gerandomiseerd onderzoek (12 patiënten), toegevend per infuus de extreme vermagering van patiënten met een niet-kleincellig longcarcinoom tegen .

106) Agteresh HJ et al ; JNCI 92 : 321-8 ; 2000 ; In een gerandomiseerd onderzoek bij 58 patiënten met een niet-kleincellige longkanker stadium 3B of 4 reduceerde ATP de vermindering van spierkracht en verbeterde het mede daardoor de levenskwaliteit van de patiënten. In dierproeven is overigens ook gevonden, dat ATP het resultaat van bestraling en chemo kan verbeteren (Agteresh HJ et al ; Drugs 58 : 211-32 ; 1999).

107) Hayakawa K et al ; Cancer Detect Prev 21 : 71-7 ; 1997 ; PSK verbetert de 5 jaarsoverleving van patiënten met longkanker in gerandomiseerd onderzoek significant.

108) Masuno T et al ; Cancer 68 : 1495-500 ; 1991 ; met een melkzuurbacterie extract blijkt er in een gerandomiseerde opzet met doxorubicine bij longkankerpatiënten significant vaker een regressie op te treden dan met doxorubicine alleen en blijkt in de melkzuurbacteriegroep ook de overleving aantoonbaar langer te zijn.

109) Israel L et al ; Ann Med Interne 136 : 551-4 ; 1985 ; Vitamine A vergroot bij postmenopausale vrouwen responskansen chemo , responsduur op de chemo en verbetert de overleving.

110) Hu YJ et al ; Biol Trace Elem Res 56 : 331-41 ; 1997 ; selenium vermindert de nephrotoxiciteit , de leukopenie als mede het aantal bloedtransfusies bij patiënten behandeld met cisplatinum.

111) Li J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He za Zhi 18 : 523-6 ; 1998 ; Het Fuzheng Baozhen-extract verbetert in een gerandomiseerd onderzoek de responskansen op chemo- en/of radiotherapie , maar ook de overleving ; met name het laatste is statistisch hard.

112) Salim AS ; Chemotherapy 38 : 135-44 ; 1992 ; DMSO, eveneens een natuurstof , verbetert als adjuvant in gerandomiseerd onderzoek de 5-jaars-overleving bij maagkankerpatiënten.

113) Salim AS ; Chemotherapy 38 : 127-34 ; 1992 ; DMSO, eveneens een natuurstof, verbetert als adjuvant in gerandomiseerd onderzoek de 5-jaars-overleving bij in principe curatief geopereerde darmkankerpatiënten.

114) Salim AS ; Tumour Biol 14 : 9-17 ; 1993 ; DMSO, eveneens een natuurstof, verlengt bij opgegeven darmkankerpatiënten blijkens gerandomiseerd onderzoek het leven.

115) Vernia P et al ; Boterzuur blijkt in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek effectief tegen bestralingsproctitis ; Lancet 356 : 1232-5 ; 2000.

116) Johnston B ; Cancer Chemotherapy Reports 21 : 19-68 ; 1962 : Het Coley-vaccin geeft bij kankerpatiënten significant vaker klinisch relevante verbeteringen dan in de controlegroep van dit gerandomiseerde onderzoek met een placebobehandeling optreedt (in de experimentele groep werd de tumor bij 9 van de 34 patiënten kleiner, terwijl dit in de controlegroep van 37 patiënten dit in het geheel niet werd waargenomen).

117) Fujimoto S et al ; Gan To Ryoho 10 : 1135-45 ; 1983 ; Schizophyllan (SPG) verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patiënten geopereerd wegens maagkanker.

118) Nakao I et al ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 1146-59 ; 1983 ; Schizophyllan (SPG) verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving bij patiënten met een recidief van maagkanker dan wel met een inoperabele maagkanker.

119) Lissoni P et al ; Neuroendocrinol Lett 21 : 319-23 ; 2000 : de lichaamseigenstof methoxytryptamine blijkt bij patiënten die reeds melatonine krijgen de tumorprogressie aantoonbaar additioneel te remmen.

120) Mayne ST et al ; Cancer Res 61 : 1457-63 ; 2001 ; beta-caroteen blijkt de recidiefkans bij patiënten, behandeld voor keelkanker, in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek niet te verlagen (steeds duidelijk wordt, dat caroteen veel minder belangrijk is dan werd aangenomen ; een vorm van vitamine A-zuur en lycopen zijn bij de vitamine A-achtige stoffen het interessantst).

121) Lissoni P et al ; Tumori 79 : 202-4 ; 1993 ; L-carnitine vermindert in gerandomiseerd onderzoek de kans op cardiale complicaties bij patiënten, die met interleukine behandeld worden.

122) Lissoni P et al ; Eur J Cancer 35 : 1688-92 ; 1999 ; In een groot gerandomiseerd onderzoek met uiteenlopende typen gemetastaseerde kanker blijkt melatonine de bijwerkingen van de reguliere therapie te verminderen en de overleving te verbeteren.

123) Nakano H et al ; Hepatogastroenterology 46 : 2662-8 ; 1999 ; Lentinan verbetert bij maagkankerpatiënten met een vergevorderde vorm van maagkanker in een gerandomiseerd onderzoek de kwaliteit van het leven en verlengt dit.

124) Tari K et al ; Hinyokika Kyo 40 : 119-23 ; 1994 ; Lentinan (Shiitake) verbetert in gerandomiseerd bij prostaatkankerpatiënten, die hormonale therapie krijgen, de 5-jaarsoverleving.

125) Taguchi T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 366-78 ; 1985 ; Lentinan (Shiitake) verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van maagkankerpatiënten in een vergevorderd stadium of waarbij de ziekte is teruggekomen ; bij patiënten met een vergevorderde vorm van darmkanker lijken de effecten van Lentinan gunstig, maar is een en ander statistisch onvoldoende hard.

126) Taguchi T ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 387-93 ; 1983 ; Lentinan (Shiitake) verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven bij patiënten met een vergevorderde of gerecidiveerde maag-, darm- of borstkanker.

127) Akimoto M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 13 : 1270-6 ; 1986 ; Lentinan verlengde in dit gerandomiseerde onderzoek het leven van patiënten met een vergevorderde vorm van maagkanker ; echter alleen indien de voedingstoestand nog enigszins redelijk was.

128)Nishihira T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 15 : 1615-20 ; 1988 ; dit onderzoek is vergelijkbaar met referentie 127 en komt tot dezelfde bevinding.

129)Meyskens FL et al ; J Clin Oncol 12 : 2060-5 ; 1994 ; Vitamine A in een dosering van slechts 100000 IU per dag blijkt als adjuvants bij de behandeling van het maligne melanoom het behandelingsresultaat niet te verbeteren. 130)Agteresch HJ et al ; J Clin Oncol 20 : 371-8 ; 2002 ; ATP gaat bij patiënten met een niet-kleincellig longcarcinoom in een gerandomiseerd onderzoek het verlies van eetlust en gewicht tegen.

131)Guo XM et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 17 : 325-7 ; 1997 ; in een gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met het non-Hodgkin-lymfoom werd met Chinese kruiden plus chemo een betere overleving gevonden dan met chemo alleen.

132)Gansauge F et al ; Langenbecks Arch Surg 386 : 570-4 ; 2002 ; Ukrain verlengt in dit gerandomiseerde onderzoek bij patiënten met alveeskliekkanker het leven.

133)Urbancsek H et al ; Eur J Gastroenterol Hepatol 13 : 391-6 ; 2001 ; Melkzuurbacteriën verminderen in dit gerandomiseerde onderzoek de bijwerkingen van bestraling in het buikgebied.

134)Susak YM et al ; Drugs Exp Clin Res 22 : 115-22 ; 1996 ; bij patiënten met colorectale tumoren blijkt Ukrain de prognose meer te verbeteren dan 5-FU en bestraling tezamen vermogen (zonder leucovorin verbeteren 5-FU en bestraling samen de prognose overigens nauwelijks).

135)Zemskov VS et al ; Drugs Exp Clin Res ; 26 : 179-90 ; 2000 ; Ukrain verlengt ook in dit gerandomiseerde onderzoek het leven van patiënten met alveeskliekkanker.

136)Hattori T et al ; Jpn J Surg 20 :127-136 ; 1990 ; PSK blijkt in gerandomiseerd onderzoek middels immunostimulatie de prognose van maagkanker te kunnen verbeteren.

137)Huang ZM en Long H ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 17 : 26-8 ; 1997 ; bij het ver gevorderde longcarcinoom blijken Chinese kruiden de regressiekans door chemo te vergroten en het leven wordt door deze kruiden extra verlengd.

138)Wang HZ en Lin ZT ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 17 : 730-2 ; 1997 ; in gerandomiseerd onderzoek verbetert kang' aiboa oral = kabol de overlevingskansen van kankerpatiënten significant.

139)Guo Z ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19 : 20-2 ; 1999 ; Fuzheng yiai-drink verbetert de overleving van darmkankerpatienten, die als adjuvantbehandeling chemo krijgen.

140)Hua B en Wang A ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19 : 470-2 ; 1999 ; Xiansu vermindert bij patiënten met maagkanker de bijwerkingen van chemo en verhoogde in dit onderzoek de responskans van de chemo van 13,3 naar 32,8 procent.

141)Xin M et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie Za Zhi 18 : 658-61; 1998 ; Patiënten met een maagdarmtumor die chemo plus Shenqi Fuzheng krijgen, doen het beter dan patiënten, die alleen chemo krijgen : meer regressies en een betere kwaliteit van leven.

142)Yang D et al ; Zhonghua Wai Ke Za Zhi 37 : 464-71 ; 1999. Zhuling vermindert ook in dit gerandomiseerde onderzoek de kans op een recidief van blaaskanker ; het werkt zeker zo goed als BCG en significant beter dan mitomycine C of niets extra's doen.

143)Chen S et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 19 : 228-30 ; 1997 ; Nocardia Rubra werkt als adjuvants bij de behandeling van blaaskanker blijkens gerandomiseerd onderzoek zeker zo goed als mitomycine C

144)Douwes FR et al ; Zeitschrift fur Onkologie 18 : 155-62 ; 1986 ; Maretak (Iscador), maar ook Neytumorin geven in gerandomiseerd onderzoek levensverlenging bij patiënten met uitgezaaide darmkanker.

145)Kojima J et al ; Gan To Kagaku Ryoho 14 : 179-87 ; 1987 ; PSK verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patiënten met een primair levercarcinoom.

146)Toge T et al ; Oncol Rep 7 : 1157-61 ; 2000 ; PSK blijkt wederom in geval van maagkanker in gerandomiseerd onderzoek de prognose te verbeteren.

147)Isenberg J et al ; Anticancer Res 17(5B): 3767-72 ; 1997 ; D-galactose remt in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met colorectale kanker significant metastasering naar de lever.

148)Kosik J et al ; Anticancer Res 17(2B) : 1411-5 ; 1997 ; D-galactose blijkt in gerandomiseerd onderzoek in geval van maagkanker metastasering naar de lever te remmen en wel zodanig dat daardoor de overleving verbetert.

149)Warczynski P et al ; Anticancer Res 17(2B) : 1223-6 ; 1997 ; door D-galactose remt bij darmkanker metastasering naar de lever en verbetert daardoor de overleving.

150)Daniele B et al ; Gut 48 : 28-33 ; 2001 ; Glutamine vermindert in gerandomiseerd onderzoek significant de bijwerkingen van chemotherapie op de darm.

151)Nobile MT et al ; Eur J Cancer 28A (11) : 1823-7 ; 1992 ; bij slechts 1 keer per week 5-FU geeft leucovorin ook een grotere responskans ; in dit kleinschalige gerandomiseerde onderzoek was de tijd zonder ziekteprogressie net niet significant langer in de leucovoringroep.

152)Sanchiz F en Milla A ; Eur J Cancer 32A(1) : 52-6 ; 1996 ; Thymostimuline vermindert in gerandomiseerd onderzoek het aantal infecties tijdens chemo.

153)Alba E et al ; Minerva Gineacol 43 : 585-7 ; 1991 : bevestigt resultaten nummer 152.

154)Periti P et al ; J Chemother 5 : 37-42 ; 1993 ; Thymostimuline vermindert in geval van operatie vanwege een colorectale tumor, het aantal postoperatieve infecties significant.

155)Lissoni P et al ; Eur Urol 2000 38 : 115-8 ; 2000 ; melatonine verlengt het leven bij patienten met een ver gevorderde nierkanker.

- 156)Kaul R et al ; bij patienten met keelkanker vermindert Wobe-Mugos in gerandomiseerd onderzoek, de bijwerkingen van radiotherapie zeer duidelijk.
- 157)Sukolinskii VN en Morozkina TS ; Vopr Onkol 35 : 1242-5 ; 1989 ; de combinatie A,C en E vermindert bij operatie vanwege maagkanker het aantal postoperatieve complicaties van 31 naar 2% (totaal 197 patienten).
- 158)Fujisawa T en Yamaguchi Y ; Cancer 78 : 1892-8 ; 1996 ; Nocardia Rubra verbetert als adjuvans na operatie de overleving van patienten met longkanker stadium 1.
- 159)Kasseroller RG en Schrauzer Gn ; Am J Ther 7 : 273-9 ; 2000 ; natriumseleniet plus lymfdrainage vermindert oedeem arm bij borstkanker patienten blijkens gerandomiseerd dubbelblind onderzoek meer dan lymfedrainage alleen.
- 160)Andersen PM et al ; Cancer 83 : 1433-9 ; 1998 ; glutamine vermindert stomatitis door chemo in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek.
- 161)Lissoni P et al ; Support Care Cancer 5 : 126-9 ; 1997 ; melatonine vermindert in gerandomiseerd onderzoek thrombocytopenie en malaise door chemo aantoonbaar ; stomatitis en neuropathie waren in de melatoninegroep ook minder, al was het voordeel niet significant.
- 162)Decker-Baumann C et al ; Eur J Cancer 35 : 202-7 ; 1999 ; glutamine vermindert bij patienten met uitgezaaide darmkanker, die met 5-FU en leucovorin behandeld worden, ontsteking van en zweren in maag en twaalfvingerige darm.
- 163)Menander-Huber KB ; Urol Res 6 : 255-7 ; 1978 ; koper-zink-dismutase vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek de bijwerkingen van bestraling bij patienten, die vanwege blaaskanker bestraald worden.
- 164)Edsmyr F en Menander-Huber KB ; Eur J Rheumatol Inflamm 4 : 228-36 ; 1981 ; Koper-zink-dismutase vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek de bijwerkingen van bestraling bij patienten met blaas- en/of prostaatkanker significant.
- 165)Sanchiz F et al ; Anticancer Res 16(4A): 2025-8 ; 1996 ; Koper-zink-oxide-dismutase vermindert ook in dit groots opgezette gerandomiseerde onderzoek de ernstige bijwerkingen van bestraling bij blaaskankerpatienten.
- 166)Tu Q et al ; Hunan Yi Ke Da Xue Xue Bao 23 : 308-10 ; 1998 ; Superoxide-dismutase verminderde in dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek de bijwerkingen van bestraling bij een gemeleerde groep kankerpatienten.
- 167)Krege S et al ; Urologe A 41 : 164-8 ; 2002 ; AF-2 vermindert in geval van chemo voor urotheliale kanker maagdarmbijwerkingen aantoonbaar ; beenmergtoxiciteit kwam met AF-2 minder voor, maar hier werd statistische significantie niet bereikt.
- 168)Isenberg J et al ; Anticancer Res 15 : 2363-8 ; 1995 ; Propionibacterium avidum KP-40 verbetert in gerandomiseerd onderzoek in stadium 1 en 2 de overleving van patienten met een colorectale tumor ; ook verbeterde het de levenskwaliteit.
- 169)May PE et al ; Am J Surg 183 : 471-9 ; 2002 ; De combinatie van arginine, glutamine en beta-hydroxy-betamethylbutyraat gaat in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij patienten met een vergevorderde vorm van kanker verlies van de vetvrije massa tegen.
- 170)Bozzetti F et al ; Nutrition 13 : 748-51 ; 1997 ; In een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij patienten met borstkanker bleek glutamine diarree door het chemotherapeuticum doxifluridine niet tegen te gaan.
- 171)Coghlin D et al ; JPEN 24 : 61-6 ; 2000 ; Glutamine heeft in gerandomiseerd onderzoek geen aantoonbaar effect op het ontstaan van mucositis samenhangend met beenmergtransplantatie.
- 172)Agarwala SS et al ; J Clin Oncol 20 : 125-33 ; 2002 ; Histamine verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van melanoompatienten, welke met interleukine 2 behandeld worden.
- 173)Mitomi T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 16 : 2241-9 ; 1989 ; PSK verhoogt de genezingskans van patienten geopereerd wegens een colorectaal carcinoom.
- 174)Schulof RS et al ; J Biol Response Mod 4 : 147-58 ; 1985 ; In een dubbelblind onderzoek bij patienten met een nietkleincellig longcarcinoom behandeld met bestraling, bleek thymosin-alpha 1 in staat de aan bestraling gerelateerde immunosuppressie op te heffen en gaf het tevens een langere ziektevrije overleving en een betere overleving sec.
- 175)Sallan SE et al ; N Engl J Med 293 : 795-7 ; 1975 ; In dubbelblind onderzoek blijkt delta-9-tetrahydrocannabinol het braken samenhangend met chemo te verminderen.
- 176)Inoue M et al ; Biotherapy 6 : 13-8 ; 1993 ; SPG verbetert in gerandomiseerd onderzoek de lange-termijn prognose van eierstokkanker.
- 177)Noda K et al ; Jpn J Clin Oncol 22 : 17-25 ; 1992 ; SPG verhoogt bij patienten met baarmoederhalskanker stadium 2 of 3 de regressiekans door radiotherapie.
- 178)Okamura K et al ; Biotherapy 1 : 103-7 ; 1989 ; SPG vermindert bij patienten met baarmoederhalskanker stadium 2 /3 de recidiefkans en verbetert de overleving ; nadere analyse leerde dat het voordeel voornamelijk van stadium 2 patienten kwam.
- 179)Furue H et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 1272-7 ; 1985 ; SPG verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van ongeneeslijke maagkankerpatienten, die met mitomycine C plus 5-FU of Tegafur behandeld worden.
- 180)Huang EY et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 46 : 535-9 ; 2000 ; Glutamine vermindert bij patienten met keelkanker in gerandomiseerd onderzoek de kans op mucositis door bestraling.
- 181)Quan D et al ; Zhong Xi Yi Jie Za Zhi 19 : 392-4 ; 1999 ; Traditionele Chinese geneeskunde (TCM) verlengt in

gerandomiseerd onderzoek de overleving van patienten, die wegens hersenmetastasen met chemo of radiotherapie behandeld worden.

182)Miyazaki K et al ; Gynecol Oncol 56 : 412-20 ; 1995 ; SPG verbetert in gerandomiseerd onderzoek de 5-jaars-overleving van cervixcarcinoompatienten stadium1B-4.

183)Lissoni P et al ; Anticancer Res 10 : 1759-61 ; 1990 ; melatonine gaat depressieve klachten en hypotensie als bijwerkingen van interleukine-2 bij patienten met uitgezaaide nierkanker tegen (men bedenke dat hypotensie bij

behandeling met interleukine-2 een inprincipe levensgevaarlijke bijwerking is).

184)Fujimoto S et al ; Eur J Cancer 27 : 1114-8 ; 1991 ; SPG vermindert bij in principe curatief geopereerde en met chemo nabehandelde maagkankerpatienten de recidiefkans en verbetert de vijfjaarsoverleving.

185)Bondar GV et al ; Drugs Exp Clin Res 24 : 221-6 ; 1998 ; Ukrain blijkt bij rectale tumoren in gerandomiseerd onderzoek een sterkere antitumorwerking te hebben dan de combinatie van bestraling en 5-FU.

186)Sakamoto J et al ; Surg Today 22 : 530-6 ; 1992 ; PSK verbeterde in dit gerandomiseerde onderzoek bij in principe curatief behandelde maagkankerpatienten de ziektevrijeoverleving ; bij subgroepanalyse bleek vervolgens dat het voordeel zich geheel of bijna geheel beperkte tot patienten met een verzwakte afweer.

187)Nayel H et al ; Nutrition 8 : 13-8 ; 1992 ; Een eiwit-supplement van hoge kwaliteit gaat onderbreking van radiotherapie bij

keelkanker tegen : door de suppletie namelijk minder mucositis en een betere conditie.

188)Nakano H et al ; Hepatogastroenterology 46 : 2662-8 ; Lentinan verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patienten met gerecidiveerde/uitgezaaide maagkanker.

189)Tari K et al ; Hinyokika Kyo 40 : 119-23 ; 1994 ; Lentinan verbetert in gerandomiseerd onderzoek de lange termijn overleving van prostaatcarcinoompatienten met een slechte prognose aanzienlijk.

190)Lissoni P et al ; Support Care Cancer 4 : 313-6 ; 1996 ; Melatonine gaat zowel hypotensie door interleukine 2 als door TNF tegen.

191)Ikeda T et al ; Gan To Ryoho 13 : 1044-9 ; 1986 ; PSK verbetert 5 jaarsoverleving bij geopereerde longkankerpatienten met 20% (55,9 versus 34,7%).

192)Li HJ ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie Za Zhi 16 : 136-8 ; 1996 ; TCM (Traditional Chinese Medicine) verlengt leven van met chemo behandelde longkankerpatienten.

193)Xu X et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 20 : 394-5 ; 1998 ; Patienten met een vergevorderde kanker kregen op gerandomiseerde basis bestraling alleen of bestraling met Chinese kruiden ; de laatste groep deed het aantoonbaar : een

betere respons , een langere remissieduur ; een betere mediane en een betere 1-jaarsoverleving.

194)Cheng JH ; Zhonghua Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 14 : 331-3 ; 323 ; Chinese kruiden verminderen in gerandomiseerd onderzoek nefrotoxiciteit van cisplatinum.

195)Wang H ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie Za Zhi 18 : 411-3 ; 1998 ; Chinese kruiden verbeteren in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patienten met een primair levercarcinoom.

196)Fujimoto S ; Nippon Geka Gakkai Zasshi 90 : 1447-50 ; 1989 ; SPG verlengt leven van inoperabele maagkankerpatienten in gerandomiseerd onderzoek ; bij operabele patienten was de overleving alleen in stadium 3 beter met SPG.

197)Nakajima T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 1850-63 ; 1985 ; PSK verbetert de overleving van maagkankerpatienten in een grootschalig gerandomiseerd onderzoek.

198)Sher HI et al ; Cancer Res 48 : 1663-70 ; 1988 ; Thymostimuline blijkt bij patienten met een kleincellig longcarcinoom, die chemo en bestraling krijgen het resultaat in gerandomiseerd onderzoek niet te verbeteren ; in een ander onderzoek van deze lijst werd het leven bij patienten met een slechte thymusfunctie door deze substantie wel verlengd indien er niet bestraald

werd en in nog weer een ander onderzoek was het resultaat bij hogere doses zonder bestraling eveneens positief ; mogelijk zaten er in dit onderzoek weinig mensen met een slechte thymusfunctie. Een (her)analyse van de 3 onderzoeken gezamenlijk

is noodzakelijk.

199)Taguchi T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 22 : 753-64 ; 1995 ; een mengsel van aminozuren, dat methioninearm is potentieert 5-FU dwz er treden meer regressies op ; het aminozuurmengsel verhoogde niet de kans op bijwerkingen.

200)Wang GT ; Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 10 : 712-6 ; 707 ; 1990 ; Chinese kruiden als adjuvans verbeteren de overleving van maagkankerpatienten, die in beginsel curatief geopereerd zijn.

201)Zhou K et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19 : 11-3 ; 1999 ; Shenqi Fuzheng verbetert in gerandomiseerd onderzoek initiele resultaat chemo bij maagkankerpatienten significant.

202)Yuan J et al ; Hunan Yi Ke Da Xue Bao 25 : 254-6 ; 2000 ; Chinese kruiden verminderen in gerandomiseerd onderzoek de bijwerkingen van bestraling, maar hebben geen effect op de 3- en 5-jaarsoverleving.

203)Yokoe T et al ; Anticancer Res 17 : 2815-8 ; 1997 ; PSK verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij borstkankerpatienten de 5- en 10-jaarsoverleving wel als zij het B40-antigen bezitten en niet indien zij dat niet bezitten.

204)Morimoto T et al ; Eur J Cancer 32A : 235-42 ; 1996 ; PSK verbetert de prognose van vrouwen met een hormoongevoelige borstkanker stadium 2, die mitomycine en Nolvadex krijgen niet ; ander onderzoek eerder in deze lijst genoemd laat zien, dat de prognose van borstkanker in een minder vroeg stadium, dan wel hormoonongevoelig, dan wel in het

bezit van een B40-gen, wel door PSK verbetert.

- 205) Takashima S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 15 : 2229-36 ; 1988 ; PSK laat in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten geopereerd wegens een colon- of rectumcarcinoom ; de 5-jaars-overleving was in de PSK-groep niet significant (dwz 11% beter ; gecombineerde analyse met de drie eerdere PSK-trials bij colorectale tumoren laat nog steeds een ondubbelzinnig betere langere termijn overleving met PSK zien ; een trendanalyse van dit onderzoek zou interessant zijn.
- 206) Lopez I et al ; Ann Med Interne (Paris) 145 : 405-8 ; 1994 ; in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met leukemie, blijkt vitamine E tijdens inductietherapie het ontstaan van mucositis te verminderen.
- 207) Borghardt J et al ; Arzneimittelforschung 50 : 178-84 ; 2000 ; Polyerga vermindert in dubbelblind onderzoek bijwerkingen van cisplatin/carboplatin,5-FU bij patiënten met een inoperabele keelkanker ; met name de vermoedheid was door polyerga minder.
- 208) Watanabe Y en Iwa T ; Cancer 53 : 248-53 ; 1984 ; OK-432, een streptococcon-extract verbetert de prognose van geopereerde longkankerpatiënten.
- 209) Fukuoka M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 11 : 1543-9 ; 1984 ; Nocardia potentieert in gerandomiseerd onderzoek effect van adriamycine bij longkankerpatiënten met pleurale effusie.
- 210) Mitsuhashi K et al ; Anticancer Res 13 : 1815-20 ; 1993 ; PSK verbetert de overleving van longkankerpatiënten, behandeld met bestraling ; dit gold voor alle 3 de stadia (1,2 en3) afzonderlijk.
- 211) Van Zaanen HC et al ; Cancer 74 : 2879-84 ; glutamine als dipeptide en onderdeel van TPN (total parenteral nutrition) gaat bij patiënten met een hematologische maligniteit, die chemo krijgen mucositis en andere bijwerkingen niet tegen ; een nadere analyse van de glutamine-artikelen is aangewezen, alvorens tot een meer definitieve conclusie te komen.
- 212) Pecking AP et al ; Angiology 48 : 93-8 ; 1997 ; Hesperdine-extract verbetert in gerandomiseerd onderzoek de lymfedoorstroming bij borstkankerpatiënten met lymfestuwung.
- 213) Roszkowski K et al ; Cancer Immunol Immunother 15 : 23-6 ; 1983 ; Propionibacterium granulosum verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van borstkankerpatiënten met metastases, die FAC krijgen.
- 214) Xie FY et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 332-4 ; 2001 ; Ginsengpolysachariden, toegediend per injectie verbeterden in een gerandomiseerd onderzoek bij 131 patiënten met een nasopharynxcarcinoom significant de NK- en de LAK-activiteit ; de ziektevrije overleving en de overleving sec verbeterden wel, al was het effect niet significant.
- 215) Maehara Y et al ; Am J Surg 168: 36-40 ; 1994 ; OK-432 per injectie verbetert in een gerandomiseerd onderzoek met 36 patiënten geopereerd wegens maagkanker en gegeven naast adjuvant chemo de overlevingsduur en verminderde in dit onderzoek ook de recidiefkans.
- 216) Khuri FR et al ; Cancer Epidemiol Biomarkers Prev 10 : 823-9 ; 2001 ; De meest tegen kanker werkzame metabooliet van vitamine A : 13-cis-retinoïnezuur vermindert bij patiënten met keelkanker zowel de kans op nieuwe primaire tumoren als op recidieven.
- 217) Doroshow JH et al ; NCI Monogr 5 : 171-4 ; 1987 ; in een klein gerandomiseerd onderzoek bleek de actieve vorm van foliumzuur de werking van 5-FU te verbeteren : meer regressies en een langere ziektevrije overleving.
- 218) Kasseroller R ; Anticancer Res 18 : 2227-30 ; 1998 ; Seleniet vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek lymfeedeem bij borstkankerpatiënten ; zie ook referentie 159.
- 219) Yasumoto K et al ; Cancer Res 45 ; 1413-7 ; 1985 ; Nocardia verbetert prognose longkanker in gerandomiseerd onderzoek en speciaal bij operabele patiënten.
- 220) Willox JC et al ; Br J Cancer 54 : 19-23 ; 1986 ; Bij patiënten met een testiscarcinoom, die cisplatin krijgen gaat magnesium in gerandomiseerd onderzoek het ontstaan van nierschade tegen.
- 221) Gebbia V et al ; Anticancer Res 14 : 731-4 ; 1994 ; bij patiënten, die chemo krijgen vermindert thymopentine bij 50 versus 50 het aantal koortsepisoden en de leukopenie ; het verschil was evenwel niet significant ; ook was het aantal schimmelinfecties in de thymopentinegroep lager, zij het dat ook dit verschil weer niet significant was ; een integrale analyse zou interessant zijn.
- 222) Gochi A et al ; Br J Cancer 84 : 443-51 ; OK-432 verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten geopereerd wegens maagkanker en welke er prognostisch extra ongunstig voorstaan de prognose.
- 223) Hanaue H et al ; Tokai J Exp Clin Med 12 : 209-14 ; 1987 ; OK-432 verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patiënten met een gerecidiveerd maagcarcinoom, alleen dmv intradermale , niet door intramusculaire injectie.
- 224) Kim SY et al ; Cancer 83 : 2054-9 ; 1998 ; OK-432 intradermaal toegediend ,verbetert als extra adjuvans naast FAMkuren de prognose van in principe curatief geopereerde maagkankerpatiënten significant ; subgroepanalyse liet zien dat dit voordeel grotendeels dan wel geheel berust op een voordeel voor patiënten met stadium 3.
- 225) Tanaka N et al ; Cancer 74 : 3097-103 ; 1994 ; maagkankerpatiënten kregen preoperatief een injectie met OK-432 in de tumor ; na operatie deed de OK-432-groep het niet aantoonbaar beter ; dit was evenwel wel aantoonbaar voor patiënten, die stadium 3 hadden.
- 226) Ochiai T et al ; Cancer Res 43 : 3001-7 ; 1983 ; Nocardia verlengt het leven van patiënten met een niet curatieve maagkanker.
- 227) Braga M et al ; Minerva Chir 47 : 125-30 ; 1992 ; Thymopentine vermindert in gerandomiseerd onderzoek de kans op sepsis in geval van operatie wegens kanker ; bij nadere analyse bleek het voordeel van thymopentine (bijna) geheel aan de oudere patiënten toe te komen.
- 228) Gochi A et al ; Nippon Geka Gakkai Zasshi 90: 1439-42 ; 1989 ; In een gerandomiseerd onderzoek bij een kleine 400 patiënten geopereerd wegens maagkanker verbetert OK-432 de prognose ; expliciet gold dat nog eens voor de patiënten met een minder gunstige prognose.
- 229) Nio Y en Tobe T ; Nippon Geka Gakkai Zasshi 90 : 1436-8 ; 1989 ; Bij patiënten geopereerd wegens maagkanker bleek

OK-432 de levensverwachting voor stadium 1 niet, maar wel voor stadium 2 en 3 te verbeteren.

230) Tamada R et al ; Gan To Kagaku Ryoho 14 : 716-22 ; 1987 ; PSK verbetert in een grootscheeps gerandomiseerd onderzoek de prognose van geopereerde maagkankerpatiënten.

231) Yamamura Y et al ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 1603-9 ; 1983 ; OK-432 verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van geopereerde maagkankerpatiënten.

232) Yamamura Y et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 541-8 ; 1985 ; OK-432 verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van ongeneeslijke maagkankerpatiënten significant.

233) Yamamura Y et al ; Gan To Kagaku Ryoho 13 : 2134-40 ; 1986 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt OK-432 de prognose van geopereerde maagkankerpatiënten te verbeteren.

234) Fujita K ; Cancer 59 : 2027-30 ; 1987 ; OK-432 preoperatief ingespoten in blaastumoren verlaagt blijkens gerandomiseerd onderzoek de recidiefkans significant.

235) Kyoto Research Group for Digestive Organ Surgery ; Ann Surg 216:44-54 ; 1992 ; OK-432 verbetert in gerandomiseerd/dubbelblind onderzoek bij ruim 1000 patiënten geopereerd wegens maagkanker de prognose significant.

236 en 237) Kim JP et al ; Ann Surgery 216-78 ; 1992 ; OK-432 verbeterde de prognose van geopereerde maagkankerpatiënten in 2 afzonderlijke gerandomiseerde onderzoeken.

238) Osawa S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 23 : 327-31 ; 1996 ; OK-432 verbeterde in dit gerandomiseerde de overleving van maagkankerpatiënten net niet significant ; bij de meer agressieve vormen van maagkanker was het verschil wel significant in het voordeel van OK-432.

239) Sugimachi K et al ; Cancer Chemother Pharmacol 33 : 366—70 ; 1994 ; bij patiënten met maagkanker en peritoneale metastasen blijkt OK-432 in althans dit tamelijk kleine gerandomiseerde onderzoek de levensverwachting niet aantoonbaar te verbeteren.

Ondanks dit minder gunstige onderzoek wekt het geen verbazing, dat een meta-analyse mbt OK-432 als middel bij maagkanker zeer positief uitviel ; zie Sakamoto J Immunother blz 405 e.v..

240) Ochiai T en Sato H ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 373-9 ; 1983 ; Nocardia verbetert als extra adjuvans de overleving bij in principe curatief geopereerde maagkankerpatiënten.

241) Saijo N et al ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 290-5 ; 1983 ; Nocardia verhoogt in een klein gerandomiseerd onderzoek de regressiekans van pleurale effusie oiv chemo bij longkankerpatiënten.

242) Ogura T ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 366-72 ; 1983 ; Nocardia verbeterde de overleving van longkankerpatiënten in dit gerandomiseerde onderzoek niet significant ; wel was dat het geval bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom. Was het overall-resultaat hier niet significant ; in alle andere studies met Nocardia als therapeuticum bij longkanker (84,94,158,209,219 en 241) was dit steeds wel zo ; een gecombineerde analyse van referentie 242 en de voornoemde tussen haakjes valt zeer duidelijk in het voordeel van Nocardia uit.

243) Snyderman CH et al ; Laryngoscope 109 : 915-21 ; 1999 ; Extra suppletie naast standaard voeding verminderde in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij kankerpatiënten, die operatie ondergingen de kans op infectie en de ligduur.

244) Andersson G et al ; Gerodontology 12 : 12-7 ; 1995 ; Een extract van lijnzaad vermindert de klachten van een droge mond, samenhangend met bestraling in het hoofd/halsgebied significant in vergelijking met een methyl-cellulosepreparaat.

245) Kenler AS et al ; Ann Surg 223 : 316-33 ; 1996 ; Suppletie met omega-3-vetzuren uit visolie verminderden in een gerandomiseerd onderzoek, bij patiënten die wegens kanker aan de hogere delen van het darmkanaal geopereerd werden, het aantal complicaties en infecties significant.

246) Motzer RJ et al ; J Clin Oncol 18 : 2972-80 ; 2000 ; 13-cis-retinoïnezuur vergroot bij patiënten met een vergevorderd niercarcinoom de responskans op interferon en verbetert de progressie-vrije fase ; de overlevingsduur wordt door 13-cisretinoïnezuur echter slechts niet-significant beter.

247) Matthay KK et al ; N Engl J Med 14 : 341 : 1165-73 ; 1999 ; Neuroblastoompatiëntjes met een slechte prognose (260 in totaal kregen na chemo en beenmergtransplantatie al dan niet 6 maanden 13-cis-retinoïnezuur ; dit leidde tot een betere ziektevrije overleving na 3 jaar voor de 13-cisretinoïnezuurgroep (46% ipv 29% in de controlegroep).

248) Kohler JA et al ; Br J Cancer 83 : 1124-7 ; 2000 ; In een gerandomiseerd onderzoek bij neuroblastoompatiëntjes bleek 13-cis-retinoïnezuur de ziektevrije overleving niet aantoonbaar te verbeteren ; optelling van deze studie en de vorige laat nog steeds een betere ziektevrije overleving zien. Kortom 13-cis-retinoïnezuur is bij dergelijke patiënten aan te bevelen.

249) Luh KT et al ; Cancer 69 :674-9 ; 1992 ; Pleurale effusie bij longkankerpatiënten wordt met OK-432 beter bestreden dan met bleomycine en de effusie-vrije periode is met OK-432 ook significant langer.

250) Ferrari AC et al ; J Clin Oncol 20: 538-44 ;2002 ; 13-cis-retinoïnezuur is bij 30 prostaat-kankerpatiënten die hormonale therapie kregen op gerandomiseerde basis beproefd ; met 13-cis-retinoïnezuur kregen 7 patiënten niet detecteerbare PSA niveau's ; zonder deze extra stof waren dat er maar 3 ; het verschil is echter niet significant ; een vervolgonderzoek met grotere aantallen is noodzakelijk.

251) en 252) Okamura K et al ; Biomed Pharmacother 43 : 177-81 ; 1989 ; In 2 gerandomiseerde studies bleek OK-432 als adjuvans bij baarmoederhalskankerpatiënten de ziektevrije overleving en de overleving sec te verbeteren.

253) Noda K et al ; Gynecol Oncol 35 : 367-72 ; 1989 ; Ook in dit onderzoek bleek OK-432 de als adjuvans bij baarmoederhalskankerpatiënten de ziektevrije overleving en de overleving sec te verbeteren.

254) Tsujihashi H et al ; Hinyokika Kyo 34 : 2111-4 ; 1988 ; In een gerandomiseerd onderzoek blijkt OK-432 de recidiefkans van blaaskanker significant te verminderen ; zie ook de referenties 234 en 255.

255) Nishio S et al ; Hinyokika Kyo 34 : 2053-7 ; 1988 ; Bij blaaskankerpatiënten werd OK-432 dan wel chemo als nabehandeling gegeven ; de recidiefkans was gelijk (wat al een effect van OK-432 aantoont), maar de agressiviteitsgraad was

bij de recidieven in de OK-432-groep significant lager.

256)Cervical Cancer Immunotherapy Study Group ; Cancer 60 : 2394-402 ; 1987 ; OK-432 verbetert als adjuvants de 3-jaarsoverleving van patiënten behandeld voor baarmoederhalskanker.

257)Kikkawa F et al ; Eur J Cancer 29A : 1542-6 ; 1993 ; In stadium 1 baarmoederhalskanker met OK-432 geen aantoonbaar betere ziektevrije overleving na 5 jaar ; wel in stadium 2 en dan met name wanneer er geen lymfkliermetastasen waren ; in stadium 1 is door de betere prognose een statistisch significant effect veel moeilijker aantoonbaar, vandaar het niet significante resultaat bij deze subgroep. Het gecombineerde resultaat van de referenties 251 t/m 256 (minus 254 en 255)) is voor OK-432 als adjuvans bij de behandeling van baarmoederhalskanker uiteraard zeer positief.

258)Watanabe Y en Iwa T ; J Biol Response Mod 6 : 169-80 ; 1987 ; OK-432 verbetert in dit gerandomiseerde onderzoek de overleving van patiënten met een niet-kleincellig longcarcinoom operabel of niet .

259)Watanabe Y et al ; Nippon Geka Gakkai Zasshi 90 : 1432-5 ; 1989 ; Ook in dit onderzoek verbeterde OK-432 de overleving bij patiënten met een niet-kleincellige longkanker ; geopereerd of niet.

260)Urata A et al ; Gan To Kagaku Ryoho 10 : 1497-503 ; 1983 ; OK-432 verlengt naast chemo bij longkankerpatiënten met pleurale effusie (alles intrapleuraal toegediend) het leven extra ingeval van stadium 3 maar niet ingeval van stadium 4.

261)Nio Y et al ; Br J Cancer 80 : 775-85 ; 1999 ; OK-432 verbetert in geval van pleurale effusie bij longkanker, de overlevingsduur aanzienlijk.

262)Fukushima M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 23 : 303-9 ; 1996 ; In een kleinschalig gerandomiseerd onderzoek bleek OK-432 als extra adjuvans de overleving van geopereerde longkankerpatiënten niet te verbeteren.

263)Lee YC et al ; Cancer Immunol Immunother 39 : 269-74 ; 1994 ; Ook in dit kleinschalige gerandomiseerde onderzoek bleek er met OK-432 geen voordeel voor geopereerde longkankerpatiënten te behalen ; 208,258 en 259 vallen voor OK-432 als adjuvans voor geopereerde logkankerpatiënten gunstig uit ; 262 en 263 vallen in de vergelijkbare situatie niet aantoonbaar gunstiger uit voor de OK-432-patiënten ; een meta-analyse van Sakamoto J et al ; J Immunother 24 : 250-6 ; 2001, over 11 gerandomiseerde studies!! valt evenwel in het voordeel van OK-432 als extra adjuvans voor geopereerde longkankerpatiënten uit.

264)Yajin K et al ; Gan To Kagaku Ryoho 15 : 1921-7 ; 1988 ; OK-432 verbetert de ziektevrije overleving bij strottehoofdtkanker ; bij pharyngeale kankers was er evenwel van OK-432 geen effect aantoonbaar.

265)Kimura T et al ; Acta Otolaryngol Suppl 525: 135-41 ; 1996 ; OK-432 laat bij larynxtumoren een duidelijke trend zien van minder recidieven in vergelijking met geen OK-432.

266)Fujimoto S et al ; Jpn J Surg 14 : 286-92 ; 1984 ; SPG verbetert de overleving van geopereerde maagkankerpatienten net niet significant in stadium 3 ; het overaal-resultaat is niet significant ; combinatie van dit onderzoek met de nummers 117, 184 en 196 levert bij voorlopige totaalanalyse een significant voordeel voor SPG op.

267)Kucera H en Mischke M ; Fortschr Med 100 : 760-3 ; 1982 ; Vitamine A palmitaat werd als adjuvans bij vergevorderde te bestralen baarmoederhalskanker beproefd ; de PHA-test (een maat voor de T-celactiviteit) was in de vitamine A-groep aantoonbaar beter ; verder was er na 12 maanden in de vitamine A-groep ook sprake van minder ziekteprogressie, zij het dat dit laatste verschil niet significant was ; duidelijk is dat dit kleine onderzoek met grotere aantallen herhaald moet worden.

268)Yasumoto K et al ; Nippon Geka Gakkai Zasshi 84 : 321-7 ; 1983 ; Nocardia verbetert remissieduur bij operabele en inoperabele longkankerpatienten ; de overleving sec was evenwel wel bij operabele maar niet bij inoperabele longkankerpatienten aantoonbaar.

269)Brackowski R et al ; J Biol Regul Homeost Agents 8 : 77-80 ; 1994 ; Melatonine vermindert asthenie en lage bloeddruk als bijwerkingen van TNF.

270)Francini G et al ; Gastroenterology 106 : 899-906 ; 1994 ; Leucovorin naast 5-FU verbetert de genezingskansen van patienten met een coloncarcinoom stadium C (een in tal van andere onderzoeken gevonden feit) ; niet in geval stadium B.

271)Duan P en Wang ZM ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 22 : 515-7 ; 2002 ; Astragalus vermindert de bijwerkingen van chemo en verlengt de niet-progressieve periode bij kankerpatienten.

272)Wattel E et al ; Adv Exp Med Biol 457 : 35-46 ; 1999 ; Kinine verbetert de overleving van patienten met een Pglycoproteïne- positief myelodysplastisch syndroom, welke chemo krijgen.

273)Isenberg J et al ; Anticancer Res 14 : 1399-404 ; 1994 ; Propionibacterium granulosum vermindert bij operatie wegens darmkanker het aantal infecties en verbetert in stadium 1 en 2 de overleving ; echter niet in stadium 3 of 4. Een analyse met een chikwadraattoets van alle stadia bij elkaar zou evenwel zinvol zijn ; zie ook 275.

274)Roszkowski K et al ; J Cancer Res Clin Oncol 109 : 72-109 ; 1985 ; Propionibacterium granulosum verbetert bij het kleincellig longcarcinoom de remissieduur door chemo en vermindert ook myelosuppressie door de chemo en het daar aan gerelateerde aantal infecties.

275)Grundmann R et al ; Chirurg 59 : 272-8 ; 1988 ; Propionibacterium granulosum vermindert bij patienten, die geopereerd

worden wegens darmkanker het aantal infecties en het daar aan gerelateerde aantal nieuwe operaties ; de recidiefkans en de

overleving werden in dit onderzoek door deze bacterie evenwel niet beïnvloed. Propionibacterium granulosum komt er dus goed af ; zie naast deze publicatie ook 213, 273 en 274.

276)Peters KM et al ; Onkologie 13 :124-7 ; 1990 ; Propionibacterium avidum blijkt althans in dit kleinschalige onderzoek bij operatie wegens maagkanker geen invloed te hebben op de kans op complicaties ; ook was er geen effect op de ziektevrije overleving en de overleving sec.

277)Mori K et al ; Gan To Kagaku Ryoho 25 : 1159-63 ; 1998 ; Kampo, een Japans kruid vermindert in gerandomiseerd

onderzoek de ernst van diarree bij het gebruik van Irinotecan.

278)Suzuki S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 17 : 1195-200 ; 1990 ; Het alkaloid cepharantine vermindert leukopenie bij patiënten met borstkanker, die chemo krijgen.

279)Saito R et al ; Nippon Gan Chiryō Gakkai Shi 24 ; 2587-93 ; 1989 ; Cepharantine vermindert in gerandomiseerd onderzoek leukopenie bij patiënten met een non-small-cell-longkanker.

280)Loffler TM et al ; Dtsch Med Wochenschr 117 : 1007-13 ; 1992 ; Leucovorin verbetert de regressiekans door 5-FU bij patiënten met uitgezaaide darmkanker en verlengt zo hun leven.

281)Goseki N et al ; Jpn J Cancer Res 86 : 484-9 ; 1995 ; Methioniner restrictie bij totale parenterale voeding bevordert in gerandomiseerd onderzoek regressie van maagkanker door 5-FU significant.

282)Goseki N et al ; Gan To Kagaku Ryoho 22 : 1028-35 ; 1995 ; Ook bij vergevorderde maagkanker blijkt totale parenterale voeding met methioniner restrictie regressie van maagkanker door 5-FU significant te bevorderen.

283)Kitamura S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 22 : 765-75 ; 1995 ; Methioniner restrictie verhoogt de responskans op 5-FU bij maagkanker aanzienlijk.

284)Kurihara M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 22 : 911-23 ; 1995 ; 5-FU plus methioniner restrictie verbetert de kwaliteit van leven bij uitgezaaide maagkanker meer dan 5-FU alleen, hetgeen gezien de grotere regressiekans door methioniner restrictie niet gek is.

285)Evans TR et al ; Eur J Cancer 31A : 174-8 ; 1995 ; Magnesiumsuppletie gaat bijwerkingen (samenhangend met een Mgtekort) als gevolg van 5-FU plus cisplatinum tegen.

286)Ohta T en Morita K ; Rinsho Hoshasen 35 : 471-4 ; 1990 ; Cepharantine gaat leukopenie samenhangend met bestraling beter tegen dan een adrenochroomafgeleide of cysteine.

287)Van Bokhorst MA et al ; Am J Clin Nutr 73 : 323-32 ; 2001 ; Arginine blijkt wederom goed voor de immuunstatus ; in gerandomiseerde opzet blijkt arginine niet meer dan een niet significante tendens tot langer leven met zich mee te brengen bij patiënten, die wegens keelkanker worden geopereerd.

288)Liu CL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 579-81 ; Chinese kruiden plus chemo in vergelijking met chemo alleen geven bij patiënten met een niet-kleicellig longcarcinoom een betere kwaliteit van leven en een betere overleving (na 2 jaar 52% ipv 24%).

289)Li H et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 20 : 580-2 ; 2000 ; Chang' ai Kangfu naast adjuvantchemo vanwege darmkanker verbetert de immuniteit op zeer essentiële punten en bevordert het herstel van de chemo sneller.

290)Jiang CM et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 ; 885-7 ; 2001 ; Bij patiënten met ver gevorderde kanker die chemo krijgen blijken Chinese kruiden de immuunstatus en de kwaliteit van leven te verbeteren ; over de overleving viel in dit onderzoek niets te zeggen daar de follow-up slechts 8 weken duurde.

291)Zhu BF ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 14 : 89-91,68-9 ; 1994 ; Chinese kruiden bevorderen in gerandomiseerd onderzoek de genezing van maagzweren, veroorzaakt door bestraling.

292)Ziegler TR et al ; An Intern Med 116 : 821-8 ; 1992 ; Glutamine als adjuvans bij beenmergtransplantatie ivm een hematologische maligniteit verminderde in dit dubbelblinde onderzoek de infectiekans en verkortte de ligduur in het ziekenhuis.

293)Wang GM et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 14 : 661-3 ; 1994 ; Qi en een miltextract werden bij patiënten geopereerd wegens maagkanker in gerandomiseerde opzet (totaal 60 patiënten) als extra behandelingen naast standaardchemo gegeven ; qi en miltextract leidde tot minder bijwerkingen van de chemo en maakte een betere therapietrouw mogelijk. De kleine groep plus korte follow-up maakte uitspraken over ziektevrije overleving ed niet mogelijk.

294)Brown SA et al ; Bone Marrow Transplant 22 : 281-4 ; 1998 ; Glutamine beschermt in gerandomiseerd onderzoek de leverfunctie in geval van beenmergtransplantatie.

295)Morais AA et al ; RevHosp Clin Fac Med Sao Paulo 50 : 276-9 ; 1995 ; In gerandomiseerd onderzoek bij patiënten te opereren voor slokdarmkanker en verkerende in een slechte voedingstoestand bleek glutamine de opnameduur in het ziekenhuis te verkorten en arginine de albumineniveau's te verbeteren.

296)Jackson DV et al ; Am J Med 84 : 1016-22 ; 1988 ; In gerandomiseerd onderzoek blijkt glutamine de neurotoxiciteit van vincristine te verminderen.

297)Mercadante S et al ; J Pain Symptom Manage 21 : 369-72 ; 2001 ; Cafeïne vermindert in dubbelblind gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met een vergevorderde kanker de negatieve effecten van morfine op de cognitie.

298)Schloerb PR en Amare M ; J Parenter Enteral Nutr 17 : 407-13 ; 1993 ; Glutamine vermindert in geval van beenmergtransplantatie de ligduur in het ziekenhuis ; de infectiekans werd niet aantoonbaar beïnvloed, maar dat zegt niets omdat er in totaal slechts 29 patiënten waren.

299)Schloerb PR en Skikne BS ; J Parenter Enteral Nutr 23 : 117-22 ; 1999 ; Glutamine verminderde in dit iets grotere onderzoek dan het vorige de ligduur in het ziekenhuis vanwege beenmergtransplantatie niet ; ook de infectiekans werd niet aantoonbaar beïnvloed ; bezien we alle studies met glutamine tot dusverre, waarin naar ligduur en/of infectiekans gekeken werd.

300)Jebb SA et al ; Br J Cancer 70 : 732-5 ; 1994 ; Glutamine verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek bij 28 patiënten mucositis door 5-FU en folinezuur niet aantoonbaar.

301)Okuno SH et al ; Am J Clin Oncol 22 : 258-61 ; 1999 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bij 66 patiënten verminderde glutamine stomatitis samenhangend met 5-FU niet aantoonbaar ; van de 14 studies in deze lijst betreffende alleen glutamine als (extra) adjuvans, inclusief deze publicatie vallen er 9 van 14 significant in het voordeel van glutamine uit ; bij voorlopige analyse is dat meer dan op basis van statistisch toeval te verwachten is.

302)Wadleigh RG et al ; Am J Med 92 : 481-4 ; 1992 ; Vitamine E gaat in dubbelblind placebo-gecontroleerd onderzoek mucositis als gevolg van chemo tegen.

303)Unger C et al ; Arzneimittelforschung 51 : 332-8 ; 2001 ; een extract van E-Colibacterien vermindert de bijwerkingen van 5-FU bij vergevorderde darmkanker aantoonbaar ; in de groep met het E-Coliextract was de regressiekans en de overleving niet significant beter dan in de controle-groep.

304)Salminen E et al ; Clin Radiol 39 : 435-7 ; 1988 ; Lactobacilli verminderen in gerandomiseerd onderzoek diarree door radiotherapie.

305)Ekert H et al ; Med Pediatr Oncol 8 :47-51 ; 1980 ; Cotrimoxazol en lactobacilli blijken in vergelijking met andere vormen van selectieve darmdecontaminatie geen misselijkheid of braken te geven. Opmerkelijk is dat alle publicaties uit deze lijst betreffende melkzuurbacteriën of extracten daarvan gunstig zijn (5,6,41,42,108,133,304 en 305).

306)Bogliuni G et al ; Ital J Neurol Sci 13 : 643-7 ; 1992 ; Glutathion vermindert in gerandomiseerd onderzoek de neurotoxiciteit van cisplatinum.

307)Ohashi K et al ; Am J Hematol 64 : 32-8 ; 2000 ; Venooclusieve disease in de lever als complicatie van stamceltransplantatie komt ursodeoxycholzuur in gerandomiseerd onderzoek in slechts in 3,5% van de gevallen voor (tegen bij 18,5 % van de patiënten in de controle-groep).

308)Ghosh S en Palmer KR ; Gut 35 : 1757-9 ; 1994 ; Ursodeoxycholzuur blijkt bij patiënten met een galgangcarcinoom die om de galwegen open te houden een stent hebben niet in staat hernieuwde afsluiting tegen te gaan of te vertragen ; ook was er geen effect op de overleving.

309)Griffenberg L et al ; Gynecol Oncol 66 : 417-24 ; 1997 ; Constipatie is vaak een groot probleem na radicale hysterectomie wegens baarmoederkanker ; een vezelrijk dieet blijkt dit zoals te verwachten is in gerandomiseerd onderzoek in hoge mate tegen te gaan.

310)Cangiano C et al ; JNCI 88 : 14 gram vertakte aminozuren per dag bleek in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij 28 kankerpatiënten het ontstaan van cachexie in significante mate tegen te gaan ; dit effect was gecorreleerd aan een hogere calorische inname, opgewekt door de BCAA.

311)The San-in Group of Liver Surgery ; Br J Surg 84 : 1525-31 ; 1997 ; Farmacologische hoeveelheden BCAA bevorderen herstel lever na gedeeltelijke leverresectie wegens een primair levercarcinoom ; na langere termijn evenwel geen effect op recidiefkans of overall survival.

312)Meng WC et al ; Aust N Z J Surg 69 : 811-5 ; 1999 ; BCAA in hoge doses verbetert de leverwerking na gedeeltelijke resectie wegens primaire leverkanker zo snel, dat de ligduur aantoonbaar verkort wordt.

313)Daly JM et al ; Am J Surg 153 : 198-206 ; 1987 ; Hoge doses BCAA maken na jejunostomie in verband met kanker een snellere terugkeer naar orale voeding mogelijk.

314)Wattel E et al ; Br J Haematol 102 : 1015-24 ; 1998 ; Ingeval van MDS met een glycoproteïne-P blijkt chemo door kinine gepotentieerd te worden. In dit onderzoek had de helft een dergelijk glycoproteïne-P. Desondanks waren er meer regressies in de kinine-groep en kende deze een betere overleving dan de controle-groep. Zie ook 272 ; dit onderzoek kende een vergelijkbaar resultaat.

315)Fan St et al ; N Engl J Med 331 : 1547-52 ; 1994 ; BBCCA reduceren bij partiële hepatectomie vanwege een primair levercarcinoom, waarbij vaak ook cirrhose in het spel is in gerandomiseerd onderzoek significant het aantal complicaties.

316)Liguori V et al ; Radiother Oncol 42 : 155-61 ; 1997 ; Crème met hyaluronzuur vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek huidbeschadiging samenhangend met bestraling.

317)Solary E et al ; Blood ;27 maart ; 2003 ;Bij acute myeloïde leukemie verbetert kinine de responskans alleen bij een positieve rhodamine-efflux (Glycoproteïne-P!) ; de overleving wordt door kinine nu echter niet verbeterd ; dit itt bij MDS : zie 272 en 314.

318)Solary et al ; Blood 88 : 1198-205 ; 1996 ; Kinine toegepast in geval van acute leukemie (myeloïde en lymfatische) en myeloproliferatief syndroom vergroot de responskans op chemo niet significant ; het verschil was groter in het voordeel van kinine in geval van een positief P-glycoproteïne, maar dan was dit ook niet significant ; het persisteren van blasten en/of een toename hiervan was evenwel in de kinine-groep minder ; wel was in de kininegroep de toxiciteit weer groter ; een gecombineerde analyse van 317 en 318 zou zinvol zijn.

319)Jyothirmayi R et al ; Eur J Cancer B Oral Oncol 32B : 373-6 ; 1996 ; Vitamine A in een gerandomiseerd onderzoek bij een dosering van 200000 IU per week bleek in gerandomiseerd onderzoek niet in staat het aantal recidieven plus nieuwe kankers te verlagen. Gezien ander onderzoek bij de mens (1050000 IU per week!) en zeker in vergelijking met dierexperimenteel onderzoek is de gebruikte dosis laag. Mbt vitamine A vallen 14,15 109 significant ten faveure van vitamine

A uit, zij het dat slechts 2 hiervan ook levensverlenging laten zien ; 47,129,267 en 319 laten geen significant effect van vitamine A zien. Het zij nogmaals opgemerkt : de metaboliëten van beta-caroteen en vitamine A zijn succesvoller ; zij zullen later apart worden gewogen.

320)Cascinu S et al ; J Clin Oncol 20 : 3478-83 ; 2002 ; Glutathion vermindert de neurotoxiciteit van carboplatin significant ; het aantal regressies was in de glutathion-groep niet significant groter.

321)Porschen R et al ; J Clin Oncol 19 : 1787-94 ; 2001 ; 5-FU plus leucovorin verbetert bij kankerpatiënten met een darmkanker stadium C, na operatie de genezingskans significant meer dan 5-FU plus levamisol.

322)Jager E et al ; J Clin Oncol 14 : 2274-9 ; 1996 ; 50 mg leucovorin per vierkante meter lichaamsoppervlak per week verbetert de werking van 5-FU bij darmkankerpatiënten met uitzaaiingen niet meer dan met slechts 20 mg.

323)Kohne CH et al ; J Clin Oncol 16 : 418-26 ; 1998 ; Leucovorin is een beter adjuvans naast 5-FU dan interferon in geval van uitgezaaide darmkanker ; zowel de progressievrije periode als de overleving sec was met leucovorin beter.

324)Lissoni P et al ; J Pineal Res 30 : 123-6 ; 2001 ; Melatonine plus methoxytryptamine blijken bij kankerpatiënten een te laag aantal trombocyten in vergelijking met melatonine alleen te kunnen normaliseren.

325)Burgos A et al ; Lymphology 32 : 3-10 ; 1999 ; Coumarine vermindert in gerandomiseerd onderzoek lymfoedeem bij borstkankerpatiënten, welke een gevolg is van operatie en bestraling.

326)Pecking A ; J Mal Vasc 15 : 157-8 ; 1990 ; Coumarine verminderde in dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek lymfoedeem bij borstkankerpatiënten.

327)Federico A et al ; Eur J Clin Nutr 55 : 293-7 ; 2001 ; Darmkankerpatiënten die naast chemo selenium en zink kregen hadden minder last van asthenie en een grotere eetlust dan die patiënten, die wel chemo, maar geen selenium en zink kregen.

328)Lyman GH et al ; N Engl J Med 302 : 257-60 ; 1980 ; Lithium vermindert leucopenie tijdens chemo bij het kleincellig longcarcinoom (totaal 45 patiënten) zodanig, dat er minder infecties optreden en aantoonbaar intensievere chemo mogelijk is ;

ook het aantal doden door infecties was in de lithiumgroep aantoonbaar minder.

329)Creagan ET et al ; N Engl J Med 301 : 687-90 ; Vitamine C als ascorbinezuur verlengt het leven van darmkankerpatiënten tov placebo niet ; zie ook 49 ; bij andere tumoren en/of in andere combinaties van middelen lijkt vitamine C wel van belang ; bij uitgezaaide darmkanker is het als enige extra aanvulling in ieder geval niet zinvol.

330)Steinherz PG et al ; J Pediatr 96 : 923-7 ; 1980 ; Lithium gaat leukopenie bij patiënten, die chemo krijgen significant tegen ; in de lithiumgroep was verder sprake van minder infecties, zij het dat het verschil niet significant is.

331)Lyman GH et al ; Am J Med 70 : 1222-9 ; 1981 ; Patiënten met een kleincellig longcarcinoom, die chemo krijgen hebben met lithium minder last van leukopenie en dito minder van infecties en brachten ook minder tijd in het ziekenhuis door ; de lithiumgroep kreeg ook significant meer chemo (kon significant meer chemo krijgen) ; degenen die lithium steeds door kregen

hadden een hogere responskans en een langere overleving ; omdat een aantal patiënten met lithium stopte was de overleving

van de lithiumgroep echter niet significant beter dan die van de controle-groep.

332)Pace A et al ; J Clin Oncol 21 : 927-31 ; 2003 ; Vitamine E vermindert de neurotoxiciteit van cisplatinum significant.

333)Lahousen M et al ; Wien Klin Wochenschr 96 : 739-41 ; 1984 ; Lithium verminderde in dit kleine gerandomiseerde onderzoek leukopenie aantoonbaar.

334)Lyman GH et al ; J Clin Oncol 2 : 1270-6 ; 1984 ; Lithium vermindert leukopenie bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom, die chemo krijgen ; een preexistent hartlijden en/of het gebruik van bronchusdilatatoren zijn evenwel een contra-indicatie (door een geringere leukopenie wordt er meer chemo gegeven, hetgeen in dit geval meer adriamycine betekent

en derhalve minder goed is voor het hart).

335)Horns RC et al ; Med Pediatr Oncol 12 : 169-72 ; 1984 ; In deze kleine trial (35 patiënten met acute myeloïde leukemie) bleek lithium leukopenie niet aantoonbaar tegen te gaan ; een overall analyse (328,330, 331, 333, 334 en 335) laat zien dat lithium leukopenie door chemo tegen gaat ; duidelijk is ook dat dit bij een preexistent hartlijden en/of het gebruik van bronchusdilatatoren in geval van onder andere adriamycine geen zin heeft ; voor zover onderzocht neemt ook de infectiekans en

de sterfte hierdoor door lithium af.

336)Yan Y ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 15 : 643-5 ; 1995 ; Traditionele Chinese geneeskunde vergroot de remissiekans bij patiënten met acute leukemie en verbetert hun overleving.

337)Shao ZX et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 168-70 ; 2001 ; Gan'ai 1 en 2 verbeteren het resultaat van chemoembolisatie bij patiënten met een primair levercarcinoom ; deze kruiden bevorderden significant de regressiekans en verbeterden de overleving significant.

338)Wang Q et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 18 : 662-4 ; 1998 ; Chinese kruiden gingen bij patiënten met ' head and neck cancer', die radiotherapie kregen, significant droogte van de mond tegen door de speekselklieren tegen radiotherapie te beschermen.

339)Wang C et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19 : 389-91 ; 1999 ; Chinese kruiden verminderen diarree en mucositis samenhangend met rectale infusie van 5-FU voor rectale kanker.

340)Xie FY et al ; Zhongguo X Yi Jie He Za Zhi 21 : 888-90 ; 2001 ; Antike verbetert de resultaten van bestraling ter behandeling van het nasopharynxcarcinoom ; er was significant minder bestraling nodig om een complete respons te bereiken,

al was uiteindelijk de complete response 'rate' in de antike-groep niet-significant hoger dan in de controle-groep.

341) Martin-Jimenez M et al ; N Engl J Med 315 : 894-5 ; 1986 ; Vitamine E gaat in gerandomiseerd onderzoek haaruitval door adriamycine niet tegen.

342) Petrioli R et al ; Eur J Cancer 31A : 2105-8 ; 1995 ; Folinezuur verbetert responskans op 5-FU bij patiënten met uitgezaaide colorectale kanker ; ook de mediane overleving was door folinezuur significant beter.

343) Li QS et al ; Chin Med J (Engl) 107 : 289-94 ; 1994 ; Chinese kruiden verminderen in dubbelblind onderzoek bij kankerpatiënten postoperatieve pijn ; deze kruiden verminderden ook obstipatie (door stimulatie van de peristaltiek) en urineretentie na operatie.

344) Murphy J et al ; Can Oncol Nurs J 10 : 96-100 ; 2000 ; Psylliumvezels gaan in goed gerandomiseerd onderzoek diarree samenhangend met bestralen bekken significant tegen.

345) Barrington JW et al ; Br J Urol 78 : 54-6 ; 1996 ; Pentosanpolysulfaat vermindert na cystectomie wegens blaaskanker bindweefselgroei en mucusproductie in (darm)-kunstblaas, met als resultaat aantoonbaar minder klachten.

346) Slesarev VI et al ; Med Oncol 15 : 37-43 ; 1998 ; Bij patiënten in een vergevorderd stadium van kanker en last hebbend van de toxiciteit van TNF, bleek de conditie met D-peptidoglucaan significant te verbeteren.

347) Dale PS et al ; Cancer Chemother Pharmacol 47 Suppl : S29-34 ; 2001 ; De combinatie van trypsine, chymotrypsine en papaine vermindert significant de bijwerkingen van bestraling in geval van baarmoederhalskanker (2a t/m 3b).

348) Gujral MS et al ; Cancer Chemother Pharmacol 47 Suppl : S23-8 ; 2001 ; Proteolytische enzymen verminderen significant de bijwerkingen van bestraling bij keelkankerpatiënten.

349) Korpan MI en Fialka V ; Wien Med Wochenschr 146 : 67-72 ; 1996 ; Wobenzym vermindert lymfoedeem arm bij borstkankerpatiënten aantoonbaar beter dan diuretica.

350) Martin T et al ; Radiother Oncol 65 : 17-22 ; 2002 ; De combinatie van trypsine, chymotrypsine en papaine verbeteren niet de bijwerkingen van bestraling, toegepast als adjuvans na operatie wegens kanker in het bekkengebied. Combinatie van 350, 347 en 348 leidt evenwel toch tot de conclusie, dat genoemde enzymen naast bestraling zinvol zijn om de bijwerkingen tegen te gaan.

351) Bjornsson S et al ; Cancer Treatment Rep 62 : 505-10 ; 1978 ; Corynebacterium parvum verbetert de overleving van longkankerpatiënten stadium 3 ; BCG doet dat in dit onderzoek niet.

352) Pinto A et al ; Dis Colon Rectum 42 : 788-95 ; 1999 ; Korte ketenvetzuren bevorderen in vergelijking met placebo genezing bestralingsproctitis.

353) O'Brien ME et al ; Br J Cancer 83 : 853-7 ; 2000 ; Een extract van gedode Mycobacterium vaccae verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van patiënten met een niet-kleincellig longcarcinoom dan wel een mesothelioom, die chemo/bestraling krijgen ; ook de slaap en de eetlust waren in Mycobacterium vaccae-groep beter.

354) Woodruff M en Walbaum P ; Cancer Immunol Immunother 16 : 114-6 ; 1983 ; Bij 49 patiënten met een operabele longkanker werd Corynebacterium parvum in een vaccinvorm ingespoten ; de Corynebacterium parvumgroep was er een tendens tot langer leven ; de sterfte aan het plaveiselcarcinoom van de long was verder in de Corynebacterium parvumgroep aantoonbaar lager.

355) Sarna GP et al ; Cancer Treat Rep 62 : 681-7 ; 1978 ; Negenenzeventig bronchuscarcinoompatiënten kregen naast chemo op gerandomiseerde basis BCG of Corynebacterium parvum-vaccin of niets. Immunotherapie bleek de responskans en ook de tijd tot verdere progressie van de ziekte niet te beïnvloeden.

356) The Ludwig Lung Cancer Study Group ; Cancer Immunol Immunother 23 : 1-4 ; 1986 ; in dit dubbelblinde onderzoek bij 286 patiënten met een niet-kleincellige longkanker stadium 1 of 2, leverde Corynebacterium parvum geen aantoonbaar voordeel op mbt de ziektevrije overleving en de overleving sec ; een gecombineerde analyse van 351, 354, 355 en 356 is aan te bevelen ; het lijkt er nu evenwel op dat extracten van Corynebacterium parvum bij de behandeling van longkanker hooguit bij bepaalde subgroepen misschien zinvol is.

357) Chisesi T et al ; J Biol Regul Homeost Agents 2 : 193-8 ; Thymushormoon vermindert bij patiënten die wegens Hodgkin met chemo/radiotherapie behandeld worden immunosuppressie en daaraan gerelateerd de kans op herpesinfecties (gaat van 54% naar 18%).

358) Braga M et al ; Br J Surg 81 : 205-8 ; 1994 ; Thymopentine vermindert bij ouderen die wegens maag- of darmkanker geopereerd worden de kans op immunosuppressie samenhangend met opereren en dito de kans op sepsis.

359) Tallman MS et al ; New Engl J Med 337 : 1021-8 ; 1997 ; All-trans-retinoïnezuur (een natuurlijke vitamine A-achtige stof!) verbetert in zowel de inductiefase als later de disease-free-survival als de overleving sec bij patiënten met acute promyelocytenleukemie.

360) Bellantone R et al Suregery 132 ; 1109-12 ; 2002 ; Na totale thyreoïdectomie verminderen calcium en vitamine D in gerandomiseerd onderzoek de verschijnselen van hypocalciemie.

361) Hong WK et al ; N Engl J Med 323 : 795-801 ; 1990 ; 13-cis-retinoïnezuur vermindert niet de kans op een recidief van keelkanker, maar wel de kans op nieuwe primaire keelkanker (feitelijk is hier sprake van een vroeg therapeutisch effect).

362)Fenaux P et al ; Leukemia 8 Suppl 2 : S42-7 ; 1994 ; All-transretinoïnezuur (ATRA) vermindert in gerandomiseerd onderzoek de kans op een recidief van promyelocytenleukemie.

363)Fenaux P et al ; Leukemia 14 : 1371-7 ; 2000 ; ATRA verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec van patiënten met promyelocytenleukemie.

364)Fenaux P et al ; Blood 94 : 1192-200 ; 1999 ; ATRA verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec bij patiënten met promyelocytenleukemie.

365)Fenaux P et al ; Blood 82 : 3241-9 ; 1993 ; ATRA verbetert de relapse-free-survival van patiënten met acute promyelocytenleukemie.

366)Belbabri A et al A et al ; Hematol J 3 : 49-55 ; 2002 ; ATRA is (naast chemo) bij een gerecidiveerde of eerstelijns therapie resistente acute promyelocyten leukemie niet in staat de prognose te verbeteren ; ATRA is zinvol voor eerstelijns/onderhoudstherapie ; bij de categorie patiënten in dit onderzoek lijkt ATRA evenwel niet zinvol.

367)Walmsley S et al ; J Acquir Immune Defic Syndr 22 : 235-46 ; 1999 : 9-cis-retinoïnezuur (weer een andere metaboliet) blijkt in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek lokaal geapliceerd effectief tegen het Kaposisarcoom dwz met 9-cisretinoïnezuur was er bij 50% van de patiënten een respons.

368)Bodsworth NJ et al ; Am J Clin Dermatol 2 : 77-87 ; 2001 ; Dit onderzoek is qua vraagstelling en resultaat vergelijkbaar met referentie 367.

369)Nayel H et al ; Nutrition 8 : 13-8 ; Eiwitsuppletie gaat bij bestraling wegens keelkanker gewichtsverlies tegen ; relevanter is dat de bestraling ook significant vaker gecontinueerd kan worden.

370)Fritze D et al ; Klin Wochenschr 60 : 593-8 ; 1982 ; Corynebacterium parvum (subcutaan op dag 1 van de chemo) blijkt in een gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met borstkanker, die chemo kregen remissieduur en overleving niet significant te verbeteren ; wel was het zo dat patiënten die op de eenmalige inenting met zweervorming reageerden aantoonbaar veel langer leefden.

371)Fritze D et al ; Klin Wochenschr 62 : 162-7 ; 1984 ; Subcutane toediening van een Corynebacterium parvumpreparaat (op dag 1 dan wel dag 14 naast de chemo) blijkt een even grote kans op respons te geven als intraveneuze toediening van een Corynebacterium parvumextract ; bij subcutane toediening blijken de responders echter wel zeer significant veel langer te blijven leven.

372)Heiny BM ; Krebsmedizin 12 : 3-14 ; 1991 ; Margetak vermindert bij borstkankerpatiënten, die chemo krijgen de leukopenie en verbetert aantoonbaar de kwaliteit van leven.

373)Fisher B et al Cancer 66 : 220-7 ; 1990 ; In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt een Corynebacterium parvum-extract naast chemo als extra adjuvans gegeven aan in principe curatief geopereerde borstkankerpatiënten met positieve okselklieren, de prognose niet te verbeteren. Combinatie van 370,371 en 373 brengen mij ertoe bij borstkanker Corynebacterium parvum voorlopig niet als standaard aan te bevelen.

374)Ibrahiem EH et al ; J Urol 140 : 498-500 ; 1988 ; Maltosetetrapalmitaat als lokaal medicament na resectie van oppervlakkige blaastumoren, blijkt de recidiefkans ongeveer evenveel te verlagen als BCG.

375)Schulof RS et al ; J Biol Resp Mod 4 : 147-58 ; 1985 ; Synthetische thymosine-alpha 1 vermindert bij patiënten met een niet kleincellige longkanker, die met chemo/bestraling behandeld worden de immunosuppressie en verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec.

376)Ochiai T et al ; Cancer Immunol Immunother 14 : 167-71 ; 1983 ; BCG-extract verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overleving van maagkankerpatiënten, die geopereerd zijn en adjuvantchemo krijgen.

377)Wolmark N et al ; JNCI 80 : 30-6 ; 1988 ; Bij patiënten met een coloncarcinoom stadium B of C wordt met BCG in gerandomiseerd onderzoek een daling van de overall sterfte gevonden.

378)Vermorken JB et al ; Lancet 353 : 345-50 ; 1999 ; Een vaccin van eigentumorcellen plus BCG blijkt als adjuvans bij darmkankerpatiënten stadium 2 en 3 zinvol ; de ziektevrije overleving na mediaan 5,3 jaar bleek beter met het vaccin ; subgroepanalyse gaf aan dat het voordeel juist stadium 2 toekwam ; voorts was er een trend tot betere overleving van de vaccin-groep.

379)Herr HW et al ; J Clin Oncol 13 : 1404-8 ; 1995 ; BCG vermindert de recidiefkans bij patiënten die wegens een lokaal blaascarcinoom zijn geopereerd.

380)Lamm DL et al ; J Urol 163 : 1124-9 ; 2000 ; BCG vermindert de recidiefkans van blaaskanker na lokaal opereren aanzienlijk.

381)Kolodziej A et al ; BJU Int 89 : 620-2 ; 2002 ; Ook in dit onderzoek blijkt BCG de recidiefkans bij blaaskankerpatiënten na opereren aanzienlijk te verlagen ; er zijn nog veel meer studies naast deze 3 ; essentieel is dat van BCG itt lokale chemo (ook lokaal minder effectief) ook een verlaging van de sterfte is aangetoond (zie Lamm DL ; Eur Urol 37 Suppl 1 : 9-15 ; 2000). BCG verdient dus meer status bij de behandeling van blaaskanker.

382)Lipton A et al ; Cancer 51 : 57-60 ; 1983 ; Als adjuvans vermindert Corynebacterium parvum de recidiefkans bij

melanoompatiënten stadium 2 ; niet in stadium 1 ; BCG bleek in dit onderzoek in het geheel geen effect op de recidiefkans te hebben.

383)Lipton A et al ; J Clin Oncol ; 9 : 1151-6 ; 1991 ; Corynebacterium parvumextract verbetert bij stadium 2 melanomapatiënten de ziektevrije overleving en de overleving sec.

384)Thatcher N et al ; Br J Surg 73 : 111-5 ; 1986 ; Corynebacterium parvum extract als adjuvans voor patiënten geopereerd wegens een melanoom stadium 2 gaat samen met een significant lagere responskans op actinomycine D plus DTIC, maar levert toch een niet significante betere (ziektevrije) overleving op. Combinatie van 382, 383 en 384 brengt mij tot de voorlopige conclusie dat Corynebacterium parvumextract de ziektevrije overleving voor patiënten geopereerd voor een melanoom stadium 2 verbetert ; voor een vermindering van de sterfte door Corynebacterium parvum in stadium 2 is er overigens nu onvoldoende bewijs.

385)WHO Collaborating Centres for Evaluation of Methods of Diagnosis and Treatment of Melanoma ; Tumori 70 : 41-8 ; 1984 ; Patiënten met een uitgezaaid melanoom die DTIC (carboxamide) krijgen hebben noch baat bij BCG noch bij inenting met Corynebacterium parvum : de responskans en de overleving zijn met specifieke immunotherapie niet beter ; wel treden

door specifieke immunostimulatie responsen aantoonbaar sneller op, al heeft dat klinisch onder deze condities onvoldoende

betekenis. Verder onderzoek is nodig.

386)Clark RE et al ; The Lancet i : 763-5 ; 1987 ; Bij een duidelijk vooraf gedefinieerde subgroep van patiënten met het myelodysplastisch syndroom verminderde 13-cisretinoïnezuur de sterfte.

387)Koeffler HP et al ; Blood 71 : 703-8 ; 1988 ; Bij patiënten met een myelodysplastisch syndroom bleek 13-cisretinoïnezuur in dit onderzoek geen effect te hebben op eventuele progressie van de ziekte ; de duur van het onderzoek was 6 maanden ; naar de veel hardere eindparameter overleving was niet gekeken of kon niet gekeken worden ; dit had men bij een langdurigere suppletie moeten doen.

388)Ravaud A et al ; J Clin Oncol 8 : 608-14 ; 1990 ; BCG geeft bij NHL-patiënten met een slechte prognose als extra behandeling voor compleet responders op chemo, verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec ; BCG blijft ook na

multivariate analyse als significante factor overeind.

389)Hoerni B et al ; Oncology 39 : 292-5 ; 1982.

BCG blijkt in een kleinschalig gerandomiseerd onderzoek naast chemo en bestraling de ziektevrije overleving te verbeteren.

390)Hoerni B et al ; Br J Haematol 42 : 507-14 ; 1979 ; In een gerandomiseerd onderzoek bij NHL-patiënten met een mindere

prognose blijkt BCG zowel de ziektevrije overleving als de overleving sec te verbeteren.

391)Hoerni B et al ; Recent Res Cancer Res 80 : 92-7 ; 1982 ; BCG blijkt bij patiënten met een NHL, net in een complete remissie de ziektevrije overleving te verbeteren ; de overleving sec was slechts niet significant beter.

392)Thomas JW et al ; Can Med Assoc J 129 : 439-42 ; 1983 ; BCG als onderhoudstherapie na complete remissie verbetert bij NHL-patiënten in gerandomiseerd onderzoek de levensverwachting.

393)Hoerni B et al ; Recent Res Canc Res 65 : 160-3 ; 1978 ; BCG verbetert bij patiënten met een NHL, bij wie met chemo en bestraling een complete remissie is bereikt de ziektevrije overleving bij beperkte follow-up niet significant ; 388 t/m 393 levert als spijkerharde totaalconclusie op, dat BCG na complete remissie bij NHL-patiënten de ziektevrije overleving verbetert ; een verdergaande analyse zou meer op kunnen leveren.

394)O'Connell MJ et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 8 : 1115-9 ; 1982 ; BCG naast radiotherapie voor inoperabele endeldarmkanker verbetert de progressievrije periode en de overleving sec niet ; gezien referentie 378 en in mindere mate 377, zou men BCG met gedode kankercellen in een adjuvantsetting moeten proberen.

395)Senkal M et al ; Crit Care Med 25 : 1489-96 ; 1997 ; De combinatie omega-3-vetzuren, arginine en RNA als supplement bij het eten, vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij patiënten geopereerd wegens een gastrointestinale maligniteit de kans op laat postoperatieve complicaties en vermindert de totale behandelkosten met meer dan 30%.

396)Braga M et al ; Surgery 132 : 805-14 ; 2002 ; Omega-3-vetzuren plus arginine als orale suppletie vanaf 5 dagen voor colorectale chirurgie vermindert het aantal postoperatieve infecties.

397)Braga M et al ; Arch Surg 137 : 174-80 ; 2002 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA doet het aantal postoperatieve complicaties bij relatief slecht gevoede patiënten, die geopereerd moeten worden vanwege een maligniteit van het maagdarmkanaal afnemen en verkort hun verblijf in het ziekenhuis.

398)Gianotti L et al ; Arch Surg 132 : 1222-9 ; 1997 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA verminderen bij patiënten, die aan maag of alvleesklier wegens kanker geopereerd worden, de infectiekans en verkorten het verblijf in het ziekenhuis.

399)Di Carlo V et al ; Dig Surg 16 : 320-6 ; 1999 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA verminderen bij patiënten die wegens alvleesklierkanker geopereerd worden de infectiekans, de ernst van de infecties en de verblijfsduur in het ziekenhuis.

400)Braga M et al ; Crit Care Med 26 : 24-30 ; 1998 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA verminderen bij patiënten die wegens maag- of alvleesklierkanker geopereerd moeten worden, de infectiekans, de ernst van de infecties en de ligduur in het ziekenhuis.

401)Braga M et al ; Infusionsther Transfusionsmed 22 : 280-4 ; 1995 ; Omega-3-vetzuren, arginine plus RNA verminderen de infectiekans bij patiënten geopereerd wegens maag- of alvleesklierkanker ; ook de ligduur was door de suppletie aantoonbaar korter.

402) Braga M et al ; Eur J Surg 162 : 105-12 ; 1996 ; Bij patiënten, die geopereerd worden in verband met maag- of alvleesklierkanker vermindert de combinatie van omega-3-vetzuren, arginine en RNA niet de kans op infectie, maar wel de ernst van de infectie en de ligduur in het ziekenhuis.

403) Daly JM et al ; Surgery 112 : 56-7 ; 1992 ; Omega-3-vetzuren, Rna en arginine verkorten tezamen de ligduur in het ziekenhuis van patiënten die aan het hogere deel van het maagdkanaal geopereerd worden ; de tendens was verder dat genoemde suppletiecombinatie het aantal infecties verminderde.

404) Heyn RM et al ; Blood 46 : 431-42 ; 1975 ; Bij kinderen gediagnostiseerd met acute lymfatische leukemie vergroot BCG de remissieduur na de chemo niet.

405) Senkal M et al ; Arch Surg 134 : 1309-16 ; 1999 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA verminderen bij patiënten te opereren wegens een gezwel aan het bovenste deel van het maagdkanaal de infectiekans en de behandelkosten (het laatste met meer dan de helft).

406) Braga M et al ; Arch Surg 134 : 428-33 ; 1999 ; Omega-3-vetzuren, arginine en RNA verminderen bij patiënten, die aan darm-, maag- of alvleesklierkanker geopereerd moeten worden in dubbelblind gerandomiseerd onderzoek de infectiekans met meer dan de helft en verkorten de ligduur eveneens aantoonbaar.

407) Gianotti L et al ; Gastroenterology 122 : 1763-70 ; 2002 ; Zowel pre- als perioperatieve suppletie met arginine, omega-3-vetzuren en RNA tezamen verminderen bij patiënten te opereren aan gastro-intestinale kanker de infectiekans postoperatief en de ligduur in het ziekenhuis. Uit de publicaties 395-403 en 405-407 is duidelijk dat de combinatie van omega-3-vetzuren, arginine en RNA bij patiënten te opereren vanwege een gastrointestinale tumor of een alvleesklier carcinoom, de infectiekans verlaagt, alsmede de ligduur in het ziekenhuis.

408) McCracken JD et al ; Cancer 49 : 2252-8 ; 1982 ; BCG als levend vaccin naast inductiechemo voor een kleincellig longcarcinoom verbetert indien daarmee na de chemo wordt doorgedaan de overlevingsduur.

409) Jackson DV et al ; Cancer 50 : 48-52 ; 1982 ; Methanolextract verbetert als adjuvant na chemo-radiotherapie prognose kleincellig longcarcinoom niet ; gecombineerd met 408 levert dat op, dat het levende vaccin wel en het dode methanolextract niet werkt bij het kleincellig longcarcinoom (levende vaccins zijn in het algemeen beter) ; wel is het zo dat BCG dan doorgegeven moet worden.

410) Jansen HM et al ; Thorax 35 : 781-7 ; 1980 ; Bij patiënten met een lokaal uitgebreid plaveiselcelcarcinoom van de long (niet-kleincellig), die geen detecteerbare tumor-load meer hebben verbetert BCG de prognose : dit was duidelijk gecorreleerd met een betere cellulaire immuniteit.

411) Richards F 2nd et al ; Cancer 47 : 2827-32 ; 1981 ; Een methanolextract van BCG (dus geen echt BCG-vaccin) verbetert de reactie op chemo en ook de prognose van patiënten met een uitgezaaid niet-kleincellig longcarcinoom niet.

412) Mennie AT et al ; Lancet 2 (7942) : 942-3 ; 1975 ; Gebufferde aspirine vermindert in dubbelblind gerandomiseerd onderzoek de gastrointestinale bijwerkingen van bestraling zoals meer darmbeweging, flatulentie en pijn.

413) Fukui I et al ; Nippon Hinyokika Gakkai Zasshi 83 : 1633-9 ; 1992 ; In een kleinschalig gerandomiseerd onderzoek bij ca 50 blaaskankerpatiënten werd met OK-432 geen verbetering van de overleving gevonden ; combinatie van dit onderzoek met de vergelijkbare onderzoeken 234, 254 en 255 levert wel op, dat OK-432 bij blaaskanker de ziektevrije overleving verbetert.

414) Watanabe Y et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 21-35 ; 1985 ; OK-432 verbetert in gerandomiseerd onderzoek de prognose van patiënten, die in potentie curatief aan longkanker zijn geopereerd en aanvullende chemotherapie krijgen.

415) Hellstrom E et al ; Eur J Hematol 45 : 255-61 ; 1990 ; De combinatie van 13-cis-retinoïnezuur en 1-alpha-hydroxyvitamine D3 verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij 63 patiënten met een MDS, die met lage doses ARA-C behandeld worden de remissiekans, duur en de overleving niet ; wel lijkt de progressie naar de meer maligne myeloïde leukemie te worden geremd (P= eenzijdig 0,0527). In combinatie met het feit dat in referentie 102 van deze lijst is gevonden dat vitamine D de progressie van MDS naar myeloïde leukemie remt, maakt dat ik vitamine D in principe bij MDS aanbeveel. In nummer 386 is met cis-retinoïnezuur zelfs bij MDS-patiënten een lagere sterfte gevonden ; in 387 werd met 13-cis-retinoïnezuur bij een follow-up van 6 maanden geen effect op progressie van het MDS gevonden. Mijn eindconclusie is dat de combinatie van deze vorm van vitamine D en 13-cisretinoïnezuur op z'n minst het voordeel van de twijfel heeft.

416) Goebell PJ et al ; J Urology 168 : 72-5 ; 2002 ; Margetak vermindert de recidiefkans bij blaaskanker in een vroeg stadium nauwelijks en al helemaal niet significant ; wel lijken er minder multiple recidieven door de margetak op te treden, maar ook dit is niet significant ; onderzoek bij een groter aantal patiënten is geïndiceerd (hier waren er slechts 45 patiënten in totaal) ; zie ook de nummers 79, 97, 144 en 372.

417) la Cour Petersen E et al ; Cancer Immunol Immunother 16 : 88-92 ; 1983 ; Corynebacterium parvum verlengt de

remissieduur door chemo bij patiënten met myeloïde leukemie niet significant ; wel wordt het leven in de Corynebacterium parvum-groep i.t.t. wat de schrijvers menen wel significant verlengt (4-6 maanden).

418) Zemskov V et al ; Langenbeck's Arch Surg 387 : 84-89 ; 2002 ; Ukrain verbetert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek , de Karnofsky-index bij patiënten met alveeskliekkanker en vermindert de sterfte na 1 jaar.

419) Menander-Huber KB et al ; Urol Res 6 : 255-7 ; 1978 ; Koper-zink-superoxidedismutase vermindert in gerandomiseerd, dubbelblind onderzoek, de bijwerkingen van bestraling van de blaas, op blaas en darm, zonder met de therapeutische werking

van bestraling te interfereren.

420) Vokes EE et al ; Br J Cancer 62 : 1015-17 ; 1990 ; Continue een magnesiuminfuus gaat hypomagnesiemie en klachten daarmee samenhangend als gevolg van cisplatin efficiënter tegen dan magnesium op indicatie.

421) Ansari MS en Gupta NP ; BJU Int 92 : 375-8 ; 2003 ; bij patiënten met prostaatkanker die een orchectomie hebben ondergaan verbetert lycopene de daling van de PSA en wordt bovendien door lycopene in samenhang daarmee de sterfte verlaagt.

xxx) Hoerni B et al ; Br J Hematol 71 : 161-3 ; bij langere follow-up van referentie 390 blijkt dat door BCG ook de overleving sec na meer dan 11 jaar veel beter is : iets van 60 ipv 30%.

422) Benner SE et al ; JNCI 86 : blz 40-1 ; 1994 ; 13-cis-retinoïnezuur verlaagt het risico op keelkanker na behandeling niet significant, maar verlaagt wel het aantal nieuwe primaire tumoren ; dit moet op een vroeg therapeutisch effect berusten.

423) Gall S et al ; Gynecol Oncol 25 : 26-36 ; 1986 ; Corynebacterium parvum plus melphalan is bij eierstokkankerpatiënten als adjuvante strategie niet beter dan melphalan alleen.

424) Fulimora T et al ; World J Surg 18 : 150-5 ; 1994 ; Spoelen van de buikholte met een hyperthermische wateroplossing is in vergelijking met een controlegroep zeker zo effectief ter verbetering van de overleving na operatie wegens maagkanker als

spoelen met een normothermische vloeistof met mitomycine-C en cisplatinum.

425) Morgan LR et al ; Seminars in Oncology 9 : 71-4 ; NAC vermindert bij patiënten met longkanker welke ifosfamide krijgen significant haemturie samenhangend met een blaasontsteking.

426) Myers C et al ; Seminars in Oncology 10 : 53-55 ; 1983 ; NAC gaat vermindering van ejection fractie hart door adriamycine tegen ; bij extra hoge doses adriamycine heeft NAC dat effect in dit onderzoek niet meer ; mogelijk wel bij hogere doses NAC of bij een andere toedieningswijze van NAC.

427) Wang I et al ; Br J Dermatol 144 : 832-40 ; 2001 ; PDT plus delta-aminolevulinezuur (ALA) is even goed als cryochirurgie ter behandeling van basaalcelcarcinomen ; in dit gerandomiseerde onderzoek was de genezingsstijd korter en het

cosmetische resultaat met PDT plus ALA significant beter.

428) Maier A et al ; Lasers surg Med 26 : 308-15 ; 2000 ; Zuurstof verbetert resultaat PDT bij uitgezaaide oesophagus-/maagkanker : met zuurstof was er meer teruggang van tumoren en significant meer levensverlenging (5 maanden extra).

429) Cheng VS et al ; Cancer 49 : 239-44 ; 1982 ; Corynebacterium parvum verbetert het resultaat van bestraling ivm keelkanker niet ; het betrof in 28 versus 29 patiënten, zodat de ziektevrije overleving wel erg veel zou moeten veranderen om

significantie te bereiken ; geen verschil zegt onder deze condities dan ook erg weinig.

430) Fearon KC et al ; Gut 52 : 1479-86 ; 2003 ; Omega-3-vetzuren plus antioxidanten gaan bij patiënten met een vergevorderde vorm van kanker caxechie in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek tegen ; ook bleek dan de kwaliteit van leven beter.

431) Van der Zee J et al ; The Lancet 355 : 1119-25 ; 2000 ; hyperthermie naast bestraling verbetert de lokale controle van vergevorderde bekkentumoren ; nadere analyse leerde dat bij rectumcarcinomen geen voordeel met hyperthermie te bereiken

was en dat dit bij blaaskanker zeer tijdelijk was ; zeer uitgesproken was het voordeel voor patiënten met baarmoederhalskanker. Overigens noemde Hippocrates hyperthermie al.

432) Datta NR et al ; Indian Med Gazette 121 : 68-71 ; 1987. Hyperthermie naast bestraling verbetert de ziektevrije overleving

in geval van cervixcarcinoompatiënten stadium 3B welke bestraling ondergaan.

433) Overgaard J et al ; Int J Hyperthermia 12 : 3-20 ; 1996 ; Hyperthermie verbetert de responskans van melanomen op bestraling in gerandomiseerd onderzoek significant ; de hyperthermie ging ook samen met een langere levensverwachting.

434) International Collaborative Hyperthermia Group ; Int J Radiation Oncology Biol Phys 35 : 731-44 ; 1996 ; Ingeval van vergevorderde lokale borstkanker dan wel een lokaal gerecidiveerde borstkanker blijkt lokale hyperthermie de responskans op

radiotherapie te vergroten ; op de overleving blijkt lokale (!) hyperthermie evenwel zoals te verwachten geen invloed te hebben.

435) Alimi D et al ; J Clin Oncology 21 : 4120-6 ; 2003 ; Ooracupunctuur vermindert in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek chronische pijn bij kankerpatiënten significant.

436) Petrelli NJ et al ; Adv Exp Med Biol 244 : 143-55 ; 1988 ; mede uit dit onderzoek bleek dat 5-FU plus leucovorin bij uitgezaaide darmkanker beter werkt dan 5-FU alleen.

437) Colombo R et al ; J Clin Oncol 21 : 4270-6 ; 2003 ; Hyperthermie verbetert significant het resultaat van chemospoeling van de blaas dwz het verlaagt de recidiefkans verder, zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek.

438) Raffoux E ; J Clin Oncol 21 : 2326-34 ; 2003 ; arseentrioxide is werkzaam bij patiënten met een recidief van

promyelocytenleukemie, maar atra verbetert de responsnelheid niet.

439)Lipton A et al ; J Med 13 : 419-29 ; 1982 ; Aspirine blijkt in een kleinschalig gerandomiseerd onderzoek de recidiefkans van darmkanker niet te verlagen.

440)Agteresch J et al ; Anticancer Drugs 14 : 639-44 ; 2003 ; ATP blijkt in gerandomiseerd onderzoek bij longkankerpatiënten stadium 3B ingeval van gewichtsverlies het leven te verlengen.

441)Falk RE et al ; Can Med Assoc J 128 : 1385-8 ; 1983 ; Intraperitoneaal toegediend BCG verbetert overleving van patiënten met maag-, darm- en alveeskliekkanker niet ; orale toediening van BCG aan patiënten met een operabele darmkanker

verbetert de overleving in gerandomiseerd onderzoek echter wel.

442)Monz BU et al ; Pharmacoeconomics 21 : 709-19 ; 2003 ; Folinezuur verbetert resultaat 5-FU bij uitgezaaide darmkanker

ook nog wanneer er reeds levamisol bij gegeven is dwz de disease-free survival en de survival sec verbeteren.

443)Rodrigues Netto N Jr et al ; Arch Esp Urol 32 : 417-26 ; 1979 ; Ook orale toediening van BCG vermindert na operatie wegens oppervlakkige blaaskanker de recidiefkans in gerandomiseerd onderzoek ; orale BCG is veel minder belastend en veel

goedkoper dan spoelen met BCG.

444)Hagbin M et al ; Cancer 46 : 2577-86 ; 1980 ; BCG vermindert bij jonge kinderen met acute lymfatische leukemie tot op lange termijn de immunosuppressie ; een effect op de recidiefkans was niet toetsbaar omdat de recidiefkans laag is en het kleine groepen (20 patiënten) betrof.

445)Lamm DL et al ; J Urol 124 : 38-40 ; 1980 ; Intravesicale behandeling met BCG vermindert recidiefkans na behandeling wegens lokale blaaskanker.

446)Fenaux P ; Leukemia 8S3 : S70-2 ; 1994 ; Atra verbetert in gerandomiseerd onderzoek remissiekans met chemo bij promyelocytenleukemie.

447)Whittaker JA et al ; Br J Haematol 45 :389-400 ; 1980 ;BCG intraveneus verbetert overlevingsduur van patiënten met acute myeloïde leukemie, die succesvol met chemo zijn behandeld.

448)Tallman MS et al ; Blood 100 : 4298-302 ; Atra verbetert in gerandomiseerd onderzoek de prognose van promyelocytenleukemie op lange termijn overduidelijk.

449)Estey EH et al ; Blood 93 : 2478-84 ; 1999 ; Atra verbetert in gerandomiseerd onderzoek behandelingsresultaten van MDS en acute myeloïde leukemie niet.

450)Lamm DL et al ; Cancer 48 :82-8 ; 1981 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek verbetert BCG bij patiënten behandeld voor oppervlakkige blaaskanker de ziektevrije overleving.

451)Pouillart P et al ; Bull Cancer 68 : 6-18 ; 1981 ;BCG naast chemo bij uitgezaaide borstkanker verbetert de prognose niet.

452)Pouillart P et al ; Bull Cancer 68 :171-86 ; 1981 ; BCG is bij borstkanker ook niet van belang in de adjuvantsituatie.

453)Winters WD en Lamm DL ; Cancer Res 41 : 2672-6 ; 1981 ; Ook hier in een kleinschalig onderzoek minder recidieven van blaaskanker door spoelingen met BCG ; het resultaat is echter pas significant in combinatie met de andere vergelijkbare onderzoeken.

454)Stryckmans PA et al ; Blood 62 :606-15 ;1983 ; Bij patiënten met acute lymfatische leukemie blijken met onderhoudschemo na complete remissie een betere ziektevrije overleving dan met BCG als onderhoudstherapie ; de overleving was dan echter toch gelijk ; significant was wel de bevinding dat de patiënten op onderhoudsimmunotherapie beter

reageerden op chemo na een recidief dan degenen die onderhoudschemo kregen en wel zodanig dat de overleving dan

ingeval van onderhoudsimmunotherapie dan toch langer was.

455)Glick JH et al ; Cancer Treatment Reports 66 : 855-70 ; 1982 ; Bij de ziekte van Hodgkin heeft BCG na succesvolle intensieve chemo geen effect op de prognose (zulks in tegenstelling tot bij de ziekte van Non-Hodgkin).

456)Xing JH et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 260-1 ; 2001 ; Ginseng blijkt in gerandomiseerd onderzoek door apoptoseinductie de klinische verschijnselen van rectale kanker significant te verminderen ; zie ook referentie 214.

457)Ertekin MV et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 58 : 167-74 ; 2004 ; Zinksuppletie vermindert in dubbelblind gerandomiseerd onderzoek mucositis en óral discomfort' bij patiënten die wegens keelkanker worden bestraald.

458)Kamat MR et al ; J Urol 152 :1424-8 ; 1994 ; Ook dit gerandomiseerde onderzoek laat zien dat BCG-instillatie de recidiefkans op blaaskanker na behandeling van oppervlakkige blaaskanker vermindert.

459)Kaushal V et al ; Int J Tissue React 23 : 105-10 ; 2001 ; In een gerandomiseerd onderzoek blijkt placenta-extract de kans op en ernst van mucositis wegens bestraling voor keelkanker zeer significant te kunnen verminderen.

460)Jacquillat C et al ; Recent Results Cancer Research 80 : 254-8 ; 1982 ; Immunotherapie met BCG en Corynebacterium Parvum naast intensieve chemo als adjuvans bij de behandeling van het maligne melanoom lijkt het resultaat op lange termijn

niet te verbeteren. Zie evenwel ook de referenties 382-385.

461)Cheng JH et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 165-7 ; 2001 ; Infuus met curcumaolie tezamen met Chinese kruiden verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van patiënten met primaire leverkanker significant in vergelijking met chemoembolisatie.

462)Noyes R et al ; J Clin Pharmacol 15 : 139-43 ; 1975 ; Tetrahydrocannabinol (THC) werkt dosisafhankelijk bij kankerpatiënten in vergelijking met placebo pijnstillend.

463)Orr LE en Mckernan JF ; J Clin Pharmacol 21 : 76S-80S ; 1981 ; THC gaat misselijkheid bij patiënten die een FAC-kuur

krijgen niet alleen beter tegen dan placebo maar ook beter dan prochlorperazine.

464)Chang AE et al; Ann Intern Med 91 : 819-24 ; 1979 ; In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt THC misselijkheid en braken samenhangend met methotrexaat als chemotherapie significant te verminderen.

465)Sallan SE et al ; New Engl J Med 302 : 135-8 ; 1980 ; In dit gerandomiseerde dubbelblinde cross-over onderzoek bleek THC significant beter werkzaam tegen misselijkheid en braken, samenhangend met chemo, dan reguliere medicatie.

466)Lane M et al ; Am J Clin Oncol 13 : 480-4 ; 1990 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek vermindert THC significant misselijkheid en braken i.v.m. placebo of reguliere behandeling.

467)Frytak S et al ; Ann Intern Med 91 : 825-30 ; 1979 ; THC vermindert bij kankerpatiënten die chemo krijgen misselijkheid en braken beter dan placebo maar niet beter dan reguliere behandeling. Wel meer slaperigheid ed door THC.

468)Ungerleider JT ; Cancer 50 : 636-45 ; 1982 ; THC vermindert misselijkheid door chemo bij kankerpatiënten even goed als reguliere medicatie.

469)Tsang KW et al ; Respir Med 97 : 618-24 ; 2003 ; PSP, net als PSK een bestanddeel van de paddestoel Kawaratake, vertraagt de progressie van grootcellige longkanker in gerandomiseerd onderzoek significant.

470)Suh SO et al ;Am J Chin Med 30 : 483-94 ; 2002 ; Panax ginseng Meyer verhoogt als extra adjuvans naast chemo voor geopereerde maagkankerpatiënten de 5-jaarsoverleving significant.

471)Li Z et al ; Hua Xi Yi Ke Da Xue Xue Bao 31 : 334-7 ; 2000 ; Inenting voor Pseudomonas aeruginosa verbetert de immuniteit bij kankerpatiënten zo veel dat althans in gerandomiseerd onderzoek 2/3 van de infecties samenhangend met vooral chemo worden voorkomen, hetgeen de kwaliteit van leven verbetert en een betere behandeling mogelijk maakt.

472)Loprinzi CL et al ; N Engl J Med 340 : 346-50; 1999; In dit gerandomiseerde onderzoek werd met coumarine slechts een niet-significante vermindering van lymfoedeem samenhangend met behandelde borstkanker gevonden ; in de referenties 325

en 326 was het effect van coumarine dienaangaande wel significant gunstig ; een voorlopige meta-analyse laat zien dat coumarine lymfoedeem van de arm samenhangend met behandeling wegens borstkanker vermindert.

473)Nakamura H et al ; Acta Haematol jpn 46 :1087-92 ; 1983 ; Nocardia rubra verbetert de overlevingsduur van patiënten succesvol behandeld wegens acute myeloïde leukemie in absolute zin niet, maar qua trend wel significant ; Nocardia rubra is

derhalve bij dergelijke patiënten zinvol ; zie ook referentie 93 met een vergelijkbaar resultaat.

474)Ogura T en Sakatani M ; Nihon Kyobu Shikkan Gakkai Zasshi 23 : 62-7 ; 1985 ; Nocardia-extract verlengt het leven van patiënten met een kleincellig longcarcinoom significant ; zie de vele andere publicaties mbt Nocardia in deze lijst.

475)Kikuchi K en Takahashi N ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 1476-81 ; 1985 : OK-432 verbetert de overleving van gecirculerende/voortgeschreden borstkanker in een pilot-study net niet significant.

476)Ito K et al ; Int J Colorectal Dis 19 :157-64 ; 2003 ; PSK vermindert als extra adjuvans bij patiënten die darmkanker stadium C hadden in gerandomiseerde studie de sterfte.

477)Ohwada S et al ; Dis Colon Rectum 46 : 1060-8 ; 2003 ; PSK verbetert de overleving van patiënten met een colorectale tumor, die zijn geopereerd en adjuvante chemo krijgen.

478)Nakazawa S et al ; Scand J Gastroenterol 23 : 539-45 ; 1988 ; OK-432 verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van patiënten met een vergevorderde maagkanker.

479)Schilling J et al; Nutrition 12 : 423-9 ; 1996 ; Omega-3-vetzuren, RNA en l-arginine verbeteren de post-operatieve immuniteit van patiënten geopereerd aan hun buik en verminderen de postoperatieve infectiekans.

480)Bower RH et al ; Crit Care Med 23 : 436-9 ; Omega-3-vetzuren, RNA en l-arginine verminderen bij (kanker)operaties aan de buik de infectiekans en verkorten de ligduur in het ziekenhuis ; zie de vele andere studies in deze lijst met een vergelijkbare conclusie.

481)Kanabe S et al ; Gan No Rinsho 31 : 1805-9 ; 1985 ; De combinatie van PSK en OK-432 verbetert aantoonbaar de mediane overleving van maagkankerpatiënten stadium 4.

482)Imaizumi M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 17 :2397-403 ;1990 ;De combinatie van PSK en OK-432 naast adjuvantchemo voor in principe curatief geopereerde maagkankerpatiënten verbetert de 5- en de 10-jaarsoverleving niet significant ; een meta-analyse laat evenwel van PSK en OK-432 in deze wel een significant betere overleving zien :Kim R et al ; Anticancer Res 22(1A) : 283-9 ; 2002.

483)Guinan PD et al ; Am J Clin Oncol 5 : 65-8 ; 1982 : BCG verlengt in gerandomiseerd onderzoek het leven van prostaatkankerpatiënten stadium D.

484)Guinan P et al ; Urology 20 : 401-3 ; 1982 ; BCG verlengt ook in dit gerandomiseerde onderzoek het leven van prostaatkankerpatiënten stadium D.

485)Cerea G et al ; Anticancer Res 23 : 1951-4 ; 2003 ; Melatonine verbetert bij patiënten met uitgezaaide darmkanker en behandelt met irinotecan significant de ziektecontrole.

486)Vogl SE et al ; Cancer 50 :2295-300 ; 1982 ; Subcutane injecties met Corynebacterium parvum verbetert in gerandomiseerd onderzoek resultaat methotrexaat bij uitgezaaide keelkanker in gerandomiseerd onderzoek niet.

487)Kosaka A et al ; Gan To Kagaku Ryoho ; 14 : 516-22 ; 1987 ; In gerandomiseerd onderzoek potentieert lentinan hormonale therapie bij borstkanker.

488)Lissoni P et al ; J Pineal Res 35 :12-5 ; 2003 ; Melatonine vermindert bij longkanker de bijwerkingen van chemo ,verbetert de regressiekans en naar nu blijkt ook de overleving op langere termijn.

489)Lissoni P et al ; Neuroendocrinol Lett 24 :83-5 ; 2003 ; 5-methoxytryptamine vermindert in gerandomiseerd onderzoek anemie als bijwerking van cisplatin.

490)Cazacu M et al ; Cancer Biother Radiopharma 18 :27-34 ; 2003 ; Isorel, een maretakextract verbetert de mediane

overleving van Dukes-C-darmkankerpatiënten die geopereerd zijn en chemo krijgen.

491) Barton DL et al ; J Clin Oncol 16 :495-500 ; 1998 ; Vitamine E vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek hot-flashes bij borstkankerpatiënten.

492) Wiernik PH et al ; Cancer Invest 10 : 1-9 ; 1992 ; Vitamine B6 vermindert in gerandomiseerd onderzoek de neurotoxiciteit van cisplatin bij patiënten met eierstokkanker, maar verkort de responsduur.

493) Jurincic CD et al ; J Urol 139 : 723-6 ; 1988 ; Een extract met hemocyanine voorkomt recidieven van blaaskanker efficiënter dan mitomycine C, zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek.

494) Beusterien KM et al ; Support Care Cancer 11 : 304-12 ; 2003 ; Histamine naast interleukine-2 verbetert bij patiënten met een uitgezaaid melanoom de mediane tijd waarbinnen er nog een goede kwaliteit van leven is significant tov interleukine-2 alleen, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek.

495) Kalble T et al ; Urologe A. 33 :133-7 ; 1994 ; BCG voorkomt lokaal recidieven van blaaskanker significant beter dan interferon A, zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek.

496) Kalble T et al ; Urologe A. 30 : 118-21 ; 1991 ; BCG voorkomt lokaalrecidieven van blaaskanker weer significant beter dan een extract met hemocyanine.

497) Jurincic-Winkler CD et al ; Wien Klin Wochenschr 106 : 455-8 ; 1994 ; Een extract met hemocyanine heeft als adjuvans in gerandomiseerd onderzoek geen significant gunstig effect op het beloop van nierkanker na operatie.

498) Skulchan V et al ; J Med Assoc Thai 72 : 506-8 ; 1989 ; Inosine (speelt een rol bij de ATP-synthese) vermindert in gerandomiseerd onderzoek leucopenie door bestraling wegens borstkanker.

499) Anonymus ; Lancet 355 : 1588-96 ; 2000 ; In de adjuvantsituatie is 5-FU bij darmkanker even goed met een lage als met een hoge dosis leucovorin.

500) Tice JA et al ; JAMA 290 : 207-14 ; 2003 ; Met hogere doses isoflavonen niet minder maar wel kortere duur hot flashes, zo blijkt uit gerandomiseerd dubbelblind onderzoek.

501) Grau T et al ; Nutr Hosp 18 : 159-66 ; 2003 ; Medium-chain triglycerides (MCT) deels ipv LCT blijkt parenteraal gegeven aan patiënten met een slechte voedingstoestand het aantal ernstige infecties te verminderen en de overleving te verbeteren.

502) Macia E et al ; Nutrition 7 :205-9 ; 1991 ; Patiënten die wat de voeding betreft precies begeleid worden en bestraald worden doen het op klinische gronden beter dan patiënten die bestraald worden en daarbij ad libitum eten.

503) Ikeda S et al ; Gan No Rinsho 31 : 1079-87 ; 1985 ; Bestatin uit Streptomyces olivoreticuli, verbetert als adjuvans in gerandomiseerd onderzoek de 5-jaarsoverleving van melanoompatiënten.

504) Ikeda S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 77-85 ; 1985 ; Zelfde resultaat als in referentie 503.

505) Labianca R et al ; Ann Oncol 8 : 169-74 ; 1997 ; Bij uitgezaaide darmkanker blijken een normale en extra hoge dosis leucovorin even effectief ter potentiering van 5-FU.

506) Delanian S et al ; J Clin Oncol 21 :2545-50 ; 2003 ; Vitamine E heeft samen met pentoxifylline een preventieve werking tav fibrositis als bijwerking van bestraling ; afzonderlijk hebben deze stoffen onvoldoende vermogen om deze bijwerking te voorkomen.

507) Muss HB et al ; Cancer 47 :2295-2301 ; 1981 ; Een methanolextract van BCG (geen levend vaccin) had geen effect op regressiekans, mate van complicaties en overleving bij borstkankerpatiënten die chemotherapie kregen. Zie ook referentie 451.

508) Li LN et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 575-9 ; 2003 ; Xiaoji verbetert lange termijnoverleving van patiënten met een inoperabel niet-kleincellige longkanker in gerandomiseerd onderzoek significant.

509) Yonemura Y et al ; Hepatogastroenterology 48 : 1776-82 ; 2001 ; Hyperthermie naast chemo als adjuvantia bij maagkanker naast opereren verbetert de vijfjaarsoverleving van 43 naar 61% indien naast opereren alleen chemo als extra behandeling wordt toegepast.

510) Kim JY en Bae HS ; Gastric Cancer 4 : 27-33 ; 2001 ; Ook in dit onderzoek bij kankerpatiënten met een mindere prognose blijkt hyperthermie naast chemo na in principe curatieve operatie de overleving te verbeteren tov een dergelijke operatie en chemo alleen.

511) Popiela T et al ; BCG naast chemo blijkt bij operatie wegens maagkanker de overleving meer te verbeteren dan operatie en chemo alleen.

512) Han JQ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 17 : 465-6 ; 1997 ; Kruidenextract Xuefu Zhuyu verbetert bij patiënten met een primair levercarcinoom het resultaat van bestraling dwz de ziektevrije overleving is niet maar de overleving sec is wel significant beter in gerandomiseerd onderzoek.

513) Duan P en Wang ZM ; Zh Zh Xi Yi Jie He Za Zhi 22 : 515-7 ; 2002 ; Astragalus vermindert in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met kanker die chemo krijgen de bijwerkingen en vermindert de ziekteprogressie.

514) Zou YH en Liu XM ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 :733-5 ; 2003 ; Astragalus verbetert overleving van patiënten met een niet-kleincellig longcarcinoom die chemo krijgen en verbetert hun kwaliteit van leven.

515) Wei YF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 258-60 ; 2003 ; In een pilotstudie bij leukemiepatiënten waren tal van immuunparameters significant beter in de groep die naast chemo shengfu kregen ; de regressiekans was in de shengfu groep ook groter al was dit verschil net niet significant.

516) Cai HB et al ; Di Yi Jun Yi Da Xue Bao 22 : 1112-3 ; 2002 ; TCM (traditional Chinese Medicine) vermindert in gerandomiseerd onderzoek bijwerkingen van radiotherapie en verbetert zodoende de kwaliteit van leven.

517)Neifeld JP et al ; J Surg Oncol 28 : 137-45 ; 1985 ; Adjuvantbehandeling van chirurgisch behandelde plaveiselcelcarcinomen van de keel met *Corynebacterium parvum* verbetert overleving keelkanker in gerandomiseerd onderzoek niet.

518)Liu F et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 265-7 ; 2003 ; Guliou, een Chinees kruidenmengsel verbetert in gerandomiseerd onderzoek de resultaten van reguliere behandeling wegens botmetastasen ivm borstkanker niet significant, maar de kwaliteit van leven wel significant.

519)Lan X en Jiang Y ; J Tradit Chi Med 23 : 32-4 ; 2003 ; Chinese kruiden verbeteren de overleving op langere termijn van patiënten met een gevorderde longkanker die radiotherapeutisch behandeld worden.

520)Ichinose Y et al ; JNCI 95 : 605-10 ; 2003 ; Bestatin verbetert als adjuvans de overleving van patiënten geopereerd wegens een plaveiselcelcarcinoom van de long stadium 1.

521)Wang Y et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 18 : 273-5 ; 1998 ; Inula-Ochrea-extract blijkt zeker zo effectief om braken samenhangend met cisplatinumtherapie tegen te gaan als reguliere medicatie ; uiteraard betreft het weer gerandomiseerd onderzoek.

522)Bai CQ et al ; Zhonghua Liu Xing Bing Xue Za Zhi 24 : 130-4 ; 2003 ; Injectie met Shenqi Fuzheng vermindert in gerandomiseerd onderzoek significant de bijwerkingen van chemo.

523)Liu J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21 : 262-4 ; 2001 ; Guben Yiliu 3 met 'moxibustion' gaat vermindering van levenskwaliteit door chemo op 4 manieren gemeten tegen in gerandomiseerd onderzoek.

524)Han JQ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 15 : 710-2 ; 1995 ; Fuchunpian gegeven naast radiotherapie voor patiënten met een nasopharynxcarcinoom beïnvloedt het beloop aantoonbaar ongunstig ; fuchunpian moet daarom zeker bij deze vorm van kanker ontraden worden.

525)Yasumitsu T et al ; Acta Oncol 29 : 827-31 ; 1990 ; Bestatin blijkt als adjuvans de de overleving van patiënten geopereerd aan een plaveiselcelcarcinoom te verbeteren ; dit bleek niet aantoonbaar mbt andere typen longkanker. Zie ook referentie 520.

526)Takada M et al ; Acta Oncol 29 : 821-5 ; 1990 ; Bestatin naast reguliere behandeling voor inoperabele longkanker geeft alleen bij plaveiselcelcarcinomen meer regressies ; de mediane overleving was evenwel slechts bijna significant beter voor plaveiselcelcarcinoompatiënten die bestatin kregen ; $p=0,051$.

527)Niimoto M en Hattori T et al ; Biomed Pharmacother 45 : 121-4 ; 1991 ; Bestatin als extra adjuvans ter nabehandeling van geopereerde maagkankerpatiënten verbetert hun overleving.

528)Niimoto M et al ; Jpn J Surg 20 : 186-91 ; 1990 ; Bestatin als extra adjuvans ter nabehandeling van geopereerde maagkankerpatiënten verbetert in dit kleine onderzoek de overleving significant bij patiënten die volgens standaardcriteria een mindere prognose hebben.

529)Tanaka T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 12 : 125-33 ; 1985 ; Bestatin verbetert in gerandomiseerd onderzoek als extra adjuvans bij de behandeling van maagkanker de ziektevrije overleving.

530)Yoshinaka K et al ; Gan To Ryoho 15 : 493-8 ; 1988 ; Bestatin bleek de recidiefkans op maagkanker te kunnen reduceren, maar op de vijfjaarsoverleving was er geen effect.

531)Bedikian AY et al ; Am J Clin Oncol 7 : 399-404 ; 1984 ; Thymostimuline naast chemo voor patiënten met een gevorderd grootcellig longcarcinoom verbetert de overleving van deze patiënten zeker niet ; wel waren er significant minder ernstige bijwerkingen.

532)Yang JK et al ; Zhongguo Zhong Xi Jie He Za Zhi 23 : 580-2 ; 2003 ; Weichangán (WCA) verbetert de overleving van geopereerde maagkankerpatiënten die aanvullende chemo krijgen.

533)Blomgren H et al ; Cancer Immunol Immunother 25 : 41-6 ; 1987 ; Bestatin naast bestraling voor blaaskanker verbetert de ziektevrije overleving in gerandomiseerd onderzoek.

534)Kumamoto Y et al ; Hinyokika Kyo 31 : 1861-83 ; 1985 ; Bestatin vertraagt eenzijdig significant recidieven van blaaskanker na adjuvante behandeling met bleomycine.

535)Blomgren H et al ; Biomed Pharmacother 38 : 143-9 ; 1984 ; Bestatin als extra adjuvans voor patiënten die wegens blaaskanker bestraald worden verbetert de ziektevrije overleving.

536)Uchibayashi T et al ; Int J Clin Pharmacol Ther 33 : 465-8 ; 1995 ; Bestatin naast chemo verminderde in dit onderzoek de kans op een recidief van blaaskanker significant in vergelijking met chemo alleen.

537)Blomgren H et al ; Acta Oncol 29 : 809-12 ; 1990 ; Bestatin bleek in dit onderzoek de overleving van blaaskankerpatiënten die bestraling kregen niet te verbeteren ; in combinatie met de nummers 533,534 en535 staat wel vast dat bestatin ingeval van bestraling voor blaaskanker de ziektevrije overleving verbetert.

538)Papas AS et al ; Bone Marrow Transplant 31 : 705-12 ; 2003 ; Een calciumfosfaatoplossing gaat mucositis als bijwerking van beenmergtransplantatie tegen blijkens gerandomiseerd, dubbelblind onderzoek.

539)DiSaia PJ et al ; Gynecol Oncol 26 : 386-97 ; 1987 ; *Corynebacterium parvum* verbetert de overleving van baarmoederhalskankerpatiënten, die radiotherapeutisch behandeld worden niet.

540)Mignot MH et al ; Br J Cancer 44 : 856-62 ; 1981 ; *Corynebacterium parvum* als adjuvans verlaagt de recidiefkans na operatie wegens baarmoederhalskanker in gerandomiseerd onderzoek aanzienlijk.

541)Kurita S et al ; Gan To Kagaku Ryoho 11 : 2742-50 ; Bestatin verlengt de remissieduur na chemo van patiënten met

ANLL en verlengt ook hun overlevingsduur.

542)Ota K en Ogawa N; Biomed Pharmacother 44 : 93-101 ; 1990 ; Ook in dit onderzoek bleek bestatin bij ANLL de remissieduur na chemo en ook het leven te verlengen.

543)Urabe A et al ; Ann Hematol 67 : 63-6 ; 1993 ; In dit gerandomiseerde onderzoek verlengde bestatin wederom significant

de remissieduur bij patiënten met ANLL ; de langere overleving van de bestatinpatiënten was evenwel vooralsnog niet significant langer.

544)Ota K et al ; Cancer Immunol Immunother 23 : 5-10 ; 1986 ; Met bestatin bleek in dit onderzoek bij patiënten met een ANLL wederom een langere overlevingsduur bereikbaar.

545)Kobayashi T et al ; J Clin Oncol 14 : 204-13 ; 1996 ; Bestatin verbetert de ziektevrije overleving van patiënten met acute myeloïde leukemie die chemo hebben gehad niet ; AML en ANLL zijn niet congruent, zodat dit resultaat op zichzelf staat.

546)Hernandez Munoz G en Pluchino S; Maturitas 44 : 559-65 ; 2003 ; Cimicifuga racemosa vermindert aantal en ernst van hot flushes die patiënten krijgen welke o.a. tamoxifen vanwege borstkanker gebruiken.

547)Jacobson JS et al ; J Clin Oncol 19 : 2739-45 ; 2001; Cimicifuga racemosa verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek de hot flushes in aantal en intensiteit niet ; wellicht komt dat doordat hier de hot flushes minder in aantal/ernst waren (zo gebruikte 1 op de 3 vrouwen niet eens Nolvadex).

548)Newlands ES et al ; Br J Cancer 34 : 174-9 ; 1976 ; BCG verbetert de werking van chemo bij patiënten met een uitgezaaid melanoom ; de overleving was hierdoor echter niet beter.

549)Paterson AH et al ; Rec Results Cancer Res 68 : 387-92 ; 1978 ; BCG vermindert als adjuvans in relatie tot de stagering de kans op een recidief bij patiënten behandeld voor een maligne melanoom.

550)Ariyan S et al ; Surgery 92 : 459-63 ; 1982 ; Intralymfatische toediening van een methanol-extract van BCG vermindert de recidiefkans op en de sterfte aan het maligne melanoom.

551)Wood WC et al ; Surgery 83 : 677-81 ; DTIC plus BCG als adjuvans blijkt de ziektevrije overleving van patiënten geopereerd wegens een maligne melanoom meer te verbeteren dan louter DTIC.

552)Ohwada S et al ; Br J Cancer 90 : 1003-10 ; 2004 ; PSK vermindert naast adjuvant chemo de sterfte van patiënten geopereerd aan darmkanker Dukes B of C ook in dit onderzoek significant ; dit is het zoveelste onderzoek ; waar blijft de reguliere oncologie?

553)Morton DL et al; Aust N Z J Surg 48 : 49-52 ; 1978 ; BCG alleen verlengt het leven van patiënten met lymfkliermetastasen van een maligne melanoom.

554)Veronesi U et al ; N Engl J Med 307 :913-6 ; 1982 ; BCG in stadium 1/2 maligne melanoom al dan niet in combinatie met chemo als extra adjuvans na operatie verbetert de overleving slechts niet significant.

555)Olszewski W ; Angiology 51 : 25-9 ; 2000 ; Een flavonoidenextract vermindert stuwing door oedeem bij borstkanker in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek.

556)Quirt IC et al ; J Clin Oncol 9 : 729-35 ; BCG vermindert de recidiefkans en de sterftkans bij patiënten met een grote kans op een recidief van een maligne melanoom slechts net niet significant.

557)Reid JW et al ; Rec Results Cancer Res 80 :219-26 ; Bij patiënten met een grootcellig longcarcinoom verbetert BCG in geval van een verminderde immuniteit de ziektevrije overleving.

558)Serrou B et al; Rec Results Cancer Res 80 : 157-61 ; 1982 ; BCG verminderde in dit onderzoek significant het aantal recidieven na succesvolle chemo ivm borstkanker stadium 3 of 4.

559)Brosman SA ; J Urol 128 : 27-30 ; 1982 ; BCG vermindert na operatie de recidiefkans wegens blaaskanker ook in dit gerandomiseerde onderzoek significant.

560)Lamm DL et al ; J Urol 128 :931-5 ; 1982 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt BCG de recidiefkans van blaaskanker te verlagen.

561)Senn HJ et al ; Recent Results Cancer Res 80 : 177-84 ; 1982 ; BCG als extra adjuvans naast chemo voor geopereerde borstkankerpatiënten verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec.

562)Vu Van H et al: Nouv Presse Med 11 :3637-9 ; 1982 ; Bij patiënten in complete remissie na chemo voor AML verbetert BCG de remissieduur en de overleving significant.

563)Robinson E et al ; Cancer Chemother Pharmacol 8 : 35-40 ; 1982 ; Een BCG-extract verbetert de ziektevrije overleving van darmkankerpatiënten Dukes C wel, maar van patiënten stadium Dukes B niet.

564)Herr HW et al ; Urology 25 : 119-23 ; 1985 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek bleek BCG de recidiefkans bij blaaskankerpatiënten te verminderen.

565)Lamm DL ; J Urol 134 :40-7 ; 1985 ; En ook in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt BCG de recidiefkans bij geopereerde blaaskankerpatiënten te verlagen.

566)Hudson MA et al ; J Urol 138 :295-8 ;1987 ; Herhalen van een BCG-behandeling verbetert gunstige resultaat van de eerste BCG-behandeling bij blaaskankerpatienten niet.

567)Shank B et al ; Cancer 56 : 2771-8 ; 1985 ; Thymosine fractie 5 verbetert resultaat van chemo plus bestraling bij patiënten met een lokaal kleincellig longcarcinoom in dit kleine gerandomiseerde onderzoek niet. Zie ook de nummers 33, 36

en 198. De overall-conclusie blijft dat thymostimuline bij de behandeling van dit type kanker van belang is met name in geval

van een minder goed werkend immuunsysteem (wat aannemelijker is bij extensive dan bij local disease).

568)Pinsky CM et al ; Cancer Treatm Rep 69 :47-53 ; 1985 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt BCG de recidiefkans bij patiënten met blaaskanker te verminderen.

569)Mori K et al ; Urol Int 41 : 254-9 ; 1986 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bleek BCG een recidief van behandelde blaaskanker veel beter tegen te gaan dan adriamycine.

570)Gil MJ et al ; Nutrition 13 :26-31 ; 1997; Bij ondervoede patiënten die wegens darmkanker geopereerd worden en parenterale voeding krijgen, blijkt extra water en zout zinloos ; de kans op longcomplicaties blijkt hierdoor toe te nemen.

571)Badalament RA et al ; J Clin Oncol 5 : 441-9 ; 1987 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek is bij patiënten geopereerd voor een lokale blaaskanker de ziektevrije overleving met BCG significant beter.

572)Netto Junior NR et al ; Arch Esp Urol 44 : 1025-8 ; 1991 ; Als adjuvans ter preventie van een recidief bij blaaskankerpatiënten is lokaal spoelen met BCG beter dan oraal toegediende BCG.

573)Rintala E et al ; Eur Urol 20 : 19-25 ; 1991 ; BCG is als adjuvans ter behandeling van oppervlakkige blaaskanker in alle opzichten superieur aan mitomycine-C.

574)Francesco Bassi P et al ; Arch Esp Urol 43 : 503-7 ; 1990 ; Pasteur BCG blijkt ongeveer even goed als adjuvans bij de behandeling van blaaskanker als klassieke BCG.

575)Yamamoto T et al ; Nippon Hinyokika Gakkai Zasshi 81 : 997-1001 ; 1990 ; BCG blijkt ook in dit gerandomiseerde onderzoek de recidiefkans bij patiënten behandeld voor oppervlakkige blaaskanker te verlagen.

576)Witjes JA et al ; Eur J Cancer 29 : 1672-6 ; 1993 ; Twee verschillende vormen van BCG blijken in dit onderzoek even effectief als adjuvans ter nabehandeling voor oppervlakkige blaaskanker als mitomycine-C.

577)Ao T et al ; Hinyokika Kiyo 39 : 987-91 ; 1993 ; BCG als extra adjuvans voor de nabehandeling van lokale blaaskanker na 2 verschillende chemo's geeft een niet significant verdere verbetering van de ziektevrije overleving ; een meta analyse van de reeds genoemde en nog te noemen studies van BCG en blaaskanker is uiteraard ondubbelzinnig positief.

578)Pagano F et al ; J Urol 146 :32-5 ; 1991 ; In dit onderzoek bleek een relatief lage dosis van de Pasteur-BCG-stam per spoeling even effectief als adjuvans voor blaaskankerpatiënten als een hogere.

579)Yabusaki N et al ; Nippon Hinyokika Gakkai Zasshi 82 : 290-6 ; 1991 ; BCG na mitomycine-C als extra adjuvans vermindert de recidiefkans extra bij patiënten behandeld voor een oppervlakkig blaascarcinoom.

580)Lamm DI et al ; J Urol 145 : 738-40 ; 1991; Adjuvante behandeling met BCG bij blaaskankerpatiënten dmv spoelingen alleen is even effectief als dmv spoelingen en intradermale injectie.

581)Ludwig Lung Cancer Study Group ; Cardiovasc Surg 89 :842-7 ; 1985 ; Corynebacterium parvum als adjuvans na chirurgische behandeling wegens longkanker stadium 1 of 2 intrapleuraal toegediend blijkt in vergelijking met placebo ongunstig ; met deze bacterie bleek de overleving in dit onderzoek slechter. Zie ook 351,354,355 en 356 ; het totaal resultaat van C. parvum bij longkanker is nu nihil ; C. parvum moet zeker niet intrapleuraal worden gegeven en alleen eventueel bij patiënten met een plaveiselcelcarcinoom van de long ; met name wanneer het stadium 3 betreft.

582)Lamm DL et al ; N Engl J Med 325 : 1205-9 ; 1991 ; Intravesicale BCG is als adjuvans voor behandelde oppervlakkige blaaskanker superieur aan het spoelen met adriamycine.

583)Martinez-Pineiro JA et al ; J Urol 143 : 502-6 ; 1990 ; BCG wint het in dit onderzoek als adjuvans bij blaaskanker van zowel adriamycine als van thiotepa.

584)DeBruyne FM et al ; Urology 31 :20-5 (suppl) ; 1988 ; In dit onderzoek is spoelen van de blaas als adjuvans na behandeling van oppervlakkige blaaskanker even effectief als spoelen met mitomycine C.

585)Lobo DN et al ; Lancet 359 : 1812-8 ; 2002 ; Extra water en zout na resectie deel colon vertraagt het weer op gang komen van de stoelgang en verlengt het verblijf in het ziekenhuis ; dit resultaat is geheel in lijn met Moerman/Houtsmuller.

586)Ravasco P et al ; I J Radiat. Oncol Biology Physics ; 57 : S220-1 ; 2003 ; Het geven van individuele voedingsadviezen tijdens bestraling blijkt op gerandomiseerde basis de kwaliteit van leven tijdens bestraling te verbeteren ; naast gerichte suppletie werd vooral extra eiwit gegeven. Zie ook referentie 187.

587)Ravasco P et al ; I J Radiation Oncology Biology Physics 57 : S440 ; 2003 ; Individuele voedingsadviezen en in mindere mate extra eiwit gaan in gerandomiseerd onderzoek achteruitgang van de kwaliteit van leven tijdens bestraling ivm keelkanker tegen. Zie ook 586 en 187.

588)Dencausse Y et al ; Onkologie 25 : 402-3 ; 2002 ;5-FU als adjuvans gedurende een half voor nabehandeling van darmkankerpatiënten geopereerd voor darmkanker stadium 3 is even effectief als wanneer deze adjuvante behandeling 1 jaar lang wordt gegeven.

589)Bleeker WA et al ; Ann Oncol 11 : 547-52 ; 2000 ; Lage doses leucovorin verbeteren het resultaat van 5-FU plus metronidazol niet aantoonbaar verder in de adjuvantsituatie stadium 3 van het coloncarcinoom. We wisten overigens al dat 5-FU met een normale dosis leucovorin de voorkeur heeft boven 5-FU en metronidazol; zie no 321. Het resultaat van no 589 is derhalve niet opportuun.

590)Poon MA et al ; J Clin Oncol 9 : 1967-72 ; 1991 ;Leucovorin met 5-FU geeft in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met een gevorderd colorectaal carcinoom een betere overleving dan 5-FU alleen.

591)Abad A et al ; Cancer 75 : 1238-44 ; 1995 ; Leucovorin met 5-FU verlengt bij patiënten met een vergevorderde darmkanker het leven tov 5-FU alleen.

592)Borner MM et al ; Ann Oncol 9 : 535-41 ; 1998 ; Leucovorin plus 5-FU geeft ook in dit onderzoek bij patiënten met een

vergevoerde vorm van darmkanker een langere levensduur dan met 5-FU alleen het geval is.

593)Colombo N et al ; Int J Gynecol Cancer 5 :81-86 ; 1995 ; Glutathion vermindert neurotoxiciteit cisplatin en optimaliseert de toepassing ervan in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met een recidief van eierstokkanker.

594)Fonseca E et al ; J Infus Chemother 6 : 217-20 ; 1996 ; Leucovorin verbetert het resultaat van 5-FU bij gevorderde nasopharynxcarcinomen niet, blijkens gerandomiseerd onderzoek.

595)Akaza H et al ; Cancer 75 :552-9 ; 1995 ;BCG blijkt 2 van de 3 oppervlakkige blaastumoren tot regressie te kunnen brengen ; onderhouds-BCG blijkt het resultaat echter niet te verbeteren.

596)Martinez- Pineiro JA et al ; Eur Urol 27 Suppl 1 : 13-8 ; 1995 ; Een derde van de eerder door deze groep gegeven dosis BCG blijkt even effectief als de oorspronkelijk bij de behandeling van blaaskanker ; de lagere dosis gaat met aantoonbaar minder bijwerkingen gepaard.

597)Krege S et al ; J Urol 156 : 962-6 ; 1996 ; BCG en mitomycine-C zijn in dit gerandomiseerde onderzoek als adjuvans bij de behandeling van oppervlakkige blaaskanker even effectief.

598)Luftenegger W et al ; J Urol 155 : 483-7 ; 1996 ; BCG vermindert de recidiefkans op lokale blaaskanker aanzienlijk ; extra BCG intradermaal verbetert het resultaat niet.

599)Lundholm C et al ; J Urol 156 :372-6 ; 1996 ; BCG als adjuvans ter nabehandeling van lokaal behandelde blaaskanker blijkt superieur aan mitomycine-C dwz minder recidieven en een langere ziektevrije overleving met BCG dan met mitomycine-C.

600)Melekos MD et al ; Oncology 53 : 281-8 ;1996 ; BCG blijkt in een vergelijkbaar onderzoek als onder nummer 599 superieur aan epirubicine.

601) Melekos MD et al ; Int Urol Nephrol 28 : 499-509 ; 1996 ; BCG blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek als extra adjuvans ter behandeling van blaaskanker alleen effectiever dan epirubicine, voor zover het de meer agressieve typen blaaskanker betreft

602) Rintala E et al ; J Urol 156 : 56-9 ; 1996 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bleken afwisselend BCG en mitomycine-C even effectief als extra adjuvans ter nabehandeling van blaaskanker als mitomycine-C sec

603) Ashraf M et al ; Gynecol Oncol 37 : 29-33 ; 1990 ; Magnesium gaat in gerandomiseerd onderzoek de bijwerkingen van cisplatin op het zenuwstelsel tegen.

604) Balmer PE en Reinhart WH ; Cancer Chemother Pharmacol 24 : 109-12 ; 1989 ; In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt magnesium bij de toepassing van cisplatinum geen anti-emetische werking te hebben.

605) Gruenwald IE et al ; J Urol 157 :487-91 ; 1997 ; 12 weken lang spoelen met BCG lijkt beter als adjuvante therapie na resectie oppervlakkige blaaskanker dan 6 weken lang adjuvante therapie met BCG.

606) Jimenez-Cruz JF et al ; Urology 50 :529-35 ; 1997 ; BCG gaat in gerandomiseerd onderzoek lokaal recidieven blaaskanker efficiënter tegen dan interferon.

607) Smits G et al ; Urology 52 :1009-13 ; 1998 ; In dit gerandomiseerde onderzoek was mitomycine-C even goed als extra adjuvans bij de behandeling van blaaskanker als BCG.

608) Witjes JA et al ; J Urol 160 :1668-71 ; 1998 ; In dit gerandomiseerde onderzoek waren BCG en mitomycine-C even goed als extra adjuvans ter nabehandeling van blaaskanker.

609) Yalcinkaya F et al ; Int Urol Nephrol 30 :41-4 ; 1998 ; De meest gangbare dosis BCG blijkt als adjuvans bij de behandeling van blaaskanker effectiever dan de in dit onderzoek ook geteste lagere dosering.

610) Malmstrom M et al ; J Urol 161 : 1124-7 ; 1999 ; BCG bleek in dit grote gerandomiseerde onderzoek als adjuvans bij de behandeling van blaaskanker effectiever dan mitomycine-C.

611) Palou J et al ; J Urol 165 : 1488-91 ; 2001; BCG als extra adjuvans ter behandeling van blaaskanker geeft in de standaardopzet een even goed resultaat als in de standaardopzet plus een onderhoudsdosis BCG.

612) Eaton JD et al ; BJU Int 89 :19-26 ; 2002 ; Vaccinatie van patiënten met een prostaatkankercellijn plus Mycobacterium vaccae leidde in gerandomiseerd onderzoek tot duidelijke immunostimulatie ; bij enkele patiënten daalde de PSA, wat niet als spontaan gekwalificeerd kon worden.

613) Assersohn L et al ; Clin Oncol (R Coll Radiol) 14 :23-7 ; 2002 ; Met hitte behandelde Mycobacterium vaccae geeft extra levensverlenging bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom die ook chemotherapeutisch worden behandeld. Zie ook referentie 353.

614) Decroix G et al ; Cancer 53 : 906-12 ; Gedode mycobacterium smegmatis verbetert prognose van patienten geopereerd voor een niet kleincellig longcarcinoom niet.

615) Van der Meijden AP et al ; J Urol 166 : 476-81 ;2001 ; BCG is in dit zeer grote onderzoek (bijna 1000 patiënten) ter behandeling van blaaskanker aantoonbaar effectiever dan epirubicine.

616) Powles R en Toy JL ; Haematologia 10 :5-9 ; 1976 ; BCG verlengt het leven van patiënten met AML, die met chemo worden behandeld aanzienlijk in dit gerandomiseerde onderzoek.

617) Whittaker JA en Slater AJ ; Br J Haematol 35 :263-73 ; 1977 ; Intraveneuze BCG verbetert in gerandomiseerd onderzoek de overlevingsduur van patiënten met AML, die op initiele chemo goed gereageerd hadden.

618) Fiere D et al ; Sem Hop 55 : 633-8 ; 1979 ; Na complete remissie van AML blijkt BCG de overleving significant te kunnen verbeteren, zo blijkt ook uit dit gerandomiseerde onderzoek.

619) Vuvan H et al ; Scand J Heamatol 21 : 40-6 ; 1978 ; BCG als adjuvans naast chemo verbetert de overleving bij ANLL in dit onderzoek ; mogelijk hangt dat samen met de significant grotere regressiekans bij 2e lijns-chemo.

620) Summerfield GP et al ; Br J Cancer 40 :736-42 ; 1979 ; Chemo plus BCG geeft bij AML een significant langere

overleving dan met chemo alleen ; vermoedelijk hangt dit samen met de significant minder recidieven van AML in de hersenen
bij patiënten, die BCG kregen.

621) Hewlett JS et al ; Arch Intern Med 145 : 1006-12 ; 1985 ; BCG eerst deels laat gegeven succesvolle inductiechemo verbetert de mediane overleving van AML niet.

622) Reizenstein P ; Br J Haematol 75 : 288-9 ; 1990 ; BCG blijkt in gerandomiseerd onderzoek de prognose van AML te verbeteren.

623) Zuhrie SR et al ; Br J Cancer 41 : 372-7 ; 1980 ; Na remissie in 1e lijn blijkt BCG de periode van de remissie aantoonbaar te verlengen alsmede de overlevingsduur ; studienummers 447, 562, 616, 617, 618, 620, 622 en 623 laten bij AML een betere prognose met BCG zien ; alleen bij nummer 621 (een klein onderzoek) is dat niet het geval ; een triviale meta-analyse van al deze onderzoeken bij elkaar laat zien dat BCG de prognose van AML verbetert.

624) Anderson PM et al ; Bone Marrow Transplant 22 : 339-44 ; 1998 ; Glutamine vermindert in gerandomiseerd, dubbelblind onderzoek mondpijn samenhangend met beenmergtransplantatie en gaat daardoor samen met een lager opiatengebruik ; de overleving na 1 maand was met glutamine aantoonbaar beter al was er statistisch geen effect van glutamine op het beloop van de kanker.

625) Piccirillo N et al ; Haematologica 88 : 192-200 ; 2003 ; In dit dubbelblinde gerandomiseerde onderzoek bij patiënten die een perifere stamceltransplantatie gehad hebben, gaat l-glutamine het ontstaan van mucositis tegen. .

626) Kozelsky TF et al ; J Clin Oncol 21 :1669-74 ; 2003 ; Glutamine gaat in dit gerandomiseerde, dubbelblinde onderzoek het optreden van diarree als gevolg van bestraling van het bekken niet tegen. .

627) Castel T et al ; Dermatologica 183 :25-30 ;1991 ; BCG naast chemo verbetert de prognose van melanomen van het been stadium 1 of 2 tov chemo als enig adjuvans..

628) Cascinelli N et al 28 :282-6 ; 1989 ; BCG verbetert in dit gerandomiseerde onderzoek de overleving van patienten met een grote kans op een recidief van het melanoom waarvoor ze behandeld waren significant indien ze in den beginne een negatieve Mantoux-reactie hadden. .

629) Mechl Z en Kopechny J ; Arch Geschwulstforsc 56 : 367-71 ; 1986 ; BCG verbetert als adjuvans in dit onderzoek bij chirurgisch behandelde melanoompatienten stadium 2 noch de ziektevrije overleving noch de overleving sec. .

630) Pinsky CM et al ; Ann New York Acad Sci 277 :187-194 ;1996 ; In dit kleine onderzoek (24 versus 23) werd bij patiënten behandeld voor een melanoom stadium 2 met BCG geen aantoonbaar voordeel mbt de levensverwachting gevonden..

631) Kostinas JE et al ; Cancer Treat Rep 63 : 197-200 ;1979 ; Een alcoholextract van BCG verbetert het resultaat van chemo bij patiënten met een melanoom stadium 3 of 4 zowel qua responsrate als overleving niet. .

632) Samuels ML et al ; Cancer Treatment Rep 65 : 615-27 ; Intraveneuze hyperalmentatie bij patiënten met uitgezaaide testiskanker welke chemo krijgen vergroot de kans op levensbedreigende infecties ; dit onderzoek ondersteunt de hypothese dat extra calorieën e.d. beter voor de kanker zijn dan voor de patient.

633) Shamberger RC et al ; Am J Med 74 : 40-8 ; 1983 ; Patiënten met botkanker die chemotherapeutisch behandeld worden krijgen met TPN significant meer calorieën binnen ; hierdoor neemt o.a. hun transfusiebehoefte significant toe ; wederom extra calorieën hebben geen zin!! .

634) Christensen ML et al ; Cancer 72 :2732-8 ;1993 'Ook in dit onderzoek wordt met (eenzijdig samengestelde) TPN geen voordeel gezien bij kinderen met kanker die chemo krijgen ; in tegendeel : er treden aantoonbaar meer infecties op ; dit wordt niet alleen door 632, maar ook door meta-analyses bevestigd ; de orthomoleculairen halen wederom hun gelijk ; zie ook 633 en 11 (in dit laatste onderzoek heeft juist caloriebeperking op langere termijn therapeutische consequenties)..

635) Nixon DW et al ; Cancer Detect Prev. 4 :421-7 ; 1981; TPN met een hypertone suikeroplossing met aminozuren blijkt bij patiënten met een vergevorderde vorm van darmkanker het leven significant te verkorten, hetgeen je gezien met name de voorgaande referenties en de dierexperimentele literatuur ook zou verwachten..

636) Paterson AH et al ; Can Med Assoc J 131 :744-8 ; 1984 ; Deels intradermale deels oraal gegeven BCG verbetert na operatie de prognose van melanoompatienten stadium 1 niet significant.

637) McLean IW et al ; Am J Ophthalmol 110 : 522-6 ; 1990 ; Na operatie wegens een uveaal melanoom blijkt een methanolextract van BCG de prognose niet te verbeteren.

638) Verschraegen CF et al ; Eur J Cancer 29A :708-11 ; 1993 ; Een op methanolextractie van BCG gebaseerd preparaat verbetert de prognose van melanoompatienten, die chemotherapeutisch behandeld worden niet.

639) de Luis DA et al ; Eur J Clin Nutr 56 : 1126-9 ; 2002 ; Arginine plus vezels verminderen bij patiënten die wegens keelkanker geopereerd worden de kans op het ontstaan van fistels.

640) Karakousis CP en Emrich LJ ; J Surg Oncol 36 : 235-8 ;1987 ; BCG als adjuvans na operatie wegens een melanoom verbetert de overleving niet.

641) Sterchi JM et al ; Cancer 55 : 707-12 ; 1985 ; BCG plus dacarbazine geeft als adjuvans na operatie wegens een melanoom stadium 1 of 2 geen betere prognose dan met carbazine alleen als adjuvans.

642) Czarnetzki BM et al ; Eur J Cancer 29A : 1237-42 ; 1993 ; Diverse BCG-preparaten verbeteren de prognose van melanoompatiënten stadium 1 niet. De volgende nummers betreffen BCG en het melanoom (meest adjuvantstudies) :382,385,460, 548,549, 550, 551, 553, 554, 556, 627, 628, 629, 630, 631, 636, 637, 638, 639, 641 en 642. In een studie werd een betere respons op chemo gezien (548) ; een duidelijk betere prognose werd in slechts 3 studies gezien (550,553 en 628) ;

juist ook gezien het gewicht van de (deel)studies is BCG geen statistisch significante optie. Wel uiteraard in ieder geval bij AML en blaaskanker.

643) Adler A et al ; J Biol Response Mod 6 : 610-24 ; 1987 ; BCG verbetert in gerandomiseerd onderzoek van patiënten geopereerd voor nierkanker welke ook hormonale therapie krijgen.

644) Brennan MF et al ; Ann Surg 220 : 436-41; 1994 ; TPN (extra eten) vergroot bij operatie wegens alvleesklierkanker in gerandomiseerd onderzoek de kans op complicaties (vooral infecties)'.
645) Fasth S et al ; Int J Colorectal Dis 2 :87-92 ; 1987 ; TPN blijkt bij operatie wegens darmkanker de kans op complicaties niet te kunnen reduceren ; deze uitslag is wederom in overeenstemming met de ideeën van mij, Moerman e.a.
646) Harju E et al ; Chir Ital 42 : 151-64 ; 1990 ; Extra eiwit middels TPN, bij patiënten zonder voorafgaand eiwittekort en die wegens darmkanker geopereerd moeten worden, ondervinden hierdoor meer complicaties. Orthomoleculair pleegt men dergelijke patiënten geen extra eiwit te geven ; verstandig gezien dit onderzoeksresultaat.
647) Heys SD et al ; Br J Surg 78 : 483-7 ; 1991 ; Caloriebeperking blijkt in vivo in gerandomiseerd onderzoek preoperatief bij darmkankerpatiënten gekoppeld aan een langzamere tumor groei.
648) Akihama T et al ; Gan To Kagaku Ryoho 10 :2125-9 ; 1983 ; Q10 gaat in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij patiënten met leukemie/ een maligne lymfoom het ontstaan van leverfunctiestoornissen door anthracyclines tegen ; haarverlies door deze middelen wordt door Q10 evenwel niet aantoonbaar tegengegaan.
649) Mathe G et al ; Proc R Soc Med 68 : 211-6 ; 1975 : Corynebacterium parvum na chemo wegens ALL laat op lange termijn meer patiënten in regressie dan wanneer Corynebacterium parvum niet gegeven wordt.
650) Toomes H et al ; Dtsch Med Wochenschr 109 : 935-40 ; 1984 ; Bij het niet kleincellig longcarcinoom blijkt postoperatief intrapleuraal toegediend Corynebacterium parvum de sterfte op lange termijn te verlagen ; met BCG wordt op dezelfde manier toegediend geen enkel gunstig effect bewerkstelligd.
651) Millar JW et al ; Thorax 35 : 856-8 ; 1980 ; Maligne pleurale effusie is met Corynebacterium parvum significant beter te behandelen dan met mustine en geeft veel minder bijwerkingen dan mustine.
652) Galligioni E et al ; Cancer 77 :2560-6 ; 1996 : De combinatie van autologe tumorcellen met BCG verbetert prognose bij nierkanker niet ; zie ook 643.
653) Robinson E et al ; Cancer 40 :1052-9 ;1977 ; BCG (op basis van een methanolextract) blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek bij patiënten met een vergevorderde longkanker het aantal metastasen op afstand significant te verlagen ; het leven wordt evenwel slechts niet significant verlengd.
654) Anthony HM et al ; Cancer 42 : 1784-92 ; 1978 ; BCG blijkt bij inoperabele longkankerpatiënten (voor randomisatie werd er eerst gestratificeerd) de kwaliteit van leven significant te verbeteren ; het leven werd niet significant verlengd ; na bestraling was deze levensverlenging echter wel zeer significant.
655) McKneally MF et al ; Lancet 1 (7956) : 377-9 ; 1976 ; BCG intrapleuraal gegeven blijkt in stadium 1 longkanker de sterfte te verlagen ; wel werd even isoniazide gegeven om de kans op TBC door BCG te verlagen.
656) McKneally MF et al ; J Thorac Cardiovasc Surg 72 : 333-8 ; 1976 ; BCG intrapleuraal met isoniazide verbetert prognose longkankerpatienten stadium 1.
657) Macchiarini P et al ; Anticancer Res 9 : 391-3 ; 1989 ; In een klein gerandomiseerd onderzoek (17 versus 17) bleek BCG als adjuvans bij patiënten geopereerd voor longkanker stadium 1 de ziektevrije overleving , de mediane overleving en de 5-jaarsoverleving niet significant te verbeteren ; duidelijk is dat je bij zulke kleine aantallen significantie moeilijk kunt wegen ; we maken later een overall-analyse apart voor stadium 1, 2 plus 3 geopereerd en voor inoperabele longkanker.
658) Macchiarini P et al ; Am J Clin Oncol 14 : 291-7 ; 1991 ; Bij longkankerpatienten stadium 2/3 die alreeds na operatie chemo krijgen blijkt BCG de ziektevrije overleving/overleving sec slechts niet significant te verbeteren.
659) Maurer LH et al ; J Clin Oncol 3 : 969-76 ; 1985 ; Een op methanolextractie gebaseerd BCG-preparaat (niet levend dus) blijkt bij de behandeling van het kleincellig longcarcinoom met chemo en bestraling geen aanvullende waarde te hebben.
660) Feld R et al ; J Clin Oncol 2 : 1352-8 ; 1984 ; In dit grote gerandomiseerde onderzoek bij longkankerpatienten stadium 1 niet-kleincellig (473 patienten) bleek BCG intrapleuraal gegeven de ziektevrije overleving niet significant te verbeteren.
661) McKneally MF et al ; J Thorac Cardiovasc Surg 81 :485-92 ; 1981 ; Bij 169 patienten met longkanker stadium 1 werd op gerandomiseerde basis intrapleuraal BCG dan wel niets extra's gegeven ; na 3 jaar waren er in de BCG-groep 33% recidieven, terwijl dat percentage in de controle-groep 66 was ; een uiterst significant verschil.
662) LLC SG ; Cancer 58 : 2411-6 ; 1986 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bij patienten geopereerd voor longkanker stadium 1 of 2 bleek intrapleuraal gegeven BCG de prognose niet te beïnvloeden.
663) Little AG et al ; Surgery 100 :621-8 ; 1986 ; BCG bleek na operatie wegens longkanker stadium 1/2 statistisch eenzijdig gemeten tot een verbeterde 5-jaars-overleving te leiden.
664) Hubay CA et al ; Surgery 87 : 494-501 ; 1980 ; Bij patienten met een positieve oestrogenreceptor verbetert tamoxifen plus BCG de ziektevrije overleving meer dan tamoxifen alleen ; bij patienten met een negatieve oestrogenreceptormeting

werd dit niet gevonden.

665)Gail MH ; Chest 106(6Suppl):2875-92S ; 1994 ; 473 patiënten met longkanker stadium 1 of 2 bleken in een gerandomiseerd onderzoek met een zoutoplossing als controle, met BCG geen betere ziektevrije overleving of overleving sec te hebben.

666)Hoover HC et al ; J Clin Oncol 11 : 390-9 ; 1993 ; BCG plus autologe kankercellen (ASI-therapie) verbetert bij coloncarcinoompatiënten na operatie wel de ziektevrije overleving en de overleving sec ; evenwel niet in geval van rectale kanker ; het laatste komt wellicht doordat er vlak na de immunotherapie ook nog bestraald werd.

667)Abdi EA et al ; J Surg Oncol 40 : 205-13 ; 1989 ; BCG verbetert de ziektevrije overleving van patiënten geopereerd wegens een darmkanker Dukes B2 of C ; dit effect wordt minder significant wanneer ook adjuvantchemo wordt gegeven.

668)Hoover HC et al ; Cancer 55 :1236-43 ; 1985 ; BCG plus autologe kankercellen (ASI-therapie) geeft in dit gerandomiseerde onderzoek bij geopereerde darmkankerpatiënten een betere ziektevrije overleving en overleving sec.

669)Harris JE et al ; J Clin Oncol 18 : 148-57 ; 2000 ; BCG plus autologe kankercellen verbetert bij darmkankerpatiënten stadium 2/3 bij eenzijdige toetsing alleen de trend voor de ziektevrije overleving.

670)Robinson E et al : Recent Results Cancer Res 75 : 80-7 ; 1980 ; ook in dit gerandomiseerde onderzoek bij darmkankerpatiënten blijkt BCG zinvol ; nu als extract op methanolbasis bereid : de ziektevrije overleving en de overleving sec zijn na 2 jaar beter in de BCG-groep.

671)Harris JE et al ; J Clin Oncol 18 : 148-57 ; 2000 ; In dit gerandomiseerde onderzoek met BCG volgens de ASI-methode wordt geen effect gevonden op de prognose van patiënten geopereerd voor darmkanker stadium 2/3.

672)Gray BN et al ; J Surg Oncol 40 : 34-7 ; 1989 ; Met BCG toegepast volgens de ASI-methode wordt in dit onderzoek bij darmkankerpatiënten geopereerd voor darmkanker stadium 2/3 geen verbetering van de prognose bereikt.

673)Ambus U et al ; Dev Biol Stand 38 :541-5 ; 1977 ; BCG naast 5-FU verbetert de prognose van darmkankerpatiënten stadium 2/3 significant tov 5-FU als enige adjuvante therapie ; in geval van inoperabele darmkanker heeft BCG naast 5-FU geen aanvullende waarde.

674)Higgins GA et al ; Cancer 54 : 193-8 ; 1984 : Een BCG-extract bereid met methanol verbetert als extra adjuvans naast 5-FU en methyl-CCNU verbetert de prognose van darmkankerpatiënten waarbij de tumor niet volledig kon worden verwijderd niet.

675)Hoover HC en Hanna MG ; Semin Surg Oncol 5 : 436-40 ; 1989 ; Bij darmkankerpatiënten geopereerd voor Dukes' B2- C3 verbetert de ASI-benadering met BCG zowel de ziektevrije overleving als de overleving sec.

676)Richards F 2nd et al ; Cancer 43 :91-6 ; 1979 ; Bij uitgezaaide darmkanker verbetert BCG bereid op methanolbasis (dus een dood extract!) het resultaat van vincristine, methotrexaat en methyl-CCNU niet.

677)No authors listed ; N Engl J Med 310 : 737-43 ; Een BCG-extract op methanolbasis bereid verbetert adjuvant resultaat van 5-FU en semustine bij patiënten geopereerd voor darmkanker stadium Dukes-C niet. Nu volgt een overzicht van darmkanker/BCG. In 2 studies (674 en 676) was uitsluitend van niet curatief geopereerden sprake : daar hielp BCG niet. In de

12 andere studies (377,378,666,667,668,669,670,671,672, 673,675 en 677) bleek BCG in 10 van de 12 zinvol ; kijken we alleen naar de ASI-methode (7 van de 12 studies) dan was BCG in 6 van de 7 studies significant van waarde. BCG is en dan zeker volgens de ASI-methode zinvol als adjuvans bij de behandeling van darmkanker stadium 2/3. We zagen al eerder dat BCG zinvol is bij vergevorderde prostaatkanker, AML en beginnende blaaskanker (daarbij superieur aan chemo) ; bij nierkanker is het nut van BCG onduidelijk en bij het maligne melanoom is BCG in het geheel niet zinvol.

678)No authors listed ; J Thorac Cardiovasc Surg 82 :649-57 ; 1981 ; Intrapleuraal gegeven BCG blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek de prognose van geopereerde longkankerpatiënten niet te verbeteren ; dit gold ook separaat voor stadium-1-patiënten.

679)Roeslin N et al ; Cancer Immunol Immunother 13 :174-5 ; 1982 ; Intradermale toediening van BCG als adjuvans voor patiënten geopereerd voor een plaveiselcelcarcinoom van de long verbetert in dit gerandomiseerde onderzoek de prognose niet.

680)Roeslin N et al ; Eur J Cardiothorac Surg 3 : 430-5 ; 1989 ; Intrapleurale toediening van BCG bij patiënten die wegens een niet-kleincellig longcarcinoom geopereerd worden blijken hierdoor in dit onderzoek geen betere prognose te hebben.

681)Senn HJ et al ; Adjuvante chemo plus BCG bij vrouwen, die bij operatie wegens borstkanker nul klieren hadden geven een betere ziektevrije overleving dan chemo alleen.

682)Millar JW et al ; Thorax 37 :57-60 ; 1982 ; Bij 92 patiënten met een bronchuscarcinoom werden in 3 groepen op gerandomiseerde basis 2 verschillende BCG-toedieningen met niets extra's vergeleken ; de ziektevrije overleving en ook de overleving sec bleken na 5 jaar hetzelfde voor alle 3 de groepen.

683)Balch CM et al ; Cancer 49 :1079-84 ; 1982 ; Corynebacterium parvum (C.p.) als immuno-adjuvans verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec van melanoompatiënten met een primaire tumor van 3 mm of meer. Zie ook 382 :

C.p. verbetert in 2 studies de ziektevrije overleving stadium 2 (382 en 383 ; in de laatste was door immunotherapie ook de overleving sec beter) ; in 460 was er voor C.p. geen effect naast intensieve adjuvantchemo, terwijl in 384 het effect van C.p. op

de overleving in de adjuvantsituatie slechts niet significant positief was. Drie studies zijn significant positief en zeker 1 nietsignificant

positief. Mijn voorlopige overall-conclusie is C.p. is geschikt als adjuvans voor nabehandeling van een in potentie

curatief behandeld maligne melanoom. In geval van een uitgezaaid melanoom ligt het anders ; zie hierna.

684)Kokoschka EM et al ; Onkologie 1 : 98-103 ; 1978 ; Patienten met uitgezaaide melanoomkanker kregen methyl-CCNU al dan niet voorbehandeld met *Corynebacterium parvum* ; met *Corynebacterium parvum* waren er meer regressies en was de overleving langer.

685)Lowe J et al ; Lancet ! (8158) :11-4 ; 1980 ; In een gerandomiseerd onderzoek bij 92 patiënten blijkt na operatie wegens longkanker intrapleuraal toegediend BCG geen duidelijk effect op de overleving te hebben.

686)Matthay RA et al ; Cancer Res 46 : 5963-8 ; 1986 ; Preoperatief BCG in de longtumor had geen effect op de ziektevrije overleving of de overleving sec bij patiënten met deze kanker die geopereerd gingen worden.

687)Rosso R et al ; Tumori 68 :527-30 ; 1982 ; Bij vergevorderde oat-cell-longkanker lijkt naast chemo eerder ongunstig dan gunstig. Een totaal overzicht over BCG en longkanker volgt nu ; we kijken naar de studies met een kleincellig longcarcinoom : In 409 en 659 wordt met een dood BCG-vaccin geen effect op de prognose bewerkstelligt ; met een levend vaccin lukt dat wel (408).

Bij inoperabele grootcellige longkankers zien we in een studie (653) een remming van de verdere metastasering, maar geen effect op de overleving, in een andere studie waarin de kwaliteit van leven is bekeken (654) zien we met BCG een betere kwaliteit van leven en met BCG alleen levensverlenging indien er voor een lokaal inoperabele tumor bestraald wordt ;in nog weer een andere studie met longkankerpatiënten in een vergevorderd stadium zien we na complete regressie levensverlenging

door BCG ; in de overige 4 studies zien we in het geheel ook geen effect op de overleving (351,355,411en 687). Kortom bij inoperabele grootcellige longkanker is BCG alleen mogelijk interessant als bestraling een zinvolle lokale behandeling is of er reeds met deels andere behandeling een complete regressie bereikt is oftewel BCG is bij het inoperabele grootcellige longcarcinoom meestal niet zinvol.

Als adjuvans voor geopereerde longkanker is BCG in 17 studies beproefd (557, 650,655,656, 657,658,660,661,662,663,665,678, 679,680, 682, 685 en 686) ; in negen studies is expliciet (o.a.) naar stadium 1 gekeken (655,656,657,660,661,662,663,665 en678) ; slechts 5 laten een betere prognose zien, alleen de 2 grootste studies nu juist niet

(665 en 678) ; mogelijk heeft BCG in dit stadium geen zin al is een precieze meta-analyse nodig om uitsluitsel te geven ; tot dan heeft BCG in stadium 1 als adjuvans wat mij betreft het voordeel van de twijfel.

Als adjuvans in (o.a.) stadium 2/3 na operatie is BCG in 10 studies beproefd (557,650,658,662,663,679,680,682, 685 en 686) ; het resultaat was in slechts 2 niet zulke grote studies wat de prognose betreft positief (662 en 663) , waarbij in studie 663 stadium 1 meegespeeld kan hebben en het resultaat slechts eenzijdig positief was : mijn conclusie is dat BCG als adjuvans in stadium 2/3 na operatie geen zin heeft.

688)Richman SP et al ; Cancer Treatm Rep 60 : 535-9 ; 1976 ; Bij patiënten met gerediveerde keelkanker bleek BCG naast intensieve chemo het leven te verlengen.

689) Taylor SG 4th et al ; Arch Otolaryngol 109 : 544-9 ; 1983 ; Bij patiënten met een 'locally advanced' maar nog te behandelen keelkanker kregen een intensieve behandeling met BCG ; dit leidde tot een betere ziektevrije overleving en overleving sec.

690) Woods JE et al ; Surg Clin North Am 57 : 769-78 ; 1977 ; BCG blijkt het resultaat van methotrexaat bij patiënten met een gevorderde keelkanker niet significant te verbeteren.

691) Isenberg J et al ; Anticancer Res 14 : 1399-404 ; 1994 ; *Propionibacterium granulosum* vermindert vooraf gegeven de postoperatieve infectiekans ; in stadium 1 en 2 bleek bovendien de overleving beter.

692) Agarwala SS et al ; Cancer 100 : 1692-8 ; 2004 ; BCG als extra adjuvans of enig adjuvans verbetert op lange termijn de prognose van melanoma-patiënten stadium 1/2 niet ; hetgeen ik eerder ook al concludeerde.

693) Watanabe M et al ; Int J Clin Oncol 9 : 98-106 ; 2004 ; OK-432 verbetert als extra adjuvans naast chemo de prognose van patiënten geopereerd wegens een colo-rectale tumor niet. bij bijvoorbeeld maagkanker werkt OK-432 wel.

694) Shirabe K et al ; Hepatogastroenterology 44 : 205-9 ; 1997 ; TPN vermindert kwaliteit immunologische parameters na leveroperatie wegens kanker ; de infectiekans nam hierdoor in dit onderzoek net niet significant toe ; een en ander spoort met

eerdere referenties van deze lijst.

695) Britell JC et al ; Cancer Clin Trials 2 : 345-50 ; 1979 ; Een methanolextract van BCG verbetert resultaat van 5-FU,cyclofosfamide en prednison bij patiënten met gevorderde borstkanker niet.

696) Ferreira PR et al ; Head Neck 26 : 313-21 ; 2004 ; Vitamine E vermindert mucositis als bijwerking van bestraling ivm keelkanker.

697) Poon RT et al ; Aliment Pharmacol Ther 19 : 779-88 ; 2004 ; BCAA verminderen morbiditeit en verbeteren kwaliteit van leven van patiënten die chemoembolisatie ondergaan ivm een inoperabel primair levercarcinoom.

698) Lippman SM et al ; Invest New Drugs 6 : 51-6 ; 1988 ; 13-cis-retinoic-acid brengt bij plaveiselcelcarcinomen in een vergevorderd stadium significant meer regressies teweeg dan op basis van de spontane regressiefrequentie verwacht mocht

worden ; dit gold niet voor de controle-groep die methotrexaat kreeg.

699) Robinson E et al ; Biomedicine 31 :8-10 ; 1979 ; Een methanolextract van BCG verbetert de ziektevrije overleving en de overleving sec van darmkankerpatiënten Dukes B2/C , geopereerd en bestraald/met chemo behandeld ; dit resultaat is in overeenstemming met veel andere trials met BCG als extra adjuvans voor darmkanker.

700) Xu BP et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 661-3 ; 2003 ; Jingming vermindert problemen met zien samenhangend met bestraling wegens een nasopharynxcarcinoom.

701) Pommier P et al ; J Clin Oncol 22 : 1447-53 ; 2004 ; Calendula officinalis is superieur aan trolamine om dermatitis samenhangend met bestraling voor borstkanker te voorkomen.

702) Zhao JX et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 908-10 ; 2003 ; Fuzheng yiliu bevordert in gerandomiseerd onderzoek bij slokdarmkanker significante apoptose.

703) Semiglasov VF et al ; Anticancer Res 24 : 1293-302 ; 2004 ; Margetak als extra adjuvans naast adjuvante CMF-behandeling voor borstkanker verbetert de levenskwaliteit.

704) Piao BK et al ; Anticancer Res 24 : 303-9 ; 2004 ; Margetak vermindert bijwerkingen chemo bij diverse vormen van kanker (eierstok-, NSCL- en borstkanker) en verbetert zo de levenskwaliteit.

705) Purves EC et al ; Br J Urol 51 : 278-82 ; 1979 ; Subcutane injecties met Corynebacterium parvum verbetert naast standaardbehandeling de overleving van blaaskankerpatiënten niet.

706) Papac R et al ; Cancer Res 38 : 3150-3 ; 1978 ; BCG verbetert bij vergevorderde head and neck cancer de prognose niet ; het lijkt er in ander onderzoek op dat BCG alleen bij een niet te grote tumorload en bij multiple chemotherapie zinvol is bij keelkanker.

707) Burnett AK et al ; Blood 93 : 4131-43 ; 1999 ; ATRA verbetert de genezingskans van patiënten met promyelocytenleukemie wanneer ATRA in de 1e-lijnsbehandeling wordt toegepast ; het blijkt evenwel dat dit alleen geldt indien het aantal witte bloedcellen niet te hoog is.

708) Shen ZX et al ; Proc Natl Acad Sci USA 101 : 5328-35 ; 2004 ; Arsenetrioxide is even goed als ATRA als het er om gaat bij promyelocytenleukemie een regressie te bewerkstelligen ; met de combinatie gaat dat sneller en met betrekking tot vele klinisch relevante parameters werkt de combinatie synergetisch.

alleen.

710) Scheid C et al ; Nutrition 20 ; 249-54 ; 2004 ; Glycyl-L-glutamine bevordert herstel niveau neutrofielen na intensieve chemo ivm leukemie ; op neutropenische koorts was er evenwel absoluut geen effect.

711) De Luis DA et al ; Eur J Clin Nutr 2004 12 mei ; Arginine vermindert fistelvorming als complicatie wegens keelkanker.

712) Mayr AC et al ; Dev Biol Stand 38 : 553-7 ; 1977 ; Corynebacterium parvum geeft bij patiënten met uitgezaaide borstkanker die CMF krijgen niet-significant meer regressies ; voorts is er met Cp een trend tot langer leven ; toch beveel ik Corynebacterium parvum bij uitgezaaide borstkanker nog niet aan.

713) Makowka L et al ; Can J Surg 23 : 429-31 ; 1980 ; BCG verbetert naast 5-FU de prognose van patiënten met een vergevorderde maagkanker niet.

713) Makowka L et al ; Can J Surg 23 : 429-31 ; 1980 ; BCG verbetert naast 5-FU de prognose van patiënten met een vergevorderde maagkanker niet.

714) Alberts DS et al ; Gynecol Oncol 32 : 16-21 ; 1989 ; Corynebacterium parvum verbetert bij onbehandelde eierstokkankerpatiënten stadium 3 de respons op DCP (doxorubicine, cyclofosfamide en cisplatinum).

715) Smith RE et al ; JNCI ; 96 : 1128-32 ; 2004 ; BCG als adjuvans bij darmkanker stadium 2/3 verbetert de 10 jaaroverleving significant.

716) O'Brien ME et al ; Ann Oncol. 15 : 906-14 ; 2004 ; Mycobacterium vaccae verbetert naast chemo bij patiënten met een ver gevorderd niet-kleincellig longcarcinoom de kwaliteit van leven ; de overleving is net niet significant beter ; in combinatie met no 353 is er wel van een betere overleving sprake.

717) Sato Y et al ; J Immunother. 27 : 394-7 ; OK-432 verbetert in dit kleinschalige onderzoek niet aantoonbaar de prognose van patiënten geopereerd voor maagkanker welke ook aanvullende chemo krijgen ; de andere onderzoeken in deze lijst geven aan dat OK-432 de prognose van maagkankerpatiënten (met een mindere prognose) verbetert ; zeker ook wanneer er sprake is van uitzaaiingen. Voor curatief geopereerden is de meta-analyse van Sakamoto J et al ; J Immunother 25 : 405-12 ; 2002 ondubbelzinnig positief voor OK-432.

718) Weijl NI et al ; Eur J Cancer 40:1713-23; 2004: In gerandomiseerd onderzoek geen bescherming van C,E en selenium tegen bijwerkingen cisplatinum ; echter wel met stratificatie.

719) Shen ZX et al ; Proc Natl Acad Sci USA 101 : 5328-35 ; 2004 ; Arsenicum en ATRA werken synergetisch bij acute promyelocytenleukemie : snellere respons en een significant beter persisteren van een complete respons door deze combinatie!

720) Toma S et al ; Oncol Rep 11 : 1297-305 ; 2004 ; 13-cisretinoïnezuur verbetert prognose van radicaal behandelde keelkanker niet ; zie ook 216,361 en 422 : als adjuvans is 13-cis-retinoïnezuur inderdaad voor wat keelkanker aangaat discutabel ; voor preventie van nieuwe primaire keelkanker lijkt het evenwel wel zinvol.

721) Essell JH et al ; Ann Intern Med 128 : 975-81 ; 1998 ; Ursodiol gaat veno-occlusieve ziekte van de lever als complicatie van beenmergtransplantatie tegen ; zie ook 307.

722) Ekert H et al ; Medical and Pediatric Oncology 8 : 353-60 ; 1980 ; Kinderen met succes behandeld voor AAL kregen naast onderhoudschemo wel of niet BCG : remissieduur en overleving, die al zeer goed waren (maakt effect BCG moeilijker meetbaar) werden door BCG niet beter. Zie ook 404,444 en 454 : BCG is hooguit interessant voor een betere respons op een chemo in 2e lijn ; bewijs voor een betere overleving door BCG bij AAL is er echter niet. Bij AML geeft BCG wel met zekerheid een betere overleving ; net als bij blaas- en darmkanker (maar bijvoorbeeld weer niet bij het maligne melanoom).

723) Fossa SD et al ; Cancer 101 : 533-40 ; 2004 ; 13-cisretinoïnezuur vergroot de responskans op interferon bij uitgezaaide

nierkanker significant.

724) Dalais FS et al ; Urology 64 : 510-5 ; 2004 ; Sojabrood ipv tarwebrood doet de PSA bij prostaatankerpatienten zakken ipv stijgen ; ook de verhouding vrij/gebonden PSA verandert door sojabrood gunstig, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek.

725) Heller AR et al ; Int J Cancer 111:611-6; 2004 ; Visolie gaat gewichtsverlies samenhangend met buikoperatie wegens kanker in vergelijking met ander vet tegen ; lever en alvleesklier herstellen ook sneller ; ook gaf visolie als trend te zien : bij veel kans op sepsis toch een korter verblijf op de intensive care. Zie hier abstract

726) Hubay CA et al ; J Steroid Biochem 23:1147-50 ; 1985 ; Als extra adjuvans wegens borstkanker naast CMF/hormonale therapie verbetert BCG ziektevrije overleving na 6 jaar follow-up niet.

727) Toma S et al ; Oncol Rep 10 : 1895-901 ; 2003 ; Betacaroteen vermindert recidiefkans keelkanker niet ; noch minder nieuwe primaire keelkanker ; geen verschil in hart- en vaatziekten ; wel een niet-significante daling van de totale sterfte in de

beta-caroteen-groep van 40%. Duidelijk is dat ook met dit kleinschalige onderzoek de bekende ATBC-studie, die toch al niet deugde weerlegd wordt.

728) Braga M et al ; Arch Surg 134 : 428-33 ; 1999 ; Omega-3-vetzuren, L-arginine en RNA verminderen bij patienten die wegens kanker aan de buik geopereerd worden de infectiekans ; bovendien wordt de ligduur bekort ; dit feit is in talloze andere studies van deze lijst ook gevonden.

729) Su CK et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 60 : 171-6 ; 2004 ; Aloe vera vermindert in gerandomiseerd onderzoek bijwerkingen bestraling voor keelkanker niet significant.

730) Schloerb PR en Amare M ; JPEN 17 : 407-13 ; 1993 ; Glutamine vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek ligduur in ziekenhuis na beenmergtransplantatie.

731) Oberbaum M et al ; Cancer 92:684-90 ; 2001 ; Traumeel S vermindert in gerandomiseerd onderzoek significant stomatitis

bij kinderen die beenmergtransplantatie krijgen. Zie hier abstract

732) Creagan ET et al ; J Clin Oncol 9 : 2104-9 ; 1991 ; Aspirine naast interferon verbetert bij patienten met een vergevorderde

nierkanker de overleving in vergelijking met interferon alleen niet significant.

733) Moses AW et al ; Br J Cancer 90 : 996-1002 ; 2004 ; EPA doet in gerandomiseerd onderzoek beweeglijkheid van pancreaskankerpatienten met cachexie significant toenemen, passend bij een verbetering van de levenskwaliteit.

734) Xu RR et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 24 : 411-4 ; 2004 ; Met Yin suppletie en met het zogenaamde 'clearing heat principle' bleek in gerandomiseerd onderzoek bij patienten met acute myeloïde leukemie met ATRA en arsenicum een significant beter resultaat mogelijk dwz meer regressies ; ook immuunfuncties, het HB en de bloedplaatjes waren door deze Chinese behandelwijzen beter dan in de alleen met atra en arsenicum behandelde groep.

735) Balzarini A et al ; Br Homeopath J 89 : 8-12 ; 2000 ; Belladonna bevordert in gerandomiseerd, dubbelblind onderzoek herstel van bijwerkingen van bestraling.

736) Van Patten CL et al ; J Clin Oncol 20 : 1449-55 ; 2002 ; Soja-fytoöestrogenen verminderden in dit onderzoek niet aantoonbaar het aantal hot-flushes tgv overgangsklachten ; zie ook 500 : in dit onderzoek niet minder, maar wel kortere hotflushes

; de overgang treedt bij de behandeling van borstkanker vaak geforceerd in ; daarom staat dit soort onderzoek ook in deze lijst.

737) Belhabri A et al ; Hematol J 3:49-55 ; 2002 ; ATRA biedt naast chemo niets extra's bij gerecidiveerde promyelocyten acute myeloïde leukemie

738) Ito K et al ; Int J Colorectal Dis 19:157-64 ; 2004 ; PSK vermindert bij patienten geopereerd voor darmkanker stadium Dukes C de sterfte tgv darmkanker ; de ziektevrije overleving verbeterde er in dit onderzoek niet aantoonbaar door.

739) Bylund A et al ; Eur J Cancer Prev 12 : 407-15 ; 2003 ; Roggebrood verhoogt in vergelijking met tarwe significant de apoptosis in prostaatankers.

740) Buzdar AU et al ; Cancer 53 : 384-9; 1984 ; BCG als extra adjuvans bij de behandeling van borstkanker verbetert ziektevrije overleving en overleving sec niet ; dit resultaat stemt overeen met ander onderzoek : BCG is expliciet van belang bij blaaskanker, AML, darmkanker en NHL maar expliciet niet bij borst-, longkanker, de ziekte van Hodgkin en het maligne melanoom.

741) Salvati F et al ; G Ital Chemioter 31 : 185-9 ; 1984 ; Thymostimuline verbetert resultaten chemo bij het kleincellig long carcinoom wanneer het limited disease betreft ; niet in geval van extensive disease ; igv limited disease verbetert de Karnofsky-index significant ; de regressiekans en de overlevingsduur tenderden slechts sterk naar beter met thymostimuline ;

zie ook de 3 overige studies in deze lijst mbt thymostimuline bij het kleincellig longcarcinoom ; klaarblijkelijk heeft thymostimuline alleen zin igv limited disease en een verminderde immuniteit.

742) Pearson OH et al ; Breast Cancer Res Treat S61-8 ; 1983 ; BCG naast CMF en Tamoxifen als extra adjuvans verbetert de prognose van borstkanker niet ; dit is vaker gevonden!

743) Popiela T et al ; Anticancer Res. 8 : 1423-7 ; 1988 ; BCG naast 5-FU geeft bij patienten met gevorderde maagkanker wel levensverlenging, terwijl 5-FU alleen dat niet geeft tov de controle-groep.

744) Popiela T et al ; Gastric Cancer 7 : 240-5 ; 2004 ; BCG naast FAM geeft als extra adjuvans na operatie een betere 10-jaarsoverleving tov FAM als chemo ; FAM had tov de controle-groep geen betere prognose tot gevolg ; zie behalve 743 en 744, ook 511 van deze lijst ; bij maagkanker lijkt BCG weer wel werkzaam ; net als bij NHL, AML, blaaskanker etc.

745) Creasman WT et al ; Gynecol Oncol. 39:239-43 ; 1990 ; BCG als extra adjuvans naast CAP de prognose niet ; overigens is later ook aangetoond dat CAP niet beter is dan P (cisplatin).

746) Schlenk RF et al ; Leukemia 18 :1789-803 ; 2004 ; Bij patiënten met AML, nooit eerder behandeld met chemo hebben met ATRA in gerandomiseerd onderzoek een betere ziektevrije overleving en overleving sec.

747) Clark RE et al ; Br J Haematol 66 : 77-83 ; 1987 ; Bij patiënten met een myelodysplastisch syndroom , verbetert 13-cisretinoïnezuur het antigeenpatroon ; de overleving wordt evenwel slechts verbeterd bij patiënten zonder sideroblasten en met minder dan 5% blasten.

748) Kranse R et al ; Int J Cancer 113 : 835-40 ; 2005 ; In een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bij prostaatkankerpatiënten werd met een combinatie fyto-oestrogenen,antioxydanten inclusief carotenoiden, selenium en andere natuurstoffen een daling van testosteron en DHT gezien ; ook bleek de verdubbelingstijd van het vrije PSA af te nemen ; dit alles past bij een verlangzaming van het ziekteproces.

749) Faure ED et al ; Menopause 9 : 329-34 ; 2002 ; 75 mg genisteïne plus daidzeïne verminderen hot-flushes vanwege de overgang ; dit is relevant voor de behandeling van borstkanker : de overgang wordt iha of vervroegd of de verschijnselen worden versterkt (dit laatste vooral door aromataseremmers) ; zie ook 500 en 736 ; in de laatste studie was vrijwel zeker sprake van een te lage dosering.

750) Nikander E et al ; Obstet Gynecol 101:1213-20 ; 2003 ; Isoflavonen verminderen niet significant overgangsklachten bij vrouwen met borstkanker ; zie ook 500,736 en 749 ; een voorlopige metaanalyse laat toch igv overgangsklachten voor isoflavonen een gunstig effect zien.

751) Colombo R et al ; J Urol 155 : 1227-32 ; 1996 ; Hyperthermie verbetert zoals in meerdere andere onderzoeken al is gevonden (zie deze lijst) het resultaat van intravesicale chemo : meer regressies door hyperthermie in de neoadjuvantsituatie.

752) Garami M et al ; J Pediatr Hematol Oncol 26 : 631-5 ; 2004 ; Avemar, een gefermenteerd tarwekiemextract vermindert bij kinderen met kanker die chemo krijgen de kans op neutropenie plus koorts.

753) Ferreras N et al ; Clin Nutr 24 :55-65 ; 2005 ; Arginine plus omega-3-vetzuren en RNA/DNA versnelt in een gerandomiseerd onderzoek wondgenezing na operatie wegens maagkanker en reduceert het aantal complicaties ; dit is feitelijk al veel vaker gevonden.

754) Wilbur DW et al ; J Surg Oncol. 34:165-9 ; 1987 ; Bij eierstokkanker stadium 3/4 verbetert cisplatin resultaat van cyclofosfamide voor wat betreft de overleving niet ; BCG ook niet aantoonbaar, maar de trend (P <0,08) wijst toch op een effect van BCG bij eierstokkanker. Zie ook referentie 745 en de 2 hierna.

755) Alberts DS et al ; Gynecol Oncol 32:8-15 ; 1989 ; In stadium 3/4 van eierstokkanker verbetert BCG resultaat van cyclofosfamide plus adriamycine niet ; ook niet van cisplatin, maar wel het resultaat van de 3 genoemde cytostatica tezamen (langere respons en langere overleving).

756) Alberts DS et al ; Gynecol Oncol. 32:16-21 ; 1989 ; In stadium 3/4 van eierstokkanker verbetert BCG resultaat van cyclofosfamide plus adriamycine en ook van cisplatin niet ; maar ja hier zijn de 3 cytostatica niet met z'n drieën gecombineerd.

757) Popp MB et al ; Cancer Treatment Rep 65 Suppl 5: 129-35 ; 1981 ; Het geven van extra eten (calorieën) verbetert bij patiënten met een diffuus lymfoom de tolerantie voor chemo niet. Vele eerdere studies in deze lijst hebben de nutteloosheid van TPN ook aangetoond.

758) Mertes N et al ; Clin Nutr 19:395-401 ; L-alanyl-L-glutamine supplement verkort verblijf in ziekenhuis na abdominale chirurgie significant.

759) Morlion BJ et al ; Ann Surg 227:302-8;1998 ; dit onderzoek is vergelijkbaar met no 758 en heeft een vergelijkbaar resultaat.

760) Pytlík R et al ; Bone Marrow Transplant 30:953-61;2002 ; L-alanyl-glutamine vermindert in geval van aetologie transplantatie diarree aantoonbaar ; echter meer mucositis, een hoger opiaatgebruik, een langer ziekenhuisverblijf en een hogere recidiefkans. Voor dergelijke patiënten is dit dipeptide derhalve niet aan te bevelen.

761) Popp MB et al ; Surgery 90:195-203 ; 1981; Intraveneus toegediende extra voeding verbetert overleving van patiënten met een gevorderd diffuus lymfoom niet ; er treden wel de nodige extra complicaties op ; dit bevestigt wederom : extra voeding sec is zinloos.

762) Jian ZM et al ; JPEN 23(5 Suppl) : S62-6 ; 1999 ; L-alanyl-glutamine verkort ook in dit onderzoek na abdominale chirurgie het verblijf in het ziekenhuis ; ook was de darmpermeabiliteit beter in de de dipeptidegroep ; in de placebo-groep was er een trend tot meer infecties. Zie ook 759 en 760.

763) Van Eys J et al ; Med Pediatr Oncol 8:63-73;1980; Intraveneuze hyperalimentatie verbetert resultaat chemo niet aantoonbaar ; wel treden er infectie gerelateerd aan de hyperalimentatie op ; zie o.a. ook 761.

764) Morabito N et al ; J Bone Miner Res 17 ; 1904-12;2002 ; Genisteïne gaat bij vrouwen die net in de overgang zijn osteoporose tegen ; relevant voor vrouwen met kanker die door de behandeling van kanker in de menopauze terecht komen.

765) Persson C et al ; Nutrition 21:170-8;2005 ; Visolie en melatonine gaan bij cachectische maagdarmkankerpatiënten even

goed verdere cachexie tegen /dan wel het gewicht stijgt weer ; de combinatie werkt echter nog significant beter.

766)Nixon DW et al ; Cancer Treat Rep. 65 Suppl 5:121-8;1981 ; TPN (total parenteral nutrition) verbetert niet de regressiekans bij patiënten met gevorderde darmkanker noch hun overleving.

767) Chen L et al ; JNCI 93:1872-9 ; 2001 ; extra lycopene in de vorm van tomatensaus (30 mg) vermindert bij patiënten die op de nominatie staan voor prostatectomie (overigens zinloos) de PSA significant ; zie ook 21 en 421.

768) Serrou B et al ; Recent Results Cancer Res. 80 : 246-53;1982 ; Extra vet,suiker en aminozuren verbeteren resultaat chemo voor oat cell longkanker in kleinschalig gerandomiseerd onderzoek niet, hetgeen klopt met de orthomoleculaire zienswijze.

769)Shamberger RC et al ; Am J Med 74:40-8;1983 ; Extra voeding naast chemo voor botkanker is zinloos ; het herstel van de bloedplaatjes en de granulocyten was in de controle-groep zelfs beter en in relatie hiermee was in deze groep de transfusiebehoefte lager.

770)Shamberger RC et al ; Surgery 96:1-13; 1984 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek werd met extra calorieën geen therapeutisch voordeel gevonden bij patiënten die chemo voor botkanker kregen.

771) Lundholm K et al ; Cancer 100:1967-77;2004; Patiënten met cachexia als gevolg van kanker kregen allen, COX-2-remmers en EPO ; de helft kreeg ook voedingsondersteuning, gericht op ontstekingsremming, anemiepreventie en om de voedingsstatus te verbeteren. Extra calorieën was nu niet het primaire doel ; nu was er wel sprake van levensverlenging in de voedingsgroep.

772) Barlow JJ et al ; Cancer 46:1333-8 ; 1980; Methotrexaat plus foliumzuur en cyclofosfamide is bij eierstokkanker stadium 3/4 superieur aan 5-FU plus cyclofosfamide , althans voor zover het de regressiekans betreft ; Crynebacterium parvum bleek verder de kans op regressie niet te beïnvloeden.

773) Clamon GH et al ; Cancer treat Rep 69:167-77;1985; Hyperalimentatie verbetert bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom de respons op chemo/bestraling niet ; hyperalimentatie bleek juist met meer koortsepisodes samen te gaan.

774) Wolmark N et al ; J Clin Oncol 17:3553-9;1999; 5-FU plus leucovorin geeft een aantoonbaar betere ziektevrije overleving bij darmkankerpatiënten stadium B/C dan 5-FU plus levamisol ; iets wat feitelijk al eerder aangetoond is.

775) Tsavaris N et al ; Oncol Rep 12:927-32;2004; Bij patiënten met rectumca. blijkt adjuvante behandeling met 5-FU plus leucovorin gedurende een half jaar even goed als 5-FU plus levamisol 1 jaar lang en dat bij aantoonbaar minder bijwerkingen ; zie o.a. ook 774.

776) Parnes HL et al ; J Clin Oncol 21:1819-24;2003; Bij patiënten met uitgezaaide borstkanker voegt leucovorin niets toe aan het therapeutische effect van FAC.

777)Jordan WM et al ; Cancer Treat Rep 65:197-205;1981 ; Hyperalimentatie geeft bij patiënten met vergevorderde longkanker geen voordeel naast FACP-kuren ; wel treden er iatrogene complicaties op.

778) Gianotti L et al ; Pancreas 21:344-51;2000; Arginine plus RNA en omega-3-vetzuren tezamen verminderen na een pancreaticoduodenectomy het aantal complicaties en verkorten de ligduur in het ziekenhuis ; feiten die al veel vaker gevonden zijn.

779) Di Costanzo F et al ; Ann Oncol 14:1365-9;2003 ; Leucovorin voegt naast levamisol niets extra's toe aan 5-FU als adjuvans voor colorectale kanker stadium C ; wat men echter vergeet is dat leucovorin superieur is aan levamisol ; dus naast 5-FU kan men bij darmkanker met leucovorin volstaan ; zie de nummers 321,774, 775 en 780.

780) Scheithauer W et al ; Br J Cancer 77:1349-54;1998; Als adjuvans voor patiënten geopereerd wegens darmkanker stadium 3 is 5-FU plus Leucovorin superieur aan 5-FU plus levamisol.

781)Bellantone R et al ; JPEN 12:195-7;1988; extra calorieën en extra stikstofvoeding hebben bij darmchirurgie ivm kanker geen effect op de kans op septische complicaties e.d. Bij subgroepanalyse was er bij echte ondervoeding (o.a. een veel te laag albumine) wel iets minder kans op ernstige sepsis, maar het blijft wel een subgroepanalyse.

782)Pan B et al ; World J Gastroenterol 11:439-42;2005; Een Fuzheng Yiliu-extract vermindert de bijwerkingen van chemo ingeval van vergevorderde maagkanker zodanig dat de kwaliteit van leven beduidend verbeterd ; ook zeer relevante immuunparameters verbeterden door het extract.

783)Drott C et al ; Surgery 103:499-506;1988; Intermitterend extra calorieën voor patiënten die chemo krijgen voor testiskanker gaat de vermagering die samenhangt met deze chemo en die behoorlijk lang aanhoudt niet aantoonbaar tegen.

,br> 784)Hays DM et al ; Med Pediatr Oncol 11:134-40;1983;TPN vermindert infectiegevoeligheid bij kinderen met acute non-lymfatische leukemie niet ; extra calorieën hebben zoals feitelijk steeds blijkt geen zin ; immunonutrition (arginine,RNA en omega-3-vetzuren) heeft daarentegen vaak wel zin. Dit alles klopt, het zij nogmaals gezegd met de orthomoleculaire gedachtengang.

785)Chen Z et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 1:184-6;2003; Cinobufacini-injecties remmen groei primaire leverkanker,verbeteren kwaliteit leven en verlengen dit blijkens gerandomiseerd onderzoek.

786)Mayr AC et al ; Dtsch Med Wochenschr. 104:1739-43;1979; Corynebacterium parvum verbetert resultaten chemo igv uitgezaaide borstkanker niet ; in samenhang met 370,373 en 712 is deze conclusie algemeen.

787)Zhang B et al ; Zhong Yao Cai 27:387-9;2004; Jia Wei Si Jun Zi Tang verbetert in gerandomiseerd onderzoek resultaat

reguliere behandeling leverkanker significant.

788) Meng ZQ et al; Zhong Xi Jie He Xue Bao 1:187-8,233;2003; Traditionele Chinese medicijnen (TCM) verbeteren in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten met uitgezaaide darmkanker significant het resultaat van arteriële chemoembolisatie

(TACE) dwz minder latere uitzaaiingen op afstand later en een betere mediane overleving.

789) Cao Y et al; Shanghai Kou Qiang Yi Xue 5:1-3;1996; TCM verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij multivariate analyse overleving van patiënten met een plaveiselcelcarcinoom van de keel.

790) Lin GC et al; Shanghai Kou Qiang Yi Xue 12:321-3;2003; Shen Yang verbetert overleving van patiënten met een plaveiselcelcarcinoom van de keel niet significant bij eerste analyse.

791) Weiner RS et al; J Clin Oncol 3:949-57;1985; Hyperalimentatie geeft geen betere resultaten igv chemo voor het kleincellig longcarcinoom; wel aan toonbaar meer complicaties!

792) Valdivieso M et al; Cancer 59:362-9;1987; Hyperalimentatie verbeterde ook in dit onderzoek niet het resultaat van chemo bij patiënten met een kleincellig longcarcinoom.

793) Uyl-de Groot CA et al; Vaccine 23:2379-87;2005; Een vaccin van darmkankercellen met BCG verbetert als adjuvans bij patiënten met darmkanker stadium 2/3 de overleving significant; dit is in overeenstemming met de voorlopige meta-analyse

die ik in deze lijst mbt BCG en darmkanker al eerder maakte.

794) de Reijke TM et al; J Urol 173:405-9;2005; BCG als adjuvans geeft in geval van blaaskanker die operatief behandeld is in vergelijking met epirubicine een langere ziektevrije overleving erbij dan epirubicine; voor de overleving sec is nog een langere follow-up nodig; bij blaaskanker doet BCG het op basis van meta-analyses altijd beter dan chemo.

795) Kouloulis V et al; Am J Clin Oncol 28:91-9;2005; Intracavitair hyperthermie naast chemoradiatie verhoogt bij het anuscarcinoom de ziektevrije overleving en de overleving sec; ook wordt de anale sfincter hierdoor vaker gespaard.

796) Vasanthan A et al; Int J Radiat Oncol Biol Phys 61:145-53;2005; Hyperthermie verbetert overall resultaat bestraling van locally advanced baarmoederhalskankers niet.

797) Zuo Y et al; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 26:247-9;2004; Hyperthermie naast chemo verlengt leven in geval van vergevorderde maagkanker in vergelijking met chemo alleen; ook treden er door de hyperthermie minder maagdarmproblemen op.

798) Kitamura K et al; J Surg Oncol 60:55-8;1995; Hyperthermie verbetert lokaal resultaat van chemoradiatie bij patiënten met gevorderde slokdarmkanker en verbetert ook hun overleving op lange termijn.

799) Sugimachi K et al; Int J Hyperthermia 10:485-93;1994; Hyperthermie blijkt bij patiënten met slokdarmkanker duidelijke regressie door chemo te bevorderen.

800) Headley JA et al; Oncol Nurs Forum 31:977-83;2004; Extra lichaamsbeweging zittend blijkt in gerandomiseerd onderzoek bij vrouwen met vergevorderde borstkanker die chemo krijgen het fysieke welbevinden aantoonbaar langer op niveau te houden. Minder calorieën (zie studie onder no. 11) al dan niet gecombineerd met extra lichaamsbeweging zijn bij borstkanker gunstig. Extra calorieën zijn bij kanker in het algemeen juist eerder ongunstig. Een en ander correleert met epidemiologisch onderzoek dat overgewicht (veel eten en/of weinig bewegen) in de preventieve periode een risicofactor voor kanker is.

801) Fujimura T et al; World J Surg 18:150-5;1994; Hyperthermie naast chemo vermindert bij geopereerde maagkankerpatiënten de kans op een peritoneaal recidief en verbetert de overleving tov chemo. Zie ook studie onder no. 509.

802) Ziegler TR; JPEN 20:91-2;1996; Voeding met BCAA, MCT en extra micronutriënten vermindert in gerandomiseerd onderzoek de kans op infecties bij patiënten die vanwege een primair levercarcinoom geopereerd worden; ook hield deze voeding de leverfuncties meer binnen normale grenzen. Voor BCAA zie ook de studienummers 310,311,312,313,315 en 697.

Duidelijk is dat BCAA relevant zijn bij de behandeling van 1 of meer vormen van kanker.

803) Bozzetti F et al; JPEN 24:7-14;2000; Ingeval van ernstige ondervoeding kan TPN wel de kans op complicaties bij te opereren kankerpatiënten verlagen. Nog beter is om sowieso gericht voedingsondersteuning te geven mede afgestemd op de

soort tumor en conditie, zoals de artsen voor non-toxische tumortherapie doen.

804) Argyriou AA et al; Neurology 64:26-31;2005; Vitamine E vermindert in dit gerandomiseerde onderzoek significant de neuropathie veroorzaakt door cisplatin; zie ook studienummer 332 met een vergelijkbaar resultaat. Noot red.:

Studieabstract

staat onder onderzoek en voeding gepubliceerd.

805) Gough IR et al; Dis Colon Rectum 22:223-7;1979; Corynebacterium parvum verbetert bij patiënten met vergevorderde darmkanker de regressiekans door 5-FU niet noch de overlevingsduur.

806) Mock V et al; Psychooncology 14 oktober; 2004; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek bleek lichaamsbeweging vermoeidheid bij borstkankerpatiënten die chemo krijgen, tegen te gaan.

807) Segal R et al; J Clin Oncol 19:657-65;2001; Conditietraining bij vrouwen met borstkanker stadium 1/2 verbetert hun lichamelijke conditie tov de controlegroep waar deze verslechtert gedurende de behandeling.

808) Courneya KS et al; J Clin Oncol 21:1660-8;2003; Conditietraining verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten behandeld voor borstkanker met o.a. chemo, hart/longfunctie, maar ook de levenskwaliteit.

809) Windsor PM et al ; Cancer 101:550-7;2004; Gematigde 'homebased' conditietraining gaat in gerandomiseerd onderzoek bij mannen die bestraald worden voor prostaatkanker het ontstaan van bestralingsvermoeidheid tegen. Zie ook 800,806,807 en 808. We weten ook uit epidemiologisch onderzoek dat bijv. atletiek samengaat met minder kans op borstkanker. Interessant is natuurlijk de vraag of de parallel met hart- en vaatziekten nog verder gaat dwz: verbetert regelmatige stevige lichamelijke inspanning ook de prognose van 1 of meer kankersoorten?

810) Pathak AK et al ; J Am Coll Nutr 24:16-21;2005;Hoge doses vitamine C,E en beta-caroteen naast taxol plus carboplatin ter behandeling van patiënten met een vergevorderde longkanker geeft niet significant meer responsen dan met taxol plus carboplatin alleen ; alleen in de vitaminengroep (64 patiënten) traden er complete responsen op; ook kende deze groep een betere en vooral betere 2e jaars-overleving dan de controle-groep (72 patiënten) : P-trend in ieder geval kleiner dan 0,17. Verder onderzoek met grotere aantallen patiënten is nodig. Noot red.: Studieabstract staat onder onderzoek en voeding gepubliceerd.

811) Presant CA et al ; Cancer 44:899-905;1979 ; Cyclofosfamide plus DTIC al dan niet met Corynebacterium parvum bij patiënten met een uitgezaaid melanoom : geen effect op overleving van Corynebacterium (het tegen overgestelde is voor de genoemde chemotherapeutica overigens bij het gemetastaseerd melanoom ook niet gevonden).

812) Atkinson C et al : Am J Clin Nutr 79:326-33;2004;Isoflavonen gaan tov placebo aantoonbaar botverlies tegen ; van belang voor met name borstkanker-, baarmoederkanker- en eierstokkankerpatiënten, die immers iha versneld in de overgang komen. Zie ook 764. Bovendien is er onderzoek waaruit blijkt genisteine in een dosis van slechts 54 mg even goed postmenopauzaal osteoporose tegengaat als kankerverwekkende en hart- en vaatziekte bevorderende oestrogenen ; zie Cotter A en Cashman ; Nutr Rev 61:346-51;2003. Noot red.: Studieabstract staat onder onderzoek en voeding gepubliceerd.

813) Dalais FS et al ; Urology 64: 510-5;2004;Stijging van PSA is met soja langzamer dan wanneer lijnzaad aan het eten is toegevoegd. De verhouding vrij/gebonden PSA was statistisch gezien nog weer extra gunstig voor de sojagroep. Zie ook 724. Lijnzaad zou overigens igv prostaatkanker door het alfa-linoleenzuur wel eens ongunstig kunnen zijn.

814) Crisafulli A et al; Menopause 11:400-4;2004; Genisteine vermindert in dit gerandomiseerde onderzoek hot-flushes samenhangend met de overgang aantoonbaar.

815) Ehrenpreis ED et al ; Dis Colon Rectum 48:1-8;2005;Vitamine A verbetert in een gerandomiseerd dubbelblind onderzoek bestralingsproctitis significantNoot red.: Studieabstract staat onder voedingstoffen en effect bij bestraling gepubliceerd.

816) Hasegawa S et al; Gan To Kagaku Ryoho 31:729-33;2004: 5-FU met LV elke maand 3 weken achter elkaar, geeft wel minder bijwerkingen dan 6 weken achtereens per 2 maanden, maar geeft ook minder regressies. Bij pijn en zeker ook in geval van relatief weinig bijwerkingen heeft het laatste regime de voorkeur.

817) Chen YM et al; J Clin Endocrinol Metab 88:4740-7; 2003 ; Soja-isoflavonen gaan bij vrouwen met een lage botmassa verdere botkalking aantoonbaar tegen. Zie ook 764 en 812 met commentaar.

818) Andre T et al : J Clin Oncol 21:2896-903;2003; Twee keer per maand 5-FU en LV is als adjuvans voor darmkanker stadium 2/3 even effectief als 5-FU plus LV in 5 dagen eens per maand, maar geeft aantoonbaar minder bijwerkingen.

819) Vogelzang NJ et al ; J Clin Oncol 21:2636-44;2003; Foliuimzuur en B12 verminderen de toxiciteit van pemetrexed - Alimta en cisplatin aantoonbaar, zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek bij mesothelioompatiënten.

820) Macgregor CA et al; Eur J Cancer 41:708-14;2005; Bij ex-borstkankerpatiënten blijkt soja geen invloed te hebben op een scorelijst mbt overgangsklachten. In 814,500 en 749 wordt wel een gunstig effect van soja tav overgangsklachten gevonden ; in 736,750 en 820 dus niet. Een en ander lijkt afhankelijk van de dosis, meetmethode en groepssamenstelling. Alles wijst er op dat in ieder geval bij een subgroep toch een effect van soja tav overgangsklachten bestaat. Overigens is het remmende effect van soja tav botontkalking wel duidelijk en consistent : zie 764,812 en 817.

821) Bouzid K et al ; Ann Oncol 14:1106-14; 2003; In geval van gevorderde darmkanker kan men naast irinotecan beter 5-FU/LV volgens het Douillard-regime geven dan volgens het Saltz- of het Mayo Clinic-regime geven ; de leucopenie is dan het geringst. De klinische resultaten van de 3 regimes zijn overigens gelijk.

822) Schilsky RL et al ; J Clin Oncol 20:1519-26;2002; Bij patiënten met vergevorderde darmkanker geeft 5-FU plus Leucovorin een langere periode zonder progressie dan 5-FU plus enularacil.

823) Williams MS et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 36:345-9;1996: Aloe vera vermindert bijwerkingen bestraling niet aantoonbaar ; zie ook 729. Aloe vera heeft overigens zelf wel een anti-kankerwerking : zie 87.

823) de Luis DA et al;Ann Nutr Metab 49:95-99;2005 ; Bij patiënten te opereren voor keelkanker werden extra omega-3-vetzuren vergeleken met extra arginine : de infectiekans was in de omega-3-vetzurengroep niet significant lager ; het gewicht was in deze groep significant beter, hetgeen mijns inziens past bij de anti-cachectische werking van omega-3-vetzuren.

824) Staib L et al; J Gastrointest Surg 5:275-81;2001 :In de adjuvantsituatie bij darmkanker stadium2/3 verbetert LV het resultaat van 5-FU plus levamisol ; interferon naast 5-FU en LV voegt niets toe. We weten overigens al dat indien 5-FU plus

LV wordt gegeven levamisol gemist kan worden.

825) Heggie S et al ; Cancer Nurs 25:442-51;2002; In deze gerandomiseerde studie werd aloë vera met een waterige crème vergeleken om de bijwerkingen wegens bestraling voor borstkanker te bekijken : de waterige crème bleek beter pijn gerelateerd aan de behandeling tegen te gaan en aloë vera ging bij rokers duidelijk beter het ontstaan van jeuk tegen ; aloë vera is echter niet vergeleken met niets ; dit onderzoek laat derhalve zien dat aloë vera hooguit voor rokende borstkankerpatienten gunstig is.

826) Olsen DL et al : Oncol Nurs Forum 28:543-7;2001:In dit gerandomiseerde onderzoek gaf aloë vera op wat langere termijn toch minder bijwerkingen van bestraling op de huid. Nemen we de referenties 729,823,825 en 826 samen dan kunnen

we zeggen dat aloë vera voor preventie van bijwerkingen van bestraling op de huid het voordeel van de twijfel heeft ; zie ook

evenwel Calendula (701). Collega Bolhuis stelt dat voor een beschermend effect van aloë vera het nog steeds bevatten van voldoende polysacchariden essentieel is en verwijst hierbij naar o.a. www.mdanderson.org/departments/cimer : klikken op Reviews of Therapies).

828) Bernstein ZP et al ; Cancer 95:2555-61;2002 ; AtrA 3 keer per week geeft meer kans op regressie van het Kaposi-sarcoom

bij AIDS-patienten dan 1 keer per week ATRA.

829) Cao WX et al ; World J Gastroenterol 6:255-8;2000 ; Methioninerestrictie remt celdeling bij patienten met vergevorderde maagkanker die al 5-FU krijgen.

830) Cartia GL ; Minerva Med 81:815-7;1990; Thymopentine gaat leucopenie bij borstkankerpatienten die chemo krijgen tegen ; zie ook 30.

831) Bock PR et al ; Arzneimittelforschung 54:563 ; 2004 ; Na randomisatie van behandelcentra voor borstkanker werd wel dan geen iscador gegeven ; bijwerkingen chemo waren met Iscador minder en de overlevingsduur was beter ; zie ook 372,703

en 704.

832) Fang WM et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 2 : 103-5 ; 2004 ; Sansheng Huatan (HS) met chemo geeft bij het nietkleinecellig

longcarcinoom een betere kwaliteit van leven dan met chemo ; de overleving is met HS slechts niet-significant beter.

833) Mulder PO et al ; Cancer 64:2045-52 ;1989 ; Gedeeltelijke parenterale voeding plus deels gerichte suppletie versus permanente parenterale voeding (hyperalimentatie) bij getransplanteerde kankerpatienten bleek tot minder diarree en nietsignificant

minder infecties te leiden ; het blijkt wederom : het erin pompen van veel eten is niet goed.

834) McCabe M et al ; Invest New Drugs 6:243-6 ; 1988 : THC uit cannabis verminderde ook in dit zoveelste gerandomiseerde onderzoek significant de misselijkheid en braken van kankerpatienten, die chemo kregen.

835) Braga M en Gianotti L ; JPEN 29(Suppl) : S57-61 ;2005 : Immunonutrition (arginine, omega-3-vetzuren en RNA) verminderde ook in dit gerandomiseerde onderzoek de kans op complicaties wanneer er voor maagdarmkanker geopereerd

werd ; een en ander was uitermate kosten-effectief. Zie de zeker 14 andere studies over immunonutrition bij operatie, die ook

alle gunstig zijn.

836) Robidoux A et al ; Cancer 49 :2246-51; 1982 : Corynebacterium parvum intraveneus verbetert in gerandomiseerd onderzoek resultaat DTIC bij het uitgezaaide melanoom niet ; in 684 was wel een gunstig effect van Corynebacterium parvum

gevonden en in 811 niet. Voorlopig raad ik deze behandeling in geval van een uitgezaaid melanoom niet aan.

837) Nikander E et al ; J Clin Endocrinol Metab 89 : 1207-12; 2004 ; Isoflavonen remmen in dit gerandomiseerde onderzoek aantoonbaar de botafbraak bij postmenopausale vrouwen ; dit is wederom een bewijs dat isoflavonen voor vrouwen die in de

menopauze gaan vanwege een antikankertherapie, in ieder geval al voor hun botten belang hebben bij isoflavonen.

838) Lane M et al ; J Pain Symptom Manage 6:352-9;1991: THC is ook in dit gerandomiseerde onderzoek significant werkzaam tegen misselijkheid en braken, samenhangend met chemo.

839) Citron ML et al ; Cancer Treat Rep 69:109-12 ; 1985 ; Een synthetisch cannabinoïd blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek niet aantoonbaar beter tegen misselijkheid e.d. samenhangend met chemo dan THC.

840) Colls BM et al ; N Z Med J 91:449-51;1980 : THC blijkt ook in dit gerandomiseerde onderzoek bij kankerpatienten die chemo krijgen tegen misselijkheid/braken net zo effectief als gangbare antiemetica.

841) Huang GX et al ; Ai Zheng 22:1084-7;2003 : Bij patienten met een nasopharyngeaal carcinoom blijken Chinese kruiden mucositis van het slijmvlies door bestraling plus cisplatin significant te verminderen ; op het therapeutisch effect was er op korte termijn geen effect van deze kruiden.

842) Zhang X et al ; Zhonghua Nei Ke Za Zhi 38:113-5 ; 1999 : In de 1e lijns behandeling van promyelocytenleukemie blijkt arsenicumtrioxide even effectief als het reeds goed onderbouwde ATRA ; kortom arsenicumtrioxide is bij deze vorm van kanker ook effectief ; 438, 708 en 719 bevestigen de werkzaamheid van arsenicumtrioxide bij deze vorm van kanker.

843) Chlebowski RT et al ; J Clin Oncol 8:9-15;1990: Hydrazinesulfaat naast een cisplatinum bevattende cytostaticumcocktail verbetert de mediane overleving van patienten met uitgezaaide NSCLC significant (hydrazine zit in champignons).

844) Nissen-Meyer R et al ; Acta Oncol. 28:903-6 ; 1989 : Corynebacterium parvum gaf naast adjuvantchemo bij kliernegatieve borstkankerpatiënten wel een aantoonbaar betere ziektevrije overleving ; echter beslist niet bij kliërpositieve borstkankerpatiënten. Zie ook 370 ; 371 en 372 : overall nog steeds geen reden Corynebacterium parvum als adjuvans bij de behandeling van borstkanker aan te bevelen.

845) Wang XM et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 24 : 986-8 ; 2004; Guben xiaoliu verbetert bij NSCLC-patiënten het resultaat van chemo ; vermindert de bijwerkingen en geeft extra levensverlenging.

846) Kosty MP et al ; J Clin Oncol 12:1113-20;1994 : Bij patiënten met NSCLC die cisplatinum en vincristine krijgen bleek in een groter onderzoek dan onder 843 met hydrazine slechts een licht niet significant betere overleving mogelijk. Op grond van 843 en 846 geldt hydrazine bij het NSCLC naast chemo als discutabel.

847) Van Eys J et al ; JPEN 6:291-4;1982: Intraveneuze hyperalimentatie leidt bij kinderen met kanker op korte termijn niet tot een aantoonbaar voordeel ; wel tot aantoonbaar meer complicaties.

848) Samuels ML ; Cancer Treatment Reports 65:615-27;1981 ; Hyperalimentatie bij testiskanker leidt tot niet significant minder regressies, wat al geen reclame is, maar ook nog eens tot significant meer infecties ; uit deze en de vorige studie blijkt maar weer dat hyperalimentatie in principe niet aan te bevelen is.

849) Liu CL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 24:901-3; 2004 : In een vergelijkend onderzoek bij seniele patiënten met NSCLC werd wel dan wel geen shenqi fuzheng gegeven ; de kwaliteit van leven en de overleving na 3 jaar waren met dit kruidenextract aantoonbaar beter.

850) Zhu M et al ; Zhongguo Yi Xue Ke Xue Yuan Xue Bao 22: 425-7;2000 : Alanyl-glutamine vermindert kans op infectie samenhangend met een maagdarmpoperatie ; 758 en 762 vinden een vergelijkbaar resultaat.

851) Mock V et al ; Cancer Prtact 9:119-27;2001 ; Lichaamsbeweging blijkt op gerandomiseerde basis de vermoeidheid tijdens chemo/bestraling te verminderen en de levenskwaliteit te verbeteren.

852) Mock V et al ; Oncol Nurs Forum 24:991-1000 ; 1997 : Dit eerder dan nummer 851 uitgevoerde onderzoek had een vergelijkbare opzet en een vergelijkbaar resultaat.

853) Wei G et al ; Ai Zheng 24:478-82 ; 2005 ;Bij maagkanker geeft hyperthermie als extra adjuvans voor patiënten geopereerd aan maagkanker een betere overleving en een kleinere kans op levermetastasen.

854) Liu J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Ha Zhi ; 25: 207-9 ; 2005 ; Jianpi huoxue-kruiden verminderen de bijwerkingen van adjuvantchemo bij darmkankerpatiënten die geopereerd zijn.

855) Wu MH et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 25:218-21; 2005 ; ATP blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek een betere pijnstiller voor kankerpatiënten dan de toegepaste diclofenac.

856) Lan X en Jiang Y ; J Tradit Chin Med 23:32-4; 2003 ; Bij seniele patiënten met vergevorderde longkanker (geen plaveiselcelcarcinomen) bleek TCM plus radiotherapie het leven duidelijk meer te verlengen dan radiotherapie alleen.

857) Tao K en Zhou K ; J Tradit Chin Med 23: 17-20; 2003; Fei tong-vloeistof blijkt effectiever in bestrijden van pneumonie dan hormonen ; pneumonie samenhangend met chemo/bestraling ivm kanker.

858) Xu BP et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23:661-3;2003; TCM gaat in gerandomiseerd onderzoek het ontstaan van oogzenuw schade eventueel optredend ivm bestraling voor een nasopharynxcarcinoom in aantoonbare mate tegen.

859) Thatcher N et al ; Eur J Cancer Clin Oncol 22:1009-14; 1986 ; Corynebacterium parvum blijkt het resultaat van DTIC bij het uitgezaaid melanoom niet te verbeteren ; tot die conclusie was ik op basis van andere onderzoeken in deze lijst ook al gekomen.

860) Falsaperla M et al ; Eur Urol 47:449-54;2005 ; Ellaginezuur vermindert de bijwerkingen van chemo (estramustine plus vinorelbine) bij prostaatkanker significant ; ook treden er aantoonbaar meer regressies op in de ellaginezuurgroep.

861) Fan YP et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21:406-8;2001; Naoreqing-drank vermindert in gerandomiseerd onderzoek bij patiënten geopereerd voor een hersentumor het aantal febrile episoden aantoonbaar meer dan Westerse geneesmiddelen ; de combinatie geeft wel het beste resultaat.

862) Liu C et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19:276-8;1999 ; Bij chemo embolisatie voor leverkanker vermindert TCM de bijwerkingen, de kans op levercirrhose en de mate van progressie tov chemoembolisatie alleen.

863) Loprinzi CL et al ; J Clin Oncol 12 : 1121-5 ; 1994 ; Bij patiënten met uitgezaaide darmkanker heeft hydrazinesulfaat geen effect op de overleving of op gewichtsverlies dan wel eetlust ; met hydrazinesulfaat voelden ze zich zelfs eerder minder goed.

864) Tan D et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 18: 408-10;1998; Shengbaikuai-drank verbetert in gerandomiseerd onderzoek leukopenie ontstaan door chemo.

865) Poplin EA et al ; J Clin Oncol 23:1819-25;2005 ; Chronisch 5-FU is niet-significant slechter als adjuvans in geval van darmkanker Dukes-C dan intermitterend een in totaal lagere dosis van 5-FU met Leucovorin ; uiteindelijk kun je met Leucovorin erbij met minder 5-FU toe en langer zonder chemo gewoon leven, al zijn de bijwerkingen met Leucovorin erbij heftiger.

866)Blijlevens NM et al ; Support Care Cancer 2005 Mar 15 ; (Epub ahead of print) ; Glutaminesuppletie geeft bij patiënten die een allogene stamceltransplantatie krijgen een relatief betere darmfunctie ; de infectiekans is evenwel niet significant lager ; evenals de graft-versus-hostreactiekans. Ook de referenties 292,294,298, 624, 625 en 730 zijn positief ; 171 en 299 kenden een neutrale uitslag ; overall is de conclusie dat glutamine in geval van een stamceltransplantatie zinvol is.

867) Feng YL et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 3:99-102;2005 ; Ginseng vermindert in gerandomiseerd onderzoek net als overigens prednison de bijwerkingen van TACE.

- 868) Shuqun C et al ; Hepatogastroenterology 51:1445-7 ; 2004 ; Na operatie wegens leverkanker blijkt TACE plus thymosine-alpha-1 tov TACE het recidief uit te stellen en de mediane overleving te doen toenemen.
- 869) Yan JJ et al ; Hepatobiliary Pancreat Dis Int 1:183-6; 2002 ; Melatonine verbetert resultaat TACE bij leverkanker zodanig dat hierdoor ook de overleving extra verbetert.
- 870) Jin CB et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 25: 401-3;2003; Ultrasound naast TACE als behandeling voor leverkanker geeft beduidend betere overleving dan met TACE alleen.
- 871) Manusirivithaya S et al ; Int J Gynecol Cancer 14:1063-9; 2004 ; Bij gynecologische kankerpatienten die cisplatinum krijgen, blijkt een gemberextract even effectief als metoclopramide en geeft minder bijwerkingen extra dan metoclopramide ; maw gember werkt in deze situatie.
- 872) Sobrero A et al ; Br J Cancer 92:24-9; 2005; Leucovorin potentieert 5-FU als adjuvans voor de nabehandeling van darmkanker, dat het even goed werkt als de combinatie methotrexaat en 5-FU.
- 873) Chau I et al ; Ann Oncol 16:549-57;2005; Continu 5-FU geeft als adjuvans bij darmkanker zeker zo'n goed resultaat als 5-FU intermitterend met Leucovorin ; in het eerste geval wordt wel meer en meer continu chemo gegeven, maar zijn de bijwerkingen minder.
- 874) Loprinzi CL et al ; J Clin Oncol 12:1126-9 ; 1994 ; Hydrazine-sulfaat verbetert prognose van patienten met NSCLC niet ; samen met de referenties 843 en 846 betekent dat , dat hydrazinesulfaat voor het uitgezaaide niet-kleincellig longcarcinoom, niet naast chemo is aan te bevelen.
- 875) Jones EL et al ; J Clin Oncol 23:3079-85;2005 ; Hyperthermie vergroot in gerandomiseerd onderzoek de respons op bestraling bij oppervlakkige tumoren niet groter dan 3 cm. De overleving was door de hyperthermie in dit onderzoek evenwel niet beter. Ook was er vooraf eerst een testdosis gegeven en toen gerandomiseerd.
- 876) Perez CA et al ; Am J Clin Oncol 14: 133-41; 1991 ; Hyperthermie had in dit gerandomiseerde onderzoek geen potentierende werking bij oppervlakkige tumoren gerelateerd aan keelkanker ; wel was er een significant potentierend effect tav bestraling bij borsttumoren kleiner dan 3 cm.
- 877) Treish I et al ; Support Care Cancer 11: 516-21; 2003; Elektrische stimulatie op acupunctuurpunt(en) middels de zogenaamde Reliefband vermindert significant misselijkheid en braken bij patienten die chemo krijgen.
- 878) Roscoe JA et al ; J Pain Symptom Manage 26:731-42;2003; acustimulatie vermindert in gerandomiseerd onderzoek overall wel , acupressure niet de misselijkheid van chemo op de dag van de chemo.
- 879) Imaizumi M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 11:60-8;1984 ; In dit gerandomiseerde onderzoek verbetert OK-432 als adjuvans de prognose van maagkanker niet, maar die van uitgezaaide maagkanker wel (zie ook 232) ; als adjuvans doet OK-432 dat ook overigens ; zie namelijk ook 215,222,223,224,225,228,229,231,233, 235, 236,237,238, 481, 482 en 717.
- 880) Wang B et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19:589-91;1999: In TCM Yiqi Huoxue verbetert overlevingsduur uitgezaaide slokdarmkanker blijkens gerandomiseerd onderzoek.
- 881) Cai GR et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21:891-4 ; 2001 : Muziektherapie verbetert in gerandomiseerd onderzoek significant welbevinden kankerpatienten.
- 882) Cheon YK et al ; Korean J Gastroenterol 44:280-7 ; 2004 : PDT plus drainage bij gevorderde galgangkanker geeft een lagere overleving dan drainage alleen.
- 883) Malmstrom PU et al ; J Urol 161:1124-7; 1999 : BCG is als adjuvans bij blaaskankerbehandeling superieur aan mitomycine-C als het gaat om de ziektevrije overleving ; de overleving sec is door BCG echter niet aantoonbaar beter dan met mitomycine-C als adjuvans. Overigens laat ander meer uitgebreid onderzoek zien dat ook de overleving sec met BCG beter is.
- 884) Agra Y et al ; J Pain Manage 15:1-7;1998 : Senna gaat in gerandomiseerd onderzoek obstipatie door opiaten aantoonbaar beter tegen dan lactulose.
- 885) Hoenjet KM et al ; Eur Urol 47:433-40 ; 2005 ; De combinatie van E, selenium, vitamine C en Q10 heeft bij 70 prostaatankerpatienten versus placebo binnen 21 weken geen aantoonbaar effect op de PSA, testosteronspiegel e.d.
- 886) Dimeo FC et al ; Support Care Cancer 12 : 774-9 ;2004 ; Zowel aerobics als ontspanningstraining verminderden beide in gerandomiseerd onderzoek de vermoeidheid bij patienten geopereerd wegens maag- of longkanker.
- 887) Ezzone S et al ; Oncol Nurs Forum 25:1551-6 ; 1998 ; Muziek vermindert in gerandomiseerd onderzoek misselijkheid en braken samenhangend met chemo. Zie ook 881.
- 888) Tong M et al ; Zhonghua Yi Xue Za Zhi 83:201-3 ; 2003 ; Immunotoxine is zeker zo effectief ter preventie van een recidief van lokale blaaskanker als BCG dat is.
- 889) Orr LE et al ; THC heeft in geval van chemo en in vergelijking met prochloorperazine dan wel placebo een duidelijk antimisselijkheidseffect. Zie de vele studies met THC in deze lijst die deze conclusie bevestigen.
- 890) Ishihara K et al ; Dev Biol Stand 58(Pt A):465-74 ; 1986 : toediening van BCG via enteric coated capsules bij patienten behandeld voor melanoom stadium 1B-2 verbeterd niet de ziektevrije overleving, maar wel de overleving sec.
- 891) Sharma S et al ; Int J Hyperthermia 6 : 279-85 ; 1990: Hyperthermie verbetert in gerandomiseerd onderzoek lokale tumorcontrole door middel van bestraling voor cervixkanker.
- 892) Dimeo F et al ; Blood 90:3390-4; 1997 : Aerobics houdt lichamelijke conditie tijdens chemo beter op peil dan niet

trainen ; bovendien leidde aerobics tot minder neutropenie ; minder thrombopenie ; minder diarree ; vermindering van pijn en

tot een korter verblijf in het ziekenhuis.

893) Shchepotin IB et al; Surg Oncol 3;37-44 ; 1994 ; Hyperthermie plus bestraling voor operatie verbetert prognose maagkanker wel ; bestraling alleen voegt niet aantoonbaar iets toe ; in geval van een inoperabele maagkanker verbeteren zowel bestraling als bestraling plus hyperthermie de overlevingsduur.

894) Shen J et al ; JAMA 284:2755-61; 2000 : Elektroacupuncture gaat bij myeloablatieve chemo blijkt gerandomiseerd onderzoek misselijkheid meer tegen dan gangbare medicatie, al houdt het effect van de electroacupuncture slechts beperkte tijd aan.

895) Overgaard J et al ; Lancet 345(8949):540-3;1995 : Hyperthermie verbetert in gerandomiseerd onderzoek lokale resultaat

bestraling bij het maligne melanoom ; zie ook 433.

896) Kleeberg UR et al ; Eur J Cancer 40 :390-402;2004 : Bij melanomen dikker dan 3 mm blijkt Iscador als extra adjuvans na operatie zinloos ; dat gold ook voor gamma-interferon en voor interferon-alpha2B.

897) Kaasinen E et al : Eur Urol 43:637-45 ; 2003 :BCG continu vermindert recidiefkans blaaskanker aantoonbaar beter dan afwisselend BCG en mitomycine-C.

898) Kalofonos HP et al ; Am J Clin Oncol 25:23-30;2002 : In dit onderzoek verhoogt Leucovorin bij patiënten met uitgezaaide darmkanker de responskans op 5-FU slechts niet significant ; meestal is dat echter wel zo en wel zodanig dat uit zeer omvangrijke meta-analyse ook een langere levensverwachting dankzij de toevoeging van Leucovorin blijkt ; zie Thirion P et al ; J Clin Oncol 22:3766-75 ; 2004.

899) Mavligit GM et al ; Lancet 1(7965):871-6 ; 1976 : BCG plus 5-FU verbetert ziektevrije overleving en overleving sec als extra adjuvans bij patiënten geopereerd voor darmkanker stadium Dukes-C ; dit is in overeenstemming met vele andere onderzoeken in deze lijst en met een door mij in deze lijst gepresenteerde meta-analyse.

900) Dagdemir A et al ; Support Care Cancer 12:263-7;2004 : Vitamine A gaat in gerandomiseerd onderzoek bij kinderen malabsorptie tgv methotrexaat tegen.

901) Mangiante G et al ; Chir Ital 54 : 613-9; 2002 : Na leverresectie enterale voeding ipv parenterale voeding geeft betere immunologische uitslagen ; een sneller weer opgang komen van de stoelgang en een korter ziekenhuisverblijf.

902) Martoni A et al ; J Chemother 1:197-202;1989 : 5-FU plus LV geeft bij patiënten met vergevorderde darmkanker meer regressies dan 5-FU alleen.

903) Thompson LU et al ; Clin Cancer Res11:3828-35 ; 2005 : Lijnzaadolie verhoogt mate van apoptose van borstkankercellen bij postmenopausale borstkankerpatiënten.

904) Torney DC et al ; J Clin Oncol 1:138-45;1983 ; BCG verlaagt bij patiënten die voor borstkanker CMF krijgen de kans op leukopenie en verbetert bij 5 jaar de ziektevrije overleving. 558,681 en 664 zijn wat BCG als extra adjuvans voor borstkanker

ook positief ; in 452,740 en 742 wordt evenwel geen voordeel van BCG gevonden.

905) Beck SL ; Oncol Nurs Forum 18:1327-37; 1991: Muziek verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek pijn bij kankerpatiënten. Zie ook 881 en 887.

906) Bartels M et al ; Clin Nutr 23 : 1360-70; 2004 ; Vitamine E verkort in gerandomiseerd onderzoek de verblijfsduur in het ziekenhuis van patiënten die wegens kanker aan de lever worden geopereerd.

907) Nierderle N et al ; Klin Wochenschr 64 ;362-5 ; 1986 : THC vermindert ook in dit gerandomiseerde onderzoek braken samenhangend met chemo.

908) Roscoe JA et al ; Altern Ther Health Med 8:56-7 ; 59-63 ; 2002 : Acustimulatie vermindert misselijkheid in geval van chemo ; zie ook 878.

909) Streitberger K et al ; Clin Cancer Res 9;2538-44;2003 : Indien reeds ondansetron gegeven wordt heeft acupunctuur geen aanvullende werking tegen misselijkheid/braken. Zie ook evenwel ook 877.

910) Smith M et al ; Oncol Nurs Forum 28:855-62 ; 2001: Muziek vermindert angst voor radiotherapie in dit gerandomiseerde onderzoek.

911)Szeluga DJ et al ; Cancer Res 47:3309-16; 1987 : TPN bij beenmergtransplantatie leidt tot hyperglycemie en gaat mede daarom samen met meer infecties ; verder waren er geen kanker gerelateerde voordelen ; kortom wederom blijkt het reguliere stokpaardje TPN zinloos.

912) Ungerleider JT et al ; Am J Clin Oncol 8 : 142-7;1985 : Ook in dit onderzoek bleek THC werkzaam, zij het dat het hier niet beter was dan prochlorperazine.

913) Johnson CD et al ; Br J Surg 88:662-8;2001 : Lithium-GLA heeft geen effect op mediane overleving van patiënten met vergevorderde alvleesklierkanker.

914) Kim SD en Kim HS ; J Clin Nurs 14:51-5;2005 : Ontspannende ademhalingsoefeningen plus fitness doet bij patiënten die wegens kanker een stamceltransplantatie ondergaan hebben de vermoeidheid aantoonbaar extra afnemen.

915) Cassileth BR et al; Cancer 98:2723-9;2003:Muziek gaat gemoedsstoringen bij patiënten die een autologe stamceltransplantatie krijgen tegen. Zie ook 881 en 910.

916) Bridge LR et al ; BMJ 297: 1169-72 ; 1988 :Ontspanningstherapie en nog meer wanneer men zich daarbij concentreert

op prettige gedachten (imagery) verbetert bij patienten met beginnende borstkanker de gemoedstoestand.

917) Burish TG en Jenkins RA; Health Psychol. 11:17-23;1992 : Ontspanningstherapie vermindert angst en misselijkheid bij chemo in dit gerandomiseerde onderzoek.

918) Hilliard RE ; J Music Ther 40:113-37 ; 2003: Muziek als extra therapie verbetert kwaliteit van leven van terminale kankerpatienten ; het leven werd er echter in dit onderzoek niet door verlengd.

919) Einhorn LH et al ; J Clin Pharmacol 21(8-9 Suppl) : 64S-69S: THC blijkt misselijkheid samenhangend met cisplatinoediening net zo goed , zo niet beter tegen te gaan dan prochlorperazine.

920) Ohnishi K et al ; Hepatology 27:67-72;1998: Percutane injectie van azijnzuur in primaire levertumoren van maximaal 3 cm geeft een significant betere overleving na 1 respectievelijk 2 jaar dan injectie met alcohol.

921) Fidler P et al ; Cancer 77:522-5;1996: Kamille gaat stomatitis door 5-FU blijkt gerandomiseerd onderzoek niet tegen.

922) Niiranen A en Mattson K ; Am J Clin Oncol 8;336-40; 1985:Braken als bijwerking van chemo wordt met THC zeker zo goed tegengegaan als met prochlorperazine, zo blijkt ook uit dit gerandomiseerde onderzoek.

923) Papapietro K et al ; Rev Mede Chil 130:1125-30;2002: Direkt enterale voeding na gastrectomie superieur aan TPN : minder hyperglycemie en een korter verblijf in het ziekenhuis.

924) Popp MB et al ; Cancer Treatment Rep 65 Suppl 5: 129-35; 1981: TPN verbetert bij patienten met een diffuus lymfoom de drugtolerantie niet ; zoals we steeds weer zien : in principe is TPN zinloos en brengt extra risico's met zich mee.

925) Reinhardt U ; Forsch Komplementarmed 6:135-41;1999: Ontspanningsoefeningen met lullaby-muziek erbij vermindert pijnstillersconsumptie bij kankerpatienten en bevordert zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek het in slaap vallen.

926) Riso S et al ; Clin Nutr 19:407-12 ; 2000: Argininesuppletie vermindert bij patienten geopereerd voor keelkanker de kans op postoperatieve infecties en de ligduur in het ziekenhuis.

927) Chlebowski R ; lezing op de ASCO 2005 (direkte bron Nutraingredients) : minder verzadigd vet vermindert de kans op recidieven binnen 5 jaar met 25%, zo bleek uit gerandomiseerd onderzoek bij 2437 vrouwen (zie ook www.kanker-actueel.nl ; het onderzoek wordt nog gepubliceerd.

928) Cheng C et al ; Ann Acad Med Singapore 24:562-5;1995 : BCG verbetert in gerandomiseerd onderzoek prognose van echte blaaskanker en van blaaskanker in situ.

929) Cheung YL et al ; Psychooncology 12:254-66;2003: Spierontspanningsoefeningen verminderen bij patienten die wegens darmkanker stoma kregen angst en verbeteren bij deze patienten de kwaliteit van leven.

930) De Cicco M et al ; JPEN 17:513-8 ; 1993 : TPN vermindert in gerandomiseerd onderzoek niet het aantal ernstige complicaties van chemotherapie ; dit geheel in overeenstemming met ander onderzoek.

931) Gough IR et al ; Dis Colon Rectum 22:223-7; 1979 : Corynebacterium parvum heeft in geval van vergevorderde darmkanker geen effect op de prognose naast 5-FU.

932) Sako K et al ; J Surg Oncol 16:391-402 ;1981: TPN vermindert bij patienten geopereerd voor keelkanker het aantal complicaties niet, noch verbetert TPN de wondgenezing dan wel de overleving ; zie oa 930.

933) Kung AW en Yeung SS ; J Clin Endocrinol Metab 81:1232-6 ; 1996 : In geval van behandelde schildklierkanker moet T4 in zekere overmaat gegeven worden ; dit gaat gepaard met botontkalking ; calcium blijkt dat tov placebo duidelijk tegen te gaan.

,br> 934) Campbell A et al ; Eur J Oncol Nurs 9:56-63; 2005 : In dit mini-gerandomiseerde onderzoek (10 versus 12) verbetert lichaamsbeweging de fitheid e.d. bij vrouwen die adjuvante chemo voor borstkanker krijgen.. Het verschil was niet significant maar in combinatie met de vele andere onderzoeken over dit onderwerp in deze lijst is het fenomeen wil van significant belang

935) Chan HS et al ; Pediatrics 79:946-52; 1987 : THC blijkt ook bij kinderen die chemo krijgen effectief tegen braken.

936) Valdagni R en Amichetti M ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 28:163-9; 1994 : In stadium 4 keelkanker waarbij er ook van lymfkliermetastasen sprake is geeft bestraling plus hyperthermie een betere 5-jaarsoverleving dan bestraling alleen ; zie ook 876.

,br> 937) Kyle RA et al ; New Engl J Med 293: 1334-8 ; 1975 : Na-F en calciumcarbonaat verbeteren samen de botkwaliteit aantoonbaar bij patienten met een multiple myeloom.

938) Leopold KA et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 16: 107-15 ; 1989 : Twee keer hyperthermie per week versus 1 keer geeft bij sarcomen in dit gerandomiseerde onderzoek significant meer kans op regressie.

939) Serou B et al ; Cancer Treat Rep 65 Suppl 5: 151-5; 1981 : Extra voeding IV vermindert bijwerkingen chemo bij he SCLC niet en verbetert de resultaten van de chemo ook niet. Een en ander geheel conform ander onderzoek en conform de orthomoleculaire gedachte.

940) Bozzetti F et al ; Lancet 358(9292): 1487-92 : Enterale voeding na operatie wegens gastrointestinale kanker gaat met minder complicaties samen dan parenterale voeding ; ook het verblijf in het ziekenhuis is bij enterale voeding korter.

941) Olivotto IA et al ; Radiother Oncol 41:1-6 ; 1996 : Acetylsalicylzuur vermindert bij borstkanker de cosmetische nadelen van bestraling niet.

942) Cheung YL et al ; Eur J Cancer Care (Engl) 10:107-14: 2001 : Spierontspanningsoefeningen verbeteren bij patienten die bij operatie een stoma hebben gekregen, de kwaliteit van leven volgens verschillende meetmethoden.

943) Chen K et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 20:733-5; 2000 : Moxibustion (het verbranden van een kruid op/zeer nabij een acupunctuurpunt ; er zijn hiervoor diverse technieken) vermindert bij radio-/chemotherapie voor het nasopharynxcarcinoom significant de bijwerkingen van radio-/chemotherapie ; de 5-jaarsoverleving in dit gerandomiseerde

onderzoek was bij 28 patiënten per groep niet-significant beter in de moxibustiongroep (resp. 50 en 35,7%).

944) Wang S en Qi Q; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 19:337-9; 1999: Dachengqi gegeven voor operatie wegens een abdominale tumor vermindert postoperatieve complicaties.

945) Yang CB et al; Zhongguo zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21; 736-8; 2001: Liandai vermindert bij kankerpatiënten de expressie van het p21ras-gen en van het gemuteerde p53-gen; tevens verbetert dan de levenskwaliteit.

946) Kondo M et al; Gan To Kagaku Ryoho 22:1807-11; 1995: In geval van levermetastasen vergroot hyperthermie de regressiekans door intraarteriele chemo met epirubicine, mitomycine en 5-FU.

947) Zhao JX et al; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23:421-2; 2003: Fuzheng Yiliu blijkt in gerandomiseerd onderzoek in staat voor de operatie wegens borstkanker de groei van de borstkanker al te remmen.

948) Laufman LR et al; L Clin Oncol 11:1888-93; 1993: Hoge doses 5-FU die equitoxisch zijn aan lagere doses plus LV doen het niet significant slechter bij patiënten met uitgezaaide colonkanker; nochtans leidt LV iha tot extra levensverlenging zoals uit meta-analyses gebleken is.

949) Molassiotis A et al; Support Care Cancer 10: 237-46; 2002: Spierontspanningsoefeningen verminderen in gerandomiseerd onderzoek significant misselijkheid en braken als bijwerking wegens chemo ivm borstkanker.

950) Saji S et al; Surg Today 29: 504-10; 1999: PSK verbetert overleving bij maagkankerpatiënten na maagoperatie wanneer zij een minimaal gehalte aan een zuur immunosuppressief eiwit in het bloed hebben. De relevantie van PSK is wel bekend uit zeer veel ander onderzoek uit deze lijst.

951) Sand J et al; Eur J Surg 163 :761-6; 1997: Enterale voeding ipv parenterale voeding na gastrectomie vermindert verlaagt CRP-gehalte bloed; leidt eerder tot minder infecties etc. en is goedkoper.

952) Dresdale AR et al; Am J Clin Oncol 5:657-63; 1982: NAC blijkt een door eerdere adriamycine-behandeling verminderde ejectiefractie van het hart niet te kunnen verbeteren; men zou NAC eerder tussendoor moeten geven en dan samen met E en C; deze laatste 2 dan wel continue; zie ook nummer 103.

953) Ehrlichman et al; J Clin Oncol 6: 469-75; 1988: Bij patiënten met uitgezaaide darmkanker verlengt 5-FU plus LV het leven in vergelijking met 5-FU alleen, zoals eerder opgemerkt ook al in meta-analyse is aangetoond.

954) Steinke B et al; Semin Oncol 19(2Suppl 3);141-7; 1992: LV naast 5-FU vertraagt progressie bij vergevorderde darmkanker in vergelijking met 5-FU alleen.

954) Yoo HJ et al; Support Care Cancer 2005 Apr 23 (Epub ahead of print): Ontspanningsoefeningen van de spieren en geleid fantasieren verminderen samen de angst voor chemo, depressiviteit en opstandigheid bij patiënten die chemo ivm borstkanker kregen; na een half jaar was in de interventiegroep de kwaliteit van leven aantoonbaar beter.

955) Takahashi Y et al; Anticancer Res 25(2B):1377-84; 2005: PSK vermindert in gerandomiseerd onderzoek bij geopereerde darmkankerpatiënten Dukes-C naast 5-FU significant de kans op hematogene metastasering tov 5-FU als enige adjuvanttherapie. Bij een preoperatief verhoogd CEA (vrijwel altijd zo) was de de ziektevrije overleving en overleving sec ook beter met PSK; het effect van PSK leek nog nadrukkelijker gunstig bij een minder goed functionerende immuniteit, hetgeen met zeer veel ander onderzoek overeenstemt. <BR.

956) Courneya KS et al; Eur J Cancer Care (Engl). 12:347-57; 2003: Extra lichaamsbeweging verbetert zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek bij patiënten behandeld voor darmkanker, de levenskwaliteit.

957) Clamon G et al; Cancer 55:1572-8; 1985: Hyperalimentatie naast chemo voor SCLC biedt geen voordelen bij patiënten die voorheen normaal aten; zie ook 773: er zijn feitelijk alleen maar nadelen.

958) Lamm DL et al; J Urol 144:65-7; 1990: Intravesical BCG als adjuvante behandeling is superieur aan de orale vorm, al kan enig effect van de orale vorm niet worden uitgesloten.

959) Dencausse Y et al; Onkologie 25:426-30; 2002: 5-FU plus Leucovorin was in dit onderzoek even goed als 5-FU plus levamisol; ander onderzoek in combinatie met dit doet toch een voorkeur naar 5-FU plus LV uitgaan.

960) Heim ME; Infusionsther Klin Ernahr 13:115-21; 1986: Extra parenterale voeding heeft bij colorectale kanker geen invloed op tumorrespons oiv chemo en geen effect op de overleving (en is dus mede gezien de kans op complicaties en de resultaten uit ander onderzoek zinloos).

961) Pagano F et al; Eur Urol 27(Suppl 1): 19-22; Lage doses BCG zijn als adjuvans bij blaaskanker beter; klaarblijkelijk bestaat er een optimum; uiteraard zijn bij een wat lagere dosis de bijwerkingen geringer.

962) Walker LG et al; Br J Cancer 80:262-8; 1999: Spierontspanningsoefeningen en visualisatie samen hebben geen invloed in dit onderzoek op humeur of regressiekans; 'mood disturbance' kwam weinig voor; vandaar dit itt vele reeds genoemde onderzoeken negatieve resultaat.

963) Burns DS; J Music Ther 2001 Spring; 38(1):51-65: Muziek plus visualisatie verbetert in gerandomiseerd onderzoek wederom humeur en levenskwaliteit van kankerpatiënten.

964) Witjes JA et al; Urology 52:403-10; 1998: In dit onderzoek is mitomycine C net zo goed zo niet beter als BCG voor een betere ziektevrije overleving bij blaaskanker; in meta-analyses, ook eerder in deze lijst erbij genoemd is BCG toch superieur aan mitomycine-C.

965) Sneed PK et al; Int J Radiat Oncol Biol Phys 40:287-95; 1998: Hyperthermie plus brachy verbetert bij patiënten met een astrocytoma graad 4 de overleving significant meer dan brachy alleen als adjuvans.

967) George M et al; Biomed Pharmacother 37:24-7; 1983: THC is in dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek zeker zo goed in staat misselijkheid/braken tegen te gaan als chloorpromazine.

968) Ghavimi F et al; J Pediatr 101:530-7; 1982: TPN heeft bij kinderen die voor abdominale kanker worden bestraald en

later chemo krijgen geen invloed op toxiciteit of prognose ; kortom het orthomoleculaire principe namelijk dat bij een zekere minimale voedingstoestand extra calorieën e.d. geen zin hebben wordt hier onderschreven.

969) Aranda E et al ; Ann Oncol 9:727-31;1998 : Lage doses 5-FU plus LV zijn bij uitgezaaide colorectale kanker even effectief als hoge doses 5-FU ; iets wat ook in ander gerandomiseerd onderzoek is gevonden ; een feit blijft dat LV 5-FU los van de dosering potentieert etc.

970) Issell BF et al ; Cancer Treatment Rep 62:1139-43; 1978 : Intraveneuze hyperalimentatie heeft geen aantoonbaar effect ; wel iets minder leukopenie ; echter wel complicaties en geen effect op het klinisch beloop.

971) Herr HW et al ; J Clin Oncol 6:1450-5;1988 : BCG als adjuvans verlaagt niet alleen de recidiefkans ; minder dan wel later metastasen ; later evt cystectomie en een betere overleving ; het laatste was al eerder in meta-analyses gevonden.

972) Graham PH et al ; J Clin Oncol 21:2372-6;2003: Aromatherapie van verschillende aard heeft bij kankerpatienten die bestraald worden geen invloed op gevoelens van angst of op depressieve gevoelens.

973) Kuzdzal J et al ; Med Sci Monit 9:P154-9;2003 ; Om maligne pleurale effusie tegen te gaan is talkpoeder superieur aan doxycycline.

974) Flamm J en Bucher A ; Br J Urol 67:70-3; 1991: Heamocyanine is ter preventie van lokale blaaskanker na operatie even goed als het cytostaticum ethoglucid , dat in ander vergelijkbaar onderzoek beter was dan niets doen en evengoed als doxorubicine (Kurth K et al ; J Urol 158:378-84;1997).

975) Targ EF en Levine EG ; Gen Hosp Psychiatry 24:238-48;2002: Psychotherapie gaat bij vrouwen met borstkanker angst en depressie tegen ; ook het geestelijk welbevinden verbetert. Zie o.a. ook 917.

976) Flamm J et al ; Urologe A 33:138-44;1994: Deze studie is vergelijkbaar met nummer 974 en heeft hetzelfde resultaat.

977) Cohen L et al ; Cancer 100:2253-60;2004: Tibetaanse yoga is effectief tegen slaapstoornissen bij patienten met een lymfoom en die daarvoor behandeld werden of daarvoor recent behandeld waren. Het zou interessant zijn om het effect van yoga op meer klinische parameters te testen.

978) Braga M et al ; Crit Care Med 29:242-8;2001: snel enterale ipv parenterale voeding bij patienten geopereerd voor kanker is goedkoper ; geeft niet-significant minder complicaties en diverse biologische variabelen gaven een sneller herstel te zien ; wederom is de conclusie dat TPN in het algemeen zinloos is.

979) Courneya KS et al ; Psychooncology 12:L357-74;2003: Lichamelijke oefening verbetert lichamenlijk welbevinden kankerpatienten ; niet vreemd , maar wel zeer relevant.

980) Specca M et al ; Psychosom Med 62:613-22;2000: Een op meditatie gebaseerd stress-reductieprogramma vermindert significant psychische problematiek bij kankerpatienten.

981) Vegt PD et al ; J Urol 153(3 Pt 2):929-33 ; 1995 : In dit gerandomiseerde onderzoek zijn als adjuvans ter behandeling van blaaskanker 2 soorten BCG met mitomycine C vergeleken ; een soort BCG bleek niet significant beter dan mitomycine-C ; de ander was althans op de korte termijn aantoonbaar minder effectief dan mitomycine-C ; uit ander onderzoek en grote meta-analyses, ook in deze lijst genoemd, weten we dat de beste BCG-behandeling veel beter is dan mitomycine-C, juist ook op de lange termijn (de sterfte neemt zelfs af!).

982) O'Connell MJ et al ; Cancer Res 39:3720-4; 1995: Bij 84 patienten met een vergevorderde kanker blijkt BCG in gerandomiseerd onderzoek niet zinvol ; niet vreemd, want dit is een mengelmoes van tumoren wat de waarneming vertroebelt ; bovendien betreft het terminale patienten ; BCG heeft zijn effectiviteit nu juist als adjuvans bewezen bij o.a. het NHL, darmkanker en blaaskanker.

983) Esco R et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 60: 1211-9 ; 2004: Orgoteine (SOD) vermindert bijwerkingen bestraling voor rectumkanker significant ; dit effect van SOD is in zijn algemeenheid in vele andere studies bevestigd.

984) Hidderley M en Holt M ; Eur J Oncol Nurs 8:61-5;2004: Autogene training vermindert in dit gerandomiseerde onderzoek angst/depressie bij patienten met kanker in een beginstadium.

985) Shibata S et al ; Surg Neurol 27:259-63;1987 : OK-432 vermindert leukopenie bij patienten met een maligne glioom, die bestraling en nimustinechloride krijgen.

986) Holland JC et al ; J Clin Oncol 9 :1004-11; 1991: In gerandomiseerd onderzoek blijken alprazolam en spierontspanningstechnieken allebei even significant bij kankerpatienten depressieve en angstgevoelens te verminderen ; zie ook 929 , 942,949, 954 en 962.

987) Feo CV et al ; ANZ J Surg 74:298-301;2004: vroege enterale voeding met eerdere afschaffing neussonde blijkt in gerandomiseerd onderzoek bij patienten geopereerd voor darmkanker zeer goed mogelijk . Minder medische curatele is juist wat we willen.

988) Brandstrupp B et al ; Ann Surg 238:641-8 ; 2003: Minder intraveneus vocht en dus mindere extra zout vermindert na operatie wegens darmkanker, de kans op complicaties ; zie ook 585.

989) Schumacher K et al ; Anticancer Res 23: 5081-7; 2003 : Maretak vermindert bij borstkanker bijwerkingen reguliere behandeling en verbetert de ziektevrije overleving.

990) Grossarth-Matichek R et al ; Altern Ther Health Med 7:57-66;68-72,74-6 passim. ; 2001 : Iscador verlengt in dit

gerandomiseerde onderzoek het leven van patienten met kanker significant.

991) Zhang FJ et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 27:248-50; 2005 : Ethanolinjectie naast RFA en TACE geeft meer regressies in geval van inoperable leverkanker dan RFA en TACE.

992) Hombrink J et al ; Strahlenther Onkol 176:173-9 ; 2000 : Smectiet vermindert in gerandomiseerd onderzoek diarree door bestraling niet in vergelijking met placebo.

993) McNeely ML et al ; Head Neck 26:518-30; 2004: Schouderdysfunctie samenhangend met operatie wegens keelkanker, blijkt in gerandomiseerd onderzoek met gerichte trainingstechniek significant verbeterbaar.

994) Daly JM et al ; Ann Surg 221: 327-38; 1995: Omega-3-vetzuren plus arginine verminderen na operatie wegens een hoog gelegen gastrointestinale tumor, de infectiekans en verkorten de ligduur in het ziekenhuis. In geval van adjuvante chemo was

bij supplementie met genoemde combinatie ook minder snel opnieuw ziekenhuisopname nodig.

995) Li Z et al ; Hua Xi Yi Ke Da Xue Xue Bao 31:334-7; 2000: Een vaccin gebaseerd op Pseudomonas aeruginosa vermindert bij patienten met een maligne lymfoom significant de infectiekans ; hetzelfde vond men bij longkankerpatienten.

996) Kwekkeboom KL ; Oncol Nurs Forum 30:433-40; 2003: Afleiding vermindert angst en pijn bij kankerpatienten even goed ; afleiding is wel persoonlijk bepaald en zeker geen placebo effect.

997) Daly JM et al ; Am J Surg 148:514-20;1984: Extra calorische over een beperkte tijd via een neussonde verbeteren bij patienten met keel kanker de reactie op chemo niet. Orthomoleculair verwacht je dat bij niet al te slecht gevoede patienten ook niet.

998) Thompson EA et al ; J Altern Complement Med 11:13-20; 2005 : Individuele homeopatische behandeling op gerandomiseerde basis van overgangsklachten (bij overlevenden voor wat betreft borstkanker) werkt niet expliciet op de overgangsklachten ; wel verbetert het welbevinden door de homeopatische benadering significant tov placebo.

999) Sander Wint S et al ; Oncol Nurs Forum 29:E8-E15; 2002: Bij adolescenten met kanker die een ruggeprik ondergaan hebben door afleiding met virtual reality glazen plus film kijken ; hierdoor nam de pijn van de punctie slechts niet significant af.

1000) Wu MH et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Ha Zhi 25:218-21 ; 2005 : Aitongping vermindert in gerandomiseerd onderzoek pijn bij kankerpatienten, maar verbeterde ook de bloedwaarden en overall de levenskwaliteit.

1001) Shibata T et al ; Radiology 223:331-7;2002 : RFA en percutane microgolf-coagulatie zijn even effectief voor de lokale behandeling van kleine primaire leverkanker.

1002) Lencioni RA et al ; Radiology 228:235-40; 2003 : RFA geeft ter behandeling van lokale primaire leverkanker initieel dezelfde resultaten als percutane ethanolinjectie, maar de lokale ziektevrije overleving is na 1 en 2 jaar voor met RFAbehandelde patienten superieur.

1003) Tang ZY et al ; Med Oncol Tumor Pharmacother 8: 23-8 ; 1991 : Inoperabele primaire leverkanker wordt of behandeld met in beginsel gedeeltelijke operatie plus cisplatin dan wel met afbinden relevante leverarterie, intraarteriele cisplatin en bestraling ; een vaccin op basis van een mengsel van bacterien blijkt op gerandomiseerde basis in het eerste geval de sterfte niet significant, maar ingeval van de 2e behandelwijze wel gezien de trend de sterfte significant te verminderen.

1004) Loprinzi CL et al ; Cancer ; 23 mei ; 2005 (Epub ahead of print) : In een gerandomiseerd onderzoek bij 83 patienten met ver gevorderde kanker had haaienkraakbeen geen effect op de prognose ; het zou interessant zijn dergelijk onderzoek juist

te herhalen bij patienten met een melanoom (juist daar verwacht ik enig effect voor zover er een effect op zal treden).

1005) Mahood DJ et al ; J Clin Oncol 9:449-52; 1991 : Orale koude therapie gaat in gerandomiseerd onderzoek stomatitis door 5-FU tegen.

1006) Li XR et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21:335-8;2001 : Xiaoliu Pingyi mengsel remt in gerandomiseerd onderzoek bij kankerpatienten die na operatie chemo krijgen uitzaaing en in samenhang daarmee de recidiefkans.

1007) Demirer S et al ; Clin Nutr 19:253-8;2000 : MCT plus LCT verminderen onder omstandigheden de infectiekans bij kankerpatienten (zie 501) ; in dit onderzoek bleek dat neutropenie met koorts en antibiotica gebruik bij alleen LCT allemaal minder was dan bij LCT plus MCT.

1008) Ravasco P et al ; J Clin Oncol 23:1431-8; 2005 : Ook in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt extra eiwit tijdens radiotherapie gunstig ; in dit geval betreft het patienten met colorectale kanker ; de kwaliteit van leven is dan beter dwz minder diarree, minder misselijkheid/braken etc. ; ook langere tijd na de radiotherapie was de levenskwaliteit van de gesuppleerde groep nog beter.

1009) Ravasco P et al ; Head Neck. 2005 May 26 ; (Epub ahead of print) : dit onderzoek is qua opzet vergelijkbaar met dat onder 1008, alleen echter uitgevoerd bij patienten met keelkanker ; ook hier een betere kwaliteit van leven samenhangend met

een hogere eiwitinname. Zie ook 187,369, 586, 587 en 1008.

1010) Hyltander A et al ; Clin Gastroenterol Hepatol 3:466-74;2005 : Extra enterale dan wel extra parenterale voeding bevorderen herstel postoperatief van kankerpatienten niet, noch verbeteren hun levenskwaliteit ; wel gaven de vormen van

artificiele voeding aanleiding tot significant meer complicaties ; we zien het wederom: de orthomoleculaire gedachte wint weer.

1011) Roberts S et al ; Bone Marrow Transplant 32:715-21; 2003: TPN ipv gewoon orale voeding na stamceltransplantatie bij

borstkankerpatienten , blijkt het klinische beloop niet in gunstige zin te beïnvloeden, hetgeen ook te verwachten was.

1012) Jiang XH et al ; World J Gastroenterol 9:1878-80; 2003 ; Na een buikoperatie herstelt het darmslijmvlies zich sneller bij enterale dan bij parenterale voeding.

1013) Aass N et al ; J Clin Oncol 23:4172-8 ; 2005: De natuurlijke metabooliet van vitamine A 13-cis-retinoïnezuur naast interferon verbetert bij patienten met uitgezaaide nierkanker de progressievrije en overall overleving significant t.o.v. interferon alleen.

1014) Quella SK et al ; J Clin Oncol 18:1068-74; 2000: Soja-phytoestrogenen verminderen ook in dit gerandomiseerde onderzoek niet de hot-flushes ; zie commentaar bij nummer 820 : 4 van de 7 publicaties zeggen dat soja niet ; 3 zeggen dat soja wel overgangsklachten vermindert.

1015) Rhodes LE et al ; Arch Dermatol 140:17-23 ; 2004: PDT met methylaminolevulinaat geeft ter behandeling van het nodulaire basaalcelcarcinoom een praktisch even kleine kans als chirurgie op alsnog een recidief ; het cosmetische resultaat met PDT is evenwel significant beter.

1016) Cheng CW et al ; Int J Urol 12:449-55;2005: BCG verbetert als adjuvans op een termijn van 12 jaar de ziektevrije overleving significant beter dan epirubicine.

1017) Wu F et al ; Radiology 235:659-67; 2005: Ultrasound verbetert locale resultaat TACE in geval van primaire leverkanker ; ook de overleving met ultrasound erbij was zeer veel beter dan met TACE alleen.

1018) Iturralde Codina A et al ; Arch Esp Urol 57:606-18 ; 2004 : Met lage doses BCG is 12 maanden lang BCG als adjuvans ter behandeling van blaaskanker effectiever dan 6 maanden lang BCG.

1019) Chahinian AP et al ; Cancer Treat Rep 66:1291-7;1982 : Chemo plus Corynebacterium parvum verlengt in het algemeen het leven in geval van vergevorderde longkanker niet in vergelijking met chemo ; bij patienten met een grootcellig

anaplastisch longcarcinoom werd het leven evenwel door Corynebacterium parvum verlengd. Zie ook 351,354,355,356,650 en 651. Het lijkt erop dat Corynebacterium parvum bij althans enkele subgroepen van patienten met een vergevorderde grootcellige longkanker enig effect heeft.

1020) Sugimachi K et al ; Int J Hyperthermia 8:289-95; 1992 : Chemoradiotherapie met hyperthermie voor operatie in vergelijking met chemoradiatie alleen geeft bij slokdarmkanker bij 27 versus 26 patienten , bij 26,9 respectievelijk 7,7% nul procent levende cellen in het operatiepreparaat. Het verschil is bij kleine aantallen niet significant ten voordele van hyperthermie. Zie ook 798 en 799 ; in combinatie met de bevindingen aldaar is het belang van hyperthermie wel degelijk significant.

1021) Lebeau B et al ; Cancer 71:1741-5 ; 1993 : Aspirine verbetert niet de overleving van patienten met een kleincellig longcarcinoom, die chemo krijgen. Zie ook 412, 439 en 732.

1022) Segar ML et al ; Oncol Nurs Forum 25; 107-13; 1998 : Aerobics verbetert in gerandomiseerd onderzoek welzijn borstkankerpatienten dwz : angst en depressies nemen af/ treden minder op ; self-esteem verbetert echter niet significant.

1023) Mustian KM et al; Support Care Cancer 12: 871-6; 2004: Tai Chi Chuan verbetert bij borstkankerpatienten significant kwaliteit van leven en self-esteem tov gerandomiseerde groep die alleen basale psychosociale support krijgt.

1024) Costanzi JJ et al ; Med Pediatr Oncol 10:251-8; 1982: BCG verbetert prognose bij patienten met uitgezaaid melanoom die DTIC krijgen de prognose niet ; kijk ook bij 642.

1025) Benoehr P et al ; J Am Soc Nephrol 16:452-8; 2005: Theophylline (een metabooliet van cafeïne) gaat in gerandomiseerd onderzoek verslechtering nierfunctie door chemo met cisplatin significant tegen.

1026) Klek S et al ; Acta Chir Belg. 105: 175-9 ; 2005: Immunonutrition met glutamine of omega-3-vetzuren leidt bij patienten geopereerd wegens maagkanker tot niet significant minder infecties, echter wel tot een significant korter verblijf in het ziekenhuis.

1027) Cai J et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 3:195-8; 2005 : Rabarber voor en na operatie wegens maagkanker vermindert ontstekingsverschijnselen postoperatief en de darmassage komt door rabarber aantoonbaar sneller weer op gang.

1028) Scheier MF et al ; J Clin Oncol 23 :4298-311;2005 : Meer informatie over de ziekte plus meer informatie over gezonde voeding (ik doe beide ; patienten zeggen bij mij o.a.vrijwel altijd dat ze bij mij over de reguliere aspecten meer informatie krijgen dan in het ziekenhuis) verbetert in gerandomiseerd onderzoek bij vrouwen die wegens borstkanker adjuvante chemo

krijgen zowel de mentale als de lichamelijke conditie.

1029) Stalpers LJ et al ; Int J Radiat Oncol Phys 61: 499-506 ; 2005 : Hypnose verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek bij patienten die bestraald worden , niet volgens van te voren vastgelegde schalen de angst of de kwaliteit van leven

; wel verbeterde bij de gehypnotiseerde patienten, zoals zij dat aangaven significant het mentaal en lichamenlijk welbevinden in

vergelijking met de controle-groep.

1030) Ornish D et al ; J Urol 174:1065-70; 2005 : Life-styleverandering bij patienten met lokale prostaatcarcinoom die in eerste instantie geen reguliere behandeling wilden (vegetarisch : veel soja, veel groente/fruit ; supplementen ; extra lichaamsbeweging en yoga) remt de PSA-stijging in vergelijking met een controle-groep zeer ; regulier ingrijpen was in de

controle-groep significant vaker nodig.

1031) Zheng Y en Wang S; Zhong Yao Cai 25:917-8; 2002 : Fufang Zaofan vermindert in gerandomiseerd onderzoek leucopenie als bijwerking van radiotherapie plus chemo.<BR.

1032) Feng YL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 25:534-6; 2005 : Ginseng naast prednison vermindert wel de bijwerkingen van TACE ; elk afzonderlijk in vergelijking met placebo niet ; er is dus voor ginseng op z'n minst een additioneel effect. Zie ook no 867.

1033) Kanazawa H et al ; Langenbecks Arch Surg 390:104-13 ; 2005 ; Synbioticum (probioticum plus voedingsstoffen voor bacterien) reduceert in gerandomiseerd onderzoek het aantal infecties na operatie voor galgangkanker : gaat van 52% naar 19%.

1034) Grau JJ et al ; Br J Clin Pharmacol. 42:233-5 ; 1996 : Cisplatin verlaagt de calcium- en de magnesiumspiegel ; geeft voorts gehoorsvermindering ; calciumgluconaat bleek in dit onderzoek hierop niet van invloed vergeleken met geen calciumgluconaat ; juist ook niet wanneer bij iedereen de magnesiumspiegel werd gecorrigeerd. Magnesiumsuppletie is overigens in ander onderzoek voor diverse bijwerkingen van cisplatin sowieso zinvol gebleken ; zie no 240,285,420 en 603.

1035) Vasanthan A et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 61:145-53; 2005 ; In dit gerandomiseerde onderzoek werd bij bestraling wegens baarmoederhalskanker , bij overall analyse geen additioneel effect van hyperthermie gevonden. Zie ook 431,432 en 891 (positief), alsmede 796 (net als 1035 geen aantoonbaar voordeel). Hyperthermie heeft bij baarmoederhalskanker mits juist toegepast nog steeds op z'n minst het voordeel van de twijfel.

1036) Link KH et al ; Ann Surg 242:178-87; 2005 ; Foliuimzuur naast 5-FU en levamisol als adjuvantia bij patiënten geopereerd voor darmkanker verbetert de overleving aantoonbaar ; dit gold niet voor interferon erbij.

1037) Demark-Wahnefried W et al ; Urology 58:47-52;2001 ; Vetrestrictie tot 20% plus dagelijks 30 gram flaxseed (dus geen flaxseedolie) bevordert aantoonbaar apoptosis in lokale prostaatkanker.

1038) Yan JJ et al ; Hepatobiliary Pancreat Dis Int 1(2):183-6 ; 2002 : Wanneer naast TACE - Trans Arteriële Chemo Embolisatie ter behandeling van primaire leverkanker aselekt ook melatonine wordt gegeven blijkt met melatonine erbij de overleving significant beter.

1039) Martinez-Pineiro JA et al ; J Urol 174: 1242-1247 ; 2005 : Een lagere dosis BCG (1/3) blijkt ter preventie van een recidief/progressie van blaaskanker (T1G3 en TIS) even effectief als de gebruikelijke dosering en dat bij dan minder bijwerkingen.

1040) Zimmermann T et al ; Biol Trace Elem Res 106:193-204; 2005 : In gerandomiseerd dubbelblind onderzoek blijkt natriumseleniet lymfoedeem samenhangend met operatie voor mondkanker significant tegen te gaan.

1041) Kim J et al ; Cancer Epidemiol Biomarkers Prev 14:1697-702; 2005 : Onderzoek dmv de proteomics-techniek laat zien dat selenium plus vitamine E in vergelijking met placebo prostaatkankercellen bij patiënten kunnen omturnen naar normaal.

1042) Li JM en Lai DN ; Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi 8: 137-40; 2005 ; Patiënten geopereerd wegens een cardiacarcinoom bleken met BCAA sneller te herstellen, hetgeen o.a. bleek uit een minder ernstig gewichtsverlies. 1043) Lin JJ et al ; Chin J Integr Med 11: 104-10 ; 2005 ; Shenqi naast RFA = Radio Frequency Ablation bij primaire leverkanker geeft meer tumorreductie dan RFA alleen ; alsmede een grotere verbetering klinisch en een betere overleving na 1, 1,5 en 2 jaar.

1044) Shibata T et al ; Cancer 89:276-84 ; 2000 ; RFA = Radio Frequency Ablation middels operatie geeft een zeker zo goed resultaat (een niet-significant beter resultaat) in geval van colorectale levermetastasen als hepatectomie, terwijl RFA chirurgisch minder invasief is en met minder bloedverlies gepaard gaat dan hepatectomie (bloedtransfusies zijn dan wel vaak nodig!).

1045) Sakai S et al ; Gan No Rinsho 31:1353-61; 1985 : Nocardia als adjuvans voor patiënten geopereerd voor keelkanker verbetert de ziektevrije overleving niet significant.

1046) Bairati I et al ; J Clin Oncol 23:5805-13; 2005 : Beta-carotene plus vitamine E verminderen in vergelijking met placebo significant de bijwerkingen van bestraling in geval van bestraling voor keelkanker.

1047) Babjuk M et al ; BJU 96:798-802 ; 2005 : Met fluorescentie door PDT plus 5-aminolevulinezuur, kan men bij blaaskanker preciezer opereren ; het overall-resultaat is dat met de fluorescentietechniek erbij de ziektevrije overleving significant verbetert.

1048) Hu et al ; Zhongguo Zhong Xi Jie He Za Zhi 25:623-5 ; 2005 : Shenqi fanghou vermindert bijwerkingen radiotherapie in geval van keelkanker, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek.

1049) Paschoalini Mda S et al ; Chest 128: 684-9 ; 2005 ; Zilvernitraat is ter behandeling van pleurale effusie zeker zo effectief als talk (zie 973 : talk is voor dit doel superieur aan doxorubicine!!).

1050) Shiina S et al ; Gastroenterology 129: 122-30; 2005 : RFA vergeleken met ethanolinjectie is bij kleine levertumoren superieur : de overleving met RFA is aantoonbaar beter. Zie ook o.a. voor wat betreft ethanolinjectie 991 en 1002 ; RFA heeft

in principe de voorkeur al doet ethanol ook duidelijk iets.

1051) Recchia F et al ; Anticancer Res 25: 3149-57 ; 2005 : Bij patiënten met vergevorderde kanker verbetert interleukine-2 plus retinoïnezuur tal van parameters significanter dan interleukine-2 sec : de CD4+/CD8+-ratio stijgt ; de NK-cellen nemen toe ; de lymfocyten nemen toe en de endotheliale groeifactor daalt (gunstig). In dit kleinschalige onderzoek bij in totaal 112 patiënten was hiermee door toevoeging van retinoïnezuur evenwel nog geen verbetering van de ziektevrije overleving c.q. de

overall overleving hard te maken.

1052) Lin S et al ; Gut 54:1151-6 ; RFA is in geval van kleinere primaire levertumoren superieur aan injectie met ethanol of azijnzuur ; de ziektevrije overleving en de overleving sec zijn beter ; er zijn wel meer complicaties ; zie o.a. ook 1050.

1053) Miko E et al ; Am J Surg 189 :627-30 ; 2005 : De combinatie glutathion en anthocyanen vermindert t.o.v. placebo bij bestraling ernst huidreacties.

1054) Roscoe JA et al ; J Pain Symptom Manage 29:376-84 ; 2005 : Acustimulatie verminderde in dit kleinschalige onderzoek misselijkheid door chemo bij tevens gebruik van reguliere anti-emetica niet significant ; zie ook 878 en 908 ; de conclusie van deze 3 onderzoeken tezamen is nog steeds dat acustimulatie misselijkheid door chemo vermindert.

1055) Su XC et al ; Di Yi Jun Yi Da Xue Xue Bao 25:1164-5 ; 2005 : Ingeval van botmetastasen is Sr 89 (een strontiumisotoop, dat radioactieve straling juist in de botten afgeeft omdat het daar ophoopt) alleen minder werkzaam dan de combinatie Sr89 en Guluu : de combinatie is effectiever ; gaat samen met minder bijwerkingen en een betere kwaliteit van leven in vergelijking met Sr89 alleen.

1056) Liu J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 25:207-9 ; 2005 ; Jiapi huoxue-kruiden verminderen in gerandomiseerd onderzoek postoperatieve pijn bij darmkankerpatienten alsmede de bijwerkingen van de daaropvolgende chemo.

1057) Aquino VM et al ; Bone Marrow Transplant 36:611-6; 2005: Glutamine ging in dit onderzoek mucositis samenhangend met beenmergtransplantatie significant beter tegen dan glycine. Zie ook 171 en 299 met een neutrale uitkomst en 292,294 en 298 waarin met glutamine in geval van beenmergtransplantatie werd gevonden ; overall is het onderzoek positief voor glutamine, wanneer glutamine werd gegeven.

1058) Nikoletti S et al ; J Clin Nurs 14: 750-3;2005 : Zowel gewoon ijs als ijs met een smaakje gingen tov standard care mucositis samen hangend met 5-FU tegen ; wel gaf ijs met een smaakje eerder aanleiding tot hoofdpijn of misselijkheid ; dus gewoon ijs is een goede optie.

1059) Blijlevens NM et al Support Care Cancer 13:790-6;2005 : Glutamine-dipeptide verminderde tov placebo alle aan mucositis gerelateerde variabelen significant ; de infectiekans en de graft-versus-hostreactie ed waren echter met glutaminedipeptide slechts niet significant beter. Zie ook 211.

1060) Bouletreau P et al ; Intensive Care Med 31:1394-400 ; 2005 : TPN met relatief meer suiker dan vet geeft in gerandomiseerd onderzoek iets meer stikstofbesparing, echter meer kans op zoals te verwachten is een slechtere suikercontrole. Commentaar : TPN heeft geen zin zoals eerder gebleken is ; relatief meer enkelvoudige suikers lijkt nog slechter te zijn ; een en ander klopt wederom met de orthomoleculaire principes.

1061) Kamei H et al ; Am J Surg 189: 38-43; 2005: Gewone enterale voeding met supplementen is na totale gastrectomie voor het herstel superieur aan TPN : ook lagere kosten en een korter ziekenhuisverblijf.

1062) Yoo HJ et al ; Support Care Cancer 13:826-33; 2005 ; Spierontspanningstraining en 'guided imagery' verminderen bij patienten met borstkanker die chemo krijgen, angst, depressieve gevoelens, vijandige gevoelens ; verder was hierdoor in vergelijking met de controle-groep 6 maanden na de chemo de kwaliteit van leven in de met spiertraining en 'guided imagery' behandelde groep beter. Zie ook 929,949, 954, 962 en 986.

1063) Kissane DW et al ; Psychoncology 12: 532-46 ; 2003 ; Cognitieve existentie groepstherapie (CEGT) vermindert in gerandomiseerd onderzoek bij vrouwen , vroeg behandeld voor borstkanker, die chemo krijgen.

1064) Rosenburg SA et al ; Cancer Treat Rep 63: 739-51; 1979 ; BCG verbetert ziektevrije overleving bij patienten geopereerd voor een osteosarcoom niet.

1065) Goodwin PJ et al ; N Engl J Med 345:1719-26 ; 2001 : Psychosociale support (supportive-expressive group therapy) vermindert pijn bij patienten met uitgezaaide borstkanker ; ook het humeur verbeterde, maar het leven werd door de psychosociale interventie niet verlengd.

1066) Classen C et al ; Arch Gen Psychiatry 58; 494-501 ; 2001: Supportive-expressive group therapy (SE) vermindert stress bij patienten met uitgezaaide borstkanker significant ; het humeur verbetert slechts op korte termijn .

1067) Bordeleau L et al ; J Clin Oncol . 21 : 1944-51 ; 2003 : Supportive-expressive group therapy (SE) heeft in de psychosociale sfeer bij vrouwen met borstkanker in een vroeg stadium geen effect .Zie ook 1065 en 1066 : daar betreft het patienten met uitgezaaide borstkanker ; daar was de benadering wel zinvol.

1068) Belda FJ et al ; JAMA 294:2035-42 ; 2005 : Extra zuurstof voorafgaande aan en tijdens operatie wegens darmkanker vermindert de kans op postoperatieve infectie met meer dan 50%.

1069) Pryor KO et al ; JAMA 291 : 79-87 ; 2004: Extra zuurstof tijdens en na operatie wegens darmkanker gaf hier juist aanleiding tot een grotere infectiekans.

1070) Greif R et al ; N Engl J Med 342:161-7; 2000 : Extra zuurstof tijdens en na operatie vermindert bij operatie wegens darmkanker de infectiekans significant met meer dan 50%. Zie ook 1068 en 1069 : extra zuurstof om infectie na een darmkankeroperatie te voorkomen is vatbaar voor discussie ; wil je het geven geef het dan voor en tijdens operatie.

1071) Schroder FH et al ; Eur Urol. 2005 Oct 17 (Epub ahead of print) : In dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek blijkt een combinatie van soja, isoflavonen, lycopene, mariadistel en antioxidanten de PSA-stijging bij prostaatkankerpatienten significant af te remmen.

1072) Fukui S et al ; Cancer 89:1026-36; 2000 ; Psychosociale interventie verbeterde in dit gerandomiseerde onderzoek bij patienten met borstkanker de kwaliteit van leven ; na 6 maanden was het resultaat nog steeds significant.

1073) Richtig E et al ; J Clin Oncol 2005 ; Oct 31 ; Epub ahead of print ; Isotretinoïne verbetert bij patienten geopereerd voor

een melanoom de prognose niet ; zie ook 129.

1074) Baydar M et al ; J Natl Med Assoc 97:1161-4 ; 2005 ; Cryotherapie vermindert in gerandomiseerd onderzoek significant de kans op mucositis door 5-FU.

1075) Vickers AJ et al ; BMC Palliat Care 4:5 ; 2005 : Acupunctuur voor dyspnoe bij patienten met vergevorderde kanker is niet beter dan nepacupunctuur oftewel acupunctuur op de toegepaste wijze is voor deze kwaal bij dit soort patienten zinloos.

1076) Reindl TK et al ; Support Care Cancer 2005 Jul 14 (Epub ahead of print) : Acupunctuur reduceert in gerandomiseerd cross-over onderzoek bij kinderen de bijwerkingen van chemo.

1077) Zhou DH et al ; Ai Zheng 24: 1252-6 ; 2005 : TCM geeft bij NSCLC-patienten minstens zoveel levensverlenging als bewezen chemotherapie.

1078) Sykorova A et al ; Neoplasma 52: 476-782 ; 2005 ; In geval van beenmergtransplantatie voor een hematologische maligniteit , blijkt L-alanyl-L-glutamine de disease en de event free survival te verbeteren ; de overleving was niet verschillend. Zie ook 760 : 760 plus 1078 leidt niet tot de aanbeveling van dit dipeptide in geval van beenmergtransplantatie voor een hematologische maligniteit niet aan te bevelen is. Bij abdominale chirurgie voor kanker is dit dipeptide wel aan te bevelen (zie 850,758 en 762).

1079) Ehrenpreis ED et al ; Dis Colon Rectum 48:1-8; 2005 : Vitamine A vermindert tov placebo significant proctitis samenhangend met bestralen.

1080) Piller NB et al ; Br J Plast Surg 41:20-7; 1988 :Venoruton vermindert in gerandomiseerd-dubbelblind onderzoek lymfeedeem samenhangend met een borstamputatie.

1081) Hong J et al ; J Tradit Chi Med 25:125-8;2005 ; TCM naast radiotherapie voor een buiktumor geeft een betere kwaliteit

van leven dan radiotherapie alleen ; ook de overleving na 3 jaar is met TCM superieur.

1082) Arcangeli G et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 21:1569-74 ; 1991 : In dit gerandomiseerde onderzoek verbetert hyperthermie wederom de respons op bestraling bij in dit geval patienten met uitgezaaide borstkanker.

1083) Sherar M et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 39:371-80 : Hyperthermie verbetert locale respons borstkanker op radiatie

; ook de overleving is beter.

1084) Xia ZJ et al ; Ai Zheng 23:1666-70;2004 : intratumorale injectie van een E1Bgen-deleted adenovirus verbetert het resultaat van chemo op basis van cisplatin bij patienten met plaveiselcelkanker van keel- of slokdarm ; de regressiekans verdubbelde.

1085) Clunie GJ et al ; Cancer 46:475-9; 1980 ; Corynebacterium parvum verbetert in gerandomiseerd onderzoek het resultaat

van DTIC in geval van uitgezaaid melanoom niet. Dit is eerder gevonden. Later is ook gevonden dat in deze situatie DTIC zelfs niet beter is dan niets doen.

1086) Becker G et al ; World J Gastroenterol 11:6104-9; 2005 : Percutane ethanolinjectie naast TACE ter behandeling van inoperabele primaire leverkanker verbetert de mediane overleving tov TACE alleen significant.

1087) Wu D et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 25:1066-9 ; 2005 ; Bij patienten met primaire leverkanker en ascites als complicatie blijkt Xiaoshui-drank op korte termijn een gunstig effect te hebben , te leiden tot minder puncteren en de 1-jaarsoverleving te verbeteren.

1088) Haase O et al ; Dis Colon Rectum 48:1955-63 ; 2005 : Relaxatie of guided imagery blijkt het klinisch beloop rondom operatie voor darmkanker objectief op korte termijn (!) tov niets extra's niet aantoonbaar te beïnvloeden ; wel was de ervaring

van de patienten met relaxatie of guided imagery significant positief.

1089) Braga M et al ; Nutrition 21: 1078-86 ; 2005 : Arginine plus omega-3-vetzurensuppletie op gerandomiseerde basis vermindert ook in dit onderzoek de kans op complicaties bij patienten te opereren voor gastrointestinale kanker ; dit betekende ook een daling van kosten. Dit is al vaker gevonden.

1090) Breikreuz R et al ; Wien Klin Wochenschr 117:685-92 ; 2005 ; Relatief meer verzadigd vet los van de eiwitcalorieën tijdens chemo verlaagde in dit kleinschalige gerandomiseerde onderzoek het aantal lymphocyten significant ; dit is ondanks de

tendens tot minder gewichtsverlies juist tijdens chemo niet gunstig.

1091) Yin LH et al ; Zhongguo Zhen Jiu 25: 876-8 ; 2005 : Acupunctuur blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek bij patienten te opereren voor darmkanker duidelijk van belang als adjuvans naast reguliere anesthesie.

1092) Harper-Wynne CL et al ; Lung Cancer 47: 289-90 ; 2005 :Gedode Mycobacterium vaccae verbetert resultaat standaard chemo in geval van het kleincellig longcarcinoom. Zie ook 613.

1093) Gao F en Hu XF ; Chin J Integr Med 11:279-82 ; 2005 : Koperchlorophyl-complex blijkt in vergelijking met placebo zeker zo effectief te zijn om leucopenie te behandelen als Leucogen.

1094) Liu CL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 21: 579-81 ; 2001 : Chinese kruiden (oa Astragalus) verbeteren bij patienten met longkanker, die chemo krijgen de 2-jaarsoverleving aanzienlijk ; zie ook nummer 514.

1095) Vinciguerra V et al ; Cancer Clin Trials 4:99-105 ; 1981 : Met methanol behandeld BCG verbetert overall niet de responskans op chemo bij patienten met de ziekte van Hodgkin. Zie ook 455 : met een vergelijkbaar resultaat.

1096) Liu X et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 20:427-9; 2000 : TCM verbetert in dit gerandomiseerde onderzoek significant het overlevingsresultaat van radiochemotherapie.

1097) Li LN et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 23 : 575-9; 2003 : TCM verbetert aantoonbaar overleving bij

patienten met inoperabele longkanker die chemo krijgen.

1098) Hildebrandt B et al ; Int J Colorectal Dis 2006 Jan 14 ; 1-8 ; Epub ahead of print : In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt 5-FU plus leucovorin ook selectief bij rectumkanker de ziektevrije overleving en de overleving sec te verbeteren.

1099) Schmid I et al ; Eur J Cancer 2006 Jan ; 42(2):205-11; Epub 2005 : Parenterale voeding gaat bij kinderen orale mucositis door chemo niet tegen ; geen gunstig effect op de leuco's noch op de hospitalisatieduur ; kortom ook nu weer blijkt

parenterale voeding zinloos.

1100) Lin SM et al ; Gastroenterology 127:1714_23; 2004 : RFA doet het bij primaire levercarcinomen aantoonbaar beter dan

PEI ingeval van tumoren groter dan 4 cm ; dit resulteert ook in een betere overleving.

1101) Chen MS et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 27: 623-5 ; 2005 : RFA plus PEI geeft bij behandeling van het primaire levercarcinoom een betere ziektevrije overleving ; bij tumoren groter dan 3 cm was ook de overleving nog eens aantoonbaar beter.

1102) Lauridsen MC et al ; Acta Oncol. 44:423-57 ; 2005 : In gerandomiseerd onderzoek blijkt fysiotherapie zinvol ivm een slechte schouderfunctie, samenhangende met een eerdere operatie wegens borstkanker.

1103) Taylor CL et al ; Psychooncology 2006 Jan31 ; Epub ahead of print. : Cognitieve en fysieke training verbetert bij patienten met prostaatcancer het cognitief functioneren significant ; voor het fysieke is het effect niet significant.

1104) Rummans TA et al ; J Clin Oncol 24: 635-42 ; 2006 : Life-stylemaatregelen gaan bij patienten met vergevorderde kanker, die bestraald worden vermindering van quality of life tegen blijkens dit gerandomiseerde onderzoek.

1105) Hortobagyi GN et al ; Cancer 60:2596-604; 1987 : Pseudomas-vaccin naast FAC verbetert resultaat van FAC bij uitgezaaide borstkanker op geen enkele manier.

1106) Lin P et al ; Support Care Cancer 2006 Feb 1; 1-4 (epub ahead of print) : NAC vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek de neurotoxiciteit van oxaliplatin.

1107) Maier U et al ; L Urol 141:529-30 ; 1989 : Hyaluronidase verbetert preventieve werking mitomycine C als adjuvante therapie na operatie wegens blaaskanker.

1108) Enesel MB et al ; Anticancer Res 25(6C):4583-90 ; 2005 : Isorel (een Viscum album-preparaat) als adjuvans bij operatie voor kanker van de tractus digestivus verbetert in gerandomiseerd onderzoek de immuniteit, de Karnofskyindex en vermindert de angst.

1109) Cazacu M et al ; Cancer Biother Radiopharm. 18: 27-34; 2003 : Isorel verbetert overleving bij patienten met darmkanker stadium Dukes C/D in gerandomiseerd onderzoek ; zie ook 144.

1110) You J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 33-7; 2006: Feiji vermindert bij patienten met NSCLC de bijwerkingen van chemo, verbetert tov de controle-groep de Karnofsky-index, maar verbetert niet aantoonbaar de responskans op chemo.

1111) Perugia G et al ; Int J Hyperthermia 21:359-65 ; 2005 : In gerandomiseerd onderzoek blijkt lokale hyperthermie lokale fibrose na prostatectomie tegen te gaan en zo een verkorting van de penis ; ik moet hierbij wel aantekenen dat onderzoek wel heeft aangetoond dat prostatectomie zelf meestal zinloos is.

1112) Morton CA et al ; Br J Dermatol 135:766-71; 1996 : PDT plus ALA is ter behandeling van Morbus Bowen effectiever dan bevriezen en geeft minder bijwerkingen zoals bijvoorbeeld infectie.

1113) Morton CA et al ; Br J Dermatol 143:767-72 ; 2000: PDT met rood licht is effectiever bij Morbus Bowen dan PDT met groen licht ; uiteraard in beide situaties samen met 5-ALA.

1114) Salim A et al; Br J Dermatol 148 : 539-43 ; 2003 ; ALA plus PDT is effectiever ter behandeling van morbus Bowen dan 5-FU, zo bleek ook uit dit gerandomiseerde onderzoek.

1115) Eppinger-Helft M et al ;Cancer 45:280-4; 1980: Corynebacterium parvum-therapie had in dit kleine gerandomiseerde onderzoek geen aantoonbaar effect op de chemotherapeutische behandeling van acute myeloide leukemie.

1116) Nicole Culos-Reed S et al ; In gerandomiseerd onderzoek blijkt yoga bij patienten met borstkanker de kwaliteit van leven te verbeteren , het emotioneel functioneren te verbeteren en diarree te verminderen ; 8 andere psychosociale variabelen verbeterden net niet significant (P < 0,10). Veel variabelen zijn niet onafhankelijk van elkaar ; bij nadere analyse blijkt toch overall de kwaliteit van leven door yoga te verbeteren en darmklachten af te nemen. Verder onderzoek is nodig. Zie ook 977 en 1030.

1117) Daniltchenko DI et al ; J Urol 174;2129-33 ; 2005 : Fluorescentie met ALA verbetert detectie blaaskanker bij TUR en vermindert zo recidiefkans en kosten, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek.

1118) Lioffi C en Hatira P ; Int J Clin Exp Hypn 47: 104-16 ; 1999 : Zowel cognitieve gedragstherapie als hypnose verminderen tov niet behandelen pijn en aan pijn gerelateerde angst bij kinderen met kanker. Zie ook 1029.

1119) Lioffi C en Hatira P ; Int J Clin Exp Hypn 51: 4-28 ; 2003 :In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt hypnose pijn en angst bij kinderen met kanker te verminderen.

1120) Kuttner L et al ; J Dev Behav Pediatr 9: 374-81 ; 1988 : Psychologische behandeling van wanhoop, pijn en angst met o.a. hypnose blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek zinvol.

1121) Jay S et al ; Pain 62:3-9 ; 1995 : Cognitieve gedragstherapie blijkt in gerandomiseerd onderzoek om pijn i.v.m een beenmergpunctie tegen te gaan even effectief als anesthesie.

1122) Wall VJ en Womack W ; Am J Clin Hypn 31: 181-91; 1989: Zowel hypnose als cognitieve gedragstherapie verminderen ook in dit gerandomiseerde onderzoek pijn en angst bij kankerpatienten die een beenmergpunctie ondergaan.

1123) Zeltzer L en LeBaron S ; J Pediatr 101 : 1032-5 ; 1982 : In dit gerandomiseerde onderzoek met kinderen met

kanker bleek hypnose zowel de pijn bij beenmerg- als bij lumbaalpuncties te verminderen.

1124) Syrjala KL et al ; Pain 48: 137-46; 1992: Hypnose verminderde in dit onderzoek pijn, maar niet de misselijkheid bij kankerpatienten ; cognitieve gedragstherapie was in dit onderzoek in het geheel niet effectief.

1125) Canovas F et al; An Med Interna 8:69-73 ; 1991 : Thymostimuline heeft in een kleinschalig gerandomiseerd onderzoek bij patienten met een lymfoom dan wel een multiple myeloom geen reducerend effect op de bijwerkingen/stimulerend effect op de conditie der patienten.

1126) Syrjala KL et al ; Pain 63 : 189-98 ; 1995 ; Ontspanning , 'imagery' en cognitieve gedragstherapie werden in dit gerandomiseerde onderzoek op hun pijnreducerend vermogen getest ; ontspanning en 'imagery' verminderden de pijn ; toevoeging van cognitieve gedragstherapie gaf geen beter resultaat.

1127) Li C et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 23:490-2 ; 2001 : PEI plus TACE geeft bij primaire leverkanker een beter lokaal resultaat en een betere overleving dan behandeling met TACE alleen ; iets wat zoals bekend al vaker gevonden is.

1128) Flanigan R ; Urol Oncol 24: 83-4 ; 2006 : 13-cis-retinoïnezuur plus interferon verlengt bij uitgezaaide nierkanker het leven meer dan interferon alleen. Zie ook 246, 713 en 1013. Deze 3 studies zijn in lijn met onderhavig onderzoek.

1129) Flamm J et al ; J Urol 144:260-3 ; 1990 : Keyhole-limpet hemocyanine (KLH) vermindert de kans op een recidief van blaaskanker na poliepverwijdering even goed als het cytostaticum ethoglucid ; zie ook 493 en 496.

1130) Hong J et al ; J Trad Chin Med 25:125-8 ; 2005 : TCM naast radiotherapie voor een maligne tumor in de buik geeft tov radiotherapie alleen een betere kwaliteit van leven en na 3 jaar een superieur betere overleving, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 16136943

1131) Rock CL et al ; J Clin Oncol 23:6631-8 ; 2005 : In gerandomiseerd onderzoek bij patienten behandeld voor borstkanker leidt interventie met groenten en fruit tot hogere carotenoid-spiegels en dit gaat samen met een betere ziektevrije overleving. PMID 16170170

1132) Pagliaro J et al ; Dermatol Surg 30:63-6 ; 2004 : Koude bij PDT-behandeling van basaalcelcarcinomen/de ziekte van Bowen, leidt tot minder erytheem en pijn, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 14692930.

1133) Hinotsu S et al ; Urology 67:545-9; 2006 : BCG vermindert de recidiefkans na verwijderen blaastumoren ook in dit onderzoek significant beter dan doxorubicine ; opmerkelijk is dat BCG ook de kans op nieuwe primaire blaastumoren vermindert. PMID 16527576

1134) Yao G et al ; J Huazhong Univ Sci Technolog Med Sci 25: 431-4 ; 2005 : De combinatie van glutamine, arginine en omega-3-vetzuren verkort ligduur in ziekenhuis na zware operatie aan maagdarmkanaal ; PMID : 16196295.

1135) Gough IR et al ; Aust N Z J Surg 48:296-300 ; 1978 : Corynebacterium parvum als extra middel naast chemo voor uitgezaaid melanoom dan wel uitgezaaide darmkanker is in beide situaties zinloos. Zie respectievelijk ook 385,684,811,836 ,1085 (alleen 684 is positief) en 931 (geen effect). Corynebacterium parvum is bij het uitgezaaide melanoom respectievelijk uitgezaaide darmkanker zinloos. PMID 281221.

1136) Melchart D et al ; Support Care Cancer 2006 ; Mar 8 ; Epub ahead of print : Acupunctuur plus acupressure op P6 gaf een niet significante vermindering tov het sham point van door chemo geïnduceerde misselijkheid ; na afloop van het onderzoek (21 personen) bleek een significante meerderheid (door mij bepaald met een T-toets ; P tweezijdig kleiner dan 1%) een voorkeur voor de acupunctuur/acupressure-combinatie te hebben. PMID 16523265. Overigens is de sham point benadering bij onderzoek naar pijn niet zinvol daar de sham point benadering tov placebo ook de pijn vermindert ; zie Kaptchuk TJ et al ; BMJ 332:391-7 ; 2006 ; PMID 16452103.

1137) Mustian KM et al ; J Support Oncol 4:139-45; 2006 : Tai chi chuan doet op gerandomiseerde basis in vergelijking met psychosociale therapie (physical activity control) bij patienten behandeld voor borstkanker de fysieke vermogens toenemen ; de psychosociale groep vertoonde slechts een toename van de flexibiliteit. PMID 16553140. Zie ook 1023.

1138) Ishikawa H et al ; J Nutr 136:816S-20S ; 2006 : Een gerijpt knoflookextract bleek in dit kleine gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek afname van het aantal NK-cellen tegen te gaan en ook een afname in de activiteit van deze cellen tegen te gaan. Op het primaire eindpunt de kwaliteit van leven was evenwel geen effect meetbaar. PMID 16484572

1139) Jacobs J et al ; J Altern Complement Med 11:21-7 ; 2005 : SF-36 vermindert bij postmenopauzale borstkankerpatienten niet-significant postmenopauzale klachten ; wel is met SF-36 na 1 jaar de algehele gezondheid significant beter. PMID 15750360.

1140) Wu WY et al ; Chin J Integr Med 12:50-4 ; 2006 : Injecties met Shenfu volgens een gerandomiseerde setting verbetert aantoonbaar de levenskwaliteit bij patienten met een grootcellige longkanker die gemzar en cisplatin krijgen. PMID 16571285.

1141) Savard J et al ; J Clin Oncol 23:6083-96 ; 2005 : Cognitieve gedragstherapie vermindert bij borstkankerpatienten depressie, angst en slapeloosheid. PMID 16135475.

1142) Bruera E et al ; J Clin Oncol 23:2366-71; 2005 : Bij lichte tekenen van uitdroging (!) bij terminale (!) kankerpatienten blijkt 2 dagen achtereenvolgend 1000 ml extra vocht in 4 uur parenteraal tov slechts 100 ml met een normaal zoutgehalte als placebo, de toestand te verbeteren : minder spierkrampen, meer rust ; hallucinaties en vermoeidheid namen niet af ; behandelaars die niet bekend waren met de behandeling pikten de behandelde er significant vaker uit. Voldoende vocht is bij dergelijke patienten kennelijk relevanter dan doorgaans wordt gedacht. PMID 15800328.

1143) Cao GW et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 16: 428-31 ; 1994 : Patienten met vergevorderde kanker behandeld met LAK/IL2 lieten met Lycium barbarum polysacchriden significant vaker een respons zien. PMID 7720497.

1144) Soden K et al ; Palliat Med 18:87-92; 2004 : Massage al dan niet met lavendelolie verbetert in vergelijking met niet behandelen, slaap bij kankerpatienten ; vermindert eveneens depressies, maar heeft geen effect op pijn of angst. PMID 15046404.

1145) Omura GA et al ; Cancer 49:1530-6 ; 1982 : In dit onderzoek was er een sterke tendens dat BCG de remissieduur na chemo verlengt ; significantie werd bij de zeer kleine aantallen niet bereikt ; zie ook 623 : nummer 1145 meegenomen : hebben we 10 gerandomiseerde onderzoeken, waarin BCG bij AML is getest : in twee kleine is het effect van BCG niet significant positief ; in de overige is het effect wel significant positief ; een meta-analyse mijnerzijds is positief tav BCG als therapeuticum bij AML ; PMID 7039813.

1146) Bruera E et al ; J Clin Oncol 21 : 129-34 ; 2003 : Dagelijks 3 gram omega-3-vetzuren , gedurende 14 dagen heeft bij patienten met vergevorderde kanker geen invloed op vermoeidheid, misselijkheid, welbevinden e.d. PMID 12506181. Naar het gewicht is echter niet gekeken en waarom geen hogere dosering plus een veel langere follow-up ; men had dan ook al dan niet met extra E naar de immuunstatus en overlevingsduur kunnen kijken : Gogos et al , nummer 10 vond immers toen een duidelijke levensverlenging!

1147) Cluzan RV et al ; Lymphology 29:29-35; 1996 : Het bioflavonoidenextract Cyclo 3 Fort (Ruscus plus hesperidine) vermindert in vergelijking met placebo bij vrouwen met oedeem vanwege borstkankerbehandeling, dit oedeem significant. PMID 8721977.

1148) Cluzan RV et al ; Lymphology 37:47-52 ; 2004: Ginkor Fort (Ginkgo, troxerutine en heptanol) vermindert bij vrouwen met oedeem vanwege borstkankerbehandeling, dit oedeem significant. PMID 15328756.

1149) Houborg KB et al ; Scand J Surg 95: 17-22; 2006 : Lichamelijke training direct na operatie wegens darmkanker verbetert niet (direct) lichamelijke conditie maar vermindert wel de vermoeidheid. PMID 16579250.

1150) Ohira T et al ; Cancer 2006 ; March 27 : Gewichtstraining blijkt op basis van gerandomiseerd onderzoek bij borstkankerpatienten de levenskwaliteit te verbeteren. PMID 16568409.

1151) Karagozoglu S en Filiz Ulusoy M : Orale cryotherapie vermindert mucositis door meervoudige chemo tov een controle-groep ; mogelijk speelt pH-stijging hierbij een rol ; PMID 15946284 ; zie ook nummer 1074.

1152) Kim CJ et al ; Cancer Nurs 29:156-65 ; 2006.: Vrouwen die een adjuvante behandeling voor borstkanker krijgen hebben baat bij intensieve lichaamsstraining : de conditie gaat minder achteruit ; verder blijkt dat ze ook na de interventieperiode een hogere lichamelijke activiteit blijven houden. PMID 16565627. Zie ook nummer 231 uit de preventieve lijst : bewegen verlaagt bij postmenopauzale vrouwen de oestrogenspiegels!!

1153) Ellison N et al ; J Clin Oncol 15: 2974-80 ; 1997 : Creme met capsaicine (uit rode pepers) vermindert neuropathische pijn samenhangend met een eerdere operatie wegens kanker, zo blijkt uit dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek. PMID 9256142.

1154) Takatsuka H et al ; Bone Marrow Transplant 28:769-74; 2001 : EPA vermindert ingeval van beenmergtransplantaties de kans op ernstige complicaties en verlaagt de sterfte ; zie o.a. ook nummer 245 ; PMID 11781629.

1155) Arkenau HT et al ; Int J Colorectal Dis 20:258-61;2005 : In de adjuvantsituatie bij darmkanker heeft leucovorin bij een dosis 5-FU van 2600 mg/m² per maand , een jaar lang, geen invloed op de toxiciteit van de 5-FU, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek, ook niet bij meer gespreide toediening. Nader onderzoek naar de optimale combinatie is nodig. PMID 15549327

1156) Mavrichiev AS et al ; Urol Nefrol (Mosk) 5:13-6;1990 : In dit kleinschalige gerandomiseerde onderzoek werd met BCG als adjuvante behandeling geen significant betere overleving gevonden ; ondanks de kleinschaligheid was er wel een duidelijke tendens in die richting. PMID 2264198. Onderzoek 643 vindt wel een significant voordeel van BCG bij nierkanker ; echter nummer 652 niet ; vooralsnog kan BCG niet bij nierkanker worden aanbevolen.

1157) Heslin MJ et al ; Ann Surg 226:567-77; 1997 : Bij patienten geopereerd voor een gastrointestinale maligniteit werd snel na de operatie immunonutrition (RNA, l-arginine en omega-3-vetzuren) gecombineerd met extra calorieen : dit had geen effect op de wondgenezing, verblijfsduur in ziekenhuis en de kans op infectie : niet vreemd want een gunstig fenomeen (immunonutrition : kijk maar eens onder bijv. Braga in deze lijst) wordt met een ongunstige (extra calorieen : kijk maar eens onder TPN of parenteraal / parenterale in deze lijst) gecombineerd. Een slecht opgezet onderzoek als dit laat feitelijk helemaal geen conclusies toe.

1158) Takimoto M et al ; Gan To Kagaku Ryoho 9: 116-21 ; 1982 : Q10 gaat ontstaan aritmie en verdere hartdysfunctie bij het geven van bestraling plus FAC-kuren aan borstkankerpatienten tegen ; dit in vergelijking met een even grote groep die geen Q10 erbij krijgt. PMID 7184359. Dit klopt met dierexperimenteel onderzoek.

1159) Bartolozzi C et al ; Radiology 197: : 812-8 ; 1995 : Ethanol injectie percutaan plus 1 keer TACE geeft bij grotere primaire levertumoren betere resultaten en een betere overleving dan 2-5 keer TACE ; PMID 7480761 ; overigens werkt TACE zelf ondubbelzinnig : zie Koda M et al ; Cancer 92:1516-24 ; 2001 (PMID 11745230).

1160) Zheng C et al ; Chin Med J (Engl) 111: 1060-3 ; 1998 : Bletilla striata (bai ji) is geschikt als middel voor TACE ter behandeling van primaire leverkanker ; meer regressies en een langere progressievrije periode met dit middel in vergelijking met de controle-groep ; PMID 11263363.

1161) Vos PJ et al ; Patient Educ Couns 60: 212-9; 2006 : Psychosociale ondersteuning in een vroeg stadium bij borstkankerpatienten, geeft een duidelijkere vermindering van distress ; later werkt dit ook, al blijft er een achterstand in sociale interacties ; PMID 16442463.

1162) Owen JE et al ; Ann Behav Med 30: 54-64; 2005 : Communicatie via internet bevordert welzijn patienten met borstkanker in vroeg stadium; er is echter alleen sprake van een trend. PMID 16097906.

1163) Spiegel D et al ; Lancet 2(8668):888-91; 1989 : Psychosociale behandeling van terminale borstkankerpatienten verlengt het leven aantoonbaar ; PMID 2571815.

1164) Spiegel D et al ; Arch Gen Psychiatry 38: 527-33; 1981 : Supportive group meetings elke week verbetert bij terminale borstkankerpatienten stemming, vermogen om zich aan te passen en vermindert angst tov de controlegroep.

PMID 7235853.

- 1165)Spiegel D en Bloom JR ; Psychosom Med 45 : 333-9 ; 1983 : In dit gerandomiseerde onderzoek bleek groepstherapie stress en pijn te verminderen ; hypnose bleek de pijn verder te reduceren. PMID 6622622.
- 1166)Edgar L et al ; Cancer 69: 817-28; 1992 : Psychologische ondersteuning om met kanker om te gaan vermindert bij patiënten met net de diagnose borstkanker angst, zorgen en depressies. Patiënten met een zwak ego profiteren meer dan patiënten met een sterk ego. PMID 1730131.
- 1167)Forester B et al ; Am J Psychiatry 150: 1700-6; 1993 : Patiënten die radiotherapie krijgen werden in dit onderzoek door groepstherapie lichamelijk en geestelijk opgepept, zodanig dat significant de levenskwaliteit verbeterde. PMID 8214179.
- 1168)Chan YM et al ; J Clin Oncol 23:4913-24 ; 2005 : Psychosociale interventies bij patiënten met een gynecologische maligniteit hebben zoals verricht in dit gerandomiseerde onderzoek geen effect op de psychosociale status/kwaliteit van leven. PMID 15939927.
- 1169)Marchioro G et al ; Eur J Cancer 32A:1612-5 ; 1996 : Cognitieve psychotherapie met family counselling vermindert depressies en verbetert kwaliteit van leven bij vrouwen met niet uitgezaaide borstkanker. PMID 8911127.
- 1170)Kolcaba K en Fox C; Oncol Nurs Forum 26(1):67-72; 1999: Guided imagery verbetert welbevinden bij vrouwen die vanwege borstkanker aanvullende radiotherapie krijgen.PMID 9921569.
- 1171)Kuchler T et al ; Hepatogastroenterology 46:322-35 ; 1999 : Psychosociale support versus geen psychosociale support op gerandomiseerde basis leidt bij patiënten die wegens een gastrointestinale kanker geopereerd worden tot een betere overleving van hen die genoemde support kregen. PMID 10228816.
- 1172)Sloman R ; Cancer Nurs. 25: 432-5 ; 2002 : Ontspanning en guided imagery leiden bij patiënten met gevorderde kanker niet tot vermindering van angst, maar wel tot vermindering van depressies en tot een verbetering van de levenskwaliteit, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 12464834.
- 1173)Edelman S et al ; Psychooncology 8:295-305; 1999: Cognitieve groepstherapie verbetert bij patiënten met uitgezaaide borstkanker humeur ; vermindert depressies en verhoogt het gevoel van eigenwaarde ; dit alles in vergelijking met een gerandomiseerde controle-groep uiteraard. PMID 10474848. De overleving werd hierdoor echter niet verbeterd ; zie Edelman S et al ;Psychooncology 8:474-81; 1999 : PMID 10607980.
- 1174)Oyama H et al ; J Med Syst 24:173-82; 2000 : Psychotherapie aan bed: Bedside wellness system blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek misselijkheid en vermoeidheid samenhangend met chemo bij kankerpatiënten te verminderen.
- 1175)Herth K; J Adv Nurs 32: 1431-41; 2000: Psychotherapie gericht op bevorderen van hoop bij patiënten met een recidief van kanker is significant effectief tov 2 verschillende gerandomiseerde controle-groepen : het blijkt dat de hoop ook in vergelijking met het geven van louter extra informatie toeneemt ; ook na 3, 6 en 9 maanden is het effect van de behandeling nog significant. PMID 11136411.
- 1176)Baider L et al; Gen Hosp Psychiatry 23: 272-7; 2001: Guided imagery en spierontspanning blijkt bij patiënten waarbij net kanker is geconstateerd tov geen extra therapie het welbevinden significant te verbeteren. PMID 11600169.
- 1177)Simpson JS et al ; Cancer Pract 9:19-26; 2001 : Vrouwen met vroege borstkanker kregen na reguliere behandeling psychotherapie dan wel niet ; de behandelde groep had minder depressies, voelden zich beter, hadden een betere levenskwaliteit en er waren minder psychiatrische klachten ; verder waren in de psychotherapeutisch behandelde groep de kosten lager! PMID 11879269.
- 1178)Kissane DW et al ; J Clin Oncol 22: 4255-60; 2004 : Cognitieve-existentiele groepstherapie (CEGT) blijkt bij vrouwen met borstkanker in een vroeg stadium na 85 maanden follow-up geen aantoonbaar effect op de overleving te hebben. PMID 15452189.
- 1179)Giесе-Davis J et al ; J Consult Clin Psychol 70: 916-25 ; 2002 : Ondersteunende expressieve groepstherapie verbetert welbevinden van vrouwen met uitgezaaide borstkanker. PMID 12182275.
- 1180)de Moor C et al ; Health Psychol 21:615-9 ; 2002 : Patiënten met uitgezaaide nierkanker, die deel name aan een vaccintrial werd of aangeraden letterlijk van zich af te schrijven dan wel dit niet te doen ; de zogenaamde expressive writing-group kende minder slaapproblemen ; mbt het welbevinden was bij genoemde expressive writing-group ook een tendens in positieve zin. PMID 12433015.
- 1181)Persson CR et al ; Nutr Cancer 42:48-58 ; 2002 : Bevorderen van louter de energieinname leidt bij kankerpatiënten wel tot vermindering van het gewichtsverlies of zelfs gewichtstoename, maar niet tot een langere/betere overleving ; iets wat al veel eerder in deze lijst met onderzoek is onderbouwd. PMID 12235650.
- 1182)Boesen EH et al ; J Clin Oncol 23:1270-7 ; 2005 : Psychotherapie na constateren maligne melanoom vermindert moeheid en verbetert humeur in vergelijking met een gerandomiseerde controle-groep. PMID 15718325.
- 1183)Evans RL en Connis RT ; Public Health Rep 110:306-11; 1995 : Bij patiënten met borstkanker die bestraling kregen en symptomen van depressie hadden bleek het welbevinden door 2 soorten van groepstherapie te verbeteren ; social support intervention bleek in een aantal opzichten hierbij nog beter dan cognitieve groepstherapie. PMID 7610222.
- 1184)Richardson MA et al ; Altern Ther Health Med 3 : 62-70 ; 1997 : Support tov standard care vergrootte in dit onderzoek bij borstkankerpatiënten het vermogen met de ziekte om te gaan ; imagery deed meer en vergrootte o.a. duidelijk de levenskwaliteit. PMID 9287446.
- 1185)Gundel H et al ; Z Psychosom Med Psychother 49: 246-61; 2003 ; Psychoeducatieve interventie verbeterde bij kankerpatiënten informatieniveau en emotioneel welbevinden, zo bleek uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 12964131.

1186)Stanton AL ; J Clin Oncol. 23:6009-18; 2005 : Informatie over kanker blijkt bij borstkankerpatienten na operatie herstel van energieniveau te bevorderen. PMID 16135469.

1187)Kazak AE et al ; Pediatrics 102: 59-66 ; 1998. Psychologische interventie naast reeds basale farmacologische vermindert distress (pijn) bij invasieve ingrepen bij kinderen met leukemie . PMID 9651414.

1188)Mantovani G et al ; Support Care Cancer 4:129-40 ; 1996 : Sociale support, maar ook autogene training verbeteren kwaliteit van leven van kankerpatienten met meestal vergevorderde kanker, welke reeds psychofarmacologisch behandeld worden. PMID 8673350.

1189)Vos PJ et al ; Psychother Psychosom 73: 276-85; 2004 : Bij vrouwen met niet uitgezaaide borstkanker, die geen psychische problemen hebben, bleek psychotherapie niet zinvol. PMID 15292625. Vergelijk met 1161.

1190)Edmonds CV et al ; Psychooncology 8: 74-91 ; 1999 : Bij patienten met uitgezaaide borstkanker werden met psychotherapie op korte termijn gunstige effecten o.a. met betrekking tot o.a. het vermogen om goed met de ziekte om te gaan gezien. Op langere termijn was er bij de behandelde groep wel sprake van minder gevoel van hulpeloosheid, maar angstige preoccupaties traden ook op ; op mood of kwaliteit van leven was er van behandeling tijdens het hele onderzoekstraject van geen enkel effect sprake. PMID 10202785.

1191)Mckenzie DC en Kalda AL ; J Clin Oncol 21: 463-6 ; 2003 : Bewegingstherapie van arm met lymfeedeem bij patienten met borstkanker vermindert oedeem niet ; fitheid, algemene gezondheid, vitaliteit en mentaal welbevinden namen wel significant toe. PMID 12560436.

1192)Burnham TR en Wilcox A ; Med Sci Sports Exerc 34:1863-7 ; 2002 : Lichaamsbeweging verbetert bij kankerpatienten conditie en kwaliteit van leven, zo blijkt ook uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 12471288.

1193)Van Kampen M et al ; Lancet 355: 98-102 ; 2000 : Bekkenbodetraining blijkt effectief om incontinentie als gevolg van prostatectomie te behandelen. PMID 10675166.

1194)Floratos DL et al ; BLU Int 89:714-9; 2002 : Biofeedback met elektromyografie is even effectief als verbale instructie om incontinentie als gevolg van prostatectomie te behandelen. PMID 11966630.

1195)Burgio KL et al ; J Urol 175:196-201; 2006 : Preoperatieve biofeedback met gedragstraining helpt om de kans op incontinentie na prostatectomie en de ernst ervan te verminderen. PMID 16406909. Samenvattend kan ik over 1193 t/m 1195 zeggen : prostatectomie is zelden geïndiceerd (ingeval van prostaatcancer zijn er goede argumenten om dat dan af te raden) ; verder indien de patient toch een prostatectomie wil dan liefst door een arts die het goed zenuwsparend kan (kunnen de meeste niet) ; duidelijk is dat incontinentie met minder gangbare methoden te bestrijden is.

1196)Sandel SL et al ; Cancer Nurs 28:301-9 ; 2005 : Dansen blijkt in dit gerandomiseerde onderzoek de kwaliteit van leven bij vrouwen net behandeld voor borstkanker aantoonbaar te verbeteren. PMID 16046894.

1197)Pinto BM et al ; J Clin Oncol 23:3577-87 ; 2005 : Stimulering van lichaamsbeweging thuis van patienten met borstkanker in een vroeg stadium leidt tot vermindering van spanning en vermoeidheid. PMID 15908668.

1198)Thorsen L et al ; J Clin Oncol 23:2378-88 ; 2005 : Home based fitness verbetert bij kankerpatienten die net met chemo zijn behandeld wel de cardio-fitness, maar mental distress of de kwaliteit van leven werden niet beïnvloed. PMID15800330.

1199)Marchese VG et al ; Pediatr Blood Cancer 42:127-33 ; 2004 : Fysiotherapie bij kinderen met ALL , die chemo krijgen normaliseert gang ; van belang derhalve voor een goede levenskwaliteit. PMID 14752875.

1200)Moynihan C et al ; BMJ 316:429-35 ; 1998: Bij patienten die zoals bekend iha succesvol met chemo te behandelen zijn blijkt psychotherapie geen invloed op welbevinden te hebben ; ook niet bij hen die onder dit soort patienten kwetsbaarder zijn. PMID 9492666.

1201)Mello M et al ; Bone Marrow Transplant 32:723-8; 2003 : Bij patienten die een allogene beenmergtransplantatie ondergaan blijkt training de spierkracht op een relatief normaal niveau te houden, hetgeen dus noodzakelijk is ; zie ook 1199. PMID 13130321.

1202)Pinto BM et al ; Psychooncology 12:118-26; 2003 : Vrouwen waarbij tot 3 jaar terug borstkanker was ontdekt, gingen door lichaamsbeweging positiever over hun lichaam denken ; distress nam af en de conditie nam toe. Het laatste is uiteraard niet verbazingwekkend. PMID 12619144.

1203)Dimeo FC et al ; Cancer 85:2273-7 ; 1999: Lichaamstraining vermindert vermoeidheid en distress bij kankerpatienten, die chemo ondergaan ; zo bleek ook uit dit gerandomiseerde onderzoek. PMID 10326708.

1204)Dimeo F et al ; Blood 90:3390-4 ; 1997 : Lichamelijke training bij patienten die zware chemo krijgen leidt tot een kortere duur van de neutropenie en thrombopenie ; minder diarree, minder pijn en tot korter verblijf in het ziekenhuis. PMID 9345021.

1205)Herdman SJ et al ; Otolaryngol Head Neck Surg 113: 77-87; 1995 : Resectie van een acoustisch neurinoom geeft evenwichtsstoornissen ; vestibulaire oefeningen versnellen herstel en verbeteren het herstel. PMID 7603726..

1206)MacVicar Mg et al ; Nurs Res 38; 348-51; 1989 : Aerobische interval training blijkt tov placebo en tov niet aerobische strekoefeningen bij patienten die vanwege borstkanker adjuvantchemo krijgen , hun (aerobische) conditie te verbeteren. Dit kan dus ook tijdens chemo. PMID 2587289.

1207)Takamura Y et al ; World J Surg 29:775-9; 2005 ; Na operatie aan de schildklier voor met name kanker zijn er vaak nekklachten waarvoor pijnstillers nodig zijn ; in dit gerandomiseerde onderzoek blijkt dat simpel spier- (strek)oefeningen werken ; het analgeticagebruik is dan lager c.q. daalt sneller. PMID 16078129.

1208)Enticott JC et al ; Otol Neurotol. 26: 265-9; 2005 : Oefening van reflexen waarbij het oog en de evenwichtszin is betrokken leidt na verwijdering van een Schwannoom van het evenwichtsorgaan tot een sneller herstel van het evenwicht. PMID 15793417.

1209)LeVu B et al ; Bull Cancer 84: 957-61; 1997 : Fysiotherapie sec vermindert lymfeedeem in relatie tot operatie

wegens borstkanker ; schouderbewegingen verbeteren dit resultaat niet, maar die verminderden wel de pijn en verbeterden op zich de bewegingsmogelijkheden. PMID 9435797.

1210)Buchbinder D et al ; J Oral Maxillofac Surg 51: 863-7; 1993 : Het zogenaamde Therabite Jaw Motion Rehabilitation System houdt beweeglijkheid kaak na bestraling beter in stand/verbetert die na bestraling. Meer dan niets speciaals doen en ook meer dan een andere oefeningsstrategie. PMID 8336223.

1211)Box RC et al ; Breast Cancer Res Treat 75: 35-50; 2002 : Fysiotherapie bevordert herstel schouderbeweging na operatie wegens borstkanker in vergelijking met simpele bewegingsinstructie. PMID 12500933.

1212)Parovichnikova EN et al ; Ter Arkh. 76:11-8; 2004 :Bij onderhoudstherapie na regressie van een promyelocytenleukemie had ATRA naast chemo geen zin . PMID 15379121 ; Voor inductie etc. is ATRA wel zeer relevant, alsmede voor de prognose ; bij onderhoudstherapie blijkt ATRA vaker wel dan niet zinvol ; bij een recidief is ATRA niet zinvol : zie 362,364, 365, 366, 438, 446 , 448, 707, 708, 719, 737 en 842.

1213)Cunningham BA et al ; JPEN 10:558-63 ; 1986 : Beenmergtransplantatie ivm kanker gaat gepaard met eiwitverlies/spieratrofie ondanks parenterale voeding ; in dit gerandomiseerde onderzoek bleken spiroefeningen dit effect in vergelijking met een controle-groep significant tegen te gaan. PMID 3098997. Zie ook 1201.

1214)Jocham D et al ; J Urol 174: 862-6 ; 2005 : Hexa-aminolevulinaat, een natuurlijke metaboliet van ALA verbetert detectie carcinoma in situ van de blaas, maar verbetert ook de detectie oppervlakkige blaaskanker ; dit leidt tot een preciezere behandeling. PMID 16093971. Zie ook 1047.

1215)Bendz I et al ; Breast 11:241-8; 2002 : Eerder toepassen van schouderbewegingen versnelt herstel abductie schouder na operatie wegens borstkanker ; uiteindelijk geeft een wat latere start van hetzelfde trainingsprogramma hetzelfde resultaat. Voor uitstel van een dergelijk programma is echter normaliter geen reden ; PMID 14965674.

1216)Riedl CR et al ; J Urol 165:1121-3 ; 2001 : 5-aminolevulinaat met PDT verbetert detectie blaaskanker ook in dit gerandomiseerde onderzoek significant ; zie ook 1214 en 1047.

1217)Sprod LK et al ; Integr Cancer Ther 4:287-93 ; 2005 : Uit gerandomiseerd onderzoek blijkt hier dat het gebruik van een wandelstok het herstel van de schouderfunctie na operatie wegens borstkanker bevordert. PMID 16282505.

1218)Stummer W et al ; Lancet Oncol 7: 392-401; 2006 : 5-ALA met PDT om door fluorescentie beter te kunnen opereren leidt in geval maligne gliomen tot een significant betere ziektevrije overleving dan met opereren zonder 5-ALA met PDT ter fluorescering. PMID 16648043.

1219)Schultz I et al ; Ann Surg Oncol 4: 293-7; 1997 : Pas een week in plaats van daags na de operatie wegens borstkanker beginnen met fysiotherapie leidt tot een even goed herstel van de schouderfunctie, maar seroma (ophoping van lymfevocht kort na de operatie) is dan aantoonbaar minder. PMID 9181227. Zie ook 1211 en 1215.

1220)Babjuk M et al ; Cas Lek Cesk 144 (Suppl) 2:15-8 ; 2005 : Fluorescentie met 5-ALA verbetert operatienauwkeurigheid bij blaaskanker en verbetert zo de ziektevrije overleving. PMID 16277179. Zie ook 1047, 1214 en 1216.

1221)Kirchhoff TD et al ; Eur J Surg Oncol 32:201-7; 2006 : TACO (ipv een embolus wordt nu een afbreekbaar zetmeelbolletje gebruikt) bij het gevorderde hepatocellulaire carcinoom even effectief als TACE. PMID 16373084.

1222)Cunningham AJ et al ; Psychooncology 7: 508-17 ; 1998 : Psychotherapie a la Spiegel heeft in dit onderzoek bij terminale borstkankerpatienten bij subgroepen gunstige effecten. Er was echter geen levensverlenging aantoonbaar. PMID 9885092. Zie derhalve ook 1163. Psychotherapie bij terminale borstkankerpatienten is o.k., maar of er ook sprake is van levensverlenging moet uit verder onderzoek blijken. Zie naast 1163, 916, 954, 1065, 1066 , 1164, 1173, 1179 en 1190.

1223)Fu J et al ; Zhongguo Zhen Jiu 26:250-2 ; 2006 : Acupunctuur verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek bovenop een antiemeticum misselijkheid en braken bij patienten die chemo krijgen aantoonbaar extra. PMID 16642608.

1224)Chen MS et al ; Ann Surg 243:321-8 ; 2006 : PLAT (percutane lokaal ablatieve therapie : meestal met RFA en soms met een ethanolinjectie) bleek in dit onderzoek even effectief als chirurgie. Doordat PLAT minder invasief is, is dat te verkiezen boven chirurgie. PMID 16495695.

1225)Rezende LF et al ; Rev Assoc Med Bras 52:37-42; 2006 : Gerichtte fysiotherapie ipv vrij oefenen heeft geen effect op de kans dat bij borstkankerpatienten de wondranden vlak na operatie loslaten volgens de onderzoekers ; kijk ik naar de trend dan is de gericht behandelde groep niet-significant in het voordeel ; hierbij past een significant geringere armen handomvang in de gericht behandelde groep. PMID 16622537. Zie ook 1191, 1209, 1211, 1215 en 1219 ; overall : gericht oefenen na operatie wegens borstkanker is goed om oedeemvorming en daarmee samenhangende problemen tegen te gaan.

1226)Semiglazov VF et al ; Anticancer Res 26(2B)1519-29; 2006 : Maretak verbetert bij patienten met borstkanker, die chemo krijgen de levenskwaliteit. PMID 16619567. Zie ook : 372,703,704 en 989 ; de overall conclusie is op z'n minst : maretak verbetert bij borstkankerpatienten, die chemo krijgen de levenskwaliteit.

1227)Iarussi D et al ; Mol Aspects Med 15(Suppl):s207-12; 1994 : Klinische diagnostiek toont bij kinderen die vanwege een lymfoproliferatieve aandoening anthracyclines plus Q10 kregen duidelijk minder nadelen aan het hart aan in vergelijking met anthracyclines zonder Q10. PMID 7752832. Zie ook 1158, met een vergelijkbaar resultaat.

1228)Lilleby K et al ; Bone Marrow Transplant 2006 ; 24 april ; Epub ahead of print. Cryotherapie vermindert kans op mucositis bij patienten die melphalan krijgen : minder mucositis en in samenhang daarmee minder pijn en meer activiteit bij de patienten door cryotherapie. PMID 16633359 ; zie ook 1058, 1074 en 1151, met vergelijkbare resultaten.

1229)Henriksson R et al ; Support Care Cancer 3: 81-3 ; 1995 ; Probioticum vermindert bij patienten die wegens kanker in de buik bestraald worden de darmklachten in vergelijking met een gerandomiseerde controle-groep. PMID 7697308. Zie ook 133 en 304, met vergelijkbare resultaten.

1230)Kasahara K et al ; Anticancer Res. 26(2B):1495-9 ; 2006 : OK-432 in een hoge dosis (10 keer zoveel als in de controle-groep) vermindert significant pleurale effusie bij patienten met een niet-kleincellig longcarcinoom in vergelijking met de lage dosis OK-432. Dit is prettig voor de patient en leent zich voor verder onderzoek. PMID 16619563. Zie primair ook 249,260 en 261 : ingeval van pleurale effusie bij dit type kanker, bestrijdt OK-432 niet alleen de effusie, het verlengt ook het leven. Overigens is van OK-432 bij dezelfde type kanker in geval van geslaagde operatie op basis van ca. 11 gerandomiseerde studies aangetoond, dat het dan de sterfte met ongeveer 10% vermindert ; zie hiertoe primair 263, maar ook 208, 258, 259, 262 en 414. Ook blijkt uit deze studies, dat OK-432 ook los van eventuele effusie bij het inoperabele niet-kleincellige longcarcinoom het leven verlengt.

1231)Williams R et al ; J Pediatr Oncol Nurs 21: 223-32 ; 2004 : Indien kinderen die wegens kanker opgenomen zijn kunnen eten met hun verzorger(s)/ouder(s) dan leidt dit tot meer tevredenheid bij patient en verzorger(s)/ouder(s) en kind. Kortom kinderen met kanker dienen zoveel mogelijk met ouder(s)/verzorger(s) te kunnen eten. PMID 15490867.

1232)Milligan DW et al ; Blood 2006 ; Feb 16 (Epub ahead of print) : ATRA naast chemo bij zeer acute myeloide leukemie verbetert prognose niet tov chemo. PMID 16484584. Zie ook 449, waar een vergelijkbaar resultaat werd gevonden ; zie ook 746 : hier blijkt ATRA als eerste en monotherapie bij AML wel degelijk zinvol. Na eerst behandelen van AML met chemo heeft ATRA geen zin : zie 737. ATRA is verder in het algemeen heel succesvol bij bijv. promyelocytenleukemie ; zie analyse bij 1212.

1233)Shang E et al ; JPEN 30:222-30; 2006 : Honderdtweenvijftig patienten met vergevorderde kanker kregen naast de enterale voeding of niets extra's of ook nog extra parenterale voeding. De totale calorische inname was echter gelijk (zelfs niet significant hoger in de groep met parenterale voeding erbij) ; de eiwitinname was ook gelijk. Toch was de overleving van de deels parenteraal gevoede groep beter. Dit moet samenhangen met een andere dwz betere samenstelling van de parenterale voeding (meer omega-3-vetzuren bijvoorbeeld?) PMID 16639069.

1234)Lu MD et al ; Zhonghua Yi Xue Za Zhi ; 86: 801-5 ; 2006 : PTA (percutane thermale ablatie) geeft bij een klein hepatocellulair carcinoom een even goed resultaat als opereren met een zelfde 3-jaarsoverleving als resultaat ; de overleving met PTA was zelfs eerder beter. PMID 16681964.

1235)Tanai N et al ; Hepatogastroenterology 53: 258-61 ; 2006: Bij vergevorderde primaire leverkanker werd in dit onderzoek chirurgische reductie toegepast met of intraoperatieve adjuvante ablatie (of RFA of microwave coagulonecrotiserende behandeling) dan wel na operatie arteriele embolisatie. Beide methoden waren even goed al leek de intraoperatieve RFA getinte methode de beste aanvullende behandeling. PMID 16608035. Uit deze en de vorige studie blijkt dat een thermale benadering bij de behandeling van primaire leverkanker zoals al eerder in vele studies is aangetoond, hout snijdt.

1236)Gaston-Johansson F et al ; Cancer Nurs 23:277-85 ; 2000 : Meer informatie over de ziekte plus cognitieve support en ontspanningsoefeningen mbv guided imagery verminderen misselijkheid en vermoeidheid bij patienten met borstkanker die een autologe beenmergtransplantatie ondergaan ; er was ook een trend voor minder angst in de behandelde/extra begeleide groep. PMID 10939175.

1237)Sloman R et al ; Contemp Nurse 3:6-12 ; 1994 : Ontspanning door ademoefeningen, spieroefeningen en imagery leidde tot pijnreductie bij patienten met een vergevorderde kanker, hetgeen ook tot uiting kwam in een vermindering van de niet-opiaat pijnstilling. PMID 8136641.

1238)Gruber BL et al ; Biofeedback Self Regul 18:1-22 ; 1993 : De combinatie van spierontspanning, biofeedbacktraining en guided imagery leidde in dit onderzoek tot verhoging van de NK-celactiviteit en andere relevante immunologische parameters ; ook de angst nam aantoonbaar af. PMID 8448236.

1239)Burish TG et al ; J Consult Clin Psychol 59:518-25 ; 1991 : Spierontspanningsoefeningen plus guided imagery verminderen in dit onderzoek braken bij chemo ; duidelijk is dat goede informatie vooraf ook een gunstig effect heeft op bijwerkingen van chemo ; PMID 1918555.

1240)Troesch LM et al ; Oncol Nurs Forum 20: 1179-85 ; 1993 : Met guided imagery was er bij chemo geen additioneel effect bovenop die van basale antiemetische medicatie (maakt het effect van zo'n complementaire methode veel moeilijker toetsbaar ; gewone geneesmiddelen doen het grote werk al) ; toch was in de guided imagery-groep het welbevinden aantoonbaar beter. PMID 8415147.

1241)Hernandez Munoz G en Pluchino S ; Maturitas 44 S1:S59-65 ; 2003 : Jonge patienten die adjuvante chemo wegens borstkanker tamoxifen gebruiken hebben met Cimicifuga racemosa erbij aantoonbaar minder last van hot flushes. PMID 12609560.

1242)Jacobson JS et al ; J Clin Oncol 19:2739-45 ; 2001: Bij een kleinere onderzoeksgroep dan in 1241, waarvan slechts 2/3 tamoxifen gebruikt werd met Cimicifuga racemosa geen significante reductie van hot flushes gezien. PMID 11352967. Tellen we 1241 en 1242 op dan is het totaalresultaat bij eerste analyse toch significant. Cimicifuga racemosa lijkt voor postmenopausale klachten veelbelovender dan genisteine.

1243)de Leval J et al ; Clin Prostate Cancer 1: 163-71 ; 2002 : Patienten met uitgezaaide prostaatcancer die steeds met tussenpozen (bij een in beginsel goede respons) niet hormonaal behandeld worden behouden hun hormonale gevoeligheid langer. PMID 15046691. Dat dit zo was werd al 10 jaar eerder in complementaire kring vermoed. Nu wordt reguliere hormonale behandeling bij uitgezaaide prostaatcancer incidenteel op verzoek van complementaire artsen ook daadwerkelijk zo behandeld.

1244)Andersen BL et al ; J Clin Oncol 22:3570-80 ;2004 ; Psychologische support voor adjuvante behandeling ivm borstkanker ,om stress te verminderen, het gemoed te verbeteren, leefgewoonten te verbeteren en het advies om vol te houden , leidde gedurende adjuvante therapie tot minder angst, betere eetgewoonten, betere sociale interactie en tot minder roken ; T-celfuncties e.d. verbeterden ook relatief gezien. PMID 15337807.

1245) Clayton TH et al ; Eur J Dermatol 16:39-41; 2006 : PDT blijkt ook in dit gerandomiseerde onderzoek significant werkzaam bij het basaalcelcarcinoom en bij de ziekte van Bowen. PMID 16436340.

1246) Wu GH et al ; World J Gastroenterol 12:2441-4; 2006 : Bij ondervoede patiënten die wegens kanker geopereerd moeten worden, blijkt extra voeding voor en na operatie beter dan extra veel voeding na de operatie, zo bleek uit dit gerandomiseerde onderzoek. De eerste variant ging met een lagere sterfte gepaard. PMID 16688841. Duidelijk is dat zeer evidente deficiënties bestreden moeten worden en zeker voor er geopereerd wordt.

1247) Coleman EA et al ; Clin J Oncol Nurs 7: 529-34 plus 540 ; 2003 : Lichaamsbeweging bleek in dit gerandomiseerde onderzoek bij Kahler-patiënten , die chemo krijgen, het fysiek en geestelijk welzijn te verbeteren en in samenhang daarmee de vermoeidheid te verminderen. PMID 14603549.

1248) Doorenbos A et al ; Nurs Res 55:161-171 ; 2006 : Cognitieve gedragstherapie verbetert lichamenlijk welbevinden bij vrouwen met borst- of longkanker. PMID 16708040.

1249) Zhang SW et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 27:426-8 ; 2005 : Adenovirus-p53-conjugaat (Gendicine) verhoogt de kans op regressie van keelkanker door bestraling in dit gerandomiseerde onderzoek significant. Feitelijk betekent het toedienen van Gendicine een biologische bestrijdingswijze, die de gederangeerde stofwisseling van de kanker op genniveau richting normaal bijstuurt en mede daardoor of anderszins al dan niet door een interactie met de bestraling de kans op regressie bevordert. PMID 16188130. Zie ook 1084.

1250) Togo S et al ; Nutrition 21 : 480-6 ; 2005 : BCAA reduceren voortgang levercirrhose bij patiënten die voor primaire leverkanker zijn geopereerd. PMID 15811769.

1251) Fan ST et al ; N Engl J Med 331:1547-52 ; 1994 : BCAA verminderen bij patiënten met levercirrhose die wegens primaire leverkanker worden geopereerd, de postoperatieve morbiditeit, met name vanwege minder septische complicaties, maar ook vanwege minder ascites, minder gewichtsverlies en een betere leverfunctie ; de sterfte was in de BCAA-groep niet significant lager. PMID 7969324. Zie ook behalve 1250,1042 en het overzicht bij 802.

1252) Wu F et al ; Br J Cancer 89: 2227-33; 2003 : Bij 48 patiënten met borstkanker werd er of geopereerd of met ultrasound behandeld ; het laatste leidde tot volledige necrose van de tumoren, zoals op diverse manieren is aangetoond. PMID 14676799. Lokaal was de eradicatie dus vergelijkbaar.

1253) van Dam PA et al ; Am J Obstet Gynecol 174:943-50; 1996 : Opereren met ultrasound geluid als hulpmiddel leidt bij eierstokkanker tot preciezer opereren (de Ca-125 daalt meer), minder complicaties en mede daardoor een korter verblijf in het ziekenhuis. De ziektevrije overleving en overleving sec worden hierdoor echter niet aantoonbaar beter. PMID 8633674. Zie ook 870, 1017 en 1252.

1254) Kobayashi M et al ; Oncology 63:139-44 ; 2002 : RFA stapdewijs met de 'hook extension'-methode is bij primaire leverkanker significant beter dan die met de basale 'extension' techniek : dwz significant vaker (sneller) een goed resultaat lokaal bij minder energieverbruik. PMID 12239448.

1255) Heys SD et al ; Undersea Hyperb Med 33:33-43 ; 2006 : Hyperbare zuurstof voorafgaand aan chemo voor lokaal gevorderde borstkanker vermindert oedeemvorming, maar vergroot responskans en overlevingskans niet. PMID 16602255.

1256) Huang GT et al ; Ann Surg 242:36-42; 2005 : bij kleine primaire levercarcinomen is percutane ethanolinjectie qua recidiefvrije overleving en overleving sec even effectief als operatie. PMID 15973099. Zie ook o.a. 1002 en 1159.

1257) De Placido S et al ; Br J Cancer : 93:896-904 ; 2005 : In dit onderzoek bij rectale kanker gaf 5-FU plus LV als adjuvante therapie geen betere ziektevrije overleving of overleving sec dan 5-FU alleen. PMID 16222322. Het was al bekend dat de toevoeging van LV aan 5-FU bij colontumoren staat als een huis, terwijl deze toevoeging mbt rectumkanker sec veel minder duidelijk is ; meer onderzoek bij sec rectumkanker is gewenst.

1258) Johansson K et al ; Lymphology 38:167-80 ; 2005 : Ingeval van een oedemateuze arm gerelateerd aan borstkanker blijkt oefenen met een zwachtel zwaarder ; indien men zonder zwachtel oefent en toch met tussenpozen deze draagt blijkt het oedeem op langere termijn niet erger te zijn dan wanneer er tijdens de oefening ook een zwachtel wordt gedragen. PMID 16515225. Zie ook 1209 en vooral meta-analyse bij 1225 : oefenen sec gaat oedeem tegen ; het is goed dat dit zonder zwachtel kan.

1259) Li Y et al ; Clin J Integr Med 12: 19-23; 2006 : Jiawei Huangqi Guizhi Wuwu –aftreksel vermindert in gerandomiseerd onderzoek bijwerkingen oxaliplatin. PMID 16571278.

1260) Mabed M et al ; Leuk Lymphoma 45:2029-35 ; 2004 : In geval van CLL verbetert theophylline de responskans op chloorambucil ; de ziektevrije periode is door theophylline ook langer ; de overleving sec was met theophylline echter slechts niet significant beter. PMID 15370247. Zie ook 1025.

1261) Qin ZF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 22:618-9; 2002 : Kanglaite (Shenqi Fuzheng) blijkt bij patiënten met een vergevorderde niet kleincellige longca. even vaak een regressie te geven als chemo bij uiteraard een veel betere kwaliteit van leven . PMID 12572387. Zie ook 849 en evt ook 141,201, 522 en 1043.

1262) Liossi C et al ; Health Psychol 25:307-15 ; 2006 : Hypnose helpt bij kinderen met kanker aan behandeling gerelateerde pijn te verminderen ; PMID 16719602. Zie ook o.a. 1118 en 1119.

1263) Liu P et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 20:328-9 ; 2000 : Shenmai-injecties versnellen wondgenezing bij borstkankerpatiënten ; vermindert de kans op complicaties en versnelt herstel immuunsysteem. PMID 11789238.

1264) Herrero F et al ; Int J Sports Med 27:573-80 ; 2006 : Lichaamsbeweging verbetert conditie en levenskwaliteit als extra behandeling voor borstkanker. PMID 16802254.

1265) Ahmed RL et al ; J Clin Oncol 24: 2765-72 ; 2006 : Lichaamstraining (die zoals uit nummer 1264 en andere voorgaande studies blijkt goed is voor borstkankerpatiënten) waarbij ook de armen worden meegenomen verergert de lymfeedeem arm niet. PMID 16702582. Zie ook 1258.

1266)Ren HY et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 16; 661-3 ; 1996 : Xilixin vermindert bijeffecten van bestraling voor long-/keelkanker en verbetert de 3 jaarsoverleving. PMID 9772616.

1267)Lobo DN et al ; Clin Nutr 2006 Jun 12 (Epub ahead of print) : Immunonutrition middels jejunostomie eerst 4 dagen na operatie wegens een carcinoom hoog gastrointestinaal leidt tot niet-significant minder complicaties ; immunonutrition zoals in vele publicaties van deze lijst is aan getoond is wel zinvol voor operatie en zonder dat er jejunostomie in het spel is ; doe het dan voordat de meest stressvolle periode , de operatie zelf plaats vindt ; PMID 16777271.

1268)Zhou AG et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 16: 519-21 ; 1996 : Fuzhen huoxue verbetert resultaat chemo bij vergevorderde maagkanker, zodanig dat ook de overleving beter was. PMID 9772596.

1269)Candelaria M et al ; Med Oncol 22:161-8 ; 2005 : Met ijzersuppletie per injectie is een te laag Hb bij kankerpatienten makkelijker op te krikken dan met een bloedtransfusie. PMID 15965279. Uiteraard is het vermijden van transfusies ook wenselijk vanuit immunologisch standpunt.

1270)Endo S et al ; Am J Surg 192:9-13 ; 2006 : Patienten geopereerd voor maagkanker en een verbouwd jejunum als interpositie kunnen last hebben van stasis ; dai-kencu-to blijkt in dit gerandomiseerd onderzoek deze klacht te verminderen. PMID 16769267.

1271)Ates E et al ; Acta Gastroenterol Belg 67:250-4 ; 2004 : Parenterale hyperalimentatie na operatie geeft na operatie wegens gastrointestinale kanker in vergelijking met enterale immunonutrition geen voordeel ; in tegendeel met enterale immunonutrition geeft een beter herstel van de immuniteit. Wederom wordt aangetoond dat parenterale hyperalimentatie bij geschetst type patient geen voordelen biedt ; geheel in overeenstemming met de orthomoleculaire verwachting ; PMID 15587331.

1272)Gomez Candela C et al ; Nutr Hosp 21: 13-21; 2006 : Bij 49 patienten die een beenmergtransplantatie kregen werd naast PN wel of geen glutamine gegeven. In dit dubbelblinde onderzoek had dit geen effect op bijv. de kans op complicaties. PMID 16562807. Zie ook analyse bij 866 en 1057 plus 1059. Het overall-beeld mbt glutamine bij beenmergtransplantatie pleit voor glutamine.

1273)Grieco CA et al ; Vasc Interv Radiol 17: 1117-24 ; 2006 ; RFA verbetert resultaat bestraling bij inoperabele NSCLC zodanig dat de overleving verbetert ; PMID 16868164.

1274)Akamatsu M et al ; Liver Int 24:625-9 ; 2004 : RFA verbetert ziektevrije overleving primaire levertumoren na TACE wel significant ; percutane ethanolinjectie na TACE doet dat niet ; PMID 15566514.

1275)Cao Y et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26:550-2 ; 2006 : Shenmai vermindert bij patienten die voor NSCLC chemo krijgen significant anemie en leucocytopenie ; vermindering van nierfunctie en misselijkheid en braken waren in de Shenmai-groep slechts niet significant minder ; overall waren de bijwerkingen door Shenmai minder ; PMID 16841676. Zie ook o.a. 1263.

1276)Lin LZ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26 : 389-93 ; 2006 ; TCM vermindert iha bijwerkingen chemo bij NSCLC ; PMID 16883901.

1278)Chang AE et al ; Cancer 47:1746-51 ; 1981 : Hoewel THC in eerder onderzoek de misselijkheid/braken door methotrexaat verminderde, blijkt het dat niet te doen ingeval van adriamycine plus cytoxan. PMID 6261926.

1279)Andersson KO et al ; Cancer 107 :207-14 ; 2006 : Cognitieve gedragstherapie leidt bij kankerpatienten wel op korte, maar niet op lagere termijn tot vermindering van de pijn ; PMID 16708359.

1280)Graves KD et al ; Palliat Support Care 1: 121-34 ; 2003 ; Cognitieve gedragstherapie leidde in dit gerandomiseerde onderzoek tot een verbetering van de levenskwaliteit. PMID 16594274.

1281)Kim JH et al ; J Clin Pharm Ther 31:331-4 ; 2006 : Ginseng verbetert bij patienten met gynaecologische dan wel galgangkanker tov placebo significant geestelijk en lichamelijki welbevinden ; PMID 16882101.

1282)Basen-Engquist K et al ; Patient Educ Couns July 13 ; 2006 : Epub ahead of print ; Meer bewegen en andere lifestyle- veranderingen verbeteren kwaliteit van leven en fysiek welbevinden ; PMID 16843633.

1283)Oster I et al ; Palliat Support Care 4: 57-64 ; 2006 : In dit gerandomiseerde onderzoek werd gevonden dat kunsttherapie de 'coping-ability' mbt borstkanker verbeterde. PMID 16889324.

1284)Zhu WR et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 3:266-9 ; 2005 : Shenmai vermindert bijwerkingen van 5-FU en cisplatin als adjuvantia voor darmkanker ; door Shenmai was de 5-jaars ziektevrije overleving significant beter. PMID 16009102.

1285)Muscaritoli M et al ; Transplantation 66: 610-6 ; 1998 : TPN heeft behalve bij zeer ernstige ondervoeding geen voordelen voor kankerpatienten ; in dit onderzoek werd patienten die een beenmergtransplantatie ondergingen na chemo of TPN met 100% glucose, of TPN met 80% vet en 20% glucose gegeven ; een en ander isocalorisch ; afgezien van het feit dat het nut van TPN discutabel is bleek hier de suikerrijke TPN tot een hogere sterfte durante de behandeling te leiden, ook al verschilde kans op een infectie niet ; op langere termijn was in de suikerrijkegroep de sterfte niet significant hoger. PMID 9753341.

1286)Lenssen P et al ; Am J Clin Nutr 67:927-33; 1998 : TPN werd hier ook tijdens beenmergtransplantatie gegeven ; 6-8% vet met 25-30% vet vergeleken ; het verschil wat suiker betreft is hier veel minder groot ; hier werd net als in het onderzoek van nummer 1285 geen effect van het andere regime op de infectiekans gevonden. Dit onderzoek laat zien dat relatief meer vet bij TPN niet slecht is ; het nut van TPN wordt hiermee voor wat betreft transplantaties echter zeker niet bevestigd. PMID 9583851.

1287)Barclay J et al ; Eur J Oncol Nurs 10:140-9 ; 2006 : Zelfmassage met of zonder aromatische olie laat bij kankerpatienten met oedeem het volgende zien : de aromatische olie erbij verbeterde het significante resultaat van de massage slechts niet significant. PMID 16563861.

1288)Sarin SK et al ; J Gastroenterol Hepatol 21:1478-82; 2006 : K3 geeft bij vergevorderde primaire leverkanker significant meer regressies dan een placebo. PMID 16911696.

1289)Apostolopoulos V et al ; Breast Cancer Research 8(3) : R27 ; 2006 : Inenten met een aan een geoxydeerd aan mannose gekoppeld eiwit van borstkanker vermindert in gerandomiseerd dubbelblind onderzoek de recidiefkans significant. PMID 16776849.

1290)Beer TM et al ; Br J Haematol 2006 ; Sep 19 ; Epub ahead of print : Vitamine D vermindert in vergelijking met placebo de kans op thrombose bij patiënten die docetaxel krijgen ; dierexperimenteel onderzoek voorspelde dit al. PMID 16984385.

1291)Argyriou AA et al ; J Pain Symptom Manage. 32:237-44 ; 2006 : Vitamine E vermindert neuropathie bij gebruik taxol ; PMID 16939848.

1292)Lu P et al ; Chin J Integr Med 12: 175-9 ; 2006 ; Chinese kruiden verbeteren overleving 3 jaar na operatie wegens slokdarmkanker zeer significant. PMID 17005076.

1293)Kim JH et al ; J Clin Pharm Ther 31:331-4 ; 2006 : Ginseng verbetert in vergelijking met placebo subjectief welbevinden kankerpatiënten ; PMID 16882101.

1294)Poon RT et al ; Aliment Pharmacol Ther 19:779-88 ; 2004 : BCAA verminderen kans op complicaties na chemoembolisatie vanwege primaire leverkanker ; PMID 15043519 ; zie o.a. ook 1250

1295)Van der Zee J en Gonzalez GD ; Int J Hyperthermia 18:1-12 ; 2002 : Hyperthermie naast bestraling verbetert bij baarmoederkanker lokale respons en overleving (zie ook 431) ; PMID 11820462.

1296)Zhang T et al ; Chin J Integr Med 12 : 180-4 ; 2006 : Bij een yntekort en meridiaanblokkade verbetert TCM bij kankerpatiënten naast gewone analgesie het resultaat van analgesie alleen ; PMID 16642608.

1297)Harima Y et al ; Int J Hyperthermia 17:97-105; 2001 : Hyperthermie naast radiotherapie geeft in vergelijking met bestraling een significant betere respons en ziektevrije overleving ; de overleving sec was ook beter, al was het voordeel niet statistisch significant. Zie ook 431, 891,1035 en 1095 : overall een betere ziektevrije overleving en overleving sec. PMID 11252361.

1298)Peng YL et al ; Ai Zheng 25: 1044-7 ; 2006 : Alanyl-glutamine diepeptide verbetert bij patiënten met een maagdarmtumor tov placebo de voedingstoestand en de immuniteit ; verder vermindert het de bijwerkingen van de chemo. PMID 16965691.

1299)Jo S et al ; World J Surg 2006 ; 16 Aug ; Epub ahead of print : Glutamine extra heeft bij pancreaticoduodenectomie geen significant effect op het postoperatieve beloop ; ook niet op de ligduur. PMID 16927064.

1300)Cerchiatti LC et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 65:1330-7; 2006 : Patiënten met keelkanker behandeld met radiochemotherapie (chemo : cisplatin en 5-FU) hebben met L-alanyl-L-glutamine in vergelijking met placebo minder last van mucositis. PMID 16765532. Zie ook 758,760, 762, 850,1078 en 1298.

1301)Xu J et al ; World J Surg 30:1284-9 ; 2006 : Immunonutrition in vergelijking met gewone voeding bevordert voorafgegeven na operatie vanwege maagdarmlkanker het herstel : er waren minder complicaties, de ligduur was korter etc. ; PMID 16830214.

1302)Zhou T et al ; World J Gastroenterol 12:2459-63 ; 2006 : Vroegere gastrointestinale decompressie met eerdere orale voeding leidt na colorectostomie tot minder infecties en (mede daardoor) tot een korter verblijf in het ziekenhuis ; maagdilatatatie en de kans op naadlekage werden niet anders ; ook dit is vaker gevonden ; PMID 16688845.

1303)Seguy D et al ; Transplantation 82:835-9 ; 2006 : Patiënten die ivm kanker allogene stamceltransplantatie krijgen blijken in het voordeel wanneer ze enterale ipv parenterale voeding krijgen (iets dat onder allerlei condities al zo vaak gevonden is) : minder ernstige graft-versus-host-reacties en minder sterfte door infecties ; alles op de korte termijn uiteraard. PMID 17006332.

1304)Liu J en Xia Q ; Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi 8:223-5 ; 2005 : Extra vezelrijke voeding beïnvloedt postoperatieve beloop direkt na operatie wegens maagkanker in dit kleinschalige gerandomiseerde onderzoek niet aantoonbaar. PMID 16167233.

1305)De Luis DA et al ; Eur J Clin Nutr ; 2006 ; 23 augustus ; Bij keelkanker blijken hoge doses arginine de kans op fistelvorming te verlagen ; de infectiekans werd niet beïnvloed (RNA met omega-3-vetzuren en arginine zou logisch zijn om de infectiekans te verlagen) ; PMID 16929239. Zie ook 639 en 711, die beide dit resultaat bevestigen.

1306)Quist M et al ; Scand J Med Sci Sports 16:349-57 ; 2006 : Sporten, ontspannende massage en body-awarinessstraining doet zelfs bij kankerpatiënten die chemo krijgen de spierkracht en de aerobic fitness toenemen. PMID 16978255.

1307)Demark-Wahnefried W et al ; Clin Exerc Physiol 4: 44-49 ; 2002 : Door chemo kan de relatieve vetmassa sowieso, maar ook het gewicht later toenemen : lichaamsbeweging plus minder vet en veel groenten/fruit vanaf voor de chemo tot een poos erna, gaan dit tegen, juist ook de verandering in lichaamssamenstelling wordt tegengegaan. PMID 16946801

1308)Menashian L et al ; J Am Diet Assoc 92: 58-61 : 1992 : De combinatie van cottage kaas, appelmoes en vanilleijs o.a. 3 keer daags geeft bij patiënten die cisplatin krijgen tot minder misselijkheid en braken dan een eigen gekozen dieet ; ook is er dienovereenkomstig verschil in welbevinden ; zou het vooral aan de cottage cheese liggen? PMID 1728624.

1309)Seeling W et al ; Anaesthesist 55: 391-400 ; 2006 ; Bij patiënten geopereerd voor prostaatkanker blijkt dronabinol uit marijuana de behoefte aan opiaten ter bestrijding van de pijn niet significant met ca 30% te verminderen. PMID 16389542.

1310)Pohl G et al ; Support Care Cancer 13 oktober ; 2006 ; Epub ahead of print : Handen opleggen door iemand die zegt dat hij daardoor symptomen van kanker kan verminderen blijkt in vergelijking met een acteur die doet alsof onder

let wel beide condities tot vermindering van de symptomen te leiden. Het ritueel heeft een gunstig psychologisch effect ongeacht wie het doet. PMID 17039380.

1311)Zheng JX et al ; Nan Fang Yi Ke Da Xue Xue Bao 26:247-8 ; 2006 : Selaginella verhoogt bij patiënten met een vergevorderd nasopharynxcarcinoom de kans op tumorregressie door radiotherapie ; PMID 16503545.

1312)Ishida A et al ; Respirology 11:90-7 ; 2006 : OK-432 plus cisplatin bestrijdt pleurale effusie bij NSCLC effectievere dan cisplatinum of OK-432 alleen ; zie ook 1230 plus de analyse aldaar. PMID 16423208.

1313)Zhao M et al ; Zhonghua Yi Xue Za Zhi 86: 1823-1828 ; 2006 : Na succesvolle TACE plus RFA voor primaire leverkanker blijkt een infuus met autologe met cytokine geactiveerde killercellen de recidiefkans te verlagen ; de ziektevrije overleving te verbeteren en ook titers mbt hepatitis-B in gunstige zin te beïnvloeden. PMID 17054858. Welke kwakzalver zei ook al weer dat het immuunsysteem er bij de behandeling van kanker niet toe deed?

1314)Drouin JS et al ; Cancer 9 oktober ; 2006 ; Epub ahead of print : Regelmatige lichaamsbeweging voorkomt daling Hb bij borstkankerpatiënten die adjuvante radiotherapie krijgen. PMID 17031805.

1315)Mefferd K et al ; Breast Cancer Res Treat 2006 ; Oct 21 ; Epub ahead of print : Bij behandelde borstkankerpatiënten is overgewicht een extra risico voor een recidief en bijv. hart- en vaatziekten ; via cognitieve gedragstherapie had een gezonder dieet plus een reductie van de calorische inname en meer lichaamsbeweging tot gevolg dat de bloedvetten significant verbeterden, hetgewicht daalde en ook het vetpercentage afnam. PMID 17058023.

1316)Lang EV et al ; Pain. 2006 Sep 5 ; Epub ahead of print.Zelfhypnose vermindert pijn en angst bij vrouwen die een grote biopsie wegens verdenking op borstkanker ondergaan, zo blijkt uit dit gerandomiseerde onderzoek ; PMID 16959427.

1317)Houberg KB et al ; Scand J Surg 95:17-22 ; 2006 : Na in potentie curatieve operatie aan darmkanker vermindert training vermoeidheid, al wordt het lichamelijk functioneren er niet beter door. PMID 16579250.

1318)Sugawara G et al ; Ann Surg 244: 706-14 ; 2006 : Een synbioticum naast operatie voor galgangkanker verbetert de immuniteit en vermindert het aantal postoperatieve complicaties ; zie ook 1033 ; PMID 17060763.

1319)Schulze T et al Int J Hyperthermia 22:301-18 ; 2006 : Hyperthermie als extra behandeling naast radiochemotherapie in geval van vergevorderde rectumkanker verbetert kwaliteit van leven niet. PMID 16754351.

1320)Tafra L et al ; Am J Surg 192: 462-70 ; 2006 : Cryolocalisatie ipv localisatie met een draad plus doorlichten leidt tot minder weefselverwijdering en tot significant volledig verwijderen van de infiltratieve tumor bij borstkanker ; PMID 16978950.

1321)Wang ZY et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 681-4 ; 2006 : Yanshu verbetert in geval van chemo bij patiënten met vergevorderde chemo de responskans slechts niet significant ; immunostimulatie is evenwel significant ; ook de kwaliteit van leven is met Yanshu aantoonbaar beter, evenals welbevinden ; in samenhang met eerder genoemde feiten waren de bijwerkingen van de chemo met Yanshu aantoonbaar minder. PMID 16970087.

1322)Pan YL en Pan YZ ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26:604-7 ; 2006 : Zhiling geeft bij patiënten met longkanker die chemo krijgen een duidelijk betere kwaliteit van leven in vergelijking met placebo. PMID 16983913.

1323)Chen XP et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 394-7 ; 2006 : Bij patiënten met Qi-Yin-asthenie die chemo en of radiotherapie krijgen, blijken met Tiepi Fengdou een betere kwaliteit van leven te hebben dan de controlegroep. PMID 16883902.

1324)Fearon KC et al ; J Clin Oncol 24:3401-7 ; 2006 : EPA gaat net niet significant gewichtsverlies bij reeds cachectische patiënten in vergelijking met placebo tegen ; P=0,066 ; PMID 16849754.

1325)Wei YF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 25 : 303-6 ; 2005 : Shenqi fuzheng verbetert kans op regressie door chemo bij patiënten met acute leukemie niet significant ; leukopenie herstelde zich in de shenqi fuzheng groep aantoonbaar eerder ; ook het hele immuunplaatje was in deze groep beter ; PMID 15892271.

1326)Zhao JX en Li XF ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 2 : 262-4 ; 2004 : Fuzheng Yiliu naast radiotherapie voor slokdarmkanker blijkt de maligne expressie vergeleken met radiotherapie alleen aantoonbaar meer te verminderen ; PMID 15339409.

1327)Zhu JS et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 4; 478-81 ; 2006 : Fuzheng Kangai verbetert de kwaliteit van leven bij patiënten met maagkanker die chemo krijgen, maar verbetert dan ook de ziektevrije overleving en de overlevingsduur. PMID 16965740.

1328)Zhong HJ et al ; Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi 9:405-8 ; 2006 : Chinese immunonutrition (Supportan) gaat bij patiënten met gevorderde maagkanker, die chemo krijgen, ondervoeding aantoonbaar tegen (o.a. het Hb bijv. gaat niet omlaag) ; de bijwerkingen van chemo zijn echter slechts niet-significant minder. PMID 17043961.

1329)Han-Geurts IJ et al ; Br J Surg 2006 Nov 20 ; Nasoduodenale sondes geven na oesophagectomie minder complicaties dan jejunostomie, zij het dat het verschil niet significant was. Dit past bij de trend : zo normaal mogelijk liefst snel enteraal eten is beter dan eten via extra ingewikkelde meer belastende wegen. PMID 17117432.

1330)Duffour J et al ; Anticancer Res. 26(5B):3877-83 ; 2006 : Bij uitgezaaide gastroïntestinale kanker (slokdarm-, maag- of alvleesklierkanker) werkt cisplatinum met 5-FU als bolus of met wat minder 5-FU plus LV even goed (mediane overleving respectievelijk 24 en 24,7 maanden) ; mucositis trad in de arm met minder 5-FU maar met LV erbij significant minder vaak op ; PMID 17094417.

1331)Turkistani A et al ; Eur J Anaesthesiol. 2006 Nov 10 ; 1-4 ; Epub ahead of print. Melatonine verlaagt de benodigde dosis propofol voor anaesthesie tov placebo. PMID 17094871.

1332)Roscoe JA et al ; J Soc Integr Oncol 4:16-20 ; 2006 : Acupressuurbanden verminderen verminderen misselijkheid bij vrouwen met borstkanker die adriamycine-bevattende chemo krijgen ; zie ook 1054 plus achterliggende literatuur en

1136 ; PMID 16737668.

1333)Li Y et al ; Tumori 92:396-401 ; 2006 ; Glutamine gaat bij patienten met borstkanker permeabiliteitstoename van darmslijmvlies door chemo tegen. De effectiviteit van de chemo wordt niet beïnvloed. Na een kuur was er echter (nog) geen effect op de stomatisincidentie e.d. waarneembaar. PMID 17168431. Zie ook 866 met commentaar ; 1026 ; 1057 met commentaar ; 1134 ; 1272 en 1299.

1334)Lee TS et al ; Breast Cancer Res Treat 2006 ; 2 dec ; Epub ahead of print : Oefening van de muscoli pectorali vermindert kans op ontstaan lymfheopeedeem tijdens radiotherapie niet. PMID 17143593.

1335)Premkumar VG et al ; Biol Pharm Bull 30: 367-70 ; 2007 : In dit gerandomiseerde onderzoek blijkt de combinatie van Q10, riboflavine en nicotiamide tamoxifen te helpen om tumormarkers samenhangend met borstkanker te verlagen. PMID17268082.

1336)Rosenbloom SK et al ; Psychooncology 2007 ; 7 maart ; Epub ahead of print ; informatie geven over hoe je onderzoek doet naar de kwaliteit van e.d. , zelfs met informatie over resultaten, verbetert de kwaliteit van leven en de graad van tevredenheid over de kankerbehandeling niet, zo bleek uit dit gerandomiseerde onderzoek ; kortom psychische ondersteuning etc. houdt echt iets in voor kankerpatienten ; PMID 17342789.

1337)Beer TM et al ; J Clin Oncol 25:669-74 ; 2007 : Calcitriol verlengt bij patienten met uitgezaaide prostaatkanker, die docetaxel krijgen het leven significant extra ; PMID 17308271.

1338)Kakizaki S et al ; J Gastroenterol Hepatol 22:518-22 ; 2007 : Na RFA of chirurgie wegens een primair levercarcinoom verbetert vitamine K2 de ziektevrije overleving. De overleving sec was met K2 niet aantoonbaar beter ; maar en dat zagen de onderzoekers over het hoofd een trendanalyse, welke gevoeliger is, liet wel een langere overleving zien ; PMID 17376044.

1339)Gardmark T et al ; BJU Int 99(4):817-20 ; 2007 : Op lange termijn verminderde in dit kleine gerandomiseerde onderzoek BCG de sterftkans aan blaaskanker in vergelijking met mitomycine-C slechts niet significant ; andere analyses uit deze lijst meegenomen laten tezamen wel een significant voordeel tov mitomycine-C zien (uiteraard heeft BCG sowieso een gunstig effect) ; PMID17244282.

1340)Alivizatos V et al ; J. BUON 10(1) : 119-22 ; 2005 :Immunonutrition enteraal (i.h.a. omega-3-vetzuren, L-arginine en RNA/DNA erbij) blijkt na operatie wegens darmkanker niet aantoonbaar meer complicaties te geven dan glutamine extra naast parenterale voeding ; immunonutrition is consistent gunstig onder deze condities ; kennelijk is glutamine extra als onderdeel van parenterale voeding ook een optie ; PMID 17335142.

1341)Lissoni P ; Pathol Biol (Paris) ; 2007 ; 17 april ; Epub ahead of print ; melatonine verbetert responskans chemo en verlengt leven bij longkanker en gastrointestinale tumoren ; PMID 17446010.

1342)Galvao DA et al ; Med Sci Sports Exerc 38:2045-52 ; 2006 ;Lichaamstraining leidt bij mannen met prostaatkanker die anti-androgene therapie krijgen toch tot een betere spiermassa en zo tot betere fysieke mogelijkheden (antiandrogenen reduceren namelijk de spiermassa) PMID 17146309. Zie ook 1103.

1343)Lundholm K et al ; Clin Cancer Res 13:2699-706 ; 2007 ; Insuline leidt bij kankerpatienten tot een hogere kookhydraatname, ee efficiënter metabolisme tijdens inspanning etc. Belangrijker : het leven werd door de insuline verlengd. Niet vreemd : kankercellen hebben in het algemeen sowieso een goed doorlaatbare membraan voor glucose. Met de insuline eet het gezonde deel van het lichaam relatief meer van de dis dan de tumor ; dit resultaat zie je bij proefdieren ook met pyruvaat ipv suiker omdat dan het gezonde deel wederom in een betere concurrentiesituatie geplaatst wordt ; PMID 17473202.

1344)Nikander R et al ; Acta oncologica 46:181-6 ; 2007 : Stevige lichaamstraining na chemo-/radiotherapie voor borstkanker verbetert de fysieke situatie significant, zo blijkt ook uit dit gerandomiseerde onderzoek ; PMID 17453366.

1345)Daley AJ et al ; J Clin Oncol 25:1713-21 ; 2007 ; als 1344 ; hier blijkt ook de psychische situatie door de training aantoonbaar te verbeteren. PMID 17470863.

1346)Wang WS et al ; Oncologist 12:312-9 ; 2007 : Glutamine vermindert neuropathie bij behandeling van darmkankerpatienten met oxaliplatin ; PMID 17405895.

1347)Denzinger S et al ; Urology 69:675-9 ; 2007 : Photodynamische detectie mbv 5-aminolevulinezuur en infrarood leidt tot een significant nauwkeuriger opereren bij blaaskankerpatienten ; PMID 17445650. Zie ook 1047 ; 1117 ; 1214 ; 1216 en 1220.

1348)Ojea A et al ; Eur Urol 2007 ; 27 april : BCG is ook in dit onderzoek significant aan mitomycine C om het recidiefrisico op blaaskanker te verminderen ; een bevestiging van veel eerder onderzoek ; PMID 17485161.

1349)Burnett AK et al ; Cancer 109:1114-24 ; 2007 : ATRA verbetert bij het myelodysplastisch syndroom niet het levensverlengende effect van cytarabine en hydroxyureum. PMID 17315155. Zie commentaar bij 1232, maar veeleer het commentaar bij 415.

1350)de Haas ER et al ; J Invest Dermatol 126:2679-86 ; 2006 : Twee keer PDT met 5-ALA geeft duidelijk een grotere responskans van basaalcelcarcinomen dan een keer deze behandeling. PMID 16841035.

1351)Kuijpers DI et al ; Drugs Dermatol 5:642-5 ; 2006 : Bij PDT voor basaalcelcarcinomen zijn ALA en MAL even goed (90 procent regressies!); het betrof echter slechts een klein gerandomiseerd onderzoek. PMID 16865869.

1352)Gallo JJ et al ; Ann Intern Med 146:689-98 ; 2007 : Behandeling van depressies verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek juist bij kankerpatienten de sterftkans ; PMID 17502629.

1353)El-Housseiny AA et al ; J Clin Pediatr Dent 31(3) ; 167-70 ; 2007 ; Vitamine E lokaal vermindert mucositis door chemo wel ; systemische vitamine E niet ; PMID 17550040.

1354)Sung L et al ; Eur J Cancer 43:1269-75 ; 2007 : lokale E in vergelijking met placebo vermindert mucositis door adriamycine evenwel niet ; PMID 17383174.

1355)Pierce JP et al ; JAMA 298:289-98 ; 2007 : 13 procent minder verzadigd vet plus meer fruit verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek niet significant de recidiefkans op borstkanker (PMID 17635889) ; zie 927 : 36 % reductie van het verzadigd vet doet dat wel aantoonbaar!

1356)Kakazaki S et al ; J Gastroenterol Hepatol 22(4):518-22 ; 2007 : Vitamine K2 vertraagt recidiveren leverkanker (mede)veroorzaakt door hepatitis C ; 17376044.

1357)Zhang YJ et al ; Radiology 244: 599-607 ; 2007 : Ethanolinjectie naast RFA verbetert lokale tumorcontrole tov RFA alleen ; ook de overleving van de eerste groep is beter. PMID 17641378.

1358)Asfour IA et al ; Biol Trace Elem Res 110:19-32 ; 2006 ; Seleniet in hoge doses verminderde aantoonbaar de bijwerkingen van chemo bij patienten met Hodgkin ; zo nam bijv. het aantal infecties af ; PMID 16679545. Zie ook 110.

1359)Nomura T et al ; Hepatogastroenterology 54: 661-3 ; 2007 ; Probioticum vermindert kans op infectie na pancreaticoduodenectomie ; PMID 17591036.

1360)Lissoni P et al ; Patho Biol (Paris) 55: 198-200 ; 2007 : In dit gerandomiseerde onderzoek verminderen zowel melatonine (20 mg per dag) als 5-methoxytryptamine (1 mg per dag) de bijwerkingen van chemo ; ook verhoogde beide stoffen de regressiekans door chemo significant ; PMID 17451889 ; zie de vele andere onderzoeken met melatonine in deze lijst.

1361)Wang YB et al ; Qual Life Res. 16:389-97 ; 2007 : Bij primaire leverkanker leidt behandelen ervan met TACE plus RFA tot meer levenskwaliteit dan alleen behandelen met TACE. PMID 17111232.

1362)Desjardins L et al ; Ophthalmic Res 38:255-60 ; 2006 ; Hyperthermie verbetert resultaat bestraling van grotere choroidale melanomen met protonstraling zodanig dat secundaire enucleatie minder vaak nodig is ; PMID 16888407.

1363)Lutz MP et al ; J Clin Oncol 25: 2580-5 ; 2007 : Foliuimzuur vergroot bij maagkanker de kans op regressie door 5-FU significant ; PMID 17577037.

1364)Franckena M et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys ; 17 Sept ; Epub ahead of print ; Hyperthermie verbetert overleving door radiotherapie bij 'locally advanced' baarmoederkanker ; PMID 17881144. Zie ook 1295.

1365)Eljamel MS et al ; Lasers Med Sci 2007, Oct 10 ; Epub ahead of print : PDT met ALA of of photofrin verdubbelt in dit gerandomiseerde overlevingsduur bij glioblastoma multiforme ; PMID 17926079.

1366)Osterlund P et al ; Br J Cancer 97: 1028-34 ; 2007 ; Probiotica verminderen wel, vezels niet de bijwerkingen van 5-FU op de darm ; PMID 17895895 ; zie ook PMID 15290663

1367)Yu HM et al ; Lung Cancer ; 2007 ; Sep 14 ; Epub ahead of print : Rabarberextract blijkt bij bestraling vanwege longkanker in vergelijking met placebo de bijwerkingen te verminderen en de longfunctie meer op niveau te houden ; PMID 17870203.

1368)Tsang KL et al ; Integr Cancer Ther 6 : 25-35 ; 2007 : Reiki blijkt in dit kleine gerandomiseerde crossoveronderzoek pijn, angst en vermoeidheid bij kankerpatienten te verminderen ; PMID 17351024.

1369)Bo Y et al ; Chin J Integr Med 13 : 37-40 ; 2007 ; Shenqi Fuzheng blijkt ook in dit gerandomiseerde de bijwerkingen van chemo bij hier borstkanker te verminderen ; PMID 17578316.

1370)Liu S et al ; Zhong Xi Yi Jie He Xue Bao 5:147-9 ; 2007 : Runing 2 vermindert in dit gerandomiseerde onderzoek de kans op een recidief mammacarcinoom slechts niet significant ; PMID 17352869.

1371)Ferrer AJ ; J Music Ther 44:242-55 ; 2007 ; Muziek vermindert in gerandomiseerd onderzoek angst en vermoeidheid bij kankerpatienten ; ook werkte het ontspannend en bloeddrukverlagend ; PMID 17645387 ; zie ook 881, 887, 905, 910, 915 , 918, 925 en 963 ; de gunstige effecten van muziek zijn zeer consistent!

1372)Zhang T et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27: 254-6 ; 2007 : Qingjin runfei verbetert behandelingsresultaat van bestralingspneumonie in dit gerandomiseerde onderzoek significant ; PMID 17432692.

1373)Zhang Q et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27: 400-3 ; 2007 : Guben Yiliu (GY II) verbetert resultaat chemo bij alveesklieerkanker en vermindert de bijwerkingen ; PMID 17650790 ; zie ook 523 en 845.

1374)Song PR et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27: 452-5 ; 2007 :TCM vermindert bijwerkingen bestraling bij het nasopharynxcarcinoom zonder met het therapeutisch effect te interfereren. PMID 17650803.

1375)Lin YC et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi He Za Zhi 27: 704-7 ; 2007 : Arseniumtrioxide verbetert significant resultaat bestraling bij patienten met een nasopharynxcarcinoom ; PMID 17879533.

1376)Zhao JM et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27:736-8 ; 2007 ; In geval van gevorderde maagkanker is met docetaxel, 5-FU en LV , het resultaat beter met Shenqi Fuzheng erbij. Zij het dat de regressiekans slechts niet significant beter is. De bijwerkingen zijn evenwel zeer veel minder met deze extra behandeling. PMID 17879541. Zie ook 141, 201, 572, 849, 1261, 1325 en 1369. Het overall resultaat is zeer positief.

1377)Mok TS et al ; Ann Oncol 18: 768-74 ; 2007 : TCM vermindert in vergelijking met placebo bij chemo niet de hematologische toxiciteit in geval van darm- of borstkanker, maar wel significant de misselijkheid. PMID 17229769.

1378)Delia P et al ; World J Gastroenterol 13: 912-5 ; 2007 : Het probioticum VSL#3 vermindert in vergelijking met placebo aantoonbaar de met bestraling samenhangende diarree ; zie PMID 17352022 ; zie ook 304 en 1229, beide met een vergelijkbaar resultaat.

1379)Montgomery GH et al ; JNCI 99:1304-12 ; 2007 : Hypnose verminderde in dit onderzoek bij kankerpatienten in vergelijking met gewoon aandacht : de pijn, misselijkheid, maar ook vermoeid. We hebben dit soort resultaten met name mbt de pijn al in vele andere onderzoeken van deze lijst gezien. PMID 17728216.

1380)Halyard MY et al ; Int J Radiat Biol Phys 67: 1318-22 ; 2007 : Zink ging in dit onderzoek net niet significant vermindering van smaaksensaties tegen. PMID 17394940. Zie ook 88 en 457. Overall lijkt zink toch zinvol wanneer er bij keelkanker bestraald wordt.

1381)Shaw C et al ; Cancer 109: 1949-56 ; 2007 : minder calorieen/minder vet leidt tot vermindering van lymfe-oedeem

; PMID 17393377.

- 1382)Zhao JX et al ; World J Gastroenterol 13:4360-4 ; 2007 : Fuzheng-Yiliu vermindert aantal cellen van slokdarmkanker met een groot uitzaaiingsvermogen ; PMID 17708612.
- 1383)Moadel AB et al ; J Clin Oncol 25: 4387-95 ; 2007 : Yoga verbetert in vergelijking met niet behandelen kwaliteit van leven bij borstkankerpatienten ; PMID 1778509. Zie ook 977, 1030, maar vooral 1116.
- 1384)Guo J et al ; Int J Cancer 120: 2418-25 ; 2007 ; Dendritische celbehandeling met locale hyperthermie leidt tot significante verlenging progressievrije overleving bij patienten met een uitgezaaid melanoom. De overleving sec was 13 versus 6 maanden in het voordeel van de groep met lokale hyperthermie als extra therapie. PMID 17294445.
- 1385)Spiegel D et al ; Cancer 2007 : Indit onderzoek leefden receptor-negatieve borstkankerpatienten wel langer ; receptorpositieve niet langer door ondersteunende expressietherapie ; PMID 17647221 ; zie ook o.a. 1163,1164 en 1165.
- 1386)Bairati I et al ; Int J Cancer 119: 2221-4 ; 2006 : 400 IU vitamine E vermindert weliswaar de bijwerkingen van bestraling bij keelkanker (zie 1046), maar het vermindert de kankerspecifieke sterfte zeker niet. PMID 16841333.
- 1387)Lin LC et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 65:745-50 ; 2006 : Zinksuppletie vermindert mucositis en dermatitis door bestraling wegens keelkanker ; PMID 16751063. Zie ook 88,457 en 1380.
- 1388)Chan CL et al ; J Psychosoc Oncol 24: 3-26 ; 2006 : Psychosociale interventie liet ook in dit gerandomiseerde onderzoek bij borstkankerpatienten een vermindering van de stress (cortisol ging omlaag!) etc. zien in z'n totaliteit ; dit klopt met zeer veel ander onderzoek ; PMID 16803749.
- 1389)Nedstrand E et al ; J Psychosom Bstet Gynaecol 27:193-9 ; 2006 ; Bij vrouwen met borstkanker nemen door ontspanningstherapie en elektroacupunctuur climacterische klachten af en verbetert het psychologisch welbevinden ; PMID 17225620.
- 1390)Arving C et al ; Patient Educ Couns 62 : 235-43 ; 2006 ; Psychologische support door gespecialiseerde verpleegkundigen bleek in dit gerandomiseerde onderzoek (uiteraard) even goed als psychologische support door psychologen. Zie ook 1388, 1389 en zeer veel andere eerder genoemd onderzoek. PMID 16500071.
- 1391)Lin LZ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 389-93 ; 2006 : TCM vermindert significant bijwerkingen van chemo bij uitgezaaide longkanker ; PMID 16883901.
- 1392)Cherchietti LC et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 65: 1330-7 ; 2006 : L-alanyl-L-glutamine vermindert bij patienten met keelkanker die chemoirradiatie krijgen de kans op mucositis. PMID 16765532. Zie ook 760, 1078, 1298 en 1300.
- 1393)Antunes HS et al ; Blood 109: 2250-5 ; 2007 : Laser met lage energie gaat bij patienten die een beenmergtransplantatie krijgen mucositis tegen in uiteraard gerandomiseerd onderzoek ; PMID 17053058.
- 1394)Dorr W et al ; Strahlenther Onkol 183:121-7 ; 2007 : Wobe-Mugos-enzymen gaan in vergelijking met placebo mucositis in de mondholte door bestraling significant tegen. PMID 17340069.
- 1395)Arun Maiya G et al ; Indian J Med Res 124:399-402 ; 2006 ; Ook in dit gerandomiseerde onderzoek hielp een laag gedoseerde laser om mucositis door radiotherapie wegens keelkanker te voorkomen/te behandelen. PMID 17159259. Zie ook 1394.
- 1396)Cruz LB et al ; Bij kinderen die goede tandverzorging genieten blijkt een laag gedoseerde laser bij kinderen die chemo (!) krijgen niet duidelijk aantoonbaar mucositis tegen te gaan. PMID 16862549.
- 1397)Gandemer V et al ; J Pediatr Hematol Oncol 29:86-94 ; 2007 :Kauwgom kauwen gaat bij kinderen die chemo krijgen mucositis van de mondholte tegen. PMID 17279004.
- 1398)Dong QL en Wang GN ; Chin J Integr Med 12:306-9 ; 2006 ; Acupuncture maakt een lagere dosering van de anaesthesie mogelijk met tevens minder complicaties. PMID 17361530.
- 1399)Schubert MM et al ; Support Care Cancer 15:1145-54 ; 2007 ; Laag gedoseerde lasertherapie vermindert bij kinderen die ivm kanker een beenmergtransplantatie krijgen de kans op orale mucositis ; vergelijk met 1396 ; PMID 17393191.
- 1400)Jaguar GC et al ; Oral Dis 13: 538-43 ; 2007 : Laag gedoseerde laser vermindert ook in dit gerandomiseerde onderzoek de kans op orale mucositis bij patienten die in verband met een beenmergtransplantatie chemo krijgen ; zie ook 1396 en 1399. PMID 17944669.
- 1401)Djuric M et al ; Support Care Cancer 14:137-46 ; 2006 ; Goede tandhygiene verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek bij patienten met AML, die chemo krijgen. Zie ook 1396. PMID 16041502.
- 1402)Luo L et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 677-80 ; 2006: Fuzheng en Quxie verminderen recidiefkans en metastasering bij patienten geopereerd voor darmkanker (stadium B-C); PMID 16970086
- 1403)Guan CN et al ; Zhongguo Zhong Yao Za Zhi 31: 510-2 ; 2006: Yanshu-injecties verminderen bij primaire leverkanker de bijwerkingen van chemo ; verbetert de immuniteit en de 1-jaarsoverleving. PMID 16722388. Zie ook 1321.
- 1404)Banerjee B et al ; Integr Cancer Ther 6:242-50 ; Yoga vermindert angst en stress bij patienten met borstkanker die bestraald worden. PMID 17761637.
- 1405)Raghavendra RM et al ; Eur J Cancer Care 16:462-74 ; 2007 : Yoga vermindert bij borstkankerpatienten misselijkheid en braken door chemo in vergelijking met een gerandomiseerde groep. PMID 17944760. Zie ook 977,1030, maar vooral 1116 en 1383.
- 1406)Svanberg A et al ; Support Care Cancer 15: 1155-61 ; 2007 : Cryotherapie na beenmergtransplantatie vermindert mucositis mond en reduceert het opiaatgebruik. PMID 17393189.
- 1407)Gori E et al ; Bone Marrow Transplant 39:347-52 ; 2007: Cryotherapie gaat significant mucositis van de

mondholte door chemo tegen bij patiënten die een allogene beenmergtransplantatie krijgen. PMID 17277790 ; zie ook 1074,1151,1228 en 1406.

1408)Oguz M et al ; Colorectal Dis. 9:515-20 ; 2007 : L-alanyl-L-glutamine vermindert ligduur vanwege darmkankeroperatie en verkort daarbij ligduur in ziekenhuis. PMID 17573745. Zie commentaar bij 1392.

1409)Dische S et al ; Radiother Oncol 53:93-8 ; 1999 : Zuurstof verbetert het resultaat van bestraling bij baarmoederca niet ; PMID 10665784. Zie ook 1068,1069, 1070 en 1255. Extra zuurstof heeft dus veelal geen zin.

1410)Ward E et al ; Eur J Clin Nutr ; 29 Aug ; 2007 : Glutamine vermindert ernst mucositis door chemo niet aantoonbaar, maar maakt wel minder vaak parenterale voeding nodig, hetgeen een aantoonbaar voordeel is. PMID 17728695. Zie ook 866,1026, 1057, 1272, 1299, 1333, 1340 en 1346. Onder zeer veel condities is het geven van glutamine bij chemo een goed idee.

1411)Vokurka S et al ; Support Care Cancer 13: 554-8 ; 2005 : Mucositis van de mondholte door chemo wordt door povidonjodium niet beter voorkomen dan door spoelen met een zoutoplossing. Deze laatste werd bovendien aantoonbaar beter verdragen. PMID 15798915.

1412)Vaishampayan U et al ; Nutr Cancer 59: 1-7 ; 2007 : Zowel 15 mg lycopen als 15 mg lycopen met 40 mg sojaiso flavonolen remmen stijging PSA bij prostaatkanker aantoonbaar ; lycopen alleen doet het echter aantoonbaar beter ; deze studie wijst erop dat je lycopen beter zonder extra sojaiso flavonolen kan geven ; PMID 17927495.

1413)Huang J et al ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 20:153-4; 1998 : Zudan blijkt ter bestrijding van nausea en emesis zeker zo effectief als Zofran, indien cisplatinum gegeven wordt. PMID 10920971.

1414)Zhang T et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27: 396-9 ; 2007 : Yiguan-extract vermindert bijwerkingen van chemo bij NSCLC en verbetert kwaliteit van leven. PMID 17650789.

1415)Xin Y et al ; Zhonghua Wai Ke Za Zhi 39: 756-8 ; 2001 : Elektroacupunctuur van leverkanker middels in de tumor aangebrachte elektroden is zeker zo effectief als chemo ; de combinatie geeft een significant betere regressiekans dan chemo alleen. PMID 16201187. Zie ook o.a. 894,1194 en 1389 ; elektroacupunctuur heeft bij de behandeling van kanker derhalve een duidelijke plaats.

1416)Li XX et al ; Di Yi Jun Yi Da Xue Xue Bao 23: 752-3 ; 2003 : Bestrijding van botmetastasen tgv een NSCLC geeft met TCM erbij een significant grotere regressiekans van deze meta's ; de bijwerkingen van de reguliere behandeling nemen door TCM niet significant af. PMID 12865243.

1417)Wang WL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 26: 508-10 ; 2006 : Shenqi fuzheng verbetert resultaat CHOP bij Non-Hodgkin niet significant ; de bijwerkingen zijn door het kruidenmengsel wel aantoonbaar minder. PMID 16841665.

1418)Yu QS et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 15: 459-61 ; 1995 : TCM vermindert bij chemo voor maagca. In dit onderzoek niet de bijwerkingen, maar verbetert wel de voedingstoestand. PMID 8580690.

1419)Yoshida K et al ; Lung Cancer 2007 Aug 21 (Epub ahead of print) : OK-432 is ter behandeling van pleurale effusie bij longkanker zeker zo goed als bleomycine of cisplatinum plus etoposide ; dit geldt zowel voor de progressievrije overleving als de overleving sec. Zie PMID 17716779. Het was al uit gebreed bewezen dat OK-432 onder deze condities sowieso al het leven verlengt ; zie 1230 met commentaar.

1420)Monga U et al ; Arch Phys Med Rehabil 88: 1416-22 ; 2007 : Lichamelijke inspanning van betekenis gaat bij prostaatkankerpatiënten die bestraald worden, vermoeidheid tegen en verbetert levenskwaliteit ; PMID 17964881. Zie ook o.a. 1103 en 1342. Bedacht moet wel worden dat bestralen bij prostaatkanker een discutabele therapie is en blijft ; zie ook 1195.

1421)Allard NC ; Oncol Nurs Forum 34:133-41; 2007 : gerichte psychologische support met gerichte extra informatie via de telefoon verbetert blijkens een reeks variabelen het psychische welbevinden van vrouwen, die in dagbehandeling voor borstkanker zijn geopereerd. PMID 17562640.

1422)Enejder AM et al ; Acta Derm Venerol 80:19-23; 2000 : PDT met delta-aminolevulinezuur leidt sneller tot een resultaat bij een basaalcarcinoom van de huid dan cryotherapie. PMID 10721826. Zie ook 1112 en 1350, maar vooral 1015.

1423)May AM et al ; Acta Oncol Oct 5 ; 1-10 ; 2007 ; Cognitieve gedragstherapie verbetert de conditieverbetering bij kankerpatiënten, die fysiek trainen, niet extra. Evident is dat een grote variantie van de conditietraining verbetering door cognitieve gedragstherapie statistisch kan verhullen. PMID 17917819.

1424)Cannabis-in-cachexia-study-group et al ; J Clin Oncol 24: 3394-400 ; 2006 ; THC of cannabis verbeteren eetlust of kwaliteit van leven bij kankerpatiënten in vergelijking met placebo niet. PMID 16849753. Een feit is wel dat THC misselijkheid als gevolg van chemo zeer efficiënt tegen gaat ; zie bijv. 889,907, 912, 919, 922, 967, 935 en 1278.

1425)Mitsumori M et al ; Int J Clin Oncol 12 : 192-8 ; 2007 ; Hyperthermie verbetert ziektevrije overleving bij longkanker door bestraling significant. PMID 17566842.

1426)Rhodes LE et al ; Arch Dermatol 143:1131-6 ; 2007 : Voor het basaalcelcarcinoom zijn chirurgie en PDT vergeleken met een follow-up van 5 jaar : de recidiefkans verschilde niet significant (in het voordeel van opereren) ; met PDT was het resultaat evenwel significant cosmetisch mooier ; PMID 17875873. Zie ook 1015 ; studie 1426 is van 1015 een langere follow-up.

1427)Zhang T et al ; Chin J Integr Med 12: 180-4 ; 2006 : Met TCM wordt de pijnstilling bij kanker aantoonbaar verbeterd. PMID 17005077.

1428)Lao Y ; Zhong Yao Cai 28: 735-7 ; 2005 : Matrine-injectie vermindert verstoring leverfunctie vanwege chemo voor borstkanker. PMID 16379429.

1429)Lao Y ; Zhong Yao Cai 28:637-8 ; 2005 ; Matrine-injecties verminderen bijwerkingen op de lever door TACE

voor primaire leverkanker. PMID 16252735.

1430)Asfour IA et al ; Biol Trace Elem Res 120: 1-10 ; 2007 : Seleniet naast chemo verbetert overleving bij NHL ; PMID 17916949 ; zie ook 1358.

1431)Lou HZ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27 : 393-5 ; 2007 : RFA met AIDI-injectie geeft beter resultaat dan met RFA alleen ; PMID 17650788.

1432)Xu YQ et al ; Zhong Xi Jie He Xue Bao 1: 192-4 ; 2003 : Jianpi Huoxue Jiedu maakt bij patiënten die geopereerd zijn wegens maagkanker het bloed dunner (angiogenese remmend!), verbetert de immuniteit en vermoedelijk mede door deze 2 factoren is met deze behandeling de kans op uitzaaiingen aantoonbaar lager. PMID 15339559.

1433)Xu ZY et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 27 :874-8 ; 2007 : TCM vermindert bij non-small-cellongkanker bijwerkingen chemo en verbetert de mediane overleving 4,4 maanden extra! PMID 17990540.

1434)Lin XG et al ; Nan Fang Yi Ke Da Xue Xue Bao 27: 1501-3 ; 2007 : hyperthermie naast 5-FU. LV en oxaliplatin als extra adjuvans voor maagkanker verbetert overleving op langere termijn extra. Nut van 5-FU en LV staat nu evenals van hyperthermie vast ; nut van oxaliplatin staat in de adjuvantsituatie echter nog steeds niet vast ; bij uitgezaaide darmkanker is oxaliplatin in ieder geval niet zinvol. PMID 17959524.

1435)Meneses KD et al ; Oncol Nurs Forum 34:1007-16 ; 2007 : Telefonische ondersteuning verbetert bij borstkankerpatiënten de levenskwaliteit. PMID 17878129. Zie ook 1421.

1436)Mehling WE et al ; J Pain Symptom Manage 33:258-66 ; 2007 : Massage en acupunctuur verminderen tezamen postoperatieve pijn igv borstkanker ; ook psychisch was de uitwerking significant positief ; PMID 17349495.

1437)Molassotis A et al ; Complement Ther Med 15:3-12; 2007 : Acupressuur op P6 vermindert misselijkheid, braken etc. bij borstkankerpatiënten die chemo krijgen. PMID 17352966. Zie ook 1136.

1438)Dibble SL et al ; Oncol Nurs Forum 34:813-20 ; 2007 : Acupressuur op P6 doet ook hier misselijkheid en braken door chemo afnemen. PMID 17723973. Zie ook 1136 en 1437.

1439)He BM et al ; Zhongguo Zhen Jiu 27:369-71 ; 2007 ; Schedelacupunctuur vermindert noodzakelijke analgesie voor operatie en laat sneller herstel darmfuncties toe ; PMID 17645262.

1440)Zhou AG et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 16:519-21 ; 1996 : Fuzheng Huoxue als adjuvans na operatie voor maagkanker verbetert overleving. PMID 9772596.

1441)Mitterberg M et al ; Prostate 67:1537-42 ; 2007 : Contrast met kleuren en Doppler maakt biopteren in de prostaat al beter ; efficiënter blijkt biopteren mbv ultrasound. PMID 17705242. Dit lijkt leuker dan het is : het behandelen van lokale prostaatcancer is blijkens de literatuur niet zinvol.

1442)Chin JL et al ; Prostate Cancer Prostatic Dis 19 juni 2007 ; Cryoablation bij prostaatcancer geeft minder darmcomplicaties dan externe bestraling ; in het laatste persisteert alleen het lokale resultaat langer, al is de overleving totaal niet verschillend (wat je uiteraard verwacht) ; PMID 17579613.

1443)Chen XL en Shi YS ; Nan Fang Yi Ke Da Xue Xue Bao 26 :512-4 ; 2006 : B12 blijkt in vergelijking met gentamycine, via inhalatie tegen bestralingsmucositis in belangrijke mate te beschermen ; PMID 16624769.

1444)Beer TM et al ; Cancer 2007 Oct 25 : Vitamine D maakt intermitterende chemo met taxotere vanwege prostaatcancer, vanwege een goede PSA-daling slechts niet significant vaker mogelijk ; PMID 17960793 ; zie ook 1290 en 1337.

1445)Giral J et al ; Int J Radiat Oncol Biol Phys 2008 Feb 1 (Epub ahead of print) ; Probioticum vermindert ernst diarree door bestraling ; zie de 3 eerdere studies in deze lijst met een vergelijkbaar resultaat ; PMID 18243569.

1446)Naito S et al ; J Urol 179: 485-90 ; 2008 ; Lactobacilli verminderen als extra adjuvans de recidiefkans op blaaskanker ; zie ook 5 en 8 ; PMID 18076918.

1447)Tsay SL ; Int J Nurs Stud 41:99-106 ; 2004 : Acupressuur vermindert bij patiënten met vergevorderde nierkanker de vermoeidheid. PMID 14670399.

1448)Agrawal MS et al ; Urology 70: 1075-8 ; 2007 : 40 mg BCG per behandeling is ter preventie van een recidief blaaskanker even effectief als 80 of 120 mg, echter bij minder bijwerkingen. PMID 18158020.

1449)Molassotis A et al ; Complement Ther Med 2007 ; 15: 228-37 ; Acupunctuur verbetert welbevinden bij kankerpatiënten (o.a. minder moe) meer dan sham-acupunctuur of acupressuur. PMID 18054724. Zie ook 1447 o.a.

1450)Frisk J et al ; Eur Urol 2008 ; 14 Februari : Hot flushes nemen met zowel elektroacupunctuur als met traditionele acupunctuur bij patiënten met prostaatcancer met ca. 75% af. PMID18294761.

1451)Berk L et al ; Supportive Care in Cancer Feb 22 (Epub ahead of print) ; 2008 : beta-hydroxyl methyl butyraat samen met arginine en glutamine was net niet in staat significant in dit onderzoek cachexie significant af te remmen. PMID 18293016. Zie ook 169 : hier was er een duidelijk significant effect. Het laatste woord over deze therapie is nog niet gezegd.

1452)Cheng BQ et al ; JAMA 299:1669-77 ; 2008 : RFA verbetert bij leverkankerpatiënten (primaire vorm), welke reeds TACE krijgen, de ziektevrije overleving en ook de overleving sec. PMID 18398079.

1453)Testori A et al ; J Clin Oncol 26: 955-62 ; 2008 : antistoffen tegen het heatshockproteïne remt progressie maligne melanoom ; 18281670.

1454)Strasser F et al ; Oncologist 13(3):337-46 ; 2008 ; In dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek blijkt glutamine smaakverandering door taxanen niet tegen te kunnen gaan. PMID 18378545.

1455)Brunello F et al ; Scand J Gastroenterol 43:727-35 ; 2008 ; Kleine primaire levercarcinomen zijn met RFA beter te behandelen dan met ethanolinjectie dwz meer regressies ; de overleving verschilde niet significant ; PMID 18569991.

1456)Cheng BQ et al ; JAMA 299:1669-77 ; 2008 : RFA verbetert resultaat TACE bij behandeling van grotere primaire levercarcinomen ; de overleving was beter met RFA erbij ; PMID 18398079.

1457) Casas-Rodera P et al ; Nutr Hosp 23:105-10 ; 2008 : Immunonutrition (arginine, RNA/DNA en omega-3-vetzuren) verminderen infectiekans bij operatie wegens keelkanker ; de kans op fistelvorming was echter niet verlaagd door de immunonutrition. PMID 18449445. Zie ook de meta-analyse onder PMID : 17392114.

1458) Sun LC et al ; Am Surg 74: 237-42 ; 2008 : BCAA verminderen bij operatie vanwege een gastrointestinale kanker de kans op complicaties ; PMID 18376691.

1459) Wang Z et al ; Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi 9: 399-401 ; 2006 : BCAA bevorderen bij operatie wegens darmkanker de wondgenezing ; zie ook 1458 ; deze studie : PMID 17043959.

1460) Harding C et al ; BJU Int 2008 ; Aug 14 (Epub ahead of print) ; Ooracupuncture vermindert bij prostaatankerpatienten de bijwerkingen van LHRH-agonisten ; PMID 18710455.

1461) No authors listed ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 29:941-2 ; 2007 : Thymopentine vermindert significant bijwerkingen van chemo in relatie tot TACE bij primaire leverkanker. PMID 18478937. Zie ook 221,227,358 en 830.

1462) Chiesa MD et al ; Acta Biomed 78:204-9 ; 2007 : 13-cis-retinoic-acid verbetert resultaat tamoxifen bij patienten met vergevorderde borstkanker qua respons slechts niet-significant ; een bezwaar is dat er slechts ca. 30 responsen per groep waren ; de aantallen waren zo laag dat significantie in welke richting dan ook, hierdoor van tevoren al onwaarschijnlijk was. PMID 18330080.

1463) Brewster AM et al ; J Clin Oncol 25:1974-8 ; 2007 ; 13-cis-retinoïnezuur vermindert breidingskans van plaveiselcelcarcinomen niet, noch reduceert het het aantal nieuwe plaveiselcelcarcinomen van de huid ; PMID 17513803.

1464) Elkins G et al ; J Clin Oncol 2008 ; 22 sept ; epub ahead of print. PMID 18809612 ; hypnose vermindert hot flushes bij overlevenden van borstkanker significant, zo bleek uit dit gerandomiseerde onderzoek.

1465) Huang ZF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 28 : 152-4 ; 2008 ; Shenqi Fuzheng verbetert resultaat chemo bij borstkanker en vermindert de bijwerkingen ; PMID 18386580.

1466) Dai Z et al ; Tradit Chin Med 28: 34-8 ; 2008 : Shenqi Fuzheng verbetert resultaat chemo bij borstkanker en reduceert bijwerkingen ; PMID 18416081. Zie behalve 1465, ook 947 en 1369.

1467) Wu TH et al ; Asia Pac J Clin Nutr 2008 ;17:17-22 ; PMID 18364321 ; Pijnstillende kruiden blijken bij terminale kankerpatienten aantoonbaar werkzaam.

1468) Cruciani RA et al ; J Pain Symptom Manage 2008 ; Epub ahead of print ; PMID 18809275 ; Carnitine in doses tot 2 gram per dag bij vermoeide kankerpatienten met te lage carnitinespiegel, niet werkzaam tegen deze vermoeidheid.

1469) Demark-Wahnefried W et al ; Cancer Epidemiol Biomarkers Prev 17 : 3577-87 ; 2008 : Lijnzaad remt groei prostaatanker (dus geen lijnzaadolie!) ; PMID 19064574. ; Zie ook 813.

1470) Brunello F et al ; Scand J Gastroenterol 43: 727-35 ; 2008 ; PMID 18569991 : RFA geeft bij primaire leverkanker een betere ziektevrije overleving dan PEI (percutane ethanolinjectie) ; zie de vele andere publicaties over dit onderwerp in deze lijst.

1471) Gardner A et al ; J Clin Oncol 26: 5684-8 ; 2008 : koken van voedsel bij patienten die chemo krijgen voor AML vermindert itt wat de reguliere geneeskunde dacht niet! PMID 18955453.

1472) Bayram I et al ; Pediatr Blood Cancer 2009 ; Dec 17 ; Epub ahead of print ; PMID 19090549 : Een EPA-supplement verhoogt bij kinderen met kanker de remissiekans door chemo en vermindert bij deze kinderen de mate van cachexie.

1473) Pan JJ et al ; J Clin Oncol 2008 ; dec 22 ; Epub ahead of print ; PMID 19103729 : Adenovirus-p53 verbetert significant locoregionale controle nasopharynxcarcinoom door radiotherapie.

1474) Demidov LV et al ; Cancer Biother Radiopharm 23: 477-82 ; 2008 ; PMID 18771352 ; Tarwekiemextract verbetert overleving bij melanoompatienten met een hoog recidiefrisico.

1475) Swami S et al ; Int J Cancer 2008 Nov 19 ; PMID 19127598 : sojaextract brengt in een gerandomiseerd onderzoek biochemische veranderingen in prostaatanker teweeg, die passen bij een langzamere groei . Zie ook 724, 813, 1030, 1071 en 1412.

1476) Segal RJ et al ; J Clin Oncol 2009 Jan 20;27(3):344-51 ; PMID 19064985. Zowel trainen met een zware weerstand als aerobe training vermindert vermoeidheid als bijwerking van bestraling vanwege prostaatanker ; door beide verbeterden ook de fitheid op langere termijn, de sterkte van de spieren ; werd het lichaamsvet minder en verbeterde de conditie ; dit alles was te verwachten ; essentieel is de geringere vermoeidheid.

1477) Mangiarotti B et al ; Arch Tal Urol 2008 Dec; 80: 167-71 ; 2008 ; PMID 190235434 ; Als adjuvans is BCG hier ter preventie van een recidief van blaaskanker even goed als mitomycine ; de bijwerkingen van BCG zijn echter minder ; uitmetanalyses eerder genoemd in deze lijst is te vinden dat BCG op lange termijn de sterfte aan blaaskanker wel vermindert, maar dat chemo da niet doet!

1478) Ryan AM et al ; Ann Surg 2009 ; 249:355-63 ; {PMID 19247018 ; In dit gerandomiseerde dubbelblinde onderzoek bleek EPA bij patienten die wegens slokdarmkanker geopereerd werden, in vergelijking met een controle voeding, het gewichtsverlies tegen te gaan.

1479) Sorensen JB et al ; Cancer 2008 Apr 1 ; 112(7):1600-6 ; PMID 18300265 ; Cryotherapie gaat ook in dit onderzoek duidelijk mucositis door 5-FU tegen ; zie ook o.a. 1074.

1480) Basset-Sequin N et al ; Eur J Dermatol 2008 Sep-Oct; 18(5):547-53 ; PMID 18693158 ; Photodynamische therapie en cryotherapie zijn even efficiënt ter behandeling van basaalcancerinomen ; na 5 jaar is het resultaat met PDT echter

aantoonbaar beter. Zie ook o.a. 1015.

1481)Jocham D et al ; Aktuelle Urol 2009 Mar ; 40(2):91-9. Epub 2009 Feb 12. PDT met photophrin is eerder iets minder dan beter dan BCG als adjuvans na operatie van invasieve (maar niet in spierweefsel) blaaskanker ; PMID 19214951.

1482)Lu LG et al ; Zhonghua Yi Xue Za Zhi 2008 ;88(230):1628-20 ; PMID 19035101 : RFA verbetert overleving bij leverkanker.

1483) Yang P et al ; Adv Ther 2008 Aug; 25(8):787-94 ; PMID 18670743. Lentinan verbetert ziektevrije overleving bij leverkanker als middel bovenop TACE en RFA.

1484)Liu LS et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2008 Apr ; 28(4):352-5 ; PMID 18543492 : Yiqi Yangyin Jiedudrank verbetert de immuniteit en de levenskwaliteit bij patienten met vergevorderde NSCLC, die chemo krijgen.

1485)Zhang T ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za zhi 2008 Feb; 28(20):154-7 ; PMID 18386581 ; TCM verbetert in gerandomiseerd onderzoek kwaliteit van leven na bestraling vanwege longkanker.

1486)Lissoni P et al ; In Vivo 23:171-5 ; 2009 ; PMID 19368145 ; Aloe arborescens : 10 ml 3 keer per dag leidde bij patienten met uitgezaaide kanker die chemo krijgen significant vaker tot stilstand van de tumorgroei, dan wel regressie.

1487)You O et al ; Int J Gynecol Cancer 19:567-71; 2009 ; PMID 19509551 ; B6 plus acupunctuur vermindert misselijkheid en braken significant beter bij kankerpatienten die chemo krijgen dan 1 van deze 2 alleen.

1488)Wang WH et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 28(7):583-7 ; 2008 : Bushen jianpi naast TACE verbetert bij patienten met primaire leverkanker,de overleving tov TACE plus vitamine C en silymarin, aantoonbaar beter ; PMID 18822903.

1489)Wang B et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 20-09 ; 29(3): 257-60 ; Ganji plus Fructus Bruceae-olie verbetert de levenskwaliteit bij patienten met vergevorderde primaire leverkanker, maar verbetert ook de overleving op middellange en langere termijn ; PMID 19548447.

1490)Shi X et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2007 ; 27(6): 542-5 ; Verhogen van de energie volgens het Pi-principe verbetert bij kinderen met solide tumoren, die chemo krijgen de lichamelijke conditie ; PMID 17633370.

1491)Lissoni P et al ; Anticancer Res 2008 ; 28(2B):1377-81 ; PMID 18505083 ; Melatonine (20 mg per dag) blijkt ook in dit onderzoek bij patienten met long- of maagkanker de resultaten van chemo te verbeteren en het leven extra te verlengen ; vergelijk met de vele andere Lissoni-studies uit deze reeks.

1492)Menesses K et al ; Cancer Nurs 2009 ; 4Aug ; PMID 19661796 : Psychoeducatie verbetert in gerandomiseerd onderzoek levenskwaliteit borstkankerpatienten.

1493)Roscoe JA et al ; J Pain Symptom Manage 2009 ; Mar 27 ; PMID 19328650 : Acupressuurbanden verminderen misselijkheid samenhangend met bestralen ; zie ook 1332.

1494)Cho JH et al ; J Altern Complement Med 2008 : 14(5):523-6 ; PMID 18532895 ; Acupunctuur vermindert xerophthalmie ten gevolge van bestraling wegens kanker.

1495)Hervik J en Mialand O ; Breast Cancer Res Treat 116(2):311-6 ; 2009 ; PMID 18839306 ; Acupunctuur vermindert in vergelijking met sham-acupunctuur bij borstkankerpatienten de hot-flushes.

1496)Gottschling S et al ; Klin Padiatr 220; 365-70 ; 2008 ; PMID 18949672 ; Acupunctuur vermindert bij kinderen, die chemo krijgen de bijwerkingen van acupunctuur.

1497)Sima L en Wang X ; Zhongguo Zhen Jiu 2009 ; 29 : 3-6 ; PMID 19186712 ; Acupunctuur vermindert indien voor kanker cisplatin wordt gegeven misselijkheid en braken.

1498)Yin SH et al ; Zhongguo Zhen Jiu 29: 459-62 ; 2009 ; PMID 19563193 : Acupunctuur plus TCM bevorderen herstel patienten na operatie wegens maagkanker.

1499)Jones E et al ; J Soc Integr Oncol 6: 141-5 ; 2008 ; PMID 19134445 ; Acupressuur vermindert bijwerkingen chemo bij kinderen ; zie ook 1496 en 1497.

1500)Mustian KM et al ; Med Sport Sci 52: 209-17 ; 2008 ; PMID 18487900 ; Tai Chi Chuan verbetert bij patienten met borstkanker kwaliteit van leven ; zie o.a. ook 1023 en 1137.

1501)Okamoto Y et al ; World J Surg 2009 ; Jul 23 ; PMID 19629583 ; Arginine plus omega-3-vetzuren verminderen na operatie wegens maagkanker de kans op infecties ; daaraan gecorreleerd is de immuniteit in geval van voornoemde suppletie

beter ; dit strookt met zeer veel ander onderzoek, dat in deze lijst al zeer veel eerder genoemd is.

1502)Morey MC et al ; JAMA 301; 1883-91 ; 2009 ; PMID 19436015 ; Lichaamsbeweging en gezonder eten verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek de gevolgen van de behandeling wegens kanker.

1503)Lu W et al ; J Altern Complement Med 2009 ; 15: 745-53 ; 2009 ; PMID 19552597 ; Acupunctuur vermindert de leukopenie tijdens/door chemo.

1504)Balk J et al ; J Soc Integr Oncol 2009 ; 7 : 4-11 ; PMID 19476729 ; Acupunctuur verminderde hier niet aantoonbaar de vermoeidheid bij kankerpatienten ; de aantallen patienten waren evenwel laag.

1505)Huang YS en Shi ZM ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi ; 2007 : 27: 501-4 ; Feiji verbetert bij longkankerpatienten, die chemo krijgen de kwaliteit van leven ; PMID 17633360.

1506)Yang YF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2008 ; 28: 111-4 ; PMID 18386570 ; Quxie verbetert in gerandomiseerd onderzoek de kwaliteit van leven bij patienten met vergevorderde darmkanker en verlengt hun leven.

1507)Huang ZF et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 28(2): 152-4 ; 2008 ; Shenqi Fuzheng vermindert bijwerkingen chemo bij borstkankerpatienten ; verbetert therapeutisch effect en verlengt het leven extra ; dit is al vaker gevonden ; zie voor

gaande publicaties.

1508)Schmitz KH et al ; NEJM 361: 664-73 ; 2009 ; PMID 19675330 : Weight-lifting vermindert oedeem aan de arm vanwege borstkanker niet, maar vermindert wel de kans op verergering, vermindert de klachten ervan en maakt de armen sterker uiteraard.

1509)Jarvinen R et al ; Eur Urol 56: 260-5 ; 2009 ; PMID 19395154 : BCG verbetert bij blaaskanker de ziektevrije overleving aantoonbaar beter dan mitomycine ; de overleving was ook beter maar dat laatste was niet statistisch significant.

1510)Hou YB et al ; World J Gastroenterol 15 : 2638-43 ; 2009 ; PMID 19496195 ; RFA waarbij de voedende arterie van de lever wordt meegenomen geeft aantoonbaar betere ziektevrije overleving bij het HCC dan sec RFA.

1511)Kataoka H et al ; Hepatogastroenterology 56 : 547-50 ; 2009 ; PMID 19579640 ; Lentinan blijkt bij maagkankerpatienten, die chemo krijgen de kwaliteit van leven te verbeteren.

1512)Liang QL et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 29: 439-41 ; 2009 ; PMID 19673337 ; Shenqi Fuzheng vermindert bij patienten met gevorderde darmkanker die chemo krijgen, de bijwerkingen van de chemo en verbetert tevens de mediane overleving van deze patienten ; zie ook 1261 , 1325 , 1367 , 1376 , 1417 , 1465, 1466 en 1507.

1513)Lin HS en Li DR ; Zhonghua Zhong Liu Za Zhi 29:931-4 ; PMID 18478934 ; Shenqi FGuzheng vermindert de bijwerkingen van chemo bij het grootcellige longcarcinoom en verhoogt de responskans.

1514)Asfour IA et al ; Biol Trace Elem Res 2009 ; 127: 200-10 ; PMID 18953506 : Natriumseleniet vermindert bij patienten met een NHL de bijwerkingen van chemo op het hart en bevordert apoptosis van de lymfoomcellen ; zie ook : 1358.

1515)Montgomery GH et al ; Health Psychol 28:317-22 ; 2009 ; PMID 19450037 ; cognitive gedragstherapie plus hypnose reduceert tov niets extra's in vermindering van vermoeidheid bij bestralen wegens borstkanker.

1516)Schnur JB et al ; J Clin Psychol 65: 443-55 ; 2009 ; 65 : 443-55 ; PMID 19226611 ; ook hier , net als in het vorige onderzoek, verbetert cognitieve gedragstherapie plus hypnose hetwelbevinden van patienten die vanwege borstkanker bestraald worden.

1517)Lang EV et al ; J Vasc Interv Radiol 19; 897-905 ; 2008 ; PMID 18503905 ; Hypnose vermindert bij percutane behandeling tumor in vergelijking met de controlegroep pijn, angst en het medicijnverbruik.

1518)Schnur JB et al ; Anesth Analg 106; 440-4 ; 2008 ; PMID 18227298 ; Hypnose voor een excisiebiopsie in verband met mogelijke borstkanker vermindert de prechirurgische distress.

1519)Simeit R et al ; Rehabilitation (Stuttg) 46: 220-7 ; 2007 ; PMID 17721835 ; slaaptherapie om slapen te bevorderen werkt om conditie kankpatienten te verbeteren ; acceptatie van een therapie blijkt hierbij een zeer grote rol te spelen ; niet onlogisch bij een subjectieve variabele.

1520)Lioffi C et al ; Pain 142: 255-63 ; 2009 ; PMID 19231082 ; Voorafgaande hypnose vermindert bij kinderen met kanker angst en pijn samenhangend met een venepunctie.

1521)Demetri GD et al ; J Clin Oncol 2009 ; Aug3 ; PMID 19652065 ; Trabectedine uit de zakpijp (een ongewerveld dier uit zee) verbetert bij sarcomen de ziektevrije overleving.

1522)Del Campo JM et al ; Ann Oncol 2009 ; 25 Jun ; PMID 19556318 ; Trabectedine 1,5 mg per vierkante meter of 1,3 mg per vierkante meter gaven bij eierstokkankerpatienten, die nog cisplatinum gevoelig waren respectievelijk een responsrate van respectievelijk 38,9 en 35,8% ; de iets hogere dosis was derhalve niet aantoonbaar effectiever.

1523)Abramoff MM et al ; Photomed Laser Surg. 26 : 393-400 ; 2008 ; PMID 18754720 ; Laag gedoseerde laser vermindert mucositis als bijwerking van chemo. Zie ook 1393 , 1395,1396 , 1399 en 1400.

1524)Wada M et al ; Support Care Cancer 2009, Aug 14 (Epub ahead of print) PMID 19685085 ; Bifidobacterium breve vermindert antibioticagebruik en koortsp perioden bij kinderen met kanker die chemo krijgen.

1525)Minig L et al ; Ann Surg Oncol. 2009 ; 16: 1660-8 ; 2009 ; PMID 19330379 ; Patienten die wegens een gynaecologische tumor geopereerd zijn en sneller met eten beginnen na de operatie dan standaard, leidt tot een korter verblijf in het ziekenhuis ; ik denk dat hierdoor verdere ondervoeding wordt tegengegaan en herstel juist bevorderd wordt ; complicaties , medicijngebruik etc. verschilde niet.

1526)Moyer-Mineur LJ et al ; J Pediatr Hematol Oncol 31: 259-66 ; 2009 ; PMID 19346877 ; Patienten die ALL gehad hebben kunnen door training thuis hun fysieke en cardiologische fitheid verbeteren.

1527)Ryu J et al ; Dysphagia 2009 ; PMID 19255706 ; Totale parenterale voeding is duurder, maar niet beter dan voeding via neussonde.

1528)Bodnar L et al ; Eur J Cancer 44: 2608-14 ; PMID 18796350 ; magnesium helpt de nieren te beschermen tegen nefrotoxiciteit door cisplatinum ; zie ook 240, 285, 420 , 603 en 1034.

1529)Robinson JW et al ; Cancer 2009 ; 18 Augustus ; PMID 19691092 ; Cryoablatie van de prostaat wegens kanker gaat met meer kans op seksuele dysfunctie gepaard dan radiotherapie.

1530)Carson JW et al ; Support Care Cancer 2009 ; 12 Feb ; PMID 19214594 ; Yoga of awareness vermindert bij borstkankerpatienten in vergelijking met een gerandomiseerde controlegroep aantoonbaar de overgangsklachten.

1531)Zick SM et al ; Support Care Cancer 17 ; 563-72 ; 2009 ; PMID 19005687 ; Gember heeft een effect tegen misselijkheid bij chemo ; wordt het echter gegeven naast 5-HT-antagonisten als extra middel tegen misselijkheid, dan werkt het niet, sterker nog werkt iets tegen ; wel vermindert het dan aantoonbaar vermoeidheid en andere bijwerkingen, die met chemo samenhangen. Zie ook bijvoorbeeld 871.

1532)Hsieh CC et al ; Oncol Nurs Forum 35 : 909-15 ; 2008 ; PMID 18980921 ; Trainen leidt voor borstkankerpatienten tot een betere conditie cardiovasculair, maar ook tot vermindering van de vermoeidheid ; iets wat op allerlei manieren al veel vaker is gevonden.

1533)Beijer S et al ; Anti-cancer Drugs 20: 625-33 ; 2009 ; PMID 19491658 ; ATP verbetert de dikte van de triceps-skin bij patiënten met vergevorderde kanker ; verder werd bij de longkankerpatiënten, die ATP kregen een significante levensverlenging waargenomen ; zie ook 105, 106, 130 en 440 ; het effect van ATP bij longkankerpatiënten is consistent.

1534)Nimura H et al ; Gan To Kagaku Ryoho 33; S1; 106-9 ; 2006 ; PMID 16897983 ; Lentinan verlengt ook in dit gerandomiseerde onderzoek het leven van patiënten met vergevorderde maagkanker ; zie ook : 27 ; 123 ; 125 ; 126 ; 127 ; 188 en 1511.

1535)Liu ZZ et al ; Zhong Xi Jie He Xue Bao 2009 Jul;7(7): 611-5 ; PMID 19615313 ; Feitai verbetert in gerandomiseerd onderzoek levenskwaliteit van patiënten met longkanker, die chemo krijgen.

1536)Loven D et al ; Eur j Cancer Care ; 2009 Jan; 18(1):78-83 ; PMID 19473225 ; in dit gerandomiseerde onderzoek bleek glutamaat niet tegen de neurotoxiciteit van taxol te beschermen.

1537)Duchek M et al ; Eur Urol 2009, Oct 6 (Epub ahead of print) PMID 19819617 ; BCG is superieur als adjuvans voor blaaskanker t.o.v. Epirubicine plus Interferon-alpha2b. De recidiefkans wordt door BCG aantoonbaar meer gereduceerd. Zie de vele eerdere positieve publicaties aangaande BCG en blaaskanker in deze lijst.

1538)Listing M et al ; Psychooncology 2009 Dec; 18(12):1290-9 ; PMID 19189275 ; Massage vermindert vermoeidheid bij patiënten met porstkanker en verbetert bij hen het welbevinden.

1539)Listing M et al : Arch Womens Ment Health 2010 : 19 Febr ; Epub ahead of print ; PMID 20169378 ; onderzoek vergelijkbaar met dat onder 1538 en met vergelijkbare resultaten.

1540)Barton DL et al ; Support Care Cancer 2010 Feb; 18(2):179-87 ; PMID 19415341 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bleek Amerikaanse ginseng aantoonbaar effectief tegen vermoeidheid bij kankerpatiënten.

1541)Liu YX et al ; J Tradit Chin Med 2009 ; Dec ; 29(4):263-7 ; PMID 20112484 ; Yiqi bushen kofuyue verbetert als adjuvant prognose van maagkanker bij patiënten met maagkanker, die chemo hebben gehad.

1542)Liu JZ et al ; J Altern Complement Med 2009 Oct;15(10):1127-30 ; PMID 19821717 ; Haishengsu verhoogt bij patiënten met nierkanker de regressiekans in geval van immunotherapie en verbetert ook het welbevinden.

1543)Zhao XX et al ; Zhongguo Zhen Jiu 2007 Oct ;27(10):715-20 ; PMID 18257343 ; Moxibustion met gember blijkt leukopenie bij chemotherapie meer tegen te gaan dan een regulier middel, zo blijkt uit gerandomiseerd onderzoek.

1544)Luis De DA et al ; Eur Rev Med Pharmacol Sci 2009 Jul-Aug ;13(4):279-83 ; PMID 19694342 ; Bij patiënten met keelkanker helpt arginine de kans op fistulae in dat gebied te verlagen.

1545)Motalebnejad M et al ; J Contemp Dent Pract 2008 Mar 1;9(3):40-7 ; PMID 18335118 : Uitwendig aanbrengen van honing vermindert mucositis door bestraling.

1546)Dai AW et al ; Chin J Integr Med 2009 Aug;15(4):303-6 ; PMID 19688321 ; Yangyin Humo vermindert in gerandomiseerd onderzoek bijwerkingen bestraling in geval van keelkanker.

1547)Yi SY et al ; Zhongguo Zhong Xi yi Jie He Za Zhi 2008 Jan ;28(1):68-70 ; PMID 18418975 ; In dit gerandomiseerde onderzoek bleek Ginkgo biloba de cardiotoxiciteit van adriamycine te verminderen.

1548)Butler LD et al ; Health Psychol 2009 Sep;28(5):579-87 ; 2009 ; Hypnose reduceert pijn bij borstkanker ; het zoveelste onderzoek met een vergelijkbaar resultaat. PMID 19751084.

1549)Tian JH et al ; Am J Chin Med 2010;38(1):15-25 ; Feiji Recipe vermindert bijwerkingen chemo bij patiënten met NSCLC ; PMID 20128041 ; zie ook de nummers 1110 en 1505, welke vergelijkbare resultaten laten zien.

1550)Small EJ ; J Clin Oncol 2006 Jul 1;24(19):3089-94 ; PMID 16809734 ; Immunostimulant Sipuleucel-T verbetert in gerandomiseerd onderzoek mediane overlevingsduur bij uitgezaaide prostaatkanker .

1551)Lin YS et al ; Laryngoscope 2009 Jul;119(7):1348-52 ; PMID 19402154 ; 75 mg zink per dag 2 maanden lang naast chemo-/radiotherapie verbetert de overleving van patiënten met een nasopharynxcarcinoom.

1552)Arrieta O et al ; J Clin Oncol 2010 Jul 20;28(21):3463-71 ; PMID 20547984 ; ATRA verbetert overleving bij vergevorderde NSCLC indien reeds cisplatin en taxol wordt gegeven.

1553)Burnett AK et al ; Blood 2010 Feb 4; 115(5):948-56 ; PMID 19965647 ; Slechts bij een subgroep met niet acute promyelocytair acute myeloïde leukemie verbetert ATRA de ziektevrije overleving ; overall is er geen effect op de ziektevrije overleving of op de overleving sec. Zie ook 1349.

1554)Issels RD et al ; Lancet Oncol. 2010 Jun ;11(6):561-70; PMID 20434400 ; Hyperthermie verbetert als extra adjuvans bij soft tissue carcinoma overleving.

1555)Huang JY et al ; Shenyi (een ginseng-afgeleide) naast gemzar en cisplatin vermindert bijwerkingen chemo en verbetert overleving bij slokdarmkanker ; PMID 19912736.

1556)Lu P et al ; Chin J Integr Med 2008 Mar; 14(1):33-6 ; PMID 18219455 ; Shenyi naast chemo na operatie verbetert bij het NSCLC overleving.

1557)Schulze T et al ; Cancer Immunol Immunother 2009 Jan ; 58(1):61-9 ; PMID 18488223 ; indien ASI bij darmkanker als adjuvans gegeven is, verbetert behandeling met het Newcastle-virus de prognose.

1558)Chen YZ et al ; Chin J Integr med 2009 Dec; 15(6):415-9 ; PMID 20082245 ; Chinese kruiden verbeteren in gerandomiseerd onderzoek effectiviteit chemo bij NSCLC en bewerkstelligen daardoor een verlenging van de mediane overleving.

1559)Wu G et al ; Zhongguo Zhong Yao Za Zhi 2010 Mar ;35(6):782-5 ; PMID 20545209 ; Fupiyiwei vermindert bijwerkingen adjuvante chemo in geval van darmkanker ; de effectiviteit van de chemo was echter gelijk.

1560)Porena M et al ; Urol Int 2010;84(1):23-7 ; PMID 20173364 : BCG is ter preventie van opnieuw blaaskanker superieur aan gemcitabine.

1561)Dubchek M et al ; Eur Urol 2010 Jan;57(1):25-31 ; PMID 19819617 ; BCG blijkt ter preventie van een recidief blaaskanker superieur aan de combinatie epirubicine en interferon-alpha2b.

1562)Di Lorenzo G et al ; Cancer 2010 Apr 15;116(8): 1893-900 ; PMID 20162706 ;Voor secundaire preventie van blaaskanker blijkt de ene BCG-variant beter dan de andere.

1563)Burger M et al ; J Transl Med 2010 Jun 8;8:54 ; PMID 20529333 ; BCG blijkt voor secundaire preventie van blaaskanker beter dan antravesicale macrofagen-therapie.

1564)Koga H et al ; Int J Urol 2010 Sep ; 17(9):759-66 ; PMID 20604814 ; Langer doorgaan met BCG bleek in dit onderzoek ter preventie van opnieuw blaaskanker dan slechts BCG voor 8 weken.

1565)Loo WT et al : Experts Opin Investig Drugs 2010 Apr; 19 Suppl 1: S91-100 ; PMID 20374035 ; Rhodiola algida vermindert de patiënten met borstkanker die chemo krijgen de kans op zweren.

1566) Vadiraja SH et al ; Int J Yoga 2009 Jul;2(2):73-9 ; PMID 20842268 ; Yoga vermindert bij patiënten met borstkanker stress, nausea, vermoeidheid en pijn ; zie o.a. ook 977, 1116, 1383 en 1404.

1567)Watanabe T et al ; Int J Cancer 2010 Oct 15;127(8):1984-90 ; dagelijks 500 mg zink-carnosine vermindert mucositis, smaakverlies en andere klachten bij patiënten, die radiochemotherapie krijgen in verband met keelkanker ; PMID 20104529. Ook dit is mbt smaakverlies eerder gevonden : zie begin lijst!

1568)Brisbois TD et al ; Ann Oncol 2011 Feb 22 ; PMID 21343383 ; Cannabis gaat eetlustverlies bij kankerpatiënten door chemo tegen ; verhoogt levenskwaliteit.

1569)Kirste S et al; Cancer 2011 Feb1 ; PMID 21287538 : 4200 mg Boswellia serrata per dag vermindert in vergelijking met placebo significant oedeem bij bestraling van hersentumoren.

1570)Chan KK et al ; Ann Oncol 2011 Feb 25 ; TCM verminderde neutropenie bij chemo voor eierstokkanker significant . PMID 21355071.

1571)Messina G et al ; J Res Med Sci 2010; Jul; 15(4):225-8 ; PMID 21526086; Melatonine verdubbelt responskans bij grootcellig longcarcinoom op cisplatin plus gemzar!

1572)Zhao M et al ; Zhonghua Yi Xue Za Zhi 2011 May 10;91(17):1167-72 ; PMID 21756768 ; RFA naast TACE verlengt leven in vergelijking met TACE alleen bij patiënten met een primair HCC. Zie de vele andere publicaties over RFA (zoeken onder RFA!)

1573)Huang J et al ; Ann Surg 2010; Dec 252(6): 903-12 ; PMID 21107100 ; Een operabel primair HCC is met chirurgie alleen ondanks de (aanvullende) waarde van RFA beter te behandelen dan met RFA ; belangrijk is dus wanneer wat met wat!

1574)Aghabati N et al ; Evid Based Complement Alternat Med 2010 Sep;793):375-81;PMID 18955319 ; Therapeutisch aanraken vermindert bij kankerpatiënten die chemo krijgen pijn en vermoeidheid meer dan placebo.

1575)Akagi J en Baba H ; Int J Clin Oncol 2010 Apr;15(2):145-52 ; PMID 20229169 ; PSK verbetert overleving bij maagkanker door remmen van CD57(+)-cellen.

1576)Rastelli AL et al ; Breast Cancer Treat 2011 Aug;129(1):107-16;PMID 21691817 ; Hoge doses vitamine D2 verminderen in vergelijking met placebo spierpijn als bijwerking van arimidex.

1577)An LX et al ; Zhongguo Zhen Jiu 2010 Aug;30(8)669-73 ; PMID 20942286 ; elektroacupunctuur verbetert in dit onderzoek effectiviteit anaesthesie en bevordert herstel na narcose.

1578)An LX et al ; Zhen Ci Yan Jiu 2010 Oct; 35(5):368-74 ; PMID 21235066 ;dit onderzoek is vergelijkbaar met het vorige en kende een vergelijkbaar resultaat.

1579)Ancoli-Israel S et al ; Support Care Cancer 2011 Jun 11 ; PMID 21660669 ; behandeling met helder wit licht voorkomt vermoeidheid in vergelijking met gedimd rood licht.

1580)Billhult A et al ; Anton Neurosci 2008 jun;14091-2):88-95; PMID 18474451 : Massage in deze RCT bij 21 personen verbetert levenskwaliteit bij vrouwen die met bestraling voor borstkanker behandeld worden niet.

1581)Biglia N et al ; Climacteric 2009 Aug;12(4):310-8;PMID 19415540 : Gabapentine werkt beter tegen hot-flushes bij borstkanker dan vitamine E, dat slechts een beperkt effect heeft ; overigens werkt E wel : zie ook RCT PMID 9469333.

1582)Bai ZP en Deng XS ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2010 Aug;30(8):838-40 ; PMID 21038653 ; Injectie van Oleum fructus bruceae in brochiale arterie verbetert resultaat chemo bij longkanker en verbetert ook de kwaliteit van leven.

1583)Andersen BL et al Cancer 2008 Dec 15; 113(12):3450-8; PMID 19016270 : In deze interventie verbetert psychologische interventie de overleving ; zie ook nummer 1244 in deze lijst.

1584)Cao SG et al ; Zhonghua Wai Ke Za Zhi 2008 Jun 15;46(12):918-20;PMID 19035150 ; insuline vermindert de kans op complicaties en de liguur in het ziekenhuis na operatie wegens maagkanker ; het ,moge duidelijk zijn dat insuline een biologische stof is met bijwrrkingen, die alleen door ter zake deskundige artsen kan worden toegepast.

1585)Chen ZJ et al ; Zhongguo Zhen Jiu ; 2008 Apr;28(4):251-3;PMID 18481713 ; acupunctuur blijkt bij kankerpatiënten in vergelijking met andere medicatie aantoonbaar pijnstillend.

1586)Dong QT et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2010 Oct;30(10): 1036-40 ; PMID 21066885 ; Shenmaiinjecties vermindert postoperatieve vermoeidheid bij maagkankerpatiënten, wanneer gecombineerd met enterale voeding in vergelijking met enterale voeding alleen ; ook voedingstoestand en immuniteit dan beter.

1587)Fawzi FI et al ; Arch Gen Psychiatry 1993 Sep;50(9):681-9;PMID 8357293 ; Psychotherapie verbeterde in deze RCT de overleving bij patiënten met een maligne melanoom.

1588)Fife D et al ; Dermatol Surg 2010 Dec;36(12)1921-7; PMID 21070458 ; LED-belichting verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek bij borstkankerpatiënten niet de mate van bestralingsdermatitis.

1589)Hou EC en Lu YX ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2009 Mar;29(3):225-7 ; PMID 19548439 ; TCM vermindert de bijwerkingen van TACE.

1590)Ryan JL et al ; Support Care Cancer 2011 Aug 5 ; PMID 21818642 ; Gember vermindert in vergelijking met placebo misselijkheid bij chemotherapie.

1591) Pillai AK et al ; *Pediatr Blood Cancer* 2011 Feb;56(2):234-8; PMID 20842754 : Ook bij kinderen vermindert gember in vergelijking met placebo de misselijkheid van chemo ; zie ook 1590, 1531 en 871

1592) Muecke R et al ; *Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2010 Nov 1 78(3):828-35; PMID 20133068 ; seleniumsuppletie (300 mcg extra per dag) bij baarmoederkankerpatienten met een relatief laag seleniumgehalte in het bloed bleek de diarree als bijwerking van de bestraling te reduceren.

1593) Jacknow DS et al ; *J Dev Behav Pediatr* 1994 Aug;15(4):258-64; PMID 7798371; Hypnose vermindert in geval van chemo bij kinderen misselijkheid en braken ; zie de vele andere studies met hypnose bij andere kankersoorten, veelal evenwel in een andere setting.

1594) Ahmad IU et al ; *Nutr Cancer* 2010;62(7):996-1000; PMID 20924975 : sojaisoflavonen gaan bijwerkingen van bestraling bij prostaatkanker tegen en reduceren de kans op impotentie.

1595) Kapur G et al ; *Eur J Cancer Care* 2010 Sep;19(5):643-7 ; PMID 20030701 ; lichaamsbeweging verminderde in dit gerandomiseerde onderzoek de bijwerkingen van bestraling voor prostaatkanker.

1596) Robinson JW et al ; *Cancer* 2009 Oct 15;115(20):4695-704 ; PMID 19691092 ; bij de behandeling van lokale prostaatkanker is cryoablatie ongeveer even effectief als bestraling, maar leidt tot meer seksuele problematiek.

1597) Mustian KM et al ; *J Support Oncol* 2009 Sep-Oct; 7(5):158-67 ; PMID 19831159 ; Intensief sporten vermindert bij patiënten, die voor prostaat- of borstkanker bestraald worden, de kans op vermoeidheid in vergelijking met een controle-groep.

1598) Jen KL et al ; *Obes Res* 2004 Feb;12(2):306-12; PMID 14981223 ; Bij obese borstkankerpatienten blijkt het mogelijk met goede voorlichting een significante gewichtsreductie te bereiken ; dit gaat samen met een verlaging van de leptinespiegels ; dit alles is relevant, want een lagere calorische inname gaat samen met een gunstiger klinisch beloop (zie o.a. : nummer 11, 927, maar ook 1381).

1599) Li CJ et al ; *Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi* 2009 Jan;29(1):26-9; PMID 19338148 ; Jianpi wenshen (JW) verbetert werking chemo bij longkanker niet significant.

1600) Braga M et al ; *Nutrition* 2011 Sep 3 ; PMID 21890323 ; het geven van extra glutamine , groene thee en antioxidanten (C,E, selenium en zink) voor de operatie wegens alveolairkanker deed de totale endogene antioxidantcapaciteit stijgen, maar het C-reactieve eiwit was na de operatie gelijk aan dat van de controle-groep ' grotere aantallen en kijken naar een hardere parameter, bijvoorbeeld aantal complicaties, relaps-rate etc. was slimmer geweest.

1601) Chin JL et al ; *Prostate Cancer Prostatic Dis* 2008 ;11(1):40-5; PMID 17579613 ; cryoablatie is even effectief ter behandeling van lokale prostaatkanker als bestraling ; zie ook 1442 en 1596.

1602) Huilgol NG et al ; *J Cancer Res Ther* 2010 Oct-Dec;6(4):492-6; PMID 21358087 ; Hyperthermie vergroot de responskans bij patiënten, die vanwege een head- and neckcancer bestraald worden.

1603) Murphy RA et al ; *Cancer* 2011 Aug 15;117(16):3774-80; PMID 21328326 ; Visolie vergroot de responskans bij NSCLC-patiënten op carboplatinum met of vinorelbine of gemzar erbij, significant.

1604) Murphy RA et al ; *Cancer* 2011 Apr 15;117(8):1775-82 ; Visolie gaat bij longkankerpatienten, die chemo krijgen verlies van spiermassa en van lichaamsgewicht tegen ; reeds 2,2 gram visolie per dag heeft al een gunstig effect.

1605) Vernia P et al ; *Lancet* 2000 Oct 7 ; 356(9237):1232-5; PMID 11072942 ; Butyraat vermindert in dit gerandomiseerde onderzoek bij lokale applicatie stralingsproctitis.

1606) Lin C et al ; *J Tradit Chin Med* 1996 Dec;16(4):267-9; TCM naast chemo bij kankerpatienten geeft meer regressies dan met chemo alleen.

1607) Lin SY et al ; *Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi* 2008 May;28(5):414-7; PMID 18672767 ; Qingfei Huatan Quyu is effectief ter behandeling van bestralingsspneumonie.

1608) Liu L et al ; *Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi* 2007 Dec;27(12):1082-5 ; PMID 18198640 ; Shenqi Fuzheng vermindert kans op radiopneumonie bij patiënten, die voor een thorax-tumor bestraald worden ; uiteraard dit in vergelijking met een controle-groep.

1609) Liu C et al ; *Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi* 1999 May;19(5):276-8; PMID 11783240 ; Qinggan Jiedu Sanjie –drank vermindert bij TACE de kans op ernstige levercomplicaties.

1610) Guo L et al ; *Med Oncol* 2011 Sep 18; PMID 21928106 : Astragalus verbetert bij patiënten met longkanker , die chemo krijgen het welbevinden : minder moe, minder pijn, minder misselijk, minder verlies van eetlust etc. Zie o.a. ook de nummers 514 en 1094 : overall verbetert Astragalus ook de levensverwachting!

1611) Liu Y et al ; *Di Yi Jun Yi Da Xue Xue Bao* 2005 Oct;25(10):1308-11; PMID 16234118 ; Lactone I van *Atractyloides macrocephala* Koidz bleek bij cachectische kankerpatienten in vergelijking met een visoliesupplement de eetlust te verbeteren.

1612) Lu C et al ; *JNCI* 2010 Jun 16 ; 102(12):859-65; PMID 20505152 ; Haaiekraakbeenextract verbetert niet het resultaat van chemoradiatie bij patiënten met NSCLC.

1613) Nash MR en Tasso A ; *Int J Clin Exp Hypn* 2010 Oct;58(4):497-504; PMID 20799126 ; hypnose vermindert de pijn bij vrouwen met borstkanker ; zie ook 1548.

1614) Felekis D et al ; *Nutr Cancer* 2010;62(8):1105-12 ; PMID 21058198 ; Patiënten met keelkanker die immunonutrition rondom de operatie krijgen (RNA, arginine en omega-3-vetzuren) blijken aantoonbaar minder last te hebben van complicaties ; wat voor buikoperaties wegens kanker geldt, geldt klaarblijkelijk ook voor operaties wegens keelkanker.

1615) Pan YL en Pan YZ ; *Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi* 2007 Sep;27(9):807-9 ; PMID 17969893 ; Zhiling verbeterde in deze RCT met placebo de kwaliteit van leven bij patiënten met gevorderde kanker, die een qi-yin-deficientie hadden.

1616) Ohno R et al ; *Gan to Kagaku Ryoho* 1986 Apr;13(4Pt2):1264-9; PMID 3524463 ; *Nocardia* verlengt de ziekteverloeving van patiënten met AML in remissie bijna significant ; onderzoek dient met grotere aantallen herhaald te worden.

1617)Rao MR et al :Complement Ther Med 2009 Jan;17(1):1-8;PMID 19114222 : Yoga reduceert in deze RCT de angst bij patiënten met borstkanker ; zie ook : 1116, 1383 , 1404 , 1405, 1530 en 1566.

1618)Enblom A et al ; Ann Oncol 2011 ,Sep 23 ; PMID 21948812 ; Acupuncture niet beter dan placebo-acupuncture ingeval van misselijkheid door radiotherapie.

1619)Roscoe JA et al ; J Pain Symptom Manage 2010 Sep;40(3):379-90 ; PMID 20579837; De verwachting van misselijkheid manipuleren bij patiënten die er erg bang voor zijn (door acupressure , ontspannings-CD's etc.) verminderde bij patiënten die er erg bang voor misselijkheid waren, de misselijkheid ; bij patiënten die geen angst voor misselijkheid hadden nam hierdoor de misselijkheid juist toe!

1620)Shi J et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2005 May;25(5):451-3;PMID 15957843 ; Bij vochtophoping in verband met kanker in de borstholte is het resultaat van drainage plus aiyishu-injecties beter dan van drainage alleen ; met Aiyishu was er minder pleurale effusie en was de levenskwaliteit beter.

1621)Stendell-Hollis NR et al ; J Hum Nutr Diet 2010 Dec;23(6):590-600 ; PMID 20807303 ; Groene thee, gedecaffeïneerd, bevordert bij patiënten behandeld voor borstkanker, die te zwaar zijn gewichtsverlies.

1622)Sun BM et al ; Zhong Xi Yi Jie He XUE Bao 2010 Jul;8(7):641-4; PMID 20619140 ; Acupuncture vermindert misselijkheid vanwege parese maag ivm operatie buik (o.a. vanwege kanker).

1623)Li XJ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie Ha Za Zhi 2011 Aug;31(8):1062-5 ; PMID 21910335 ; Lokale hyperthermie plus Lentinan-injectie blijkt werkzaam tegen tumoren met vochtvorming in de borstholte.

1624)Sharma S et al ; Eur J Cancer 2011 Jul 6 ; PMID 21741230 ; Produkt op basis van lactobacillus brevis vermindert mucositus ten gevolge radiatie en chemo bij keelkankerpatiënten ; zie ook 1048, 1266, 1300, 1395 , 1380, 1386,1387, 1392, 1457, 1546 en 1567.

1625)Liu Z et al ; Aliment Pharmacol Ther 2011 Jan;33 (1):50-63;PMID 21083585 ; Probiotica verminderden in dit gerandomiseerd dubbelblind onderzoek de kans op infectie samenhangend met operatie wegens darmkanker!

1626)Horvat M et al ; Wien Klin Wochenschr. 2010 May;122 Suppl 2:26-30;PMID 20517667 ; Prebiotische reiniging darm even effectief als met een bekende mechanische reiniging darm om complicaties wegens colorectale chirurgie tegen te gaan.

1627)Tu XH en Chen ZY; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2008 Aug;28(8):738-41;PMID 18928103 ; Buzhong yigi plus imodium vermindert diarree postoperatief in verband met darmkanker meer dan imodium alleen.

1628)Vadiraja HS et al ; Complement Ther Med Oct-Dec; 17(5-6):274-80; PMID 19942107 ; Yoga verbetert de levenskwaliteit bij borstkankerpatiënten ; zie ook 977, 1030, 1116, 1383, 1404, 1405, 1530, 1566 en 1617.

1629)Sun HX et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi ; 2009 Jan;29(1):23-5;PMID 19338147 ; xlaoliu baofei verbetert levenskwaliteit bij patiënten met net kleincellige longkanker, die chemo krijgen.

1630)Tian HQ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie Za Zhi 2007 Feb;27(2):157-9;PMID 17343006 ; Fructus brucea-olie vermindert bij chemo voor NSCLC de bijwerkingen op het immuunsysteem en verbetert de levenskwaliteit .

1631)Syrjala KL et al ; Pain 1992 Feb;48(2):137-46 ; PMID 1350338 ; hypnose of cognitieve training vermindert pijn en misselijkheid bij kankerpatiënten, die chemo krijgen.

1632)Watanabe M et al ; Br j Surg 2010 Dec;97(12):1791-7;PMID 20799286 ; mechanische darmreiniging vanwege een komende operatie wegens darmkanker vermindert zowel het aantal Lactobacillen als de Bifidobacterien in de darm ; dit lijkt zeker geen extra voordeel ; zie ook 1626.

1633)Wang H et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2008 Feb;28(2):101-4;PMID 18386567 ; Rbarber verlaagt bij patiënten geopereerd aan maagkanker CRP en IL-6 ; verlaagt de ontstekingsreactie en de darm komt eerder op gang ; zie ook 1027.

1634)Wang HZ et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2007 Oct;27(10):927-9;PMID 17990465 ; Fuzheng Hewei vermindert de bijwerkingen van chemo bij maagkanker en verbetert de 1-jaarsoverleving.

1635)Wang JY et al ; Ai Zheng 2007 Jul;26(7):778-81 ; PMID 17626759 ; Shenqi verbetert de immuunstatus na operatie aan slokdarmkanker, maar verbetert de 1-jaarsoverleving niet.

1636)Wang B et al ; Zhongguo Zhong Xi Yi Jie He Za Zhi 2000 Oct;20(10):736-8;PMID 11938807 ; Qi aanvullen vermindert de bijwerkingen van radiochemotherapie bij alvleesklierkanker plus verbetert de 1- en 2-jaarsoverleving.

1637)

Opmerkingen : 67 is 22 bij een langere follow-up ; 123=188 ; 23=26 en 107 is niet gerandomiseerd ; van 33,36 en 37 valt er ook een af ; 714=756 ; 366 = 737 ; 406 = 728 ; 724 = 813 ; 271 = 513 ; 669=671 ; 273=691 ; 476 = 738 ; 519 = 856 ; 163 = 419 ; 123 = 188 ; 187 = 369 ; 632 = 848 ; 298 = 730 ; 174 = 375 ; 633 = 769 ; 708 =719 ; 104 = 157 ; 124 =189 ; 757 = 924 ; 815 = 1079 ; 966 = 1010 ; 866 = 1059 ; 1338 en 1356 zijn ook hetzelfde en 1426 is 1015 bij een langere follow-up ; we hebben dus feitelijk 1636-31 = 1605 studies

Deze lijst is opgesteld door E. Valstar, geactualiseerd op 24 oktober 201. Zie ook zijn boek: [Voedingsinterventie bij kanker](#).

Ook op deze lijst en verdere informatie op deze pagina is uiteraard onze disclaimer van toepassing.

Studies van dezelfde kwaliteit die minder relevante eindpunten hadden (en bijna steeds een gunstige uitkomst) zijn niet genoemd ; ook studies met bijvoorbeeld veel regressies, maar zonder controlegroep zijn niet genoemd (die studies lopen ook

in de tientallen qua aantal) . Voorts zijn er duizenden (dier)experimentele studies met soortgelijke bevindingen.

Dierexperimentele studies (er zijn er vele duizenden , waarin therapeutische effecten van tientallen stoffen zijn gevonden) zijn niet genoemd, maar een belangrijk deel (in het algemeen 90%) van dierexperimentele bevindingen, wordt ook bij de mens gevonden.

Deze lijst is te vinden op <http://www.ngoo.nl> en op www.kanker-actueel.nl